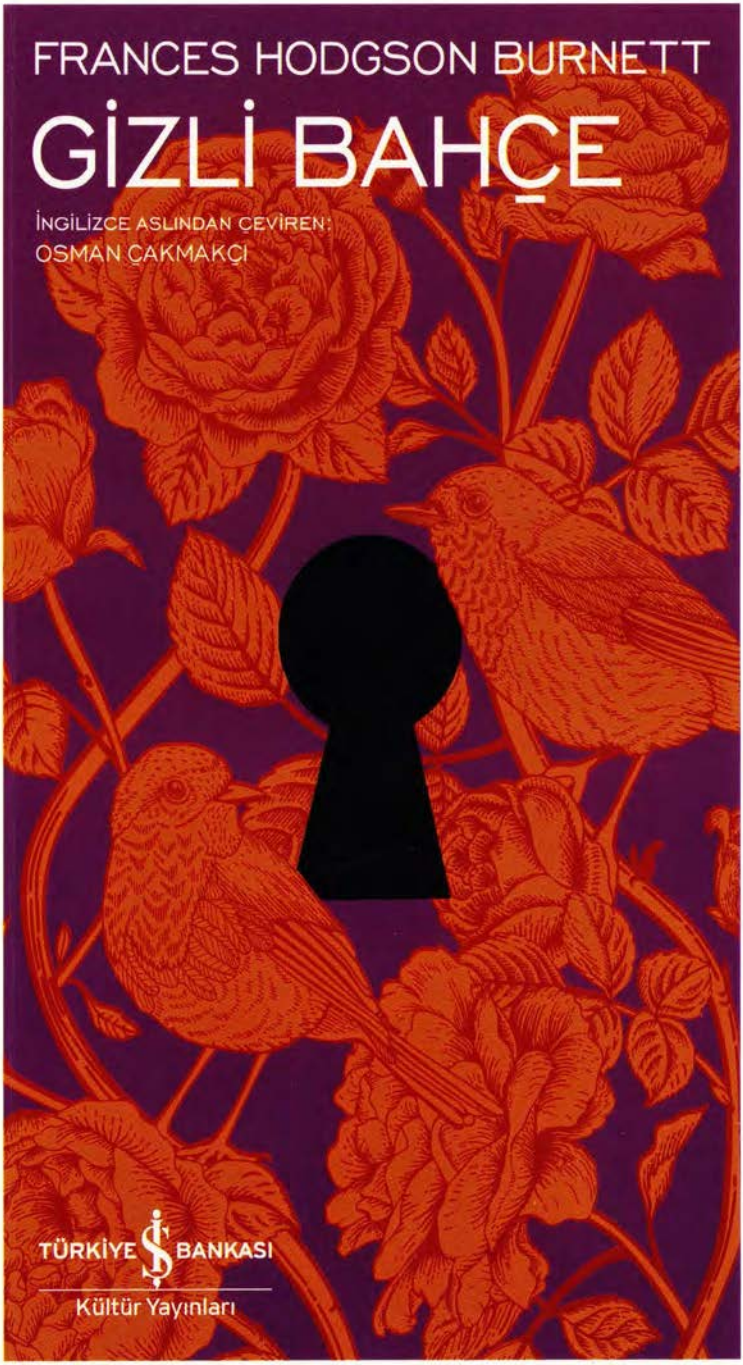
Modern Klasikler Dizisi - 148

FRANCES HODGSON BURNETT
GİZLİ BAHÇE

ÖZGÜN ADI
THE SECRET GARDEN

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2020
SERTİFİKA NO: 40077

EDİTÖR
DAMLA GÖL

YAYIMA HAZIRLAYAN
ALİ ALKAN İNAL

GÖRSEL YÖNETMEN
BİNOL BAYRAM

DÜZELTİ
RENAN AKMAN

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. BASIM MART 2020, İSTANBUL

ISBN 978-625-7070-30-0

BASKI: UMUT KAĞITÇILIK SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
Keresteciler Sitesi Fatih Caddesi Yüksek Sokak No: 11/1 Merter Güngören/İstanbul
Tel. (0212) 637 04 11 Sertifika No: 45162

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

ÇEVİREN: OSMAN ÇAKMAKÇI

1965'te Trabzon'da doğdu. İstanbul Özel Darüşşafaka Lisesi'nde parasız yatılı okudu. Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden sonra İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi.

Modern
Klasikler
Dizisi - 148

Frances Hodgson Burnett

Gizli Bahçe

İngilizce aslından
çeviren: Osman Çakmakçı

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

İçindekiler

I. Bölüm: Geride Kimse Kalmadı 1
II. Bölüm: Bayan Mary, Çok da Aksi 7
III. Bölüm: Fundalığın Ötesinde 17
IV. Bölüm: Martha 23
V. Bölüm: Koridordaki Ağlama Sesi 41
VI. Bölüm: "Biri Ağlıyordu... Ağlıyordu İşte!" 49
VII. Bölüm: Bahçenin Anahtarı 57
VIII. Bölüm: Yol Gösteren Kızılgerdan 65
IX. Bölüm: Yaşanabilecek En Tuhaf Ev 75
X. Bölüm: Dickon 85
XI. Bölüm: Ökse Ardıcının Yuvası 97
XII. Bölüm: Bir Parça Toprağım Olabilir mi? 107
XIII. Bölüm: "Ben Colin'im" 117
XIV. Bölüm: Genç Bir Raca 131
XV. Bölüm: Yuva Yapmak 143
XVI. Bölüm: "Gelmeyeceğim!" Dedi Mary 155
XVII. Bölüm: Öfke Nöbeti 163
XVIII. Bölüm: "Hiç Zaman Kaybetmemelisin" 171
XIX. Bölüm: "Geldi!" 179
XX. Bölüm: "Sonsuza Dek Yaşayacağım... Sonsuza Dek!" 191
XXI. Bölüm: Ben Weatherstaff 199
XXII. Bölüm: Güneş Batarken 211
XXIII. Bölüm: Sihir 217
XXIV. Bölüm: "Bırakın Gülsünler" 229
XXV. Bölüm: Perde 241
XXVI. Bölüm: "Bu Annem!" 249
XXVII. Bölüm: Bahçede 259

I. Bölüm

Geride Kimse Kalmadı

Mary Lennox, eniştesinin yanında yaşaması için Misselthwaite Malikânesi'ne gönderildiğinde herkes onun hayatı boyunca gördüğü en huysuz çocuk olduğunu söylüyordu. Bu doğruydu. İnce bir yüzü, küçük ince bir vücudu, açık renk ince telli saçları ve yüzünde aksi bir ifade vardı. Saçları sarıydı, yüzü de sarıydı, çünkü Hindistan'da doğmuştu ve öyle ya da böyle sürekli hastaydı. Babası İngiliz hükümetine bağlı çalışıyordu, o da her zaman çok meşgul ve hastaydı. Annesiyse yalnızca partilere gidip gününü gün etmeyi düşünen çok güzel bir kadındı. Küçük bir kızı olmasını hiç istememişti. Mary doğar doğmaz onu bir Ayah'a, yani Hintli bir dadıya teslim etmişti ve dadı da Memsahib'i* hoşnut etmek istiyorsa çocuğu mümkün olduğunca gözden uzak tutması gerektiğini anlamıştı. Böylece hastalıklı, huysuz, çirkin küçük bir bebekken ayak altında dolaşmayan Mary, hastalıklı, huysuz, çirkin ve yürümeye başlayan bir kız olduğu zaman da gözden uzak kalmaya devam etti. Kendine yakın hissedeceği bir şey gördüğünü hiç hatırlamıyordu, yalnızca Ayah'ıyla öteki yerli uşakların esmer yüzlerini gör-

* Sömürge dönemi Hindistan'ında Avrupalı kadınlar için kullanılan bir saygı hitabı. (ç.n.)

müştü, onlar da kızın her istediğini yapıyor, her istediğini veriyorlardı, çünkü Memsahib onun ağlamasından rahatsız oluyor, sinirleniyordu; kız altı yaşına bastığında küçük bir domuz kadar acımasız ve bencil olmuştu. Ona okuma yazma öğretmeye gelen genç İngiliz mürebbiye, kızdan o kadar hoşlanmadı ki üç ayda işi bıraktı; yerine gelen mürebbiyeler ondan çok daha kısa sürede çekip gittiler. Bu yüzden Mary kitap okumayı gerçekten istemiş olmasaydı, asla harfleri bile öğrenemezdi.

Dokuz yaşlarındayken, korkunç derecede sıcak bir sabah bütün aksiliğiyle uyandı, yatağın başında bekleyen uşağın kendi Ayah'ı olmadığını görünce daha da aksileşti.

"Neden sen geldin?" dedi yabancı kadına. "Yanımda durmana izin vermiyorum. Bana Ayah'ımı gönder."

Kadın çok korkmuş görünüyordu ama kekeleyerek Ayah'ın gelmeyeceğini söyleyebildi. Mary hırsla ona vurup tekmeler atmaya başlayınca iyice korkuya kapılsa da Ayah'ın Sahib küçükhanımın yanına gelmesinin mümkün olmadığını tekrarladı.

O sabah havada gizemli bir şey vardı. Hiçbir şey alışıldığı düzende yapılmıyor ve yerli uşaklardan birkaçı ortalıkta görünmüyordu, Mary'nin gördükleri de kül rengine dönmüş korkulu yüzlerle, sessizce ya da telaşla etrafta dolaşıyordu. Ama kimse ona bir şey söylemiyordu, Ayah'ı da gelmedi. Sabahın ilerleyen saatlerinde tam anlamıyla tek başına kaldı, o da sonunda bahçeye çıkıp verandanın yanındaki bir ağacın altında kendi kendine oynamaya başladı. Yalandan bir çiçek tarhı yaparak kocaman, kırmızı hatmi çiçeklerini küçük toprak tepeciklere sapladı; zaman geçtikçe daha da sinirleniyor, döndüğünde Saidie'ye söyleyeceklerini ve ona takacağı isimleri kendi kendine mırıldanıyordu.

"Domuz! Domuz! Domuzun kızı!" dedi, çünkü bir yerliye domuz demek, edilebilecek en büyük hakaretti.

Annesinin yanında biriyle verandaya çıktığını işittiğinde hâlâ dişlerini gıcırdatarak bu sözleri tekrarlıyordu. Yanında-

ki gençten bir adamdı ve alçak, alışılmadık bir ses tonuyla konuşuyorlardı. Mary, oğlan çocuğuna benzeyen bu sarışın genç adamın kim olduğunu biliyordu. İngiltere'den yeni gelmiş çok genç bir subay olduğunu duymuştu. Gözlerini dikip adama baktı, ama daha çok annesini süzdü. Ne zaman annesini görme fırsatı bulsa böyle yapardı, çünkü Memsahib –Mary annesine çoğunlukla böyle seslenmeye alışmıştı– uzun boylu, ince yapılı, güzel bir kadındı ve harika elbiseler giyerdi. Saçları ipek çilelerine benziyordu; her şeyi küçümser gibi görünen, zarif bir burnu vardı ve kocaman gözlerinin içi gülerdi. Elbiselerinin hepsi tiril tirildi, Mary onların "dantellerle dolu" olduğunu söylerdi. Bu sabahki kıyafeti daha da çok dantelle dolu görünüyordu ama gözleri hiç gülmüyordu. İri gözleri korku doluydu ve yalvarır gibi sarışın subayın yüzüne bakıyordu.

Mary annesinin, "Durum o kadar mı kötü? Ah, gerçekten mi?" dediğini duydu.

Genç adam, titreyen sesiyle "Korkunç," diye cevap verdi. "Çok kötü Bayan Lennox. İki hafta önce dağlara gitmiş olmanız gerekirdi."

Memsahib üzüntüyle ellerini ovuşturdu.

"Ah biliyorum, gitmem gerekirdi!" diye haykırdı. "O saçma davete katılmak için kaldım. Ne kadar da aptalım!"

Tam o sırada uşakların yaşadığı kısımdan öyle bir inleme yükseldi ki kadın, genç adamın koluna sarıldı; Mary de tepeden tırnağa titredi. İnilti gittikçe vahşileşiyordu. Zorlukla soluyan Bayan Lennox, "Neler oluyor? Nedir bu?" dedi.

"Birisi öldü," diye cevap verdi genç subay. "Sizin uşakların arasında da yayıldığını söylememiştiniz bana."

"Bilmiyordum ki!" dedi Memsahib. "Gelin benimle! Gelin hadi!" diyerek dönüp eve doğru koştu.

Bunun ardından dehşet verici şeyler oldu ve Mary nihayet o sabahki gizemin nedenini öğrendi. Son derece ölümcül bir kolera salgını başlamıştı, insanlar sinek gibi ölüyordu.

Ayah geceleyin hastalanmıştı ve şimdi uşakların kulübelerinde feryat figan ağlamasının sebebi de dadının ölüvermiş olmasıydı. Daha gün bitmeden üç uşak daha ölmüş, bunun üzerine geri kalanlar korku içinde kaçmıştı. Her tarafta panik vardı ve bütün evlerde insanlar ölüyordu.

İkinci günün kargaşa ve şaşkınlığı içinde, Mary çocuk odasına saklandı ve herkes onu unuttu. Kimse onu aklına getirmedi, kimse onu aramadı, hiç bilmediği tuhaf şeyler oluyordu. Mary saatlerce kâh ağladı, kâh uyuyakaldı. Bildiği tek şey insanların hastalandığı, gizemli ve korkutucu sesler duyduğuydu. Bir ara sessizce yemek odasına girdi ve odanın boş olduğunu gördü; gerçi masanın üzerinde yarım bırakılmış yemekler vardı, sandalyeler ve tabaklar sanki yemek yiyenlerin bir nedenle alelacele kalkmaları gerekmiş gibi gelişigüzel duruyordu. Çocuk biraz meyveyle bisküvi yedi, susayınca da hemen hemen dolu duran bir kadehteki şarabı içti. Tadı güzeldi, ama ne kadar sert olduğunu bilmiyordu tabii. Çok geçmeden ağır bir uyku bastırdı, geri dönüp yeniden çocuk odasına kapandı; kulübelerden yükselen bağırışlar ve aceleyle koşuşturan ayak sesleri onu korkutmuştu. Şarap öyle uykusunu getirmişti ki gözlerini açık tutamıyordu, yatağına uzanıp hiçbir şeyin farkında olmadan uzun süre yattı.

Öyle derin uyuduğu saatlerde birçok şey oldu, ama acı acı ağlayanların ve eve bir şeyler taşıyıp bir şeyleri dışarı çıkaranların seslerinden rahatsız olmamıştı.

Uyanınca yattığı yerden duvarları seyretti. Bu tek katlı ev şimdi tamamen sessizliğe gömülmüştü. Daha önce bu kadar sessiz olduğunu hiç görmemişti. Ne konuşmalar ne de ayak sesleri duyuyordu, herkesin koleradan kurtulup kurtulmadığını ve dertlerin sona erip ermediğini merak etti. Ayah öldüğüne göre ona şimdi kimin bakacağını da merak ediyordu. Yeni bir Ayah gelirdi ve belki de o yeni masallar bilirdi. Mary eski masallardan bıkmıştı. Bakıcısı öldüğü için

ağlamadı. Duygusal bir çocuk değildi, kimseyi de öyle pek umursamazdı. Şu gürültü patırtı, sağa sola koşuşturmalar ve kolera yüzünden yakılan ağıtlar onu korkutmuştu; ayrıca çok da kızmıştı, çünkü kimse onun hayatta olduğunu hatırlamıyor gibiydi. Herkes, pek sevilmeyen küçük bir kızı düşünemeyecek kadar paniğe kapılmıştı. Belli ki insanlar koleraya yakalandıklarında kendilerinden başka kimseyi düşünmüyorlardı. Ama herkes bir iyileşsin, o zaman biri mutlaka onu hatırlayacak ve ona bakmaya gelecekti.

Ama kimse gelmedi ve Mary yatmış beklerken sanki ev gittikçe daha fazla sessizliğe gömülüyordu. Yerdeki hasırın üstünde bir şeyin hışırdadığını duydu, aşağı bakınca kıvrılarak ilerleyen ve mücevher gibi gözleriyle ona bakan küçük bir yılan gördü. Korkmamıştı, çünkü canını acıtamayacak kadar küçük zararsız bir şeydi ve üstelik odadan bir an önce çıkmak için acele eder gibiydi. Mary onu seyrederken yılan kapının altından dışarı süzüldü.

"Her yer ne kadar da tuhaf ve sessiz," dedi kız. "Sanki evde benden ve yılandan başka kimse yok."

Bunu der demez önce bitişikteki avluda, ardından verandada ayak sesleri duydu. Birileri eve girip alçak sesle konuşmaya başladı. Kimse onları karşılamak ya da onlarla konuşmak için yanlarına gitmedi; seslere bakılırsa, adamlar kapıları açıp tek tek odalara bakıyorlardı. "Nasıl da ıssız kalmış buralar!" dediğini duydu birinin. "Ah o güzel kadıncağız! Sanırım çocuk da gitmiş... Kimse görmemiş olsa da bir çocuk olduğunu duymuştum."

Birkaç dakika sonra kapıyı açtıklarında, Mary odanın ortasında dikiliyordu. Huysuz, aksi bir ufaklık gibi görünüyordu; kaşlarını da çatmıştı, çünkü acıkmaya başlamıştı ve utanç verici bir şekilde ihmal edildiğini hissediyordu. İçeri ilk giren adam, bir keresinde babasıyla konuşurken gördüğü iriyarı subaydı. Bitkin ve canı sıkkın görünüyordu ama kızı gördüğünde öyle şaşırdı ki neredeyse geri sıçrayacaktı.

"Barney!" diye haykırdı. "Burada bir çocuk var! Tek başına bir çocuk! Hem de böyle bir yerde! Tanrım merhamet et bize, kim bu?"

Küçük kız sırtını dikleştirerek, "Adım Mary Lennox," dedi. Babasının evine "Hem de böyle bir yer!" diyen adamın çok büyük bir kabalık yaptığını düşünüyordu. "Herkes koleraya yakalandığında burada uyuyakalmışım, az önce uyandım. Niçin gelen giden kimse yok?"

Adam arkadaşlarına dönüp, "Bu kimsenin görmediği o çocuk!" diye bağırdı.

"Beni neden unuttular?" dedi Mary ayaklarını yere vurarak. "Neden kimse gelmiyor?"

Adı Barney olan genç adam üzgün üzgün kıza baktı. Hatta Mary, adamın gözyaşlarını tutmak için gözlerini kırpıştırdığını gördüğünü bile düşündü.

"Zavallı küçük!" dedi adam. "Yanına gelecek kimse kalmadı."

Mary artık ne babasının ne de annesinin olduğunu işte böyle tuhaf bir şekilde, ansızın öğrendi; ölmüşler ve geceleyin uzaklara götürülmüşlerdi, hayatta kalan birkaç yerli uşak da ellerinden geldiği kadar çabuk evi terk etmişti, içlerinden hiçbiri "Sahib küçükhanım"ı hatırlamamıştı. Etrafın bu kadar sessiz olmasının nedeni buydu. Evde kendinden ve hışırdayan küçük yılandan başka kimsenin olmadığı doğruydu.

II. Bölüm

Bayan Mary, Çok da Aksi

Mary annesine uzaktan bakmayı severdi ve onun çok hoş olduğunu düşünürdü; ama annesi hakkında çok az şey bildiğinden, onu sevmesi veya uzak bir yere gittiğinde özlemesi pek beklenemezdi. Aslına bakılırsa annesini hiç özlemedi ve bencil bir çocuk olduğundan bütün dikkatini her zaman yaptığı gibi kendine verdi. Eğer yaşı biraz daha büyük olsaydı, hiç kuşkusuz bu koca dünyada yapayalnız kaldığı için çok daha fazla endişelenirdi; ama daha çok küçüktü ve birileri her zaman onunla ilgilendiği için yine kendisine bakılacağını sanıyordu. Tek düşüncesi, yanlarına gönderildiği kişilerin ona nazik davranacak, Ayah'ının veya öteki yerli uşakların yaptığı gibi ne isterse yapmasına izin verecek kadar iyi insanlar olup olmadığını öğrenmekti.

İlk başta götürüldüğü İngiliz rahibin evinde kalmayacağını biliyordu. Orada kalmak istemiyordu. İngiliz rahip yoksuldu ve hepsi neredeyse aynı yaşta beş çocuğu vardı; eski püskü kıyafetler giyiyor, sürekli kavga edip birbirlerinin oyuncaklarını kapıyorlardı. Mary onların dağınık evlerinden nefret ediyor ve öyle huysuz davranıyordu ki ilk birkaç günden sonra kimse onunla oynamaz oldu. Hatta ikinci gün kıza onu çılgına çeviren bir isim taktılar.

Bu ismi ilk düşünen Basil olmuştu. Basil cüretkâr mavi gözleri olan, kalkık burunlu küçük bir oğlandı ve Mary ondan nefret ediyordu. Tıpkı kolera salgınının çıktığı gün olduğu gibi, kız bir ağacın altında tek başına oynuyordu. Bahçe yapmak için toprakları yığıyor, yollar açıyordu; Basil yanına gelip onu seyretmeye başladı. Mary'nin yaptıkları ilgisini çekmişti, hemen bir öneride bulundu.

"Neden oraya bir taş yığını koyup taş döşeli bir bahçeymiş gibi yapmıyorsun?" dedi. "Şuraya, ortaya," diyerek kıza göstermek için eğildi.

"Çekil git!" diye haykırdı Mary. "Oğlanları istemiyorum. Çekil git!"

Basil bir an sinirlenmiş gibi göründü ama sonra alay etmeye başladı. Zaten kız kardeşleriyle de her zaman alay ederdi. Mary'nin çevresinde dönerek dans etmeye, ağzını yüzünü buruşturmaya, gülüp şarkı söylemeye başladı:

Bayan Mary, çok da aksi,
Nasıl büyüyecek bahçen?
Gümüş çanlar ve midye kabuklarıyla,
*Kadifeçiçeklerinin hepsi sırada.**

Basil şarkıyı öteki çocuklar da duyup kahkahalarla gülünceye kadar söyledi, Mary aksileştikçe "Bayan Mary, çok da aksi"yi söylemeye devam ettiler ve bu olaydan sonra, onların yanında kaldığı sürece kendi aralarında ondan söz ederken ya da kendisiyle konuşurken ona "Bayan Mary, çok da aksi" dediler.

"Bu hafta sonu eve gönderileceksin," dedi Basil ona. "Biz de bundan çok memnunuz."

"Ben de memnunum," diye cevap verdi Mary, "Ev nerede?"

---

* Bu çocuk tekerlemesinin XVI. yüzyılda İngiltere'deki Katolik-Protestan karşıtlığına dayalı olarak Mary Tudor'u küçümsemek için uydurulduğu rivayet edilir. Bir söylenti de Mary Stuart'ı hedef aldığıdır. (ç.n.)

Basil yedi yaşında bir çocuğun aşağılayıcı tavrıyla, "Evin neresi olduğunu bilmiyor!" dedi. "İngiltere'de elbet. Büyükannemiz orada yaşıyor, kız kardeşimiz Mabel geçen yıl onun yanına gönderildi. Sen büyükannenin yanına gitmeyeceksin. Senin büyükannen yok. Eniştenin yanına gidiyorsun. Adı Bay Archibald Craven."

"Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum," dedi Mary pat diye.

"Bilmediğini biliyorum," diye cevap verdi Basil. "Hiçbir şey bilmiyorsun. Kızlar bir şey bilmez zaten. Annemle babamın onun hakkında konuştuklarını duydum. Taşrada kocaman ve ıssız eski bir evde yaşıyor ve yanına da kimse yaklaşmıyor. Öyle aksi ki yanına kimseyi yaklaştırmıyor, zaten izin verse de yaklaşmazlardı. Kambur ve çok kötü biri."

"Sana inanmıyorum," dedi Mary, sonra arkasını dönüp kulaklarını tıkadı, artık onu daha fazla dinlemek istemiyordu.

Ama daha sonra bu sözler üzerinde çok düşündü ve Bayan Crawford o akşam birkaç gün içinde gemiyle İngiltere'ye, Misselthwaite Malikânesi'nde yaşayan eniştesinin yanına gideceğini söylediğinde öylesine tepkisiz ve umursamaz göründü ki onun hakkında ne düşüneceklerini bilemediler. Nazik davranmaya çalıştılar, ama Bayan Crawford onu öpmeye kalktığında Mary yüzünü öte yana çevirdi ve Bay Crawford dostane bir tavırla omzunu sıvazladığında kaskatı kesildi.

Daha sonra Bayan Crawford acıyarak, "Ne kadar da mızmız bir çocuk," dedi. "Annesi ne hoş kadındı... Hali tavrı çok da zarifti, ama Mary'nin davranışları bir çocukta gördüğüm en itici davranışlar. Çocuklar ona 'Bayan Mary, çok da aksi' diyorlar, bu yaptıkları yaramazlık olsa da onlara hak vermemek elde değil."

"Annesi o güzel yüzü ve zarif tavırlarıyla çocuk odasına daha sık uğramış olsaydı, Mary de düzgün tavırlar öğrenebilirdi belki. O güzelim kadıncağız gittikten sonra, çoğu in-

sanın onun bir çocuğu olduğunu bile bilmediğini düşünmek çok üzücü."

"Bana kalırsa bir kere olsun kızın yüzüne doğru düzgün bakmamıştır bile," diye iç geçirdi Bayan Crawford. "Ayah'ı öldüğünde küçük kızı düşünecek kimse kalmadı. Evden kaçarken onu o ıssız evde yapayalnız bırakan uşakları düşünsene... Kapıyı açıp da onu odanın ortasında öyle tek başına dikilirken görünce Albay McGrew'ün yüreği ağzına gelmiş."

Mary, uzun İngiltere yolculuğunu çocuklarını yatılı okula götüren bir subay eşinin gözetiminde yaptı. Kadın kendi küçük oğlu ve kızıyla öyle meşguldü ki Londra'ya vardıklarında Mary'yi onu karşılamak üzere Bay Archibald Craven'ın gönderdiği kadına teslim etmekten çok memnun oldu. Gelen kadın Misselthwaite Malikânesi'nin kâhyasıydı, adı da Bayan Medlock'tu. Kıpkırmızı yanaklı, keskin bakışlı, tıknaz bir kadındı. Mor bir elbise, üstüne de simsiyah püskülleri olan siyah ipek bir manto giymiş, başını oynattıkça sallanan mor kadifeden çiçeklerle süslü siyah bir başlık takmıştı. Mary ondan hiç hoşlanmadı ama insanlardan nadiren hoşlandığı için bunda olağanüstü bir şey yoktu, ayrıca Bayan Medlock'un da ona iyi gözle bakmadığı çok açıktı.

"Amanın! Pek de iyi bir parça değil!" dedi kadın. "Üstelik annesinin çok güzel olduğunu duymuştuk. Ama kızına pek geçmemiş anlaşılan, öyle değil mi hanımefendi?"

"Belki büyüdükçe güzelleşir," dedi subayın karısı tatlılıkla. "Bu kadar solgun olmasa ve daha sevimli bir yüz ifadesi takınsa, aslında yüz hatları oldukça güzel. Çocuklar zamanla çok değişir."

"Epeyce değişmesi gerekecek," diye cevap verdi Bayan Medlock. "Bana sorarsanız Misselthwaite'te çocukların gelişmesini sağlayacak hiçbir şey yok." Mary'nin kendilerini dinlemediğini düşünüyorlardı; çünkü kız gittikleri otelin penceresinin önünde, onlardan biraz uzakta duruyordu.

Yoldan geçen otobüsleri, arabaları ve insanları seyrediyordu; ama onları gayet iyi duymuştu, eniştesi ve onun yaşadığı yer hakkında merakı daha da artmıştı. Nasıl bir yerdi acaba, ya eniştesi nasıl biriydi? Kambur neydi? Hiç kambur görmemişti. Belki de Hindistan'da kambur yoktu.

Başkalarının evinde yaşadığı ve yanında bir Ayah olmadığı için kendini yalnız hissetmeye, onun için çok yeni olan garip şeyler düşünmeye başlamıştı. Şimdi babası ve annesi hayattayken bile neden hiç kimseye bağlı değilmiş gibi olduğunu merak ediyordu. Öbür çocuklar anne ve babalarına bağlı gibi görünüyorlardı, ama Mary hiçbir zaman birinin küçük kızı olmamıştı. Uşakları, yiyeceği, giyeceği olmuştu ama kimse ona gerçekten önem vermemişti. Bunun nedeninin huysuz bir çocuk olması olduğunu bilmiyordu, ama tabii ki o zaman huysuz olduğunu da bilmiyordu. Sık sık öteki insanların huysuz olduğunu düşünürdü, ama asıl kendisinin öyle olduğunun farkında değildi.

Mary, hayli boyalı sıradan yüzü ve sıradan başlığıyla Bayan Medlock'un şimdiye kadar gördüğü en itici insan olduğunu düşündü. Ertesi gün Yorkshire'a gitmek üzere yola koyulduklarında istasyonda başını dik tutup vagona kadar kadından mümkün olduğunca uzak durmaya çalışarak yürüdü, çünkü ona bağımlıymış gibi görünmek istemiyordu. İnsanların kendisini onun küçük kızı sanmaları Mary'yi çok kızdırırdı.

Ama Bayan Medlock kızdan ve kızın düşüncelerinden azıcık bile rahatsızlık duymamıştı. O "gençlerin saçmalıklarını umursamayacak" bir kadındı. En azından, ona sorulsaydı böyle söylerdi. Tam da kız kardeşi Maria'nın kızı evlenecekken kalkıp Londra'ya gitmeyi hiç istememişti, ama Misselthwaite Malikânesi'nde kâhya olarak iyi para kazandığı, rahat bir işi vardı ve bu işi korumanın tek yolu Bay Archibald Craven'ın ondan istediklerini hemen yapmaktı. Soru sormaya bile cesaret edemezdi.

Bay Craven, her zamanki net ve soğuk tavrıyla "Yüzbaşı Lennox ile karısı koleradan öldü," demişti. "Yüzbaşı Lennox karımın erkek kardeşiydi, ben de kızlarının vasisiyim. Çocuk buraya getirilecek. Londra'ya gidip onu buraya getirmen gerekiyor."

Bunun üzerine kadın küçük bavulunu alıp yola çıkmıştı.

Mary vagonun bir köşesinde oturdu, solgun ve aksi görünüyordu. Ne okuyacak ne de resimlerine bakacak bir şey vardı, siyah eldivenli ince, küçük ellerini kucağında kavuşturmuştu. Üzerindeki siyah elbise çok daha solgun görünmesine neden oluyordu ve açık renk cansız saçları, siyah şapkasının altında dağılmıştı.

"Bundan daha yamuk bir genç kız görmedim hayatımda," diye düşündü Bayan Medlock. (Yamuk Yorkshire'a özgü bir sözdü, şımarık ve asabi demekti.) Hiçbir şey yapmadan öyle sakince oturan bir çocuk görmemişti daha önce, sonunda onu izlemekten bıkıp canlı ve sert bir sesle konuşmaya başladı.

"Sanırım gittiğimiz yer hakkında sana bir şeyler anlatsam iyi olacak," dedi. "Enişten hakkında bir şey biliyor musun?"

"Hayır," dedi Mary.

"Babandan veya annenden onun hakkında bir şey duymadın mı hiç?"

Mary kaşlarını çatarak, "Hayır," dedi. Kaşlarını çatmıştı, çünkü babasıyla annesinin oturup onunla herhangi bir konuda hiç konuşmadığını anımsamıştı. Ona kesinlikle bir şey anlatmazlardı.

Kızın garip, tepkisiz küçük yüzüne bakarak "Hımm," dedi Bayan Medlock. Birkaç dakika hiçbir şey demedi, sonra yeniden konuşmaya başladı.

"Sanırım sana bir şeylerin anlatılması gerek... yani seni hazırlamak için. Garip bir yere gidiyorsun."

Mary hiç ses çıkarmadı, Bayan Medlock kızın apaçık kayıtsızlığı karşısında bozuldu ama bir nefes alıp devam etti.

"Kocaman ama kasvetli bir yer, Bay Craven de böyle olmasından gurur duyar... bu da yeterince iç karartıcı zaten. Ev, altı yüz yıllık ve fundalık arazinin kıyısında, yüze yakın odası var ama çoğu boş ve kilitli. Yüzyıllardır orada duran tablolar, güzel antikalar ve başka şeyler var; etrafında kocaman bir park, bahçeler ve bir de dalları yere değen ağaçlar var... en azından bazılarının dalları yere değiyor." Duraksadı, derin bir nefes daha aldı. "Ama başka hiçbir şey yok," deyip susuverdi.

Mary elinde olmadan kadını dinlemeye başlamıştı. Her şey Hindistan'dan farklı geliyordu kulağa ve yeni şeyler onu cezbederdi. Ama ilgilenmiş gibi görünmek istemiyordu. Bu onun insanı huzursuz eden huysuzluklarından biriydi. Bu yüzden hiç kımıldamadan sessizce oturdu.

"Pekâlâ," dedi Bayan Medlock. "Burası hakkında ne düşünüyorsun?"

"Hiçbir şey," diye cevap verdi kız. "Böyle yerler hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

Bu sözler Bayan Medlock'u güldürdü.

"Oldu mu şimdi!" dedi. "Tıpkı yaşlı bir kadın gibisin. Umursamıyor musun?"

"Umursayıp umursamadığımın önemi yok," dedi Mary.

"Bu konuda haklısın," dedi Bayan Medlock. "Önemi yok. Niçin Misselthwaite Malikânesi'nde kalacağını bilmiyorum, belki de en kolay yol bu olduğu içindir. Beyefendi senin için kendini sıkıntıya sokmayacaktır, bundan eminim. O hiç kimse için kendini sıkıntıya sokmaz."

Tam o anda bir şey hatırlamış gibi duraksadı.

"Kendisinin sırtında bir eğrilik var," dedi. "Bu da onu kötü etkiledi. Gençliğinde aksi biriydi, evlenene kadar parasına ve topraklarına sahip çıkmadı."

Umursadığını belli etmemeye karar vermiş olmasına rağmen Mary'nin gözleri kadına çevrildi. Kamburun evlenmiş olabileceğini hiç düşünmemişti ve bu onu biraz şaşırttı. Ba-

yan Medlock bu halini fark etti, geveze bir kadın olduğu için daha da hevesle konuşmayı sürdürdü. Ne de olsa bu da bir vakit geçirme yoluydu.

"Evlendiği kız pek tatlı, pek hoş biriydi; Bay Craven istediği çiçeği ona getirebilmek için bütün dünyayı yürüyerek dolaşabilirdi. Kimse kızın onunla evleneceğini düşünmüyordu ama evlendi, herkes onunla parası için evlendiğini söyledi. Ama hayır, parası için evlenmemişti... parası için değildi," dedi, kendinden emin bir tavırla. "Öldüğünde..."

Mary elinde olmaksızın yerinden sıçradı.

"Ah! Öldü mü?" diye haykırdı, gerçi haykırmak istememişti. Daha önce okuduğu "Riquet à la Houppe"* adlı bir Fransız peri masalını hatırlamıştı. Masal, zavallı bir kamburla güzel bir prenses hakkındaydı; birden Bay Archibald Craven için üzüldü.

"Evet, öldü," diye cevap verdi Bayan Medlock. "Bu da beyefendiyi eskisinden daha çok tuhaflaştırdı. Hiç kimseyi umursamıyor. Kimseyle görüşmüyor. Çoğu zaman uzaklara gidiyor, Misselthwaite'de olduğu zamanlar ise kendini malikânenin Batı Kanadı'na kapatıyor ve Pitcher'dan başka kimsenin onu görmesine izin vermiyor. Pitcher çok yaşlı biri, ama çocukluğundan beri ona baktığı için huyunu suyunu biliyor."

Bunlar kitaplarda anlatılanlara benziyordu ve Mary'yi hiç de neşelendirmemişti. Neredeyse hepsi kapalı tutulan ve kapıları kilitlenen yüz odalı bir ev... Fundalık arazinin kıyısında üstelik... O fundalık nasıl bir şeyse, kulağa çok iç karartıcı geliyordu. Bir de kendini eve kapatmış kambur bir adam! Dudaklarını büzerek pencereden dışarı baktı, tam o esnada yağmurun eğimli gri çizgiler halinde yağmaya ve pencereden aşağı sel gibi akmaya başlaması çok doğal göründü. Eğer o zarif eş hayatta olsaydı, annesine benzeyip onun gibi

* Charles Perrault'nun 1697'de yayımlanan peri masalı. (e.n.)

"dantellerle dolu" elbiselerle partiden partiye koşarak çevresine neşe saçardı. Ama artık o evde değildi.

"Beyefendiyi görebileceğini hiç ümit etme, bire on bahse girerim ki görmeyeceksin," dedi Bayan Medlock. "Ayrıca seninle konuşacak insanlar olmasını da bekleme. Kendi başına oynayıp kendi kendine bakacaksın. Hangi odalara girebileceğin, hangi odalardan uzak duracağın söylenecek sana. Bir sürü bahçe var. Ama evdeyken sağda solda dolaşıp etrafı karıştırmamalısın. Bay Craven buna göz yummaz."

"Etrafı karıştırmak istemem zaten," dedi huysuz küçük Mary; az önce Bay Archibald Craven için nasıl birdenbire üzülmeye başlamışsa, bu sefer de aynı hızla onun için üzülmemeye ve adamın başına gelen her şeyi hak edecek kadar sevimsiz biri olduğunu düşünmeye başlamıştı.

Yüzünü suların durmaksızın aktığı vagon penceresine döndü ve sonsuza dek sürecekmiş gibi görünen fırtınayı seyretmeye başladı. O kadar uzun ve sabit şekilde baktı ki grilik gözlerinin önünde koyulaştıkça koyulaştı ve kız uyuyakaldı.

III. Bölüm

Fundalığın Ötesinde

Mary uzun uzun uyudu, uyandığında Bayan Medlock bir istasyondan yiyecek bir şeyler satın aldı; biraz tavuk, soğuk sığır eti ve tereyağlı ekmek yiyip sıcak çay içtiler. Yağmur sanki öncekinden daha şiddetli yağıyordu, istasyondaki herkesin üzerinde ıslak ve parıldayan yağmurluklar vardı. Kondüktör vagondaki lambaları yaktı; tavuk ve sığır etinin üzerine içtiği çaydan sonra Bayan Medlock'un keyfi yerine gelmişti. Epey fazla yemişti, bir süre sonra uykuya daldı; Mary de pencerelere vuran yağmur damlalarının ninni gibi sesine kapılarak bir kez daha vagonun bir köşesinde uyuyakalana kadar oturup uzun uzun kadını ve bir yana kaymış güzel başlığını seyretti. Yeniden uyandığında hava epey kararmıştı. Tren bir istasyonda durmuştu ve Bayan Medlock onu sarsıyordu.

"İyi uyudun!" dedi. "Artık gözlerini açma vakti! Thwaite istasyonuna geldik, şimdi önümüzde uzun bir yol var."

Mary ayağa kalktı ve Bayan Medlock eşyalarını toplarken gözlerini açık tutmaya çabaladı. Küçük kız ona yardım etmeyi önermedi, çünkü Hindistan'da eşyalarını hep yerli uşaklar toplayıp taşırdı, o sırada ötekilerin durup beklemesi uygun bir davranıştı.

Burası küçük bir istasyondu, onlardan başka kimse trenden inmedi. İstasyon şefi Bayan Medlock'la babacan bir tavırla konuştu; Mary'nin daha sonra Yorkshire'a özgü olduğunu anlayacağı, kulağı biraz rahatsız eden, garip bir şivesi vardı.

"Bakıyom da gelmişin," dedi adam. "Kızı da yanında getirmişin."

Bayan Medlock da başıyla Mary'yi işaret ederek yine Yorkshire ağzıyla, "Evet, bu o," diye cevap verdi. "Senin hanım nası'?"

"İyi, iyi. Arabanız dışarda sizi bekliyo."

Fayton, dışarıdaki küçük platformun önünde bekliyordu. Mary, arabanın ve arabaya binmelerine yardım eden uşağın çok şık olduğunu gördü. Uşağın yağmur geçirmez paltosu ve şapkasını koruyan muşamba pırıl pırıl parlıyor ve iriyarı istasyon şefi de dahil olmak üzere her şey gibi onların da üstünden sular damlıyordu.

Uşak kapıyı kapatıp arabacıyla birlikte yerine geçti ve yola koyuldular, küçük kız kendini minderlerle döşenmiş rahat bir köşede otururken buldu ama yeniden uyuma niyetinde değildi. Oturup pencereden dışarı baktı, Bayan Medlock'un sözünü ettiği tuhaf yere giden yolun üzerinde merakla bir şeyler görmeyi bekliyordu. Hiç de çekingen bir çocuk değildi, korkmuş da sayılmazdı; ama fundalık bir arazinin kıyısındaki, neredeyse hepsi kapalı yüz odası olan bir evde neler olabileceğini bilmenin mümkün olmadığını hissediyordu.

"Fundalık nedir?" dedi ansızın Bayan Medlock'a.

"On dakika kadar sonra pencereden bak görürsün," diye cevap verdi kadın. "Malikâneye varmadan önce Missel Fundalığı boyunca yedi sekiz kilometre gitmemiz gerekiyor. Karanlık olduğu için pek bir şey göremeyeceksin, ama yine de bir şeyler görebilirsin."

Mary başka soru sormadı, ama gözlerini pencereden ayırmadan köşesinde oturup karanlığın içinde bekledi. Arabanın lambalarından yayılan ışık, önlerini biraz aydınlatıyordu ve geçerken kızın gözüne bir şeyler ilişiyordu. İstasyondan ayrıldıktan sonra küçük bir köyden geçmişlerdi, Mary kireç badanalı kulübelerle bir birahanenin ışıklarını görmüştü. Daha sonra bir kilisenin, bir papaz evinin ve küçük bir dükkânın önünden geçmişlerdi; vitrinde satılık oyuncaklar, şekerler ve tuhaf şeyler vardı. Daha sonra yine anayola çıktılar, Mary çitler ve ağaçlar gördü. Bundan sonra uzun bir süre –en azından Mary için uzun bir süre– farklı bir şeye rastlamadılar.

Nihayet atlar bir tepeden yukarı tırmanıyormuş gibi daha yavaş ilerlemeye başladılar; artık çevrede ne çalıdan çitler ne de ağaçlar vardı. Aslına bakılırsa hiçbir şey göremiyordu, iki tarafa da koyu bir karanlık hâkimdi. Mary öne doğru eğildi ve araba sarsıldığında yüzü cama yapıştı.

"Eh! Ne de olsa fundalıktayız," dedi Bayan Medlock.

Arabanın lambaları, hem önlerine hem etraflarına yayılmış muazzam karanlığın içinde kaybolan çalılarla bodur bitkilerin arasından geçip kestirmeden ilerleyen engebeli yola sarı bir ışık düşürüyordu. Rüzgâr esiyor, eserken de tuhaf, vahşi, alçak ve telaşlı bir ses çıkarıyordu.

"Bu... bu deniz değil, değil mi?" dedi Mary, yol arkadaşının yüzüne bakarak.

"Hayır, hayır değil," diye cevap verdi Bayan Medlock. "Tarla veya dağ da değil, yalnızca kilometrelerce uzanan ve üzerinde funda, karaçalı ve katırtırnağından başka bir şeyin yetişmediği, vahşi midillilerle koyunlardan başka hiçbir canlının yaşamadığı yabani topraklar bunlar."

"Üzerinde su olsaydı deniz sanırdım," dedi Mary. "Şu an duyduğum sesler tıpkı denizden gelen sesler gibi."

"Çalıların arasında esen rüzgârın sesi o," dedi Bayan Medlock. "Bana kalırsa vahşi, iç karartıcı bir yer; ama

burayı seven çok... özellikle de fundalık çiçeklendiği zaman."

Karanlığın içinde ilerlemeye devam ettiler, yağmur dinmiş olmasına rağmen rüzgâr şiddetle esiyor, ıslık çalıyor, tuhaf sesler çıkarıyordu. Yol bir yükseliyor, bir alçalıyordu; araba birkaç kez altından suyun hızla ve büyük bir gürültüyle aktığı küçük köprülerden geçti. Mary'ye bu yolculuk hiç bitmeyecekmiş gibi geliyordu; bu engin ve rüzgârlı fundalık, sanki kuru bir toprak şeridinin üzerinden ilerleyerek geçtikleri büyük, kapkara bir okyanustu.

"Hoşuma gitmedi," dedi Mary kendi kendine. "Hoşlanmadım." İnce dudaklarını daha da sıktı.

İlk kez bir ışık görür gibi olduğunda atlar yokuş yukarı tırmanıyorlardı. Bayan Medlock da onunla aynı anda ışığı görmüş ve rahat bir nefes almıştı.

"Ah, parıldayan bir ışık gördüğüme çok memnunum," diye haykırdı. "Bitişikteki kulübenin penceresinden geliyor. Az sonra kesinlikle güzel bir fincan çay içeceğiz."

Kadının dediği gibi "az sonra" idi, çünkü araba bahçe kapısından geçtikten sonra önlerinde hâlâ üç kilometrelik bir yol vardı, neredeyse tepede birleşen ağaçlarsa uzun ve karanlık bir dehlizden geçtikleri hissini veriyordu.

Dehlizi aşıp açık alana çıktılar ve taş bir avluya yayılmış gibi duran, geniş ama alçak bir evin önünde durdular. Mary önce pencerelerde hiç ışık olmadığını sandı, ama arabadan indiğinde üst katın köşesindeki bir odada donuk bir ışık gördü.

Giriş kapısı meşe ağacından, ilginç oymaları olan devasa bir kapıydı ve kanatlarına koca koca demir çiviler çakılmış, büyük demir çubuklarla sabitlenmişti. Kapı kocaman bir salona açılıyordu, salon öyle loş biçimde aydınlatılmıştı ki duvarlardaki portrelerde yer alan yüzler ve zırhların içindeki insan figürleri Mary'de onlara bakmak istemediği hissini uyandırmıştı. Taş zeminde ayakta dururken çok küçük, tuhaf, kapkara bir suret gibi görünüyordu ve o da

kendini tıpkı göründüğü kadar küçük, kaybolmuş ve tuhaf hissetti.

Onlara kapıyı açan uşağın yanında iyi giyimli, zayıf, yaşlı bir adam duruyordu.

"Onu odasına götür," dedi adam, boğuk bir sesle. "Kızı görmek istemiyor. Kendisi sabahleyin Londra'ya gidecek."

"Pekâlâ Bay Pitcher," diye cevap verdi Bayan Medlock. "Benden ne istendiğini bildiğim sürece, durumu idare edebilirim."

"Sizden beklenen şey şu Bayan Medlock," dedi Bay Pitcher, "beyefendinin rahatsız edilmemesini ve görmek istemediği şeyleri görmemesini sağlayacaksınız."

Bunun üzerine Mary Lennox geniş merdivenlere götürüldü, uzun bir koridordan yürüdü, başka bir kata daha çıktı, sonra bir koridordan ve sonra bir tanesinden daha geçti, en sonunda duvarda bir kapı açıldı ve içinde bir şöminenin yandığı, masada akşam yemeğinin beklediği bir odada buldu kendini.

Bayan Medlock gayet kaba bir şekilde şöyle dedi:

"Pekâlâ, işte buradasın! Sen burada ve yandaki odada yaşayacaksın... ve bu odalardan çıkmayacaksın. Bunu sakın unutma!"

İşte Bayan Mary'nin Misselthwaite Malikânesi'ne gelişi böyle oldu; hayatında kendini belki de hiç bu kadar aksi hissetmemişti.

IV. Bölüm

Martha

Sabahleyin erkenden uyandı, çünkü genç bir hizmetçi ateşi yakmak için odasına gelmiş, dizlerinin üzerine çökerek şöminenin önündeki külleri gürültüyle süpürüyordu. Mary yattığı yerden birkaç dakika kızı seyretti, daha sonra odayı gözden geçirmeye başladı. Daha önce hiç böyle bir oda görmemişti, tuhaf ve kasvetli olduğunu düşündü. Duvarlar, üzerine orman manzarası işlenmiş bir goblenle kaplıydı. Ağaçların altında harikulade kıyafetler giymiş insanlar vardı, uzakta bir şatonun kuleleri göze ilişiyordu. Avcılar, atlar, köpekler ve hanımefendiler vardı. Mary kendini ormanda onlarla birlikteymiş gibi hissetti. Alçak bir pencereden üzerinde hiç ağaç bulunmayan, daha ziyade sonsuz, donuk ve morumsu bir denize benzeyen geniş bir toprak parçası görünüyordu.

Pencereden dışarıyı göstererek, "Bu nedir?" diye sordu.

Ayağa yeni kalkmış olan genç hizmetçi Martha da bakıp eliyle işaret etti. "Şurası mı?" dedi.

"Evet."

"Fundalık işte," dedi tatlılıkla gülümseyerek. "Hoşuna gitti mi?"

"Hayır," diye cevap verdi Mary. "Nefret ettim."

"Sen daha alışmadın ya, ondan," dedi Martha, şöminenin başına dönerken. "Şimdi büsbüyük ve çorak olduğunu düşünüyosun. Ama sora seveceksin."

"Sen seviyor musun?" diye merakla sordu Mary.

Neşeyle şömine ızgarasını parlatan Martha, "Evet, seviyom," diye cevap verdi. "Seviyom işte. Hiç de bile çorak değil. Büyüyüp mis gibi kokan şeylerle dolu. İlkbaharda ve yazın karaçalılarla katırtırnakları çiçek açtığı zaman çok güzel olur. Bal gibi kokar ve havası tazeciktir. Gökyüzü ne kadar da yüksektedir... Arılarla tarlakuşları güpgüzel sesler çıkarıp şarkılar söylerler. Ah! Hiçbir şey beni bu fundalıklardan ayıramaz."

Mary kızı ciddi ve şaşkın bir ifadeyle dinledi. Hindistan'da alıştığı yerli uşaklar hiç de bunun gibi değillerdi. Aşırı saygılı ve itaatkârdılar; efendileriyle sanki onların dengiymiş gibi konuşmaya cüret etmezlerdi. Eğilerek selam verirler ve onlara "yoksulların koruyucusu" veya buna benzer adlarla seslenirlerdi. Hintli uşaklardan bir şeyler yapmaları istenmezdi, onlara emredilirdi. "Lütfen" veya "teşekkür ederim" demek âdetten değildi ve Mary sinirlendiği zaman Ayah'ının yüzüne tokadı yapıştırırdı. Mary, biri ona tokat atsa bu kızın ne yapacağını merak etti. Yuvarlak hatlı, pembe yanaklı, munis görünümlü bir kızdı, ama öyle gürbüzdü ki Bayan Mary –onu tokatlayan yalnızca küçük bir kız bile olsa– onun bu tokata karşılık verip vermeyeceğini düşündü.

Kibirli bir havayla, "Tuhaf bir hizmetçisin," dedi Mary yattığı yerden.

Martha elinde kararmış fırçasıyla dizlerini büküp oturdu ve güldü, hiç de öfkelenmişe benzemiyordu.

"Biliyom," dedi. "Misselthwaite'te büyük bir hanımefendi olaydı, bana burada hizmetçilik yaptırmazlardı. Anca bulaşıkhanede çalışabilirdim, asla üst katlara çıkarmazlar-

dı. Çok sıradan biriyim ve çok fazla Yorkshire ağzıyla konuşuyom. Bu kadar muhteşem olmasına rağmen garip bir ev burası. Bay Pitcher ve Bayan Medlock'tan başka ne bir efendi, ne de bir hanımefendi var sanki. Bay Craven'a gelince buradayken hiçbir şeyle ilgilenmez ve zaten neredeyse hep uzaklarda. Bayan Medlock bu işi bana iyiliğinden verdi. Dedi ki Misselthwaite başka büyük evler gibi olaymış, bunu asla yapamazmış."

"Benim hizmetçim sen mi olacaksın?" diye sordu Mary, hâlâ Hindistan'daki o buyurgan havasındaydı biraz.

Martha yeniden şömine ızgarasını ovmaya başladı.

"Ben Bayan Medlock'un hizmetçisiyim," dedi cesurca. "O da Bay Craven'ın... ama burada oda hizmetçisinin işlerini de yapıp birazcık da seninle ilgilenicem. Ama fazla hizmete ihtiyacın olmaz."

"Peki beni kim giydirecek?" diye ısrar etti Mary.

Martha tekrar dizlerinin üzerine oturup kızın yüzüne baktı. Şaşkınlıktan yöresel ağzıyla konuşuverdi.

"Kendin başına giyinemen mi ya?"

"Ne demek istiyorsun? Ne dediğini anlamadım," dedi Mary.

"Ah! Unuttum," dedi Martha. "Bayan Medlock bana dikkatli olmamı söylediydi, yoksa ne dediğimi anlamazmışsın. Demek istediğim, sen kendin giyinemiyo musun?"

"Hayır," diye cevap verdi Mary kızgın kızgın. "Hayatımda hiç kendim giyinmedim. Tabii ki Ayah'ım giydirirdi beni."

"Tamam," dedi Martha, belli ki kızın küstahlığının zerrece farkına varmamıştı. "Şimdi öğrenme zamanın geldi. Çok küçük değilsin artık. Ben sana elbette biraz yardım ederim. Annem her zaman zengin çocukları nasıl olup da aptallaşmıyo anlamıyom der. Bakıcıları tarafından yıkanıp giydiriliyo, yavru köpekler gibi gezmeye çıkarılıyolar!"

"Hindistan'da farklı," dedi Bayan Mary küçümsemeyle. İçinde bulunduğu duruma katlanamıyordu.

Ama Martha hiç etkilenmemişti.

Neredeyse cana yakın bir ifadeyle, "Evet! Farklı oldunu görebiliyom," diye cevap verdi. "Belki de orda saygın beyazlardan çok siyahilerin olmasından. Hindistan'dan geldiğini duyunca senin de siyahi oldunu sanmıştım."

Mary öfkeyle yatağında doğruldu.

"Ne!" dedi. "Ne! Benim bir yerli olduğumu mu düşündün? Seni... seni gidi domuzun kızı!"

Martha kızgınlıkla dönüp baktı.

"Sen kime isim takıyon?" dedi. "Böyle sinirli olmaya gerek yok. Genç bir hanımefendi böyle konuşmaz. Ben siyahlara karşı değilim ki... Dini yazıları okuduğunda onların da çok dindar olduğunu görüyosun. Siyahilerin de insan ve bizim kardeşimiz olduğunu anlıyosun. Daha önce hiç siyahi görmedim ve birini yakından görücem diye çok sevinmiştim. Bu sabah ateşi yakmaya geldiğimde yatağına yaklaşıp örtünü çekerek dikkatle sana baktım. İşte ordaydın..." Ardından hayal kırıklığıyla ekledi, "Benden daha siyah değildin... ne kadar bağırıp çağırsan da."

Mary öfkesini ve horgörüsünü engellemeye bile çalışmadı. "Demek benim bir yerli olduğumu düşündün. Buna cüret ettin. Yerliler hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Onlar insan değil... sana eğilerek selam vermesi gereken uşaklar onlar. Hindistan hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Hiçbir şey hakkında hiçbir şey bilmiyorsun!"

Mary çok öfkeliydi, hizmetçi kızın saf bakışları karşısında kendini çok çaresiz hissetti; birdenbire öyle korkunç bir şekilde yalnız, onu anlayan ve kendisinin de anladığı her şeyden o kadar uzak hissetti ki şiddetli hıçkırıklar içinde yüzünü yastıklara gömdü. Kendini tutmadan öyle hıçkıra hıçkıra ağlayınca Yorkshire'lı munis Martha biraz korkup onun için kaygılandı. Yatağın yanına gidip ona doğru eğildi.

"Ah! Böyle ağlama!" diye yalvardı. "Sahiden böyle ağlama. Bu kadar üzüleceğini bilmiyodum. Dediğin gibi, hiçbir

şey hakkında hiçbir şey bilmiyom. Lütfen beni affet küçükhanım, ağlama."

Kızın tuhaf Yorkshire şivesinde ve kararlı tavırlarında, Mary'nin üzerinde iyi bir etki bırakan rahatlatıcı ve gerçekten dostane bir şeyler vardı. Yavaş yavaş ağlamayı kesip sessizleşti. Martha rahatlamış görünüyordu.

"Artık yataktan kalksan iyi olur," dedi. "Bayan Medlock kahvaltıyı, çayı ve akşam yemeğini yan odaya getirmemi söyledi. Senin için çocuk odası olarak hazırlandı. Eğer yataktan çıkmanı sağlayacaksa giyinmene de yardım ederim. Elbisenin düğmeleri arkadaysa kendi başına ilikleyemen."

Mary en sonunda kalkmaya karar verdiğinde Martha'nın gardıroptan çıkardığı giysiler, önceki gece Bayan Medlock'la geldiğinde üzerinde olanlar değildi.

"Bunlar benim değil," dedi. "Benimkiler siyah."

Kalın beyaz yün paltoya ve elbiseye bakıp beğeniyle ekledi: "Benimkilerden daha güzel."

"Bunlar giymen gerekenler," diye cevap verdi Martha. "Bay Craven, Bayan Medlock'a bunları Londra'dan almasını emretti. Dedi ki, 'Etrafta siyah elbiseler içinde ruh gibi dolaşan bir çocuk istemem, evi daha hüzünlü yapar. Renkli bir şeyler giydir.' Bayan Medlock da ne demek istediğini anladığını söyledi. Her zaman vücut ölçülerini bilir o. Kendi de hiç siyah giymez."

"Siyah şeylerden nefret ederim," dedi Mary.

Elbise giydirme işi her ikisine de bir şeyler öğretmişti. Martha küçük kız ve erkek kardeşlerinin giysilerini her zaman "iliklerdi" ama eli veya ayağı yokmuş gibi öylece dikilip başka birinin kendisi için bir şeyler yapmasını bekleyen bir çocuk görmemişti hiç.

Mary sessizce ayağını uzattığında, "Neden ayakkabını kendin giymiyon ki?" diye sordu Martha.

"Ayah'ım giydirirdi," dedi Mary. "Âdet böyleydi."

Bu sözleri çok sık kullanıyordu: "Âdet böyleydi." Yerli uşaklar hep bunu söylerdi. Eğer onlardan atalarının binlerce yıldır yapmadığı bir şey istenmişse, nazik bir ifadeyle "Bu âdetten değil," derlerdi, karşılarındaki kişi de konunun kapandığını anlardı.

Bayan Mary'nin oyuncak bir bebek gibi durup giydirilmeyi beklerken herhangi bir şey yapması da âdetten değildi, ama kahvaltı için hazırlanırken Misselthwaite Malikânesi'ndeki yaşamının onun için epeyce yeni birtakım şeyler öğrenmesiyle sonuçlanacağından kuşkulanmaya başlamıştı... Örneğin ayakkabı ve çoraplarını kendi kendine giymesi, yere düşürdüğü şeyleri kendisinin kaldırması gibi. Martha genç bir hanımefendi için iyi eğitilmiş bir hizmetçi olsaydı, daha itaatkâr ve saygılı olur; saç fırçalamanın, ayakkabıları bağlamanın, yere düşen şeyleri kaldırıp bir köşeye koymanın kendi işi olduğunu bilirdi. Ne var ki o eğitimsiz bir Yorkshire köylüsüydü; fundalıktaki kulübesinde, kucakta taşınan yahut yalpalaya yalpalaya yürümeyi öğrenirken eşyalara çarpıp düşen ve kendi kendilerine bakmaktan başka bir şey yapmayı hayal bile etmemiş olan sürüyle kız ve erkek kardeşin içinde büyümüştü.

Mary Lennox eğlenmeye istekli bir çocuk olsaydı, Martha'nın konuşmaya can atıyor oluşuna belki de gülerdi; ama onu sadece soğuk bir tavırla dinliyor ve rahat davranışları karşısında şaşkına dönüyordu. İlk başta hiç de ilgili değildi, ama Martha iyi huylu ve samimi haliyle konuşup durdukça Mary de onun anlatıklarına dikkat etmeye başlamıştı.

"Ah! Onları bir görüversen," dedi Martha. "Tam on iki kardeşiz ve babam haftada sadece on altı şilin kazanıyo. Annem bu paranın hepsini yulaf lapasına yatırıyo diyebilirim. Çocuklar bütün gün fundalıkta yuvarlanıp oynuyo, annem burdaki havanın onları şişmanlattığını söylüyo. Çocukların

tıpkı yaban midillileri gibi ot yediğine inandığını söylüyo. Bizim Dickon on iki yaşında ve kendine ait olduğunu söylediği küçük bir midillisi bilem var."

"Onu nereden almış?" diye sordu Mary.

"Daha çok küçücükken onu annesiyle birlikte kırda bulmuş, onunla arkadaşlık etmeye başlamış, ekmek kırıntıları vermiş ve onun için taze otlar toplamış. Midilli de Dickon'ı o kadar çok sevdi ki şimdi peşinden ayrılmıyo ve sırtına binmesine izin veriyo. Dickon iyi bir çocuk, hayvanlar da onu seviyo."

Mary'nin hiç evcil hayvanı olmamıştı ve her zaman bir hayvan istediğini düşünmüştü. Bu yüzden Dickon'a biraz da olsa ilgi duymaya başladı; daha önce kendinden başka kimseyle asla ilgilenmemiş olduğundan, bu sağlıklı bir duygunun ilk ortaya çıkışıydı. Kendisi için bir çocuk odasına dönüştürülen odaya gittiğinde burasının da uyuduğu odaya benzediğini gördü. Hiç de çocuk odası gibi değildi, daha çok bir yetişkin odasıydı; duvarlarında iç karartıcı eski resimler asılıydı ve hantal, eski meşe sandalyeler vardı. Ortadaki masaya güzel bir kahvaltı sofrası kurulmuştu. Ama Mary her zaman iştahsız biri olmuştu ve Martha'nın önüne koyduğu ilk tabağa neredeyse kayıtsızca baktı.

"İstemiyorum," dedi.

Martha şaşkınlık içinde, "Yulaf lapası istemiyon mu?" diye haykırdı.

"Hayır."

"Ama ne kadar güzel olduğunu bilmiyon. Üzerine biraz pekmez veya şeker koy."

"İstemiyorum," diye tekrarladı Mary.

"Amanın!" dedi Martha. "Güzel yiyeceklerin çöpe gitmesine dayanamıyom. Bizim çocuklar bu masada olaydı beş dakikada her şeyi silip süpürürlerdi."

"Neden?" diye sordu Mary soğuk soğuk.

"Neden mi?" diye cevap verdi Martha. "Çünkü hayatları boyunca karınları bazı bazı doydu. Genç atmacalar ve tilkiler kadar açlar..."

Mary bilgisizliğin verdiği kayıtsızlıkla, "Açlığın nasıl bir şey olduğunu bilmiyorum," dedi.

Martha öfkeli görünüyordu.

Lafını sakınmadan, "Eh, bir denesen senin için iyi olurdu. Bunu apaçık görebiliyom," dedi. "Masada öylece oturup güzelim ekmeğe ve ete bakanlara tahammülüm yok. Aman Tanrım! Burada ne varsa Dickon, Phil, Jane ve diğerlerinin karnında olmasını nasıl da isterdim..."

"Bunları niçin onlara götürmüyorsun?" diye sordu Mary.

Kararlı bir ifadeyle, "Çünkü benim değiller," diye cevap verdi Martha. "Ayrıca bugün izin günüm değil. Benim de diğerleri gibi ayda bir gün iznim var. O zaman da annem bir gün dinlensin diye gidip evi temizliyom."

Mary biraz çay içti, azıcık kızarmış ekmekle biraz marmelat yedi.

"Sıkıca giyin de dışarı çıkıp oyna," dedi Martha. "İyi gelir, hem yemek için midende yer açılır."

Mary pencereye gitti. Dışarıda bahçeler, patikalar ve büyük ağaçlar vardı ama her yer sıkıcı ve buz gibi görünüyordu.

"Dışarı mı? Böyle bir günde neden dışarıya çıkayım ki?"

"Peki ama çıkmazsan içeride kalıp ne yapacan?"

Mary ona şöyle bir baktı. Hakikaten de yapılacak bir şey yoktu. Bayan Medlock çocuk odasını hazırlarken eğlence meselesini hiç düşünmemişti. Belki de en iyisi dışarı çıkıp bahçelerin neye benzediğini görmekti.

"Benimle kim gelecek?" diye sordu.

Martha dik dik baktı.

"Kendi başına gideceksin," diye cevap verdi. "Kardeşi olmayan başka çocuklar gibi oynamayı öğrenmelisin. Bizim Dickon tek başına fundalığa gidip saatlerce oynuyo. Midil-

liyle de işte bu sayede arkadaş oldu. Orada onu tanıyan koyunlar var, kuşlar da gelip elinden yemek yiyolar. Yiyeceği ne kadar az olursa olsun, hayvanlarının gönlünü almak için her zaman ekmeğinden biraz artırır."

Farkında olmasa da Mary'nin dışarı çıkmaya karar vermesini sağlayan, aslında Dickon'dan böyle söz edilmesiydi. Midilliler veya koyunlar olmasa da dışarıda kuşlar vardı. Hindistan'daki kuşlardan farklı olmalıydılar ve onları seyretmek Mary'yi eğlendirebilirdi.

Martha ona manto, bir şapka, bir çift de sağlam çizme buldu, sonra aşağı katta yolu göstcrdi.

Çalılardan yapılmış bahçe duvarındaki kapıyı işaret ederek, "Şu yoldan dolaşırsan bahçelere varırsın," dedi. "Yazın çok çiçek olur ama şimdi çiçeklenmiş bir şey yok." Bir an tereddüt ettikten sonra şöyle ekledi: "Bahçelerden biri kilitli. On yıldır kimse oraya girmedi."

Elinde olmadan, "Niçin?" diye sordu Mary. Tuhaf evdeki yüzlerce kilitli kapıya eklenen başka bir kilitli kapı daha çıkmıştı karşısına.

"Karısı aniden öldüğünde Bay Craven kapatmıştı. Kimsenin içeri girmesine izin vermiyo. Karısının bahçesiydi. Kapıyı kilitledi, bir çukur kazıp anahtarı gömdü. Bayan Medlock zili çalıyo... gitmem gerek."

Martha gittikten sonra Mary çalıların arasındaki kapıya doğru yürümeye başladı. On yıldır hiç kimsenin girmediği bahçeyi aklından çıkaramıyordu. Neye benzediğini, orada hâlâ çiçeklerin açıp açmadığını merak ediyordu. Kapıdan geçince kendini geniş çimenliklerin, kırpılmış çalı çitlerle çevrili kavisli yolların olduğu büyük bir bahçede buldu. Ağaçlar, çiçek tarhları, tuhaf şekillerde budanmış her dem yeşil bitkiler ve ortasında eski gri bir fıskiyesi olan kocaman bir havuz vardı. Ama çiçek tarhları boştu, kıştan kalmaydı ve fıskiye çalışmıyordu. Bu kapatılan bahçe değildi. Bir bahçe nasıl kapatılabilirdi ki? Bir bahçede her zaman dolaşabilmeliydiniz.

Yürüdüğü patikanın sonunda üzeri sarmaşık kaplı o uzun duvarı gördüğünde işte bunları düşünüyordu. Meyvelerle sebzelerin yetiştiği bostanlara vardığını anlayacak kadar tanımıyordu henüz İngiltere'yi. Duvara doğru ilerleyince sarmaşıkların arasında açık duran yeşil bir kapı olduğunu gördü. Belli ki bu kapatılmış bahçe değildi, öyleyse içeri girebilirdi.

Kapıdan geçince buranın duvarlarla çevrelenmiş, birbirine açılan bir dizi duvarlı bahçeden biri olduğunu fark etti. Bir başka yeşil kapı daha gördü, o da açıktı ve kış sebzeleri ekili tarhların arasındaki patikalar ve çalılar görünüyordu. Duvar boyunca meyve ağaçları yükseliyordu, bazı tarhların üzeri camla kapatılmıştı. Durup etrafını gözden geçiren Mary, buranın da çıplak ve çirkin bir yer olduğunu düşündü. Yazın her şey yeşilken çok daha güzel olabilirdi, ama şimdi hiç de güzel görünmüyordu.

Az sonra ikinci bahçeye açılan kapıdan omzunda bir kürek taşıyan yaşlı bir adam geçti. Mary'yi görünce şaşaladı, sonra şapkasına dokunarak selam verdi. Somurtuk, yaşlı bir yüzü vardı ve onu görmekten hiç de memnun olmuşa benzemiyordu. Zaten Mary de adamın bahçesini gördüğüne memnun değildi ve o "çok aksi" ifadesini takınmıştı, adamı gördüğüne pek memnun olmuş gibi görünmüyordu o da.

"Burası neresi?" diye sordu kız.

"Bostanlardan biri," diye cevap verdi adam.

Öteki yeşil kapıyı göstererek, "Şurası neresi?" dedi Mary.

"Başka bir bostan," dedi adam kısaca. "Duvarın öte tarafında bir bostan daha var, onun ötesindeyse meyve bahçesi."

"Oraya gidebilir miyim?" diye sordu Mary.

"Eğer istiyorsan git. Ama görecek pek bir şey yok."

Mary karşılık vermedi. Patikadan ilerleyip ikinci yeşil kapıdan geçti. Orada da başka duvarlar, kış sebzeleri ve camekânlarla karşılaştı ama ikinci duvarda başka bir yeşil kapı daha vardı ve kapalıydı. Belki de on yıldır hiç kimsenin

görmediği o bahçeye açılıyordu burası. Asla ürkek bir çocuk olmadığı ve her zaman her istediğini yaptığı için Mary yeşil kapıya gidip kolu çevirdi. Gizemli bahçeyi bulduğuna emin olmak istediği için kapının açılmayacağını umuyordu; ama kapı gayet kolayca açıldı ve içeri giren Mary kendini bir meyve bahçesinde buldu. Buranın etrafı da duvarlarla çevriliydi, duvarların dibinde ağaçlar vardı; çıplak meyve ağaçları, kışın sararttığı otların üstünde yükseliyordu. Gelgelelim görünürde yeşil bir kapı yoktu. Mary kapıyı aradı, bahçenin en ucuna kadar gitmesine rağmen duvarın meyve bahçesiyle sona ermediğini gördü, sanki öte tarafta bir yeri çevreliyormuş gibi uzanıyordu. Duvarın üzerinden ağaçların tepesini görebiliyordu, orada dikilmiş dururken ağaçlardan birinin en üst dalına konmuş parlak kırmızı göğüslü bir kuş gördü, kuş ansızın bir kış şarkısı şakımaya başladı... sanki Mary'yi görmüş de ona sesleniyordu.

Mary durup dinledi ve nasıl olduysa kuşun neşeli, dostça şarkısı onu memnun etti. Huysuz, küçük bir kız da kendini yalnız hissedebilirdi; büyük ve her yanı kapalı bir ev, bomboş bir fundalık ve büyük, çıplak bahçeler ona bu dünyada kendisinden başka hiç kimsenin kalmadığını düşündürmüştü. Eğer sevgisini gösteren ve sevilmeye alışık bir kız olsaydı kalbi burulabilirdi; ama "Bayan Mary çok da aksi" olsa bile kimsesizdi ve parlak göğüslü küçük kuş kızın asık yüzünde neredeyse bir gülümsemeye neden oldu. Uçup gidene kadar kuşu dinledi. Hindistan'daki kuşlara benzemiyordu, onu sevdi ve tekrar görüp göremeyeceğini merak etti. Belki de kuş o gizemli bahçede yaşıyor ve bahçe hakkında her şeyi biliyordu.

Belki de yapacak hiçbir şeyi olmadığı için bu terk edilmiş bahçeyi böyle kafaya takmıştı. Orayı merak ediyor, nasıl bir yer olduğunu görmek istiyordu. Bay Archibald Craven anahtarı neden gömmüştü? Eğer karısını o kadar çok seviyorduysa, neden bu bahçeden nefret ediyordu? Adamı gö-

rüp göremeyeceğini merak etti, görse bile ondan hoşlanmayacağından emindi, adam da ondan hoşlanmayacaktı; Mary neden böyle tuhaf bir şey yaptığını sormak için can atsa bile ona hiçbir şey söylemeyecek ve öylece durup adamın yüzüne bakacaktı.

"Kimse beni sevmiyor, ben de onları sevmiyorum," diye düşündü kız. "Asla Crawford'un çocuklarının konuştuğu gibi de konuşamam. Onlar hep konuşuyor, gülüyor ve gürültü yapıyorlardı."

Kızılgerdanı ve ona şarkı söyleyişini düşündü, tünediği ağaç tepesini hatırlayınca da patikada ansızın durdu.

"Eminim ki o ağaç gizli bahçedeydi... bundan kesinlikle eminim," dedi. "Etrafı duvarlarla çevriliydi ve kapısı yoktu."

Girdiği ilk bostana geri döndü ve yaşlı adamı orada çukur kazarken buldu. Gidip yanında dikildi, o soğuk ifadesiyle birkaç dakika adamı seyretti. Adam kızı fark etmemişti bile, sonunda kız onunla konuştu.

"Öbür bahçelere gittim," dedi.

"Seni alıkoyan yoktu," diye cevap verdi adam aksi aksi.

"Meyve bahçesine girdim."

"Kapısında seni ısıracak bir köpek yok," diye cevap verdi adam.

"Orada öbür bahçeye açılan bir kapı da yoktu," dedi Mary.

Bir an kazmayı bırakan adam "Hangi bahçeye?" dedi sert bir sesle.

"Duvarın öte yanındaki bahçe," diye cevap verdi Bayan Mary. "Orada ağaçlar vardı... tepelerini gördüm. Göğsü kırmızı bir kuş, ağaçlardan birine tünemiş şarkı söylüyordu."

Somurtkan ihtiyarın yıpranmış yüzündeki ifadenin değişmesi kızı şaşırttı. Yüzüne usul usul bir gülümseme yayılan bahçıvan artık epey farklı görünüyordu. İnsanın gülümsediğinde daha sevimli görünmesi ne kadar tuhaf diye düşündü kız. Bunu daha önce hiç düşünmemişti.

Yaşlı adam bahçede meyve ağaçlarının bulunduğu tarafa dönüp ıslık çalmaya başladı... alçak sesli, yumuşak bir ıslık. Böyle asık suratlı bir adamın nasıl böyle tatlı bir ses çıkarabildiğini anlayamadı Mary. Hemen ardından muhteşem bir şey oldu. Havada telaşla çırpılan küçük kanatların hoş sesini duydu; uçarak kendilerine doğru gelen o göğsü kırmızı kuştu, bahçıvanın ayağının hemen dibindeki toprak yığınının üstüne kondu.

"İşte geldi," diye kıkırdadı yaşlı adam. Sonra bir çocukla konuşuyormuş gibi kuşla konuşmaya başladı.

"Nerelerdeydin, seni gidi küçük arsız?" dedi. "Bugün seni göremedim. Yoksa bu sene kur yapmaya erkenden mi başladın? Çok acelecisin."

Kuş minik başını yana eğip kara çiy damlalarına benzeyen parlak gözleriyle yaşlı adama baktı. Onu iyi tanıyor gibiydi ve görünüşe göre hiç de korkmuyordu. Üzerinde durduğu yığından yere hopladı, hızlı hızlı toprağı gagalayarak tohum ve böcek aradı. Bu davranışı Mary'nin yüreğini tuhaf bir duyguyla doldurdu, çünkü öyle sevimli ve neşeliydi ki tıpkı bir insana benziyordu. Minik tombul bir gövdesi, narin bir gagası ve ince narin bacakları vardı.

Neredeyse fısıldayarak, "Çağırdığın zaman hep geliyor mu?" diye sordu.

"Evet, elbette gelir. Tüyleri yeni çıkmış bir yavru olduğu günlerden beri tanıyom onu. Öbür bahçedeki yuvasından çıkıp duvarın üzerinden bu tarafa ilk uçtuğunda o kadar bitkin düştüydü ki birkaç gün geri dönemedi, o sırada arkadaş olduk. Duvarın öte yanına geri döndüğünde öteki yavruların hepsi uçup gitmişti, yalnız kalınca bana geri geldi."

"Bu kuşun türü ne?" diye sordu Mary.

"Bilmiyon mu? O bi' kızılgerdan, bunlar dünyadaki en dost canlısı, en meraklı kuşlardır. Neredeyse köpekler kadar dost canlısıdırlar, onlarla nasıl geçineceğini bilirsen tabii. Şu-

rada toprağı gagalarken ikide bir dönüp bize bakışını seyretsene. Ondan söz ettiğimizi biliyo."

Yaşlı adamı böyle görmek dünyanın en tuhaf şeylerinden biriydi. Kırmızı yelekli tombul küçük kuşa hem onunla gurur duyarmış, hem de ona pek düşkünmüş gibi bakıyordu.

"Mağrur bir kuş," diye kıkırdadı. "İnsanların onun hakkında konuştuğunu duymaktan hoşlanıyo. Üstelik meraklı. Tanrı beni bağışlasın, onun kadar meraklı ve her şeye burnunu sokan bir kuş görmedim. Ne diktiğimi görmek için gelir sürekli. Bay Craven'ın öğrenme zahmetine girmediği her şeyi bilir. Buranın başbahçıvanıdır o."

Kızılgerdan hoplayıp zıplıyor, hızlı hızlı toprağı gagalıyor ve ara sıra durup onlara bakıyordu. Mary kuşun çiy damlalarını andıran gözlerinin kendisini büyük bir merakla süzdüğünü düşündü. Onunla ilgili her şeyi keşfediyor gibi görünüyordu. İçindeki tuhaf duygu giderek büyüdü. "Öteki yavrular nereye uçtu peki?" diye sordu.

"Bilen yok. Yaşlı kuşlar onları yuvadan çıkarıp uçurur ve sen daha farkına bile varmadan çevreye dağılırlar. Bu zeki bir kuştu ve yalnız olduğunu anlamıştı."

Bayan Mary kızılgerdana bir adım daha yaklaşarak dikkatle bakmaya başladı.

"Ben de yalnızım," dedi.

Daha önce bunun kendisini aksi ve huysuz hissetmesine neden olan şeylerden biri olduğunu fark etmemişti. Bu durumun farkına kızılgerdan ona, o da kızılgerdana bakarken varmış gibiydi.

Yaşlı bahçıvan, kel kafasındaki şapkayı geriye doğru itti ve bir an Mary'yi süzdü.

"Sen şu Hindistan'dan gelen kız mısın?" diye sordu.

Mary başını salladı.

"Öyleyse yalnız olmanda şaşılacak bir şey yok. Burda eskisinden de yalnız olacan," dedi.

Tekrar kazmaya başladı, küreğini bereketli kara toprağa daldırıyor, kendi işine dalmış olan kızılgerdan da çevresinde hoplayıp zıplıyordu.

"Senin adın ne?" diye sordu Mary.

Adam kıza cevap vermek için doğruldu.

"Ben Weatherstaff," dedi; sonra aksi aksi gülerek, "O yanımda olmadığı zaman ben de yalnızım," diye ekleyip başparmağıyla kızılgerdanı gösterdi. "O benim tek dostum."

"Benim hiç dostum yok," dedi Mary. "Hiç de olmadı zaten. Ayah'ım beni sevmezdi, ben de kimseyle oynamazdım."

Düşündüğünü lafı hiç esirgemeden açıksözlülükle söylemek bir Yorkshire âdetiydi, yaşlı Ben Weatherstaff da Yorkshire'ın fundalıklarına özgü bir adamdı.

"Öyleyse birbirimize benziyoz," dedi. "Aynı kumaştan yapılmışız. İkimiz de hoş görünmüyoz ve göründüğümüz kadar da huysuzuz. Emin ol, ikimizde de aynı kötü huylar var."

Bu çok açık bir konuşmaydı ve Mary Lennox daha önce kendisi hakkındaki gerçeği hiç duymamıştı. Ne yaparsanız yapın Hintli uşaklar her zaman eğilip selam verir ve size itaat ederlerdi. Nasıl göründüğünü de pek düşünmemişti, ama şimdi Ben Weatherstaff kadar itici olup olmadığını ve onun kızılgerdan gelmeden önceki hali kadar suratsız görünüp görünmediğini merak ediyordu. Gerçekten de "kötü huylu" olup olmadığını merak etmeye başlamıştı. Kendini rahatsız hissetti.

Birdenbire çok yakınında dalgalanan berrak bir ses duyunca arkasına döndü. Genç bir elma ağacından birkaç adım uzakta duruyordu ve kızılgerdan dallardan birine konup yeni bir şarkıya başlamıştı. Ben Weatherstaff anında gülmeye başladı.

"Neden yaptı bunu?" diye sordu kız.

"Seninle arkadaş olmaya karar vermiş," diye karşılık verdi Ben. "Senden hoşlanmadıysa ne olayım!"

"Benden mi?" dedi Mary. Usulca küçük ağaca yaklaşıp yukarı baktı.

Bir insanla konuşuyormuş gibi, "Benimle arkadaşlık etmek ister misin?" dedi kızılgerdena. "İster misin?" Bu sözleri ne o zor duyulan sesiyle, ne de Hindistan'daki buyurgan ses tonuyla söylemişti; aksine öyle yumuşak, istekli ve tatlı bir edayla konuşmuştu ki Ben Weatherstaff tıpkı Mary'nin onu ıslık çalarken duyduğunda şaşırdığı kadar şaşırdı bu işe.

"Vay," diye haykırdı yaşlı adam, "sert bir yaşlı kadın gibi değil, gerçek bir çocuk gibi hoş ve sakince söyledin bunları. Tıpkı Dickon'ın fundalıklarda vahşi hayvanlarıyla konuştuğu gibi konuştun."

Mary anında dönüp "Dickon'ı tanıyor musun?" diye sordu.

"Onu herkes tanır. Dickon her yerde dolanır. Böğürtlenler ve fundalar bile tanır onu. Eminim, tilkiler yavrularının nerede yattığını ona gösteriyodur, tarlakuşları da yuvalarını ondan gizlemiyodur."

Mary daha fazla soru sormak isterdi. Dickon'ı da terk edilmiş bahçe kadar merak ediyordu aslında. Ama tam o sırada şarkısını bitiren kızılgerdan kanatlarını şöyle bir sallayıp açtı ve uçup gitti. Ziyaretini tamamlamıştı ve yapacak başka işleri vardı.

"Duvarın öte yanına uçtu," diye haykırdı Mary onu seyrederken. "Meyve bahçesine uçtu, öbür duvarın da üstünden geçti... Kapısı olmayan bahçeye doğru uçtu."

"Orada yaşıyo," dedi yaşlı Ben. "Yumurtadan orada çıktı. Eğer kur yapıyosa oradaki yaşlı gül ağaçlarının arasında yaşayan genç bir kızılgerdana yapıyodur."

"Gül mü?" dedi Mary. "Orada gül ağaçları mı var?"

Ben Weatherstaff küreğini alıp yeniden kazmaya başladı.

"On yıl önce vardı," diye mırıldandı.

"Onları görmek isterdim," dedi Mary. "Yeşil kapı nerede? Bir yerlerde bir kapı olmalı."

Ben küreğini daha derine daldırdı, kızın onu ilk gördüğünde olduğu gibi mesafeli görünüyordu yine.

"On yıl önce vardı, ama artık yok," dedi.

"Kapı mı yok?" diye haykırdı Mary. "Ama olması gerek!"

"Hiç kimse bulamaz, kimseyi de ilgilendirmez. Hiçbir sebebin yokken işgüzarlık edip burnunu sokma bu meseleye. Şimdi işime devam etmem lazım. Hadi git de oyna. Daha fazla zamanım yok."

Gerçekten de toprağı kazmayı bırakıp küreğini omzuna attı, kıza bir kez olsun bakmadan ve hoşça kal demeden yürüyüp gitti.

V. Bölüm

Koridordaki Ağlama Sesi

İlk başlarda Mary Lennox için her geçen gün birbirinin aynısıydı. Her sabah duvarları goblen kaplı odasında uyanıyor, Martha'yı diz çökmüş halde ateşi yakarken buluyordu, her sabah kahvaltısını içinde eğlenceli hiçbir şey bulunmayan çocuk odasında yapıyordu ve her kahvaltıdan sonra pencereden neredeyse her yana yayılmış, hatta göğe kadar tırmanmış olan muazzam fundalığı seyrediyordu; bir süre seyrettikten sonra, eğer dışarı çıkmazsa evde yapacak hiçbir şeyinin olmadığını fark ediyor, nihayetinde dışarı çıkıyordu. Aslında bunun yapabileceği en iyi şey olduğunu bilmiyordu, avluya kadar patikaları yürüyerek, hatta koşarak geçerken yavaş akan kanını kaynattığını ve fundalıktan esen rüzgârla mücadele ederek kendini güçlendirdiğini de bilmiyordu. Sadece kendini sıcak tutmak için koşuyordu; yüzüne vuran, sanki görünmez bir canavarmışçasına kükreyerek onu geriye doğru iten rüzgârdan nefret ediyordu. Ama fundalıkların üzerinden esen sert ve temiz havadan içine çektiği derin nefesler, ciğerlerini ince bedenine iyi gelen bir şeyle dolduruyor, yanaklarına kırmızı bir renk veriyor ve hiç farkında olmasa da donuk gözlerini ışıldatıyordu.

Neredeyse tamamını dışarıda geçirdiği birkaç günden sonra, bir sabah açlığın ne demek olduğunun farkına vararak uyandı; kahvaltıya oturduğunda yulaf lapasına dudak bükerek bakıp bir kenara itmedi, kaşığını alıp yemeye başladı ve tabağında bir şey kalmayana kadar yedi.

"Bu sabah lapayı beğendin galiba?" dedi Martha.

"Bugün tadı güzelmiş," dedi Mary kendine şaşarak.

"Yiyeceklerin hoşuna gitmesi kır havasından," diye cevap verdi Martha. "İştahın kadar yiyecek yemeğin de olduğu için şanslısın. Bizim kulübede doyuracak on iki mide var ama yiyecek yok. Her gün böyle dışarı çıkıp oynarsan kemiklerin biraz et tutar, böyle sapsarı olmazsın."

"Oyun oynamıyorum," dedi Mary. "Oynayacak bir şeyim yok."

"Oynayacak bir şey mi yok?" diye haykırdı Martha. "Bizim çocuklar sopalarla, taşlarla oynuyo. Sağa sola koşturuyo, bağırıp çağırıyo ve etrafa bakınıyolar."

Mary bağırıp çağırmıyordu ama etrafına bakıyordu. Yapacak başka bir şey de yoktu. Bahçelerde dolaşıp duruyor, parktaki patikalarda geziniyordu. Kimi zaman etrafta Ben Weatherstaff'ı arıyordu, onu birkaç kez çalışırken gördüğü halde adam ya onunla ilgilenemeyecek kadar meşgul ya da fazla somurtkan oluyordu. Bir keresinde ona doğru yürürken adam küreğini almış, sanki kasten yapar gibi arkasını dönüp gitmişti.

Bir yere ötekilerden daha sık gidiyordu. Burası duvarla çevrili bahçelerin dışındaki uzun gezinti yoluydu. Yolun her iki yanında boş çiçek tarhları vardı ve duvarları sık sarmaşıklar örtüyordu. Duvarın bir kısmını saran koyu yeşil yapraklar, diğer kısımlarda olduğundan daha gürdü. Orası sanki uzun süredir ihmal edilmişti. Geri kalan kısımlar düzgün görünmesi için kesilmiş ve temizlenmişti, ama yolun alt tarafındaki bu bölüm hiç budanmamıştı.

Mary, Ben Weatherstaff'la konuştuktan birkaç gün sonra bunu fark ederek durdu, neden böyle diye meraklanmıştı. Öylece durmuş ve rüzgârda sallanan uzun sarmaşık dalına bakarken gözüne parlak bir kırmızılık çarptı, ardından muhteşem bir cıvıltı duydu, Ben Weatherstaff'ın kızılgerdanı orada, duvarın tepesine tünemiş, minik başını öne eğerek kıza bakıyordu.

"Ah!" diye haykırdı Mary, "Sen misin... sen misin?" Sanki anlayıp da cevap verecekmiş gibi onunla konuşmak hiç tuhafına gitmedi.

Kuş cevap verdi. Olan biten her şeyi ona anlatıyormuş gibi kıkırdadı, cıvıldadı, duvar boyunca zıplayıp durdu. Sözcüklerle konuşmasa da Mary onun ne dediğini anlamış gibiydi. Sanki şöyle demişti:

"Günaydın! Rüzgâr ne hoş değil mi? Güneş ne hoş değil mi? Her şey ne hoş değil mi? Hadi beraber cıvıldayalım, zıplayalım, kıkırdayalım. Hadi gel! Hadi!"

Mary gülmeye başladı, kuş hoplayıp zıplar ve küçük kanat çırpışlarıyla duvar boyunca uçarken onun peşinden koştu. Zavallı sıska, solgun, çirkin Mary... bir an için neredeyse çok tatlı göründü.

Yolda hızlı hızlı yürürken, "Seni seviyorum! Seni seviyorum!" diye haykırdı kız; cıvıldadı, nasıl yapacağını hiç bilmese de ıslık çalmaya çabaladı. Kızılgerdan da onun bu çabasından pek memnun olmuş gibi cıvıldayarak geri dönüp ona ıslık çaldı. Sonunda kanatlarını açıp bir ağacın tepesine uçtu, oraya konarak yüksek sesle şarkı söylemeye başladı.

Bu Mary'ye onu ilk gördüğü anı hatırlattı. O zaman kız meyve bahçesindeydi, kuş da bir ağacın tepesinde salınıyordu. Şimdi kız meyve bahçesinin öte tarafında, duvarın dışındaki patikada –daha aşağıda– duruyordu ve içerideki aynı ağaçtı.

"Bu kimsenin giremediği bahçe," dedi kendi kendine. "Kapısı olmayan bahçe. Orada yaşıyor. Nasıl da görmek isterdim orayı!"

İlk sabah içeri girdiği yeşil kapıya doğru koştu. Daha sonra patikadan öbür kapıya koştu ve meyve bahçesine girdi; durup yukarı bakınca duvarın öte yanındaki ağacı gördü, kızılgerdan oradaydı, şarkısını yeni bitirmiş, gagasıyla tüylerini düzeltiyordu.

"Bu o bahçe," dedi Mary. "Eminim ki o bahçe."

Etrafı dolaştı, bahçe duvarının o tarafına daha dikkatle baktı, ama orada daha önce ne bulduysa onu buldu: Kapı yoktu. Sonra tekrar bostanlara koştu, sarmaşık kaplı uzun duvarın arka tarafındaki gezinti yoluna çıktı, sonuna kadar yürüdü ve duvara baktı, ama kapı yoktu; sonra öbür uca yürüdü, yeniden baktı, ama orada da kapı yoktu.

"Bu çok tuhaf," dedi. "Ben Weatherstaff kapı yok demişti ve cidden kapı yok. Ama on yıl önce bir kapı olmalıydı, çünkü Bay Craven anahtarını gömmüş."

Bu mesele ona düşünecek o kadar çok şey vermişti ki gitgide daha çok ilgi duymaya başladı ve Misselthwaite Malikânesi'ne geldiği için üzgün olmadığını hissetti. Hindistan'da sıcaktan bunalıyor, kendini hiçbir şeyle ilgilenemeyecek kadar halsiz hissediyordu hep. Gerçek şu ki fundalıktan esen temiz rüzgâr genç beynindeki kuruntuları dağıtmaya ve onu yavaş yavaş uyandırmaya başlamıştı.

Neredeyse bütün gün dışarıda kaldı, akşam yemeğe oturduğunda kendini aç, uykulu ve rahat hissediyordu. Martha gevezelik yaptığında bile terslenmedi. Hatta onu dinlemenin hoşuna gittiğini hissetti, sonunda ona bir soru sormayı düşündü. Akşam yemeğini bitirip şöminenin önündeki halıya oturduğunda da aklındakini sordu.

"Bay Craven neden bahçeden nefret ediyor?" dedi.

Martha'nın yanında kalmasını istemiş, o da buna itiraz etmemişti. Çok gençti, kardeşleriyle dolu kalabalık bir kulü-

bede yaşamaya alışmıştı, uşağın ve kendisinden kıdemli olan öteki hizmetçilerin Yorkshire şivesi yüzünden onunla sürekli alay ettikleri, ne kadar da sıradan biri olduğunu fısıldaşarak konuştukları alt kattaki büyük hizmetkâr odasını çok sıkıcı buluyordu. Martha konuşmaktan hoşlanıyordu ve Hindistan'da yaşamış olan, "siyahların" hizmet ettiği bu tuhaf kız onun ilgisini çekebilecek bir yenilikti.

Kendine söylenmesini beklemeden şöminenin başına oturdu.

"Yine o bahçeyi mi düşünüyon?" dedi. "Düşüneceğini biliyodum. Ben de o bahçeyi ilk duyduğumda çok düşündümdü."

"Bahçeden neden nefret ediyor?" diye üsteledi Mary.

Martha ayaklarını altına çekerek rahatça oturdu.

"Evin çevresinde uğuldayan rüzgârın sesini bi' dinlesene," dedi. "Bu gece fundalıkta olaydın ayakta duramazdın."

Mary rüzgârın sesini dinleyinceye kadar "uğuldamak" ne demektir bilmiyordu, ama sonra anladı. İçeri girmek için evi sarsan, duvarlara, camlara vuran ama kimsenin göremediği bir devin evin etrafında dolanıp duran tüyler ürpertici kükremesi anlamına geliyor olmalıydı. Ama insan onun içeri giremeyeceğini biliyor, bu da köz halindeki kömürlerin ateşiyle odanın içinde kendini güvende ve sıcak hissetmesini sağlıyordu.

Rüzgârı dinledikten sonra, "Ama niçin ondan bu kadar nefret ediyor?" diye sordu yine. Martha bunu biliyorsa öğrenmekte kararlıydı.

Bunun üzerine Martha pes edip bildiklerini anlatmaya başladı.

"Dinle," dedi, "Bayan Medlock bu konuda konuşulmamasını söyledi. Bu evde hakkında konuşulmaması gereken bissürü şey var. Bu Bay Craven'ın emri. Onun sorunlarının hizmetçileri ilgilendirmediğini söylüyo. Ama bahçe konusunda başka türlü davranıyo. Evliliklerinin ilk za-

manlarında bahçeyi Bayan Craven yaptı, orayı çok severdi, çiçeklerle falan birlikte ilgilenirlerdi. Hiçbir bahçıvanın oraya girmesine izin verilmezdi. O ve karısı bahçeye gidip kapıyı kapatır, kitap okuyup sohbet ederek saatlerce kalırlardı. Kadın biraz çocuksuydu; bahçede de bir dalı koltuk gibi eğilmiş yaşlı bir ağaç vardı. Kadın orada oturur, gül yetiştirirdi. Ama bir gün orada otururken dal kırıldı, öyle kötü düşüp yaralandı ki ertesi gün ölüverdi. Doktorlar Bay Craven'ın da aklını kaçırıp öleceğini düşündülerdi. Yaa, işte bu yüzden oradan nefret ediyo. O zamandan beri kimsecikler o bahçeye girmemiş, bu konuda konuşulmasına da izin vermiyo."

Mary başka soru sormadı. Ateşe bakarak "uğuldayan" rüzgârın sesini dinledi. Sanki eskisinden daha çok uğulduyordu.

O esnada ona çok güzel bir şeyler oluyordu. Aslına bakılırsa Misselthwaite Malikânesi'ne geldiğinden beri başına dört güzel şey gelmişti. Kızılgerdanın onu, onun da kızılgerdanı anladığını hissetmişti; kanı iyice ısınana kadar rüzgârda koşmuştu, hayatında ilk kez sağlıklı manada acıkmıştı ve biri için üzülmeyi öğrenmişti. İyiye gidiyor, büyüyordu.

Ama rüzgârın sesini dinlerken başka bir ses daha duymaya başlamıştı. Ne olduğunu bilmiyordu, çünkü ilk başta rüzgârın sesinden güçlükle ayırt edebiliyordu. Tuhaf bir sesti... Sanki bir yerde bir çocuk ağlıyordu. Kimi zaman rüzgârın sesi çocuk ağlamasını andırırdı, ama şu an Bayan Mary bu sesin dışarıdan değil de evin içinden geldiğine tamamen emindi. Çok uzaktan geliyordu, ama içerideydi. Dönüp Martha'ya baktı.

"Bir ağlama sesi duyuyor musun?" dedi.

Martha şaşırmış göründü.

"Hayır," diye cevap verdi. "Rüzgârdır... Bazen fundalıkta birisi kaybolmuş da inliyomuş gibi sesler çıkarır. Rüzgârın bir sürü sesi var."

"Ama dinle," dedi Mary. "Bu evin içinden... sanki şu uzun koridorların birinden geliyor."

O sırada alt katlarda bir yerde bir kapı açılmış olmalıydı, çünkü koridorda sert bir rüzgâr esti, oturdukları odanın kapısı büyük bir gürültüyle açıldı, ikisi de yerlerinden sıçrarken ışık söndü, ağlama sesi uzak koridordan sürüklenip yanlarına geldi, öyle ki eskisinden daha net duyuluyordu artık.

"İşte!" dedi Mary. "Söylemiştim sana! Biri ağlıyor... Üstelik yetişkin biri de değil bu."

Martha koştu, kapıyı kapatıp kilitledi, ama o bunu yapmadan önce her ikisi de uzaktaki bir koridorda gürültüyle kapanan kapının sesini duydular, sonra her şey sessizleşti, öyle ki bir süre "uğuldayan" rüzgâr bile kesildi.

Martha inatla, "Rüzgârdı," dedi. "Rüzgâr değildiyse bile bulaşıkhane hizmetçisi küçük Betty Butterworth'ün sesidir. Bütün gün dişi ağrıyodu."

Ama kızın davranışlarındaki sıkıntılı ve garip bir şey Mary'nin gözünü dikip ona sert sert bakmasına neden oldu. Doğruyu söylediğine inanmıyordu.

VI. Bölüm

"Biri Ağlıyordu... Ağlıyordu İşte!"

Ertesi gün yağmur sağanak halinde yağdı, Mary pencereden baktığında fundalık gri bir sisin ve bulutların arkasına saklanmıştı sanki. Bugün dışarı çıkmanın yolu yoktu.

"Yağmur böyle yağınca kulübenizde ne yapıyorsunuz?" diye sordu Martha'ya.

"Birbirimizin ayağına dolanmamaya çalışıyoz çoğunlukla," diye cevap verdi Martha. "Çok kalabalık oluyoz tabii. Annem iyi huylu bir kadındır, ama bazen canı sıkılıyo. Büyük çocuklar ahıra gidip orada oynuyolar. Dickon ıslanmayı umursamıyo bile. Sanki hava güneşliymiş gibi dışarı çıkıyo. Güzel havada göremediği şeyleri yağmurlu havada görüyomuş, öyle diyo. Bir keresinde yuvasında neredeyse boğulmak üzere olan bir tilki yavrusu bulup gömleğinin içinde ısıtmaya çalışarak eve getirdiydi. Annesi yanında öldürülmüş, yuvayı su basmış, öteki yavrular ölmüş. Şimdi ona evde bakıyo. Başka bir gün yarı boğulmuş halde yavru bir karga bulmuş, onu da eve getirip evcilleştirdi. Kapkara olduğu için de ona Marsık adını taktı, şimdi çevresinde zıplayıp uçuyo. "

Bir süre sonra Mary artık Martha'nın samimi konuşma tarzına kızınamaya başladı. Hatta onu ilginç buluyor,

konuşmayı bırakınca ya da odadan gidince üzülüyordu. Hindistan'dayken Ayah'ının anlattığı hikâyeler, Martha'nın ona dört küçük odada on dört kişinin yarı aç yarı tok yaşadığı kır kulübesi hakkında anlattıklarından çok farklıydı. Çocuklar alt alta üst üste yuvarlanıyor ve iyi huylu köpek yavruları gibi eğleniyorlardı. Mary'ye en çok anne ve Dickon ilginç gelmişti. Martha'nın "anne"sinin söylediği veya yaptığı şeyleri anlattığı hikâyeler her zaman rahatlatıcı oluyordu.

"Bir karga veya tilki yavrum olsaydı onlarla oynayabilirdim," dedi Mary. "Ama hiçbir şeyim yok."

Martha şaşırmış görünüyordu.

"Örgü örebiliyo musun?" diye sordu.

"Hayır," diye cevap verdi Mary.

"Dikiş dikebiliyo musun?"

"Hayır."

"Okumayı biliyo musun peki?"

"Evet."

"Öyleyse neden bir şeyler okumuyo veya imla öğrenmiyosun? Kutsal kitabı okuyacak kadar büyüksün artık."

"Hiç kitabım yok ki," dedi Mary. "Kitaplarım Hindistan'da kaldı."

"Yazık," dedi Martha. "Bayan Medlock kütüphaneye girmene izin verirse, orada binlerce kitap var."

Mary kütüphanenin nerede olduğunu sormadı, çünkü aklına ansızın yeni bir fikir gelmişti. Gidip orayı bizzat bulmayı kafasına koydu. Bayan Medlock'tan çekinmiyordu. Bayan Medlock devamlı alt kattaki rahat kâhya odasında oturuyordu. Bu tuhaf yerde insanlar birbirini neredeyse hiç görmüyordu. Aslında hizmetçilerden başka görecek kimse yoktu, onlar da efendileri evde değilken aşağıda, parıldayan kalaylı ve pirinç kapların asılı olduğu kocaman mutfakta rahatlarına bakıp bolluk içinde yaşıyor ve günde dört beş öğün bol bol yemek yenen büyük hizmetkâr odasında Ba-

yan Medlock ortalıkta yokken eğlenceli çekişmelerini sürdürüyorlardı.

Mary'nin yemekleri düzenli olarak getiriliyordu ve ona Martha hizmet ediyordu; ama hiç kimse onun için azıcık bile sıkıntıya girmiyordu. Bayan Medlock günde bir veya iki kez uğruyordu, ama hiç kimse ne yaptığını sormuyor veya ne yapacağını söylemiyordu. Mary, belki de İngilizlerin çocuk yetiştirme yöntemi böyle diye düşünüyordu. Hindistan'dayken her an yanında olan Ayah'ı peşinden ayrılmaz, ona hizmet eder, bir dediğini iki etmezdi. Mary çoğu zaman onun sürekli yanında olmasından sıkılırdı. Şimdiyse peşinde kimse yoktu ve kendi başına giyinmeyi öğreniyordu, çünkü herhangi bir şeyin ona verilmesini veya elbisesinin giydirilmesini istediği zaman Martha sanki onun aptal ve budala olduğunu düşünüyordu.

Bir keresinde Mary durup eldivenlerinin giydirilmesini bekleyince, "Senin aklın yok mu?" demişti Martha. "Bizim Susan Ann senden iki kat daha zeki, üstelik daha dört yaşında. Sanırsam bazen kafan hiç çalışmıyo."

Mary bu olaydan sonra bir saat somurtmuş, ama daha sonra bu onun tamamen yeni birkaç konuda düşünmesini sağlamıştı.

O sabah Martha şömineyi son bir kez daha temizleyip alt kata indikten sonra on dakika kadar pencerenin önünde dikildi. Kütüphane bahsini duyduğunda aklına gelen yeni fikir üzerinde düşünüyordu. Çok az kitap okuduğu için kütüphaneyi pek umursadığı yoktu, ama kütüphanenin varlığını duyması aklına kapıları kilitli yüz odayı getirmişti. Hepsinin gerçekten de kilitli olup olmadıklarını ve içlerinden birine girmeyi başarırsa neyle karşılaşacağını merak ediyordu. Gerçekten yüz oda var mıydı? Neden gidip de kaç kapı sayabileceğini görmüyordu? Dışarı çıkamadığına göre bu sabah yapacak bir işi olurdu. Bir şey yapmak için izin alması gerektiği öğretilmemişti ona ve otorite nedir bilmiyordu;

bu yüzden Bayan Medlock'u görmüş olsaydı bile evi dolaşıp dolaşamayacağını ona sormak aklına gelmezdi.

Odanın kapısını açıp koridora çıktı, sonra da dolaşmaya başladı. Uzun bir koridordu, başka koridorlara ayrılıyor, sonra karşısına onu tekrar başka koridorlara bağlayan kısa merdivenler çıkıyordu. Pek çok kapı vardı ve duvarlarda resimler asılıydı. Bazıları karanlık, tuhaf manzara resimleriydi, ama çoğunlukla saten ve kadifeden muhteşem kostümler içindeki kadın ve erkeklerin portreleriydi bunlar. Mary kendini duvarları böyle portrelerle dolu uzun bir geçitte buldu. Bir evde bu kadar çok resim olacağı hiç aklına gelmezdi. Burada yavaşça yürüyerek yüzlere baktı, sanki onlar da kendisine bakıyordu. Hindistan'dan gelmiş küçük bir kızın evlerinde ne işi olduğunu merak ediyorlarmış gibi geldi ona. Bazıları çocuk resimleriydi: Yerlere kadar dökülen kalın saten elbiseler içinde küçük kızlar; uzun saçlı ya da boyunlarının çevresinde kocaman fırfırlı yakaları olan, kabarık kollu, dantel yakalı kıyafetler giymiş oğlanlar. Çocuklara bakmak için sürekli duruyor, adlarının ne olduğunu, nereye gitmiş olabileceklerini ve neden böyle acayip giysiler giydiklerini merak ediyordu. Kendisine benzeyen sert ve sade görünümlü küçük bir kız vardı. Yeşil brokar kumaştan bir elbise giymişti ve parmağında yeşil bir papağan tutuyordu. Gözlerinde keskin ve meraklı bir bakış vardı.

"Şimdi kim bilir nerede yaşıyorsun?" dedi Mary yüksek sesle. "Keşke burada olsaydın."

Hiç kuşkusuz başka hiçbir kız böyle tuhaf bir sabah geçiremezdi. Sanki koridorları dolambaçlı bu kocaman evde Mary'den başka kimse yoktu; ondan önce başka hiç kimse geçmemiş gibi görünen kimi dar, kimi geniş geçitlerde yürüyerek kattan kata dolaşıyordu. Bu kadar çok oda olduğuna göre bir zamanlar burada birileri yaşamış olmalıydı, ama ev öyle boştu ki bunun gerçek olabileceğine pek inanamıyordu.

İkinci kata çıkana kadar aklına bir kapının tokmağını çevirmek gelmedi. Bayan Medlock'un dediği gibi bütün kapılar kapalıydı, ama sonunda bir kapının tokmağını tutup çevirdi. Kapı kolunun hiç zorlanmadan döndüğünü hissedince kapıyı iterek yavaşça ardına kadar açtı ve bir an korkuya kapıldı. Ağır kapı büyük bir yatak odasına açılıyordu. Duvarlarda nakışlı süsler asılıydı ve odada Hindistan'da gördüğü türden kakma işlemeli mobilyalar vardı. Camı mozaik desenli geniş bir pencere fundalığa bakıyordu, şömine rafının üstünde o sert ve sade görünümlü küçük kızın öncekinden daha da merakla bakan başka bir portresi vardı.

"Belki de bir zamanlar burada uyuyordu," dedi Mary. "Bana böyle gözünü dikip bakması kendimi tuhaf hissettiriyor."

Daha sonra kapı üstüne kapı açtı. O kadar çok oda gördü ki en sonunda yoruldu ve sayınamasına rağmen yüz tane oda olması gerektiğini düşündü. Odaların hepsinde eski resimler veya üzerine tuhaf manzaralar işlenmiş eski goblenler asılıydı. Neredeyse hepsinde tuhaf mobilyalar ve tuhaf süsler vardı.

Bir hanımefendinin oturma odasına benzeyen odanın birinde işlemeli kadife perdeler asılıydı, camlı bir dolabın içinde fildişinden yapılmış neredeyse yüz tane küçük fil vardı. Boyutları birbirinden farklı olan fillerin kiminin sırtında sadece sürücüsü, kiminin sırtındaysa tahtırevan bulunuyordu. Bazıları diğerlerinden çok büyüktü, bazıları ise o kadar küçüktü ki bebek filler gibi görünüyorlardı. Mary Hindistan'da fildişi oymalar görmüştü, filler hakkında da her şeyi biliyordu. Dolabın kapağını açıp bir tabureye çıktı ve fillerle uzun süre oynadı. Bıkınca filleri tekrar sıraya koyup dolabın kapısını kapattı.

Uzun koridorlar ve boş odalarda dolaştığı sürede canlı hiçbir şeyle karşılaşmamıştı, ama bu odada bir şey gördü. Camlı dolabın kapısını kapattıktan hemen sonra hafif bir

hışırtı duydu. Ses yerinden sıçramasına yol açtı ve şöminenin yanındaki kanepeye baktı, ses oradan gelmişti sanki. Kanepenin köşesinde bir minder ve minderi kaplayan kadifede bir delik vardı, delikten bir çift korkulu gözle bakan küçük bir kafa uzanıyordu.

Mary ne olduğuna bakmak için yavaşça odanın öbür tarafına ilerledi. Parlak gözler küçük, gri bir fareye aitti; fare minderi kemirip bir delik açmış ve kendine rahat bir yuva yapmıştı. Altı fare yavrusu da kucak kucağa yanı başında uyuyordu. Yüz odada canlı kimse olmasa bile, hiç de yalnız görünmeyen yedi fare vardı.

"Çok korkmayacak olsalardı onları yanımda götürürdüm," dedi Mary.

Kendini daha fazla dolaşamayacak kadar yorgun hissettiğinden geri döndü. Yanlış koridora girdiği için iki üç kez yolunu kaybetti ve doğru yolu bulana kadar aşağı yukarı dolanmak zorunda kaldı, odasından ne kadar uzaklaştığını ve o an tam olarak nerede olduğunu bilmese de en sonunda odasının bulunduğu kata vardı.

Duvarı goblen kaplı kısa bir geçidin sonunda durup "Sanırım yine yanlış yöne döndüm," dedi. "Hangi yöne gideceğimi bilemiyorum. Her yer ne kadar da sessiz!"

Orada durup bu sözleri söylemesinden hemen sonra bu sükûnet bir sesle bozuldu. Bu yine bir ağlama sesiydi ama dün gece duyduğuna benzemiyordu; duvarları aşıp gelen kısa, huysuz, çocuksu bir mızmızlanmaydı.

"Öncekinden daha yakında," dedi Mary, kalbi hızla çarpıyordu. "Bu bir ağlama sesi."

Elini kazara yanındaki goblene dayadı, sonra ürkerek geri sıçradı. Goblen bir kapıyı örtüyordu, kapı açılınca arkasında koridorun başka bir bölümünün uzandığı görüldü ve elinde bir deste anahtar, yüzünde çok kızgın bir ifadeyle Bayan Medlock oradan çıkıverdi.

"Ne yapıyorsun sen burada?" dedi ve Mary'yi kolundan çekip uzaklaştırdı. "Sana ne söyledim ben?"

"Yanlış köşeden dönmüşüm," diye açıkladı Mary. "Ne yöne gideceğimi bilemedim ve bir ağlama sesi duydum."

O an Bayan Medlock'tan fazlasıyla nefret ediyordu, ama hemen sonra daha da nefret etti.

"Öyle bir şey duymadın," dedi kâhya. "Şimdi dosdoğru odana dönüyorsun, yoksa kulaklarını çekeceğim."

Sonra kızı kolundan yakalayıp odasının kapısından içeri sokana kadar azıcık ite kaka bir koridordan diğerine sürükledi.

"Şimdi," dedi, "ya kalman gerektiği söylenen yerde kalırsın ya da kendini kilitlenmiş bulursun. En iyisi beyefendi söylediği gibi sana bir mürebbiye tutsun. Sana dikkat edecek biri gerekli. Benim yeteri kadar işim var."

Odadan çıkıp kapıyı arkasından çarparak kapattı, öfkeden rengi solan Mary de gidip şöminenin önündeki halıya oturdu. Ağlamıyordu ama dişlerini gıcırdatıyordu.

"Biri ağlıyordu... Ağlıyordu işte!" dedi kendi kendine.

O sesi şu ana kadar iki kere duymuştu ve bir gün ne olduğunu bulacaktı. Bu sabah epey keşif yapmıştı. Kendini uzun bir yolculuğa çıkmış gibi hissediyordu, ne olursa olsun artık sürekli eğlenecek bir şeyler bulmuştu, fildişinden yapılmış fillerle oynamış, kadife minderin içindeki yuvalarında gri fareyle yavrularını görmüştü.

VII. Bölüm

Bahçenin Anahtarı

Bu olaydan iki gün sonra Mary gözlerini açar açmaz yatağında doğrularak Martha'ya seslendi.

"Fundalığa bak! Fundalığa baksana!"

Fırtına kesilmiş, rüzgâr geceleyin gri sisi ve bulutları önüne katıp götürmüştü. Rüzgâr dinince de kırın üzerinde göğün parlak, koyu mavi kubbesi yükselmişti. Mary daha önce bu kadar mavi bir gökyüzünü hayal bile edemezdi. Hindistan'da gök sıcaktan cayır cayır yanardı, ama burada serin, koyu mavi gökyüzü güzel ve dipsiz bir gölün suları gibi pırıldıyor, mavi kubbenin orasında burasında koyunları andıran kar beyazı minik bulutlar süzülüyordu. Fundalığın çok ötelere uzanan dünyası, morumsu kasvetli bir siyahlık veya iç karartıcı korkunç bir grilik yerine yumuşak bir maviliğe bürünmüştü.

"Yaa," dedi Martha keyifli bir gülüşle. "Fırtına bir süre dinmiş. Yılın bu mevsiminde hep böyle olur. Sanki hiç gelmemiş veya bir daha hiç geri gelmeyecekmiş gibi bir gecede gider. Çünkü artık ilkbahar yolda. Daha çok var gelmesine ama geliyo işte."

"Ben İngiltere'nin her zaman yağmurlu ve kasvetli olduğunu sanırdım," dedi Mary.

Elinde kara bir fırçayla çömelmiş oturan Martha, "Yo! Hayır!" dedi, "Hiç de bilem deel!"

"Ne demek istedin?" diye sordu Mary ciddi bir ifadeyle. Hindistan'da yerliler yalnızca bazı insanların anlayabileceği farklı bir aksanla konuşurlardı, bu nedenle Martha'nın bilmediği kelimeler kullanması onu şaşırtmıyordu.

Martha tanıştıkları ilk günkü gibi güldü.

"Of ya, yine Bayan Medlock'un yapma dediği Yorkshire ağzıyla konuşuverdim. 'Hiç de bilem deel' derken 'Hiç de öyle değil' demek istediydim," dedi, çok yavaş ve dikkatlice. "Tabii o zaman da söylemesi uzun sürüyo. Hava açtığında Yorkshire dünyanın en güneşli yeridir. Sana bir süre sonra kırı seveceğini söylediydim. Altın renkli karaçalıların, katırtırnakları ve fundaların çiçeklendiğini, mor çançiçeklerinin açtığını, yüzlerce kelebeğin uçuştuğunu, arıların vızıldadığını, tarlakuşlarının havada süzülüp şarkı söylediğini görene kadar bekle. Sen de o zaman gün ışırken çıkıp bütün gün Dickon gibi dışarıda kalmak isteyeceksin."

Pencereden uzaktaki maviliklere bakarak, "Peki oralara gidebilir miyim?" diye sordu Mary istekle. Öyle yeni, öyle kocaman ve öyle harikulade, cennet gibi bir mavilikti ki...

"Bilmiyom," diye cevap verdi Martha. "Bana öyle geliyo ki doğduğundan beri bacaklarını kullanmamışın. Yedi sekiz kilometre bile yürüyemezsin. Buradan bizim kulübeye o kadar sürüyo."

"Kulübenizi görmek istiyorum."

Martha fırçasını alıp şömine ızgarasını fırçalamaya başlamadan önce merakla kıza baktı. Bu küçük gösterişsiz yüzün şu anda onu ilk kez gördüğü sabahki kadar aksi görünmediğini düşündü. Tıpkı bir şeyi çok istediği zaman küçük Susan Ann'in göründüğü kadar tatlıydı.

"Bunu anneme sorarım," dedi. "Hemen her şeyi yapmanın hep bir yolunu bulanlardandır. Bugün izin günüm, eve gideceğim. Memnunum tabii... Bayan Medlock annemi çok sever. Belki de annem onunla konuşabilir."

"Anneni sevdim," dedi Mary.

"Sevdiğini tahmin ediyom," dedi Martha parlatmayı sürdürerek.

"Onu hiç görmedim," dedi Mary.

"Evet, görmedin," diye cevap verdi Martha.

Yeniden doğrulup bir an kafası karışmış gibi elinin tersiyle burnunun ucunu sildi, ama sonra gayet iyi bir sonuca vardı.

"Evet, o kadar hassas, çalışkan, iyi huylu ve temizdir ki görsün veya görmesin kimse onu sevmezlik edemez. İzin günümde onun yanına eve giderken sevinçten fındalığı hoplaya zıplaya geçiyorum."

"Dickon'ı da sevdim," diye ekledi Mary. "Onu da hiç görmedim."

"Tabii," dedi Martha kararlı bir ifadeyle. "Sana kuşların, tavşanların, yaban koyunlarının, midillilerin, hatta tilkilerin bile onu sevdiğini söylediydim. Merak ediyom da," diyerek dalgın dalgın Mary'nin yüzüne baktı, "acaba Dickon senin hakkında ne düşüncek?"

"Benden hoşlanmayacak," dedi Mary sert, soğuk tavrıyla. "Kimse hoşlanmıyor zaten."

Martha yeniden düşünceli düşünceli baktı.

"Peki sen kendini seviyo musun?" diye sordu, gerçekten bilmek ister gibi sormuştu bunu.

Mary bir an duraksayıp düşüncelere daldı.

"Hayır... pek değil," diye cevap verdi. "Ama daha önce bunu hiç düşünmemiştim."

Martha eve dair bir şey hatırlamış gibi gülümsedi.

"Bir keresinde annem söylediydi bunu bana," dedi. "Çamaşır teknesinin başındaydı, ben de keyfim kaçık, insanlar hakkında kötü kötü konuşuyodum, bana dönüp şöyle dedi: 'Seni küçük cadı! Orada durmuş şunu sevmiyom, bunu sevmiyom diye söyleniyosun. Asıl sen kendini seviyo musun?' Bu sözler beni güldürdüydü, bir anda aklımı başıma getirdi."

Martha, Mary'ye kahvaltısını verdikten sonra büyük bir neşeyle çıkıp gitti. Kulübesine kadar fundalık boyunca yedi sekiz kilometre yürüyecek, çamaşır yıkarken annesine yardım edecek, bir haftalık ekmek pişirecek ve kendinden pek hoşnut olacaktı.

Mary onun artık evde olmadığını bildiğinden kendini her zamankinden daha yalnız hissetti. Mümkün olduğunca çabuk bahçeye çıktı, yaptığı ilk iş fıskıyeli çiçek bahçesinin çevresinde on tur koşmak oldu. Kaç kere döndüğünü dikkatle saydı, koşmayı bitirdiğinde kendini daha iyi hissediyordu. Güneş ışığı her tarafın daha farklı görünmesini sağlamıştı. Koyu mavi gökyüzü, fundalığın da Misselthwaite'in de üzerini kubbe gibi kaplamıştı; Mary sık sık başını kaldırıp yukarı bakıyor, kar beyazı küçük bulutlara uzanıp gezmenin nasıl bir şey olacağını hayal etmeye çalışıyordu. İlk bostana girdiğinde Ben Weatherstaff'ı orada iki bahçıvanla birlikte çalışırken buldu. Havadaki değişim ona da iyi gelmişe benziyordu. Kendi meşrebince Mary'yle konuşmaya başladı.

"Bahar geliyo," dedi. "Kokusunu almıyo musun?"

Mary kokladı ve aldığını düşündü.

"Güzel, taze ve nemli bir şeyin kokusunu alıyorum," dedi.

"Bereketli toprağın kokusu işte bu," diye cevap verdi adam kazmayı sürdürerek. "Bir şeyleri büyütmek için keyifle hazırlanıyo. Ekip dikme zamanı geldiğinde mutlu olur. Yapacak hiçbir şeyinin olmadığı kış aylarında sıkılır. Şurdaki çiçek bahçelerinde toprağın altında karanlıkta bir şeyler kıpırdanacak. Güneş onları ısıtıyo. Bi süre sonra kara topraktan dışarı fırlayan yeşil filizler görceksin."

"Büyüyünce ne olacaklar?" diye sordu Mary.

"Çiğdem, kardelen ve fulya. Daha önce bunlardan hiç görmedin miydi?"

"Hayır. Hindistan'da yağmurlardan sonra her şey sıcak, ıslak ve yeşil olur," dedi Mary. "Sanırım böyle şeyler bir gecede büyüyor."

"Bunlar bir gecede büyüyüvermez," dedi Weatherstaff. "Biraz beklemeleri gerekiyo. Önce kımıldayıp biraz yükselecekler, sonra bir filiz uç verecek, bir iki gün sonra yapraklanacaklar. İzle onları."

"İzleyeceğim," diye cevap verdi Mary.

Çok geçmeden çırpılan kanatların yumuşak hışırtısını duydu, kızılgerdanın tekrar geldiğini anlamıştı. Kuş çok şımarık ve neşeliydi, sıçrayıp ayağının çok yakınına kondu, başını yana eğdi ve öyle muzipçe baktı ki Mary, Ben Weatherstaff'a sordu:

"Beni hatırlıyor mu dersin?"

"Seni hatırlamak mı!" dedi Weatherstaff içerleyerek. "Bırak insanları, bahçelerdeki her bir lahanayı bilem tanır o. Daha önce burda hiç küçük bir kız görmediği için senin hakkında her şeyi öğrenmeye çalışıyo. Ondan bir şey saklamaya çalışmanın manası yok."

"Onun yaşadığı bahçede de toprağın altında, karanlıkta bir şeyler kıpırdanıyor mu?" diye sordu Mary.

"Hangi bahçe?" diye homurdandı Weatherstaff, yine surat asmıştı.

"Yaşlı gül ağaçlarının olduğu bahçe." Sormadan edememişti, çünkü öğrenmeyi çok istiyordu. "Bütün çiçekler öldü mü, yoksa yaz gelince bazıları yine açıyor mu? Hiç gül var mı orada?"

"Ona sor," dedi Ben Weatherstaff, omzuyla kızılgerdanı işaret ederek. "Bunu bilen sadece o. On yıldır bahçeyi ondan başkası görmedi."

On yılın uzun bir zaman olduğunu düşündü Mary. Kendisi on yıl önce doğmuştu.

Düşüne düşüne oradan uzaklaştı. Bahçeyi de tıpkı kızılgerdanı, Dickon'ı ve Martha'nın annesini sevmeye başladığı gibi sevmeye başlamıştı. Martha'yı da seviyordu. Bu sevmek için çok fazla insan demekti, özellikle de sevmeye alışkın olmadığınızda. Kızılgerdanı da o insanlardan biri olarak düşü-

nüyordu. Üzerinden ağaçların tepesini görebildiği sarmaşık kaplı uzun duvarların hemen dışında yürümeye koyuldu; ikinci kez aşağı yukarı yürürken çok ilginç, çok heyecan verici bir şey geldi başına ve bu tamamen Ben Weatherstaff'ın kızılgerdanı sayesinde oldu.

Bir cıvıltı duydu, sol tarafındaki boş çiçek tarhına baktığında kuş orada hoplayıp zıplıyor ve kızı takip etmediğine ikna etmek istercesine toprağı gagalar gibi yapıyordu. Ama Mary onun kendisini takip ettiğini anladı ve bu sürpriz içini öyle sevinçle doldurdu ki hafifçe ürperdi.

"Beni hatırlıyorsun!" diye haykırdı. "Hatırlıyorsun! Sen dünyadaki her şeyden daha tatlısın!"

Kız cıvıldar gibi sesler çıkardı, konuştu, tatlı sözler söyledi, kuş da zıpladı, kuyruğunu salladı, cıvıldadı. Konuşuyormuş gibiydi. Kırmızı yeleği sanki satendendi, minik göğsünü şişirdi; öyle güzel, öyle muhteşem, öyle tatlıydı ki bir kızılgerdanın ne kadar önemli ve tıpkı bir insan gibi olabileceğini gerçekten ona göstermek istiyordu sanki. Kuş onun daha da yaklaşmasına, eğilip konuşmasına ve kızılgerdan gibi sesler çıkarmasına izin verdikçe Bayan Mary hayatı boyunca yaptığı bütün aksilikleri unutmuştu.

Ah! Düşünebiliyor musunuz, kızın yanına bu kadar çok yaklaşmasına izin veriyordu! Kızın hayatta ona el sürmeyeceğini veya onu ürkütecek en ufak bir şey yapmayacağını biliyordu. Bunu biliyordu, çünkü kuş gerçek bir insandı ve hatta dünyadaki herhangi bir insandan daha sevimliydi. Kız o kadar mutluydu ki nefes almaya zor cesaret ediyordu.

Çiçek tarhı tamamen boş değildi. Çiçek yoktu, çünkü çok yıllık bitkiler kışın dinlensinler diye budanmıştı; ama tarhın arkasında yan yana büyümüş uzunlu kısalı fundalar vardı, kızılgerdan onların altında sağa sola zıplarken kız kuşun yeni kazılmış küçük bir toprak yığınına konduğunu gördü. Solucan aramak için konmuştu oraya. Toprağın altı üstüne getirilmişti, çünkü köpeğin biri köstebek çıkarmaya çalışmış ve epeyce derin bir çukur açmıştı.

Mary orada neden bir çukur olduğunu aslında anlamadan baktı, birden yeni kazılmış toprakta gömülü bir şey gördü. Bu paslı demir veya pirinçten bir halkaya benziyordu, kızılgerdan yakındaki bir ağaca uçunca kız da elini uzatıp halkayı aldı. Ama bu bir halkadan fazlasıydı, uzun zaman önce gömülmüşe benzeyen eski bir anahtardı.

Mary ayağa kalkıp parmağından sarkan anahtara neredeyse korkulu bir yüzle baktı.

"Belki de on yıldan beri burada gömülüydü," dedi fısıltıyla. "Belki de bahçenin anahtarıdır."

VIII. Bölüm

Yol Gösteren Kızılgerdan

Mary uzun uzun elindeki anahtara baktı. Evirdi çevirdi, ne yapacağını düşündü. Daha önce de söylediğim gibi, büyüklerinden izin alan veya onlara danışan bir çocuk olarak eğitilmemişti. Anahtar hakkında düşündüğü tek şey vardı; eğer bu kapalı bahçenin anahtarıysa ve kapının nerede olduğunu bulursa belki içeri girebilir, duvarın öte tarafında olan biteni, yaşlı gül ağaçlarına neler olduğunu görebilirdi. Bu kadar uzun zaman önce kapatıldığı için görmek istiyordu orayı. Ona göre bu bahçe başka yerlerden farklıydı ve geçen on yıl içinde orada mutlaka tuhaf şeyler olmuş olmalıydı. Ayrıca eğer bahçeyi severse her gün oraya gidebilir, kapıyı arkasından kapatır, kendine göre oyunlar icat ederek yalnız başına oynayabilirdi, çünkü hiç kimse onun nerede olduğunu bilmeyecek, kapının hâlâ kilitli, anahtarın da toprağa gömülü olduğunu düşüneceklerdi. Bu düşünce onu çok mutlu etti.

Böyle gizemli biçimde kapalı yüz odası olan ve onu eğlendirecek hiçbir şey bulunmayan bir evde tek başına yaşamak, durmuş beynini çalıştırıyor ve hayal gücünü gerçekten uyandırıyordu. Kuşkusuz fundalıktan esen taze, güçlü, tertemiz havanın da bunda büyük payı vardı. Bu hava na-

sıl iştahını açmış ve rüzgârla mücadele etmek nasıl kanını kaynatmışsa, aynı şeyler zihnini de canlandırmıştı. Hindistan'da genelde hiçbir şeyle ilgilenemeyecek kadar sıcaktan bunalmış, halsiz ve bitkin olurdu; ama burada çevresiyle ilgilenmeye başlamıştı ve yeni şeyler yapmak istiyordu. Ayrıca nedenini bilmiyordu ama kendini daha az "aksi" hissediyordu.

Anahtarı cebine koyup aşağı yukarı yürümeye başladı. Kendinden başka kimse oraya gelecek gibi görünmüyordu, bu yüzden duvara, daha doğrusu duvarda büyüyen sarmaşıklara baka baka yavaşça yürüyebilirdi. Sarmaşık aldatıcı bir şeydi. Ne kadar dikkatli bakarsa baksın, gür, parlak koyu yeşil yapraklardan başka bir şey göremiyordu. Büyük bir hayal kırıklığına uğramıştı. Duvarın dibinden yürüyüp diğer taraftaki ağaçların tepesine bakarken tüm aksiliği geri geldi. Bu kadar yakınında olup da içeri girememenin çok aptalca olduğunu söylüyordu kendi kendine. Eve döndüğünde cebindeki anahtarı çıkardı ve dışarı her çıktığında yanında taşımaya karar verdi, böylece gizli kapıyı bulabilirse hazırlıklı olacaktı.

Bayan Medlock, Martha'nın bütün gece kulübede kalmasına izin vermişti; kız sabahleyin işe döndüğünde yanakları her zamankinden daha kırmızı, keyfi daha yerindeydi.

"Saat dörtte kalktım," dedi. "Ah! Kırda güneş doğarken kuşların uyandığı, tavşanların sağa sola koşuşturduğu güzel bir sabahtı. Bütün yolu yayan gelmedim tabii. Bir adam beni arabasına aldı, bilsen ne kadar eğlendim."

İzinden bir sürü neşeli hikâyeyle dönmüştü. Annesi onu gördüğüne sevinmişti, bütün gün ekmek pişirip çamaşır yıkamışlardı. Hatta artan hamura biraz esmer şeker katıp çocuklara kek bile yapmıştı.

"Kırda oynamaktan döndüklerinde kekin dumanı tütüyodu. Kulübe mis gibi temizlik ve sıcak hamur işi kokuyodu,

güzel bir ateş bilem yaktık, çocuklar keyiften çığlık attılar. Bizim Dickon dedi ki kulübemiz bir kralın bile yaşayabileceği kadar güzelmiş."

Akşam olunca hepsi ateşin etrafına oturmuş, Martha ile annesi yırtılmış elbiseleri yamayıp çorapları onarmışlardı. Martha onlara Hindistan'dan gelen, hayatı boyunca Martha'nın "siyahlar" dediği insanların hizmet ettiği ve çoraplarını nasıl giyeceğini bilmeyen kızı anlatmıştı.

"Senin hikâyeni dinlemekten hoşlaştılar," dedi Martha. "Siyahlar ve geldiğin gemi hakkında her şeyi bilmek istiyolar. Ben güzelcene anlatamadım."

Mary bir süre düşündü.

"Bir dahaki izin gününden önce sana daha çok şey anlatacağım," dedi, "böylece konuşacak bir sürü konun olur. Bence fillerle develere binildiğini öğrenmek, kaplan avlamaya çıkan subaylar hakkındaki hikâyeleri dinlemek çok hoşlarına gidecektir."

"Cidden mi!" diye sevinçle haykırdı Martha. "Akılları yerinden oynar kesinkes. Bunu gerçekten yapacak mısınız küçükhanım? Bir zamanlar York'ta yapıldığını duyduğumuz gezici sirk gösterileri gibi olacak."

Olanlar üzerine düşünürken, "Hindistan, Yorkshire'dan çok farklı," dedi Mary yavaşça. "Bunu hiç düşünmemiştim. Annenle Dickon benim hakkımda anlattıklarını dinlemekten hoşlandılar mı?"

"Hem de nası! Bizim Dickon'ın gözleri neredeyse dışarı fırlıyordu, o kadar kocaman açıldılar," diye cevap verdi Martha. "Ama annem senin tek başına kalmış olmana üzüldü. Dedi ki, 'Bay Craven ona bir mürebbiye veya bakıcı da mı bulamamış?' Ben de dedim ki, 'Hayır, bulmamış, gerçi Bayan Medlock onun bu konuyu düşündüğünde yapacağını söylüyo, ama iki üç yıl daha düşünmezmiş.'"

"Ben mürebbiye istemiyorum," dedi Mary sertçe.

"Ama annem şimdiye kadar kitabını öğrenmen gerektiğini söylüyo, sana göz kulak olacak bir kadın olmalıymış ve dedi ki, 'Bak Martha, öyle kocaman bir yerde yalnız başına ve annesiz olsan kendini nasıl hissederdin bir düşün. Onu neşelendirmek için elinden geleni yap.' Evet böyle dedi, ben de yapıcam dedim."

Mary ona dikkatle uzun uzun baktı.

"Beni neşelendiriyorsun zaten," dedi. "Anlattıklarını dinlemek hoşuma gidiyor."

Az sonra Martha odadan çıktı ve önlüğünün altında sakladığı bir şeyle geri döndü.

"Bu ne sence?" dedi neşeyle gülerek. "Sana hediye getirdim."

"Hediye mi!" diye haykırdı Bayan Mary. Bir kulübede yaşayan on dört aç insan, birine nasıl hediye verebilirdi?

"Fundalıkta seyyar satıcılık yapan bir adam var," diye açıkladı Martha. "Arabasını bizim kapının önünde durdurdu. Tencere tava gibi bir sürü ıvır zıvır vardı ama annemin bir şey alacak parası yoktu. Adam tam giderken bizim Elizabeth Ellen seslendi, 'Anne, kırmızı mavi saplı atlama ipleri var.' Annem hemen bağırdı, 'Durun bayım! Bunlar ne kadar?' Adam, 'İki peni,' dedi. Sonra annem ceplerini karıştırmaya başladı ve bana dedi ki, 'Martha, iyi bir kız olduğun için haftalıklarını hep bana getirdin, bunları harcayacak dört ayrı yerim var, ama şimdik o kıza atlama ipi almak için içinden iki peni kullanıcam,' dedi ve iplerden birini aldı, işte burda."

İpi önlüğünün altından çıkarıp gururla gösterdi. Her iki ucunda kırmızı mavi çizgili sapları olan sağlam, ince bir ipti, ama Mary Lennox daha önce hiç atlama ipi görmemişti. Şaşkın bir ifadeyle ipe baktı.

"Bununla ne yapılır?" diye sordu merakla.

"Ne mi yapılır!" diye haykırdı Martha. "O kadar filleri, kaplanları ve develeri var ama Hindistan'da atlama ipi yok, öyle mi diyon? Çoğu da siyahsa hiç şaşmam. Bununla ne yapılır izle de gör."

Sonra odanın ortasına koştu, saplarından tutup ip atlamaya başladı, zıpladı, zıpladı ve Mary iskemlesinde dönmüş ona bakarken sanki eski portrelerdeki tuhaf yüzler de onu seyrediyor ve bir kulübeden gelme bu sıradan kızın burunlarının dibinde yaptığı saygısızlığa şaşıyorlardı. Ama Martha onları görmüyordu bile. Bayan Mary'nin yüzündeki ilgi ve merak onu mutlu etmişti, atlamaya devam etti ve yüze kadar saya saya atladı.

Durduğunda, "Daha fazla da atlayabilirim," dedi. "On iki yaşındayken beş yüze kadar atlayabiliyodum, ama o zaman şimdiki gibi şişman değildim tabii, ayrıca talimliydim."

Mary heyecanlanmaya başlayarak sandalyesinden kalktı.

"Çok güzel görünüyor," dedi. "Annen nazik bir kadın. Sence ben de böyle atlayabilir miyim?"

Martha atlama ipini uzatarak, "Denesene," diye ısrar etti. "Başta yüz kere atlayamazsın ama çalışırsan artar. Annem öyle dedi. Ayrıca bi' de dedi ki, 'Hiçbi' şey ona ip atlamaktan daha iyi gelmez. Bi' çocuğun sahip olabileceği en iyi oyuncak. Bırak açık havada ip atlasın, bacaklarını, kollarını açar, onları kuvvetlendirir.'"

İp atlamaya başladığında Bayan Mary'nin kol ve bacaklarının yeterince kuvvetli olmadığı açıktı. Pek beceremiyordu, ama atlamayı o kadar çok sevmişti ki bırakmak istemiyordu.

"Bi' şeyler giyinip dışarı çık da dışarıda atlayıver," dedi Martha. "Annem sana dışarı çıkabildiğin kadar çok çıkmanı söylememi istedi, hatta yağmur bilem yağsa... böle sıkı giyinirsen sıcak tutar."

Mary mantosunu giyip şapkasını taktı, atlama ipini de koluna astı. Dışarı çıkmak için kapıyı açtı, sonra aklına bir şey geldi ve usulca arkasına döndü.

"Martha," dedi, "o senin haftalığındı. Aslında o iki peni senindi. Teşekkür ederim." Bunu çok resmi bir biçimde söylemişti, çünkü insanlara teşekkür etmeye ya da onun için bir şeyler yaptıklarını fark etmeye alışık değildi. "Teşekkür ederim," dedi ve başka ne yapacağını bilemediğinden ona elini uzattı.

Martha kendi de bu tür şeylere alışık değilmiş gibi kızın elini tutup beceriksizce şöyle bir salladı. Sonra da güldü.

"Tuhaf olmadı mı birazcık, tam yaşlı kadınlara göre," dedi. "Senin yerinde bizim Elizabeth Ellen olaydı bana öpücük verirdi."

Mary şimdi daha da ciddileşmiş görünüyordu.

"Seni öpmemi mi istiyorsun?"

Martha yeniden güldü.

"Yoo, ben değil," diye cevap verdi. "Farklı biri olaydın belki bunu kendin isterdin. Ama değilsin. Şimdi dışarı koş da ipinle oyna."

Bayan Mary odadan çıkarken kendini biraz garip hissetti. Yorkshire'lılar tuhaf insanlardı ve Martha da onun için bir bulmaca gibiydi. Başta ondan hiç hoşlanmamıştı, ama artık öyle değildi.

Atlama ipi harika bir şeydi. Yanakları kıpkırmızı kesilene kadar bir yandan saydı, bir yandan atladı, bir yandan atladı, bir yandan saydı; doğduğundan beri bir şeye bundan daha fazla ilgi göstermemişti. Güneş parlıyor ve hafif bir rüzgâr esiyordu... sert bir rüzgâr değildi bu, zaman zaman tatlı esintilerle geliyor ve yeni çapalanmış toprağın taze kokusunu getiriyordu. Fıskıyeli bahçede ip atlayarak dolandı, bir bahçeden ötekine geçti. En sonunda bostanda ip atlamaya başladı, orada Ben Weatherstaff'ı toprağı kazarken ve çevresinde hoplayıp zıplayan kızılgerdanla konuşurken gördü. Mary ip atlaya atlaya ona doğru ilerlerken yaşlı adam başını kaldırıp meraklı bir ifadeyle kıza

baktı. Mary onun kendisini fark edip etmeyeceğini merak etmişti. Gerçekten de ip atlarken adamın onu görmesini istiyordu.

"Vay!" diye haykırdı yaşlı adam. "Amanın! Belki de sen gerçekten küçük bi' kızsın ve damarlarında ekşi süt yerine çocuk kanı dolaşıyor. Yanakların kızarana kadar ip atladığına adımın Ben Weatherstaff olduğu kadar eminim. Bunu yapabileceğine inanmazdım."

"Daha önce hiç ip atlamamıştım," dedi Mary. "Yeni başlıyorum. Sadece yirmiye kadar atlayabiliyorum."

"Devam et, vazgeçme," dedi Ben. "Putperestlerle yaşamış bir kız için bu kadarı da iyi." Başıyla kızılgerdanı işaret etti, "Baksana seni nasıl da seyrediyo. Dün peşinden geldi. Bugün de aynısını yapar. Atlama ipinin ne oldunu keşfetmek zorunda. Daha önce hiç görmediydi. Aah ah!" diyerek başını kuşa doğru salladı, "Dikkatli olmazsan bu merak bi' gün seni öldürecek."

Mary bütün bahçeleri ve meyve bahçesini arada bir dinlenerek ip atlaya atlaya dolaştı. En sonunda sadece kendisinin gittiği o gezinti yoluna ulaştı ve tamamını ip atlayarak geçmeyi denemeye karar verdi. Epeyce uzun bir yoldu, yavaş yavaş atlamaya başladı; ama daha yarısına varamadan o kadar terledi ve nefesi kesildi ki durmak zorunda kaldı. Buna pek aldırmadı, çünkü daha şimdiden otuza kadar saymıştı. Keyifle kısa bir kahkaha atarak durdu ve bakın, işte orada kızılgerdan uzun bir sarmaşık dalında ileri geri sallanıyordu. Onu takip etmiş ve cıvıldayarak selamlamıştı. Mary ona doğru ip atlayarak ilerlerken her sıçrayışında cebindeki sert bir şeyin bedenine çarptığını hissetti, sonra kızılgerdanı gördüğünde tekrar güldü.

"Dün bana anahtarın nerede olduğunu göstermiştin," dedi. "Bugün de kapıyı göstermelisin, ama yerini bildiğine inanmıyorum!"

Kızılgerdan sallandığı sarmaşık dalından uçup duvarın üstüne kondu, gagasını açıp tatlı tatlı öterek sırf gösteriş yapmak için yüksek sesle şarkı söylemeye başladı. Dünyada hiçbir şey caka satan bir kızılgerdan kadar sevimli değildir ve bunu neredeyse her zaman yaparlar.

Mary Lennox, Ayah'ının anlattığı hikâyelerde Sihir hakkında epey şey duymuştu ve işte tam o sırada olan şeyi anlatırken de bunun Sihir olduğunu söyledi hep.

Rüzgârın tatlı esintilerden biri gezinti yolu boyunca ilerledi. Bu öncekilerden daha sert bir esintiydi. Ağaçların dallarını sallayacak kadar şiddetli ve duvardan sarkan budanmamış sarmaşığın tırmanan sürgünlerini yerinden oynatacak kadar güçlüydü. Mary kızılgerdana daha da yaklaşmışken rüzgâr birdenbire gevşek sarmaşık dallarını bir kenara savurdu, Mary de birdenbire atılıp onları yakaladı. Bunu yapmasının nedeni dalların altında bir şey görmüş olmasıydı... üzerini yaprakların örttüğü yuvarlak bir tokmak. Bu bir kapı tokmağıydı.

Ellerini yaprakların altına soktu, çekip kenara itmeye başladı. Sarmaşık gür olsa da gevşekçe sallanan bir perde gibiydi aslında, ancak sürgünlerden bazıları ahşap ve demirin üzerini sarmıştı. Mary'nin kalbi küt küt atmaya başladı, elleri sevinç ve heyecandan bir parça titriyordu. Kızılgerdan şarkı söyleyip cıvıldamaya devam ediyor, adeta Mary kadar heyecanlanarak başını yana eğiyordu. Elinin altında hissettiği ve parmaklarının üzerinde bir delik bulduğu, demirden yapılmış kare şeklindeki bu şey de neydi?

Bu on yıl önce kapatılmış kapının kilidiydi, elini cebine atıp anahtarı çıkardı ve anahtarın deliğe uyduğunu gördü. Sonra anahtarı kilide sokup çevirdi. Bunu yapabilmek için iki elini birden kullanması gerekmişti, ama sonunda dönmüştü işte.

Derin bir soluk aldı ve birinin gelip gelmediğini görmek için arkasındaki uzun gezinti yoluna baktı. Kimse gelmiyor-

du. Hatta görünüşe bakılırsa buraya kimse gelmemişti, yeniden derin bir soluk aldı, zira bunu yapmamak elinde değildi, sonra sallanan sarmaşıktan perdeyi aralayıp ağır ağır, çok çok ağır açılan kapıyı itti.

Ardından içeri süzüldü, kapıyı arkasından kapattı ve sırtını kapıya yaslayıp durdu, çevresine bakınıyor, heyecan, merak ve keyifle hızlı hızlı nefes alıyordu.

Artık o gizli bahçedeydi.

IX. Bölüm

Yaşanabilecek En Tuhaf Ev

Burası bir insanın hayal edebileceği en güzel, en gizemli görünen yerdi. Bahçeyi çevreleyen yüksek duvarlar, sık sarmaşık güllerinin iç içe geçip birbirine dolanmış yapraksız gövdeleriyle kaplanmıştı. Mary Lennox bunların gül olduğunu biliyordu, çünkü Hindistan'da bir sürü gül görmüştü. Her yer kışın soğuğundan kararmış otlarla kaplıydı, aralarından çalı kümeleri yükseliyordu ve bunlar canlı olsalar gül çalıları olurlardı. Tek kökten büyüyen bazı güllerin dalları öyle yayılmıştı ki küçük ağaçlara benziyorlardı. Bahçede başka ağaçlar da vardı, buranın gizemli ve güzel görünmesini sağlayan şeylerden biri de ağaçlara sarılan sarmaşık güllerinin hafifçe sallanan perdeler gibi aşağı sarkan uzun sürgünleriydi, orada burada birbirlerine veya uzaktaki bir dala dolanıyor, bir ağaçtan ötekine sarılıyor, böylece güzelim köprüler meydana getiriyorlardı. Şu anda bu çalılarda ne gül ne de yaprak vardı, Mary onların ölü mü diri mi olduklarını bilmiyordu; ama gri veya kahverengi ince dal ve sürgünler her şeyin, duvarların, ağaçların, hatta tutundukları yerden sarkarak kahverengi otların bile üzerine yayılan puslu bir örtü gibi görünüyorlardı. Her şeyin bu kadar gizemli görünmesine neden olan da ağaçtan ağaca yayılan bu puslu dola-

şıklıktı. Mary buranın bu kadar uzun süre kendi haline bırakılmamış olan öteki bahçelerden farklı olması gerektiğini düşünmüştü ve gerçekten de hayatında gördüğü her yerden çok farklıydı.

"Nasıl da sessiz," diye fısıldadı. "Çok sessiz!"

Sonra bir an durup sessizliği dinledi. Her zamanki ağacının tepesine konmuş olan kızılgerdan da diğer her şey gibi sessizdi. Kanatlarını bile çırpmıyordu, kımıldamadan Mary'ye bakıyordu.

"Bu kadar sessiz olmasına şaşmamalı," diye fısıldadı yeniden. "On yıldır burada konuşan ilk kişi benim."

Birini uyandırmaktan korkuyormuş gibi usul adımlarla kapıdan uzaklaştı. Ayağının altında otlar olmasından, böylece adımlarının ses çıkarmamasından memnundu. Ağaçların arasında peri masallarından çıkmış gibi duran gri bir kemerin altından yürüyüp onu oluşturan sürgünlere ve dallara baktı.

"Acaba bunların hepsi ölü mü?" dedi. "Burası tamamen ölü bir bahçe mi? Umarım öyle değildir."

Ben Weatherstaff gibi olsaydı, sadece bakarak bile bu ağaçların yaşayıp yaşamadığını söyleyebilirdi; ama şimdi onun tek görebildiği gri ya da kahverengi sürgün ve dallardı, bunların hiçbirinde de herhangi bir tomurcuklanma belirtisi yoktu.

Ama o artık bu harika bahçenin içindeydi, sarmaşıkların altındaki kapıdan geçerek istediği zaman buraya gelebilirdi, sanki kendine ait bir dünya bulmuş gibi hissetti.

Güneş dört duvarın arasında parlıyor ve masmavi gökkubbe Misselthwaite'in bu kendine özgü parçasının üzerinde fundalığın üzerinde olduğundan daha parlak ve daha yumuşak görünüyordu. Kızılgerdan ağacın tepesinden aşağıya uçtu, kızın çevresinde hoplayıp zıplamaya, peşi sıra bir çalıdan ötekine konmaya başladı. Cıvıl cıvıl ötüyordu, pek meşgul bir hali vardı, ona bir şeyler gösteriyormuş gibiydi.

Her şey tuhaf ve sessizdi, sanki kız insanlardan kilometrelerce uzaktaydı; ama her nedense yine de kendini hiç yalnız hissetmiyordu. Tek sıkıntısı bütün bu güllerin ölü olup olmadığını öğrenebilmekti; belki de bazıları yaşıyordu, hava ısındıkça yaprak açacak, tomurcuk vereceklerdi. Bahçenin ölü olmasını istemiyordu. Canlı bir bahçe olsaydı ne harika olurdu, her yanda binlerce gül büyürdü...

Bahçeye girdiğinde atlama ipi koluna asılıydı; bir süre çevrede dolandıktan sonra bütün bahçeyi ip atlayarak dolaşabileceğini, bir şeylere bakmak istediği zaman da durabileceğini düşündü. Sağda solda çimenlikli yollar görünüyordu, bir iki köşedeyse altında taş sıralar veya yosun kaplı ayaklı vazolar olan her dem yeşil kameriyeler vardı.

Bu kameriyelerden ikincisine yaklaşırken ip atlamayı bıraktı. Bir zamanlar orada bir çiçek tarhı olmalıydı. Tam o sırada kara topraktan çıkan bir şeyler gördüğünü sandı... sivri, küçük, soluk yeşil noktalar. Ben Weatherstaff'ın söylediklerini hatırladı ve bakmak için çömeldi.

"Evet, bunlar büyüyen küçük şeyler; belki de çiğdem, kardelen ve fulya olabilirler," diye fısıldadı.

Onlara doğru iyice eğilip nemli toprağın taze kokusunu içine çekti. Bu çok hoşuna gitmişti.

"Belki başka yerlerde de böyle sürgünler vardır," dedi. "Bütün bahçeyi dolaşıp bakacağım."

Bu sefer ip atlamadı, yürüdü. Yavaş yavaş yürürken gözlerini yerden ayırmadı. Eski çiçek tarhlarına, otların arasına baktı; hiçbir şeyi kaçırmamaya çalışarak çevreyi dolaşırken pek çok sivri, soluk yeşil nokta bulmuş ve yeniden çok heyecanlanmıştı.

"Burası hiç de ölü bir bahçe değil," diye küçük bir çığlık attı. "Güller ölmüş olsa da, canlı başka şeyler var."

Bahçecilik hakkında hiçbir şey bilmiyordu, ama yeşil noktaların uç vermeye çalıştığı bazı yerlerde otlar o kadar gürleşmişti ki Mary onların büyüyecek kadar yerleri olma-

dığını düşündü. Ucu sivri bir ağaç parçası buluncaya kadar çevreyi araştırdı, sonra diz çöküp filizlerin çevresi açılıncaya kadar toprağı kazdı, yabani otları ayıkladı.

İlk yerdeki işini bitirdikten sonra, "Artık nefes alabilir gibi görünüyorlar," dedi. "Daha fazla çalışacağım. Görebildiğim her yeri temizleyeceğim. Bugün zamanım kalmazsa yarın gelebilirim."

Oradan oraya gidip toprağı kazdı, yabani otları ayıkladı. Bir çiçek tarhından ötekine, oradan ağaçların altındaki otların arasına yöneliyor ve bu onu çok eğlendiriyordu. Bu kadar hareket edince öyle sıcaklamıştı ki önce mantosunu attı, sonra şapkasını fırlattı, hiç farkında olmadan çimlere ve soluk yeşil noktalara gülümsüyordu.

Kızılgerdan son derece meşguldü. Kendi arazisinde başlayan bu bahçe işlerinden pek memnun kalmıştı. Çoğu zaman Ben Weatherstaff'a şaşardı. Bu bahçe işlerinin yapıldığı yerlerde bütün lezzetli yiyecekler kazılan toprakla birlikte ortaya çıkardı. Şimdi de Ben'in yarı cüssesinde bile olmayan, yine de bahçesine gelip hemen işe koyulmaya karar veren bu duyarlı yeni yaratık vardı.

Bayan Mary öğle yemeği vakti gelene kadar bahçesinde çalıştı. Aslına bakılırsa yemek vaktinin geldiğini hatırlamakta epeyce gecikmişti, mantosunu ve şapkasını giyip atlama ipini eline aldığında iki üç saattir çalışmakta olduğuna inanamadı. Bütün bu süre boyunca gerçekten çok mutlu olmuştu; temizlenmiş yerlerde şimdi düzinelerce küçük, soluk yeşil nokta vardı ve yabani otlar onları boğarken olduklarından iki kat neşeli görünüyorlardı.

Yeni krallığını şöyle bir gözden geçirip sanki ağaçlar ve güller söylediklerini işitiyormuş gibi, "Öğleden sonra geri döneceğim," dedi.

Sonra da otların üzerinden uçar gibi koşarak geçti, ağır eski kapıyı açtı ve sarmaşıkların altından dışarı süzüldü. Yanakları öyle al al olmuş, gözleri öyle parlamış ve yemeğini öyle iştahla yemişti ki Martha pek keyiflendi.

"İki parça et, iki kâse sütlaç," dedi. "Ohooo! Atlama ipinin sana neler yaptığını anlatınca annem çok mutlu olcak."

Bayan Mary sivri sopasıyla toprağı kazarken soğana benzer bir tür beyaz kök bulmuştu. Daha sonra onu yerine koyup toprakla dikkatlice örtmüştü, şimdi Martha onun ne olduğunu söyleyebilir mi diye merak ediyordu.

"Martha," dedi, "soğana benzeyen o beyaz kökler ne?"

"Çiçek soğanı," diye cevap verdi Martha. "Bissürü bahar çiçeği onlardan çıkıyo. Küçük olanları kardelen ve çiğdem, büyük olanlarsa nergis, zerrin ve fulya. En büyükleri de zambak ve süsen. Alı! Çok güzeller diil mi? Dickon bizim bahçeye onlardan bissürü ekti."

"Dickon onlarla ilgili her şeyi biliyor mu?" diye sordu Mary, aklına yeni bir fikir gelmişti.

"Bizim Dickon tuğla duvarın üstünde bile çiçek yetiştirebilir. Annem topraktan çıksınlar diye onlarla konuştuğunu söylüyo."

"Çiçek soğanları uzun yaşar mı? Kimse bakmasa da yıllarca yaşayabilirler mi?" diye sordu Mary endişeyle.

"Onlar kendi kendilerine bakar," dedi Martha. "Bu yüzden fakirlerin de onlara sahip olmaya gücü yetiyo. Rahatsız etmezsen çoğu ömür boyu toprak altında canlı kalıp çiçek açar. Burdaki korulukta binlerce kardelenin olduğu bir yer var. Baharda Yorkshire'ın en güzel manzarası oradadır. Kimse onların ilk ne zaman ekildiğini bilmiyo."

"Keşke şimdi bahar olsaydı," dedi Mary. "İngiltere'de yetişen her şeyi görmek istiyorum."

Yemeğini bitirdi, gidip şöminenin önündeki halının üstünde en sevdiği yere oturdu.

"Keşke... keşke bir bahçe küreğim olsaydı," dedi.

"Ne yapcaksın bahçe küreğiylen?" diye sordu Martha gülerek. "Her yanı kazmaya mı başlıyon? Anneme bunu da anlatmalı."

Mary ateşe bakıp bir an düşüncelere daldı. Eğer gizli krallığını korumak istiyorsa daha dikkatli olmalıydı. Kimseye zarar vermiyordu, ama Bay Craven kapıyı açtığını öğrenirse korkulacak kadar öfkelenir, yeni bir kilit alır ve kapıyı sonsuza dek kapatırdı. Mary buna gerçekten dayanamazdı.

"Burası çok büyük ve ıssız bir yer," dedi usulca, sanki her şeyi zihninde ölçüp biçiyordu. "Ev ıssız, park ıssız, bahçeler ıssız. Birçok yer kapatılmış gibi görünüyor. Aslında Hindistan'da da çok şey yapmazdım ama seyredecek daha çok insan –yerliler ve geçit töreni yapan askerler– olurdu ve bazen birileri müzik yapar, Ayah'ım masallar anlatırdı. Burada sen ve Ben Weatherstaff'tan başka konuşacak kimsem yok. Senin kendi işlerini yapman gerekiyor, Ben Weatherstaff da benimle pek konuşmuyor. Düşündüm ki küçük bir küreğim olsa ben de onun gibi bir yerleri kazabilirim, hatta biraz tohum verirse küçük bir bahçe yapabilirim."

Martha'nın yüzü aydınlandı.

"İşte bak," diye haykırdı. "Annem de böle demediyse ne olayım! Dedi ki, 'O koca yerde bir sürü boş alan var, neden kıza bir parça toprak vermiyorlar, hiçbir şey ekemese maydanoz, turp eker. Toprağı kazar, tırmıklar, azıcık mutlu olur.' İşte böle dedi."

"Öyle mi?" dedi Mary. "Ne kadar çok şey biliyor, değil mi?"

"Ya işte!" dedi Martha. "Şöyle söyler: 'Bir kadın on iki çocuk büyütünce abeceden başka şeyler de öğreniyo. Bir şeyleri çözmede çocuklar da aritmetik kadar iyi.'"

"Bir kürek kaç paradır... şöyle küçük bir kürek?" diye sordu Mary.

Martha düşünceli düşünceli, "Şey..." diye cevap verdi. "Thwaite köyünde bi' dükkân var, orda kürek, tırmık, yaba gördüm, hepiciği bi' arada iki şiline. İşine yarayacak kadar da sağlamlar."

"Cüzdanımda daha fazlası var," dedi Mary. "Bayan Morrison beş şilin vermişti, Bayan Medlock da Bay Craven'ın gönderdiği bir miktar parayı verdi."

"Seni o kadar hatırlıyo muymuş?" diye haykırdı Martha.

"Bayan Medlock haftada bir şilin harçlık alacağımı söyledi. Her cumartesi veriyor. Nereye harcayacağımı bilmiyordum."

"Amanın! Bu bi' servet," dedi Martha. "Bu parayla dünyada istediğin her şeyi alabilirsin. Bizim kulübenin kirası bir şilin üç peni ve bunu verebilmek için canımız çıkıyo." Ellerini kalçalarına dayayıp ekledi: "Şimdi aklıma bir şey geldi."

"Ne?" dedi Mary hevesle.

Martha, "Thwaite'teki dükkânda bir paket çiçek tohumunu bir peniye satıyorlar, bizim Dickon en iyileri hangisidir ve nasıl yetiştirilir biliyo. Sırf eğlence olsun diye her gün birkaç kez Thwaite'e gidiyor," dedi. Sonra ansızın "Harfler nasıl yazılır biliyo musun?" diye sordu.

"Yazmayı biliyorum," diye cevap verdi Mary.

Martha başını salladı.

"Bizim Dickon sadece okuyabiliyo. Eğer yazabiliyosan ona bir mektup yazar, bahçe aletleriyle birlikte tohumları gidip almasını isteyiveririz."

"Ah! Sen iyi bir kızsın!" diye haykırdı Mary. "Gerçekten de öylesin. Bu kadar tatlı olduğunu bilmiyordum. Eğer çabalarsam yazabileceğimi biliyorum. Hadi, Bayan Medlock'tan kalem, mürekkep ve kâğıt isteyelim."

"Bende var," dedi Martha. "Pazar günü anneme mektup yazmak için getirdiydim. Alıp getireyim."

Koşarak odadan çıktı, Mary ateşin yanında durup ince minik ellerini büyük bir keyifle birbirine kenetledi.

"Bir küreğim olursa," diye fısıldadı, "toprağı güzelce kazıp kabartacak, yabani otları ayıklayabileceğim. Tohum bulup çiçek de yetiştirebilirsem bahçe ölmez, hayata döner."

O gün öğleden sonra tekrar dışarı çıkmadı, çünkü kalem, mürekkep ve kâğıtla geri dönen Martha'nın masayı toplayıp

kap kacağı aşağı taşıması gerekti; mutfağa gittiğinde Bayan Medlock oradaydı ve ona bir şey yapmasını söyledi, bu yüzden Mary de ona çok uzun gelen bir süre boyunca kızın geri dönmesini bekledi. Ayrıca Dickon'a mektup yazmak ciddi bir işti. Mary çok az eğitim almıştı; çünkü mürebbiyeler ondan pek hazzetmemiş, yanında kalmak istememişlerdi. Pek iyi heceleyemiyordu, ama çabalayınca harfleri yazabildiğini fark etti. Martha'nın ona yazdırdığı mektup şöyleydi:

Sevgili Dickon,

Bu mektup benden sana ulaştığında iyi olmanı dilerim. Bayan Mary'nin çok parası var, acaba çiçek tarhı hazırlayabilmesi için Thwaite köyüne gidip biraz çiçek tohumu ve bahçe aletleri alır mısın? En güzellerini, en kolay büyüyenleri seç çünkü o bu işi daha önce hiç yapmamış ve farklı bir yer olan Hindistan'da yaşamış. Anneme ve kardeşlerime sevgilerimi ilet. Bayan Mary bana daha çok şeyler anlatacak, böylece bir dahaki izin günümde filler ve develer ve aslanla kaplan avlamaya giden adamlar hakkında hikâyeler dinleyebileceksiniz.

Seni seven ablan
Martha Phoebe Sowerby

"Parayı zarfa koyacağız, ben de at arabasıyla götürsün diye zarfı kasabın çırağına vereceğim. Dickon'ın yakın arkadaşıdır," dedi Martha.

"Satın aldığı şeyleri Dickon'dan nasıl alacağım?" diye sordu Mary.

"Kendi getirecek. Bu taraflara yürümeyi seviyo."

"Yaşasın!" diye haykırdı Mary, "O zaman onu görebileceğim! Dickon'ı görebileceğimi hiç düşünmemiştim."

"Onu görmek mi istiyosun?" diye sordu Martha hemen, çok sevinçli görünüyordu.

"Evet, istiyorum. Daha önce hiç tilkilerle kargaların sevdiği bir oğlan görmemiştim. Onu görmeyi çok istiyorum."

Martha ansızın bir şey hatırlamış gibi yerinden sıçradı.

"Akla bak," diye başladı, "akla bak ya, söylemeyi unuttum, halbuki bu sabah sana ilk bunu söyleyecektim. Anneme sordum... o da Bayan Medlock'a senin sorman gerektiğini söyledi."

"Yani..." diye söze başladı Mary.

"Salı günü dediğim şey işte. Ona bir gün bizim kulübeye gelip annemin yulaflı kekinden, tereyağından yiyip bir bardak taze süt içip içemeyeceğini sorsana."

Bütün ilginç şeyler aynı gün oluyor gibiydi. Düşünsene, gündüz vakti gökyüzü masmaviyken fundalığı yürüyerek geçmek... On iki çocuğun yaşadığı bir kulübeye gitmek...

"Annen Bayan Medlock'un gitmeme izin vereceğini düşünüyor mu?" diye sordu Mary endişeli endişeli.

"Evet, verir diye düşünüyo. Annemin ne kadar derli toplu bir kadın olduğunu ve evi ne kadar temiz tuttuğunu bilir."

"Gidersem Dickon'ı da, anneni de görebilirim," dedi Mary, düşününce bu fikri çok sevdi. "Annen Hindistan'daki annelere hiç benzemiyor."

Bahçedeki çalışma ve öğleden sonra yaşadığı bu heyecan, onu biraz sessizleştirmiş ve düşüncelere daldırmıştı. Martha çay vaktine kadar onun yanında kaldı, ama sessiz sakin oturup çok az konuştular. Martha çay tepsisini almak için aşağıya inmeden hemen önce Mary bir soru sordu.

"Martha," dedi, "bulaşıkhanedeki hizmetçinin bugün de dişi ağrıdı mı?"

Martha gözle görünür şekilde irkildi.

"Neden sordun ki?" dedi.

"Çünkü demin uzun süre geri dönmeni beklerken, kapıyı açıp gelip gelmediğine bakmak için koridor boyunca yürüdüm. Sonra geçen gece duyduğumuz, o uzaklardan ge-

len ağlama sesini yeniden duydum. Bugün rüzgâr yok, yani görüyorsun ya, sebebi rüzgâr olamaz."

"Ah!" dedi Martha huzursuzlanarak. "Koridorlarda dolaşıp etrafı dinlememelisin. Bay Craven öfkelenirse ne yapacağı hiç belli olmaz."

"Dinlemiyordum," dedi Mary. "Yalnızca seni bekliyordum... ve sesi duydum. Hem de üç kere."

Martha, "Eyvah! Bu Bayan Medlock'un zili," dedi ve neredeyse koşarak odadan çıktı.

"Burası yaşanabilecek en tuhaf ev," dedi Mary uykulu uykulu; başını yanındaki koltuğun minderine dayadı. Temiz hava, toprağı kazmak ve atlama ipi onu öyle rahatlatıp yormuştu ki hemen uyuyakaldı.

X. Bölüm

Dickon

Güneş gizli bahçenin üstünde neredeyse bir haftadır parlıyordu. Mary bahçeyi düşünürken ona Gizli Bahçe adını takmıştı. Bu ad hoşuna gitmişti, hele de o güzel eski duvarların arkasına geçtiğinde kimsenin onun nerede olduğunu bilmediğini hissetmekten daha da çok hoşlanmıştı. Dünyanın dışında, bir masal diyarına kapanmak gibi bir şeydi bu. Okuduğu ve sevdiği sayılı kitaplar da peri masallarıydı zaten ve bazı hikâyelerde gizli bahçelerden bahsedildiğini okumuştu. İnsanlar bazen o bahçelere yüz yıl uyumak için gidiyorlardı ve Mary bunun gerçekten çok aptalca olduğunu düşünüyordu. Onun uyumaya niyeti yoktu, aslına bakılırsa Misselthwaite'te geçirdiği her gün daha fazla uyanık biri oluyordu. Dışarı çıkmayı sevmeye başlamıştı; artık rüzgârdan nefret etmiyor, aksine hoşlanıyordu. Daha hızlı ve uzun süre koşabiliyor, yüze kadar ip atlayabiliyordu. Gizli bahçedeki çiçek soğanları çok şaşırmış olmalıydı. Çevreleri temizlenmiş, rahatça nefes almak için ihtiyaç duydukları alan sağlanmıştı, keşke Bayan Mary de kara toprağın altında yüzlerinin gülmeye başladığını ve olağanüstü bir çalışmaya giriştiklerini bilseydi... Güneş artık soğanlara ulaşıp onları ısıtabiliyordu, yağmur yağdığında hemen onlara ulaşabiliyordu, böylece onlar da kendilerini daha canlı hissetmeye başlamışlardı.

Mary tuhaf ve kararlı bir çocuktu, artık gerçekten de bütün dikkatini vereceği, azimle uğraşacağı ilginç bir şey vardı. Didinip duruyor, toprağı kazıyor, düzenli olarak yabani otları ayıklıyordu; saatlerce çalışmaktan yorgunluk değil, mutluluk duyuyordu. Bu ona büyüleyici bir oyun gibi gelmeye başlamıştı. Umduğundan çok sayıda filizlenen soluk yeşil nokta bulmuştu. Her yerden fışkırıyor gibiydiler, her geçen gün yenilerini bulacağından emindi, bazıları toprağın üstünde zorlukla seçilecek kadar küçüktü. O kadar çoklardı ki Martha'nın "binlerce kardelen"e dair anlattıklarını, çiçek soğanlarının yayılması ve yenilerinin ortaya çıkması hakkında söylediklerini hatırladı. Bunlar on yıl boyunca kendi hallerine bırakılmışlardı ve belki de tıpkı kardelenler gibi sayıları binleri bulmuştu. Çiçek açmalarının ne kadar süreceğini düşündü. Kimi zaman bahçeyi seyretmek için kazmayı bırakıyor, çiçeklenmiş binlerce güzel şeyle kaplanınca buranın nasıl olacağını hayal etmeye çalışıyordu.

Güneşli geçen o hafta boyunca Ben Weatherstaff'la daha da yakınlaştılar. Birkaç kez yerden bitmiş gibi yanında belirerek adamı şaşırtmıştı. İşin doğrusu, onun geldiğini görürse aletlerini alıp gideceğinden korkuyordu, bu yüzden de mümkün olduğu kadar sessizce yaklaşıyordu hep. Ama aslında Ben onun varlığına eskisi kadar sertçe itiraz etmiyordu artık. Belki de kızın bu yaşlı adamla arkadaşlık etmeye çalışması gizliden gizliye gururunu okşuyordu. Üstelik kız da eskisinden daha nazikti. Ben onu ilk gördüğünde kızın kendisiyle bir yerliyle konuşur gibi konuştuğunu bilmiyordu; Mary de Yorkshire'lı gürbüz yaşlı adamın efendilerini itaatle selamlamaya alışkın olmadığını, yalnızca yapılacak şeyler için onlardan emir aldığını bilmiyordu.

Bir sabah başını kaldırıp kızın yanı başında dikildiğini görünce, "Sen de kızılgerdana benziyosun," dedi. "Seni ne zaman göreceğimi veya ne yandan geleceğini hiç kestiremiyom."

"O artık benimle arkadaşlık ediyor," dedi Mary.

"Tam ona göre bir davranış," dedi Ben Weatherstaff. "Süslenip caka satarak kadın kısmına yanaşır. Gösteriş yapmak ve kuyruğunu sallamak uğruna yapmayacağı şey yok. Yumurtanın içinin dolu olması gibi o da gururla doludur."

Çok nadiren uzun konuşurdu ve kimi zaman Mary'nin sorularına bir homurtu dışında cevap vermezdi, ama bu sabah her zamankinden daha çok konuşmuştu. Doğrulup kaba çizmesini küreğinin üstüne koyarken kızı süzdü.

"Ne kadar oldu sen geleli?" diye sordu.

"Sanırım bir ay kadar," diye cevap verdi kız.

"Misselthwaite'e alışmaya başlıyosun," dedi adam. "İlk geldiğinden daha şişmansın ve öyle sapsarı değilsin artık. Bu bahçeye ilk geldiğinde yolunmuş bir kargaya benziyodun. Kendime daha önce hiç bu kadar çirkin ve suratsız bir kız görmedim dedimdi."

Mary kendini beğenmiş biri değildi ve görünüşüne de önem vermediğinden duyduklarından pek rahatsız olmadı.

"Şişmanladığımı biliyorum," dedi. "Çoraplarım artık sıkıyor. Eskiden gevşeyip sarkarlardı. Ah, işte kızılgerdan şurada, Ben Weatherstaff."

Gerçekten de kızılgerdan oradaydı, kız onun her zamankinden daha sevimli göründüğünü düşündü. Kırmızı yeleği saten kadar parlaktı, kanatlarını ve kuyruğunu sallıyor, başını eğiyor ve zarif bir canlılıkla hoplayıp zıplıyordu. Ben Weatherstaff'ı kendine hayran bırakmaya kararlı görünüyordu. Ama Ben alaycıydı.

"Ah, işte buradasın!" dedi. "Başka kimse yoksa ara sıra bana katlanabiliyosun demek. Şu iki haftadır yeleğini kızartıp tüylerini parlattın. Ne işler çevirdiğini biliyom. Bir yerlerde alımlı genç bir hanıma kur yapıyosun, Missel Fundalığı'ndaki en iyi erkek kızılgerdan olduğuna ve bu konuda herkese kafa tutabileceğine dair yalanlar söylüyosun."

"Ayy! Şuna bir baksana!" diye haykırdı Mary.

Kızılgerdanın etkileyici ve cesur bir havaya büründüğü görülüyordu. Zıplaya zıplaya yaklaştı ve Ben Weatherstaff'a daha da cezbedici bir edayla baktı. En yakındaki frenküzümü çalısına uçtu, başını eğip ona bakarak küçük bir şarkı söyledi.

"Böyle yaparak beni kandıracağını sanıyosun," dedi Ben, yüzünü öyle bir buruşturuyordu ki Mary onun keyifli görünmemeye çalıştığından emindi. "Kimsenin sana karşı koyamayacağını sanıyosun... evet böle düşünüyosun."

Kızılgerdan kanatlarını açtı, Mary gözlerine inanamıyordu. Kuş, Ben Weatherstaff'ın küreğinin sapına doğru uçup tepesine kondu. Sonra yaşlı adamın yüzü yavaşça yeni bir ifadeyle kırıştı. Soluk almaya korkuyormuş gibi kımıltısız duruyordu, kızılgerdanı uçup gitmesin diye sanki dünyayı durduracaktı. Fısıltıyla konuşuyordu.

Bambaşka bir şey söylüyormuş gibi yumuşak bir sesle, "Seni gidi seni," dedi. "Adamı nasıl elde edeceğini biliyosun... hem de nasıl biliyosun. Çok alımlı ve kurnazsın."

Kızılgerdan kanatlarını yeniden sallayıp uçana kadar yaşlı adam kımıldamadan –neredeyse nefes bile almadan– durdu. Daha sonra sihirli bir şeymiş gibi küreğinin sapına baktı, ardından tekrar toprağı kazmaya başladı ve birkaç dakika hiç konuşmadı.

Ama ara sıra durup hafifçe gülümsediğinden, Mary onunla konuşmaya çekinmedi.

"Kendi bahçen var mı?" diye sordu.

"Hayır. Evli değilim ve kapıdaki Martin'le birlikte burada oturuyom."

"Bahçen olsaydı," dedi Mary, "ne ekerdin?"

"Lahana, patates, bi' de soğan."

"Ama bir çiçek bahçesi yapmak isteseydin," diye ısrar etti Mary, "ne ekerdin?"

"Soğanlı bitkiler ve güzel kokan şeyler... ama özellikle gül."

Mary'nin yüzü aydınlandı.

"Gülleri sever misin?"

Ben Weatherstaff cevap vermeden önce yabani bir otu koparıp kenara attı.

"Şey, evet, seviyom. Bunu yanında bahçıvanlık yaptığım genç bir hanımdan öğrendiydim. Çok düşkün olduğu bahçesinde bir sürü gülü vardı ve onları çocukları gibi ya da kızılgerdanlar gibi severdi. Eğilip gülleri öperken çok gördüm onu." Başka bir yabani otu daha söküp kaşlarını çatarak baktı. "On yıl kadar önceydi."

Mary, "O hanım nerede şimdi?" diye sordu merakla.

"Cennette," diye cevapladı yaşlı adam, küreğini toprağa sertçe daldırdı, "rahibin söylediğine göre."

Daha da fazla meraklanan Mary, "Güllere ne oldu peki?" diye sordu.

"Kendi hallerine bırakıldılar."

Mary çok heyecanlanmaya başlamıştı.

"Öldüler mi? Güller kendi hallerine bırakılınca tamamen ölürler mi?" diye sormaya cesaret etti.

"Şey, ben onları seviyodum... o hanımı da seviyodum, o da güllerini seviyodu," dedi Ben Weatherstaff isteksizce. "Bu yüzden yılda bir iki kez gidip onlarla biraz uğraşıyom; budayıp köklerini çapalıyom. İyice coşup yayıldılar, ama toprakları bereketliydi, bu yüzden bazıları yaşadı."

"Yaprakları yoksa; gri, kahverengi ve kurumuş görünüyorlarsa ölü mü canlı mı olduklarını nasıl anlarsın?" diye sordu Mary.

"Bahar gelene kadar bekle... Yağmurdan sonra güneş açana, güneş açtıktan sonra yağmur yağana kadar bekle, o zaman görürsün."

Dikkatli olması gerektiğini unutan Mary, "Nasıl... nasıl?" diye bağırdı.

"Sürgünlerine ve dallarına bak ve eğer orasında burasında büyüyen kahverengi yumrular görürsen, ılık yağmurdan

sonra izleyip ne olduğuna bak." Birden durup kızın hevesli yüzüne merakla baktı. "Güller falan neden böle birdenbire ilgilendirmeye başladı seni?" diye sordu.

Bayan Mary yüzünün kızardığını hissetti. Cevap vermeye neredeyse korkuyordu.

"Ben... ben oyun oynamak istiyorum... kendi bahçem varmış gibi," diye kekeledi. "Benim... benim yapacak hiçbir şeyim yok. Hiçbir şeyim... hiç kimsem yok."

Ona bakarak, "Şey," dedi Ben Weatherstaff yavaşça, "bu doğru. Kimsen yok."

Bunu öyle tuhaf bir şekilde söyledi ki Mary adamın onun için gerçekten de biraz olsun üzülüp üzülmediğini merak etti. Kız kendisi için hiç üzülmemişti; yalnızca yorgun ve aksi hissetmişti kendini, çünkü insanlardan ve çevresindeki şeylerden hiç hoşlanmıyordu. Ama şimdi dünya değişiyor ve daha da güzelleşiyordu sanki. Eğer kimse gizli bahçeyi öğrenmezse, kendi kendine hep mutlu olabilirdi.

Yaşlı adamın yanında on-on beş dakika daha kalıp cesaret edebildiği kadar çok soru sordu. Ben her soruyu o tuhaf homurtusuyla cevapladı, pek de aksi görünmüyordu ve küreğini alarak kızın yanından çekip gitmedi. Mary tam oradan ayrılırken yaşlı adam güller hakkında bir şey söyledi ve bu sözler kıza onun pek sevdiğini söylediği gülleri hatırlattı.

"Şu sıra gidip o güllere bakıyor musun?" diye sordu kız.

"Bu yıl gitmedim. Romatizmam, eklemlerimi çok zorluyo..."

Bu sözleri yine huysuz sesiyle söyledi ve sonra birden kıza sinirlenmiş gibi göründü, ama kız niçin sinirlendiğini anlamamıştı.

"Bak buraya!" dedi sert bir sesle. "Bu kadar çok soru sorma. Şimdiye kadar karşılaştıklarım arasında en çok soru soran kız sensin. Hadi git, kendi kendine oyna. Bugün yeteri kadar konuştum."

Bu sözleri öyle aksi bir tavırla söylemişti ki Mary orada bir dakika daha kalmanın hiçbir yararı olmayacağını anladı. Yavaş yavaş ip atlayarak gezinti yoluna çıktı, bahçıvanı düşünüyor ve ne gariptir ki bütün aksiliğine rağmen sevebildiği biri olduğunu söylüyordu kendine. Yaşlı Ben Weatherstaff'tan hoşlanıyordu. Evet, onu seviyordu. Her zaman onun kendisiyle konuşmasını sağlamaya çalışmak istiyordu. Ayrıca yaşlı adamın çiçekler hakkında her şeyi bildiğine inanmaya başlamıştı.

Gizli bahçenin etrafından kıvrılarak dolanan, defnelerle çevrili bir gezinti yolu vardı ve parkta koruluğa açılan bir bahçe kapısında sona eriyordu. Bu yolu boylu boyunca geçmeyi, çevrede hoplayıp zıplayan bir tavşan olup olmadığını görmek için koruluğa bakmayı düşündü. Burada ip atlamanın tadını çıkardı, küçük bahçe kapısına ulaşınca kapıyı açıp içeri girdi; çünkü alçak ve tuhaf bir ıslık sesi duymuş, ne olduğunu öğrenmek istemişti.

Bu gerçekten çok tuhaf bir şeydi. Kız bakmak için durduğunda derin bir soluk aldı. Bir oğlan sırtını yasladığı ağacın altında oturuyor, kabaca yontulmuş bir kaval çalıyordu. On iki yaşlarında, komik görünüşlü bir çocuktu. Üstü başı çok temizdi, burnu kalkık, yanakları gelincikler kadar kırmızıydı ve Mary hiçbir oğlanda böyle iri ve mavi gözler görmemişti. Kahverengi bir sincap, oğlanın yaslandığı ağaca tırmanmış onu seyrediyordu; erkek bir sülün yakındaki bir çalının arkasından zarifçe boynunu uzatmış oğlana bakıyordu, onun yanında iki tavşan oturmuş, titrek burunlarıyla çevreyi kokluyorlardı. Görünüşe göre hepsi onu seyretmek ve kavalından çıkan tuhaf çağrıyı dinlemek için yanına yaklaşmıştı.

Çocuk Mary'yi görünce elini kaldırıp neredeyse kavalın sesi kadar alçak bir tonda konuşmaya başladı.

"Kımıldama sakın," dedi. "Bu onları kaçırır."

Mary kımıldamadan bekledi. Oğlan kaval çalmayı bırakıp oturduğu yerden kalkmak için davrandı. O kadar yavaş

hareket ediyordu ki neredeyse kımıldamıyor gibiydi, ama sonunda ayağa kalktı ve hiç de korkmuş gibi olmasalar da sincap ağacın dalları arasına saklandı, sülün kafasını geri çekti, tavşanlar da dört ayak üzerinde zıplayarak uzaklaşmaya başladılar.

"Ben Dickon," dedi çocuk. "Senin Bayan Mary olduğunu da biliyom."

Sonra Mary onun Dickon olduğunu daha en başta her nasılsa anladığını fark etti. Hindistan'da yerlilerin yılanları büyülediği gibi, burada tavşanları ve sülünleri başka kim büyüleyebilirdi? Büyük, kırmızı, kıvrımlı bir ağzı vardı ve gülüşü bütün yüzüne yayılıyordu.

"Ayağa yavaşçana kalktım," diye açıkladı Dickon, "çünkü hızlı hareket edersen onları korkutursun. Etrafta yabani şeyler oldu mu insanın yavaş hareket etmesi ve alçak sesle konuşması gerekiyo."

Daha önce birbirlerini hiç görmemişler gibi değil de kızı çok yakından tanıyormuş gibi konuşuyordu. Mary oğlanlar hakkında hiçbir şey bilmiyordu ve epeyce utandığından onunla biraz sertçe konuştu.

"Martha'nın mektubunu aldın mı?" diye sordu.

Çocuk kıvırcık, pas rengi kafasını salladı.

"O yüzden geldim ya."

Bir yandan kavalını çalarken yerde yanı başında duran bir şeyi almak için eğildi.

"Bahçe aletlerini aldım. Küçük bir kürek, tırmık, yaba ve çapa var. Gayet iyi şeyler. Bahçe malası da var. Tohumları aldığım dükkândaki kadın torbaya bir paket beyaz gelincikle mavi hezarençiçeği tohumu da atıverdi."

"Tohumları gösterir misin?" dedi Mary.

Onun gibi konuşabilseydi keşke. Çok hızlı ve rahat konuşuyordu. Kızdan hoşlanmışa benziyordu ve üstü başı yamalı, komik yuvarlak yüzlü, pas kırmızısı kafalı sıradan bir taşra çocuğu olsa da kızın ondan hoşlanmayacağından azı-

cık bile korkmuyordu. Mary ona yaklaşınca çocuğun sanki funda, ot ve yapraklardan yapılmış gibi onların temiz ve taze kokusunu taşıdığını fark etti. Bu çok hoşuna gitti, oğlanın kırmızı yanaklı ve mavi gözlü komik yüzüne baktığında utandığını unuttu.

"Gel de şu kütüğün üstüne oturup bakalım," dedi.

Oturduklarında çocuk paltosunun cebinden kahverengi kâğıda beceriksizce sarılmış bir paket çıkardı. İpleri çözdü, içinde her birinin üstünde bir çiçek resmi olan, daha düzgün ve daha küçük pek çok paket vardı.

"Bir sürü muhabbetçiçeğiyle gelincik var," dedi Dickon. "Muhabbetçiçeği en güzel kokulu çiçektir, nereye ekersen ek yetişir, gelincik de öyle. Sadece ıslık çalışın bile onları büyütür, çiçek açtırır; bunlar en güzelleri."

Durup hızla başını çevirdi, gelincik kırmızısı olmuş yüzü aydınlandı.

"Nerede şu bize seslenen kızılgerdan?" dedi.

Cıvıltı kıpkırmızı meyveleri olan sık bir çobanpüskülü çalısından geliyordu. Mary bu sesin kime ait olduğunu bildiğini düşündü.

"Gerçekten de bize mi sesleniyor?" diye sordu.

Dünyanın en doğal şeyiymiş gibi, "Evet," dedi Dickon, "arkadaş olduğu birine sesleniyo. Bu tıpkı 'Buradayım. Bana bak. Biraz sohbet etmek istiyom,' demek gibi. İşte orada, çalıların arasında. Kimin kuşu?"

"Ben Weatherstaff'ın, ama sanırım beni de biraz tanıyor," diye cevap verdi Mary.

"Ah evet, seni tanıyo," dedi Dickon, yine o alçak sesle. "Seni seviyo da. Senin peşinde. Birazdan bana seninle ilgili her şeyi anlatıverecek."

Mary'nin daha önce fark ettiği yavaş hareketlerle çalıya iyice yaklaşıp neredeyse kızılgerdanın kendi cıvıltısıymış gibi bir ses çıkardı. Kızılgerdan birkaç saniye dikkatle dinledi, sonra bir soruyu cevaplar gibi karşılık verdi.

"Evet, senin arkadaşınmış," diye kıkırdadı Dickon.

"Sence de arkadaşım mı?" diye hevesle haykırdı Mary. Bunu bilmeyi çok ama çok istiyordu. "Sence beni gerçekten seviyor mu?"

"Eğer sevmeseydi, yanına bu kadar yaklaşmazdı," diye cevap verdi Dickon. "Kuşlar çok seçicidir ve bir kızılgerdan bir insandan çok daha fena şekilde burun kıvırıp alay edebilir biriyle. Baksana, senin gözüne girmeye çalışıyo. 'Arkadaşını göremiyo musun?' diyor sana."

Bu gerçekten doğru gibi görünüyordu. Çalılıkta hoplayıp zıplarken başını eğip cıvıldayarak yaklaşmaya çalışıyordu.

"Kuşların söylediği her şeyi anlıyor musun?" dedi Mary.

Dickon'ın gülümsemesi, yüzü geniş, kırmızı bir ağızdan ibaretmiş gibi görününe kadar yayıldı, sonra kafasını kaşıdı.

"Sanırım anlıyom, onlar da anladığımı sanıyo," dedi. "Bu fundalıkta onlarla birlikte çok uzun süre yaşadım. Kendimi onlardan biri gibi hissedinceye kadar yumurtayı kırıp çıkışlarını, tüylenişlerini, uçmayı öğrenişlerini, şarkı söylemeye başlayışlarını izledim. Bazen bir kuş olduğumu düşünüyom ya da bir tilki, tavşan, sincap, hatta bir böcek; öyle işte."

Gülerek geri gelip kütüğe oturdu, yeniden çiçek tohumları hakkında konuşmaya başladı. Çiçek oldukları zaman nasıl göründüklerini anlattı, nasıl ekmesi, nasıl bakması, nasıl besleyip sulaması gerektiğini anlattı.

Sonra birdenbire kıza dönüp "Baksana," dedi. "Onları senin için ben ekeyim. Bahçen nerde?"

Mary'nin ince elleri kucağında birbirine kenetlendi. Ne diyeceğini bilemiyordu, bu yüzden bir dakika boyunca hiçbir şey söylemedi. Bu durum hiç aklına gelmemişti. Kendini kötü hissediyordu. Önce kıpkırmızı olmuş, sonra da yüzünün rengi uçmuş gibi geldi ona.

"Küçük bir bahçen var, dimi?" dedi Dickon.

Gerçekten de önce kızarmış, sonra rengi solmuştu. Dickon da görmüştü bu halini, kızın hiçbir şey söylemeden öylece oturması aklını karıştırmaya başladı.

"Sana bir parça toprak vermediler mi?" diye sordu. "Henüz toprağın yok mu?"

Mary ellerini daha da sıkarak gözlerini Dickon'a çevirdi.

"Oğlanlar hakkında hiçbir şey bilmiyorum," dedi yavaşça. "Sana bir sır versem tutabilir misin? Bu çok büyük bir sır, biri öğrenirse ne yaparım bilemiyorum. Sanırım ölürüm!" Son cümleyi gayet sert söylemişti.

Dickon daha da şaşkın görünüyordu, yine kafasını kaşıdı, ama sonra güler yüzle cevap verdi.

"Ben her zaman sır saklarım," dedi. "Tilki yavruları, kuş yuvaları, yabani hayvanların inleriyle ilgili sırları başka çocuklardan saklamasaydım fundalık hiç de güvenli bir yer olmazdı. Evet, sır saklayabilirim."

Mary elini uzatıp oğlanın paltosunun kolunu kavramak niyetinde değildi, ama bunu yaptı.

"Bir bahçe çaldım," dedi çabuk çabuk. "Benim değil. Aslında kimsenin değil. Kimse onu istemiyor, kimse orayı umursamıyor, hatta kimse içeri girmiyor. Belki de oradaki her şey zaten ölü, bilmiyorum."

Kendini kızgın ve hayatında hiç olmadığı kadar aksi hissetmeye başlamıştı.

"Umurumda değil, umurumda değil! Onlar değil ben ilgilendiğim sürece kimsenin onu benden almaya hakkı yok. Öylece kapatmışlar, kendi halinde ölmeye bırakmışlar onu," diye hararetle bitirdi sözlerini, sonra da elleriyle yüzünü kapatıp birden ağlamaya başladı... zavallı küçük Bayan Mary.

Dickon'ın meraklı mavi gözleri irileştikçe irileşti.

"Yaaa!" Oğlanın usulca koyverdiği bu nida, hem hayret hem de duygudaşlık ifade ediyordu.

"Yapacak bir şeyim yok," dedi Mary. "Hiçbir şey bana ait değil. Orayı kendi başıma buldum, içeri kendi başıma

girdim. Tıpkı kızılgerdan gibi yaptım ve orayı kızılgerdanın elinden alamazlar."

"Nerde bu bahçe?" diye sordu Dickon fısıldayarak.

Bayan Mary hemen kütükten kalktı. Yine aksileştiğini, dikkafalı olduğunu biliyordu, ama umurunda bile değildi. Buyurgan ve Hintliydi, aynı zamanda da kızgın ve kederli.

"Gel benimle, sana göstereyim," dedi.

Defnelerle çevrili yoldan ilerleyerek sarmaşıkların sıklaştığı yere gittiler. Dickon yüzünde garip, neredeyse ona acıyan bir ifadeyle kızı takip ediyordu. Kendini tuhaf bir kuş yuvasına bakmaya götürülüyormuş ve daha usulca hareket etmeliymiş gibi hissediyordu. Kız duvara yaklaşıp orada sallanan sarmaşığı kaldırınca irkildi. Bir kapı vardı, Mary yavaşça itip açtı, birlikte içeri geçtiler, sonra Mary durdu ve meydan okurcasına ellerini savurdu.

"İşte burası," dedi. "Burası gizli bir bahçe ve buranın canlanmasını isteyen dünyadaki tek kişi benim."

Dickon uzun uzun, tekrar tekrar etrafına baktı.

"Hımm!" dedi neredeyse fısıldayarak, "Garip bir yer. Sanki rüyadaymışız gibi."

XI. Bölüm

Ökse Ardıcının Yuvası

Mary onu seyrederken Dickon iki üç dakika durup etrafına baktı, sonra usul usul yürümeye başladı, Mary'nin kendini ilk kez bu dört duvarın arasında bulduğu zaman yürüdüğünden daha hafif adımlarla yürüyordu. Gözleri her şeyi tarıyor gibiydi: Gri sarmaşıkların tırmanıp dallarından sarktığı gri ağaçları, duvarların üzerindeki ve otların arasındaki karışıklığı, içinde taş sıralarla ayaklı uzun çiçek vazoları olan her dem yeşil kameriyeleri.

Sonunda fısıltıyla, "Bir gün burayı göreceğimi hiç düşünmezdim," dedi.

"Buradan haberin var mıydı?" diye sordu Mary.

Sesi çok yüksek çıkınca Dickon ona işaret etti.

"Alçak sesle konuşmalıyız," dedi, "yoksa birileri bizi duyar ve burada ne yaptığımızı merak eder."

"Ah! Unuttum!" dedi Mary, korkmuş ve elini hızla ağzına götürmüştü. Kendini toparlayınca, "Bahçeden haberin var mıydı?" diye sordu yeniden.

Dickon başını salladı.

"Martha kimsenin girmediği bir bahçe olduğunu anlatmıştı," diye cevap verdi. "Neye benzediğini merak edip dururdum."

Çocuk durup çevresindeki o güzelim gri karışıklığa baktı, iri gözleri tuhaf bir şekilde mutlu görünüyordu.

"Gelecek baharda buralar hep kuş yuvası olacak," dedi. "İngiltere'de yuva kurulacak en güvenli yer burasıymış meğersem. Kimsecikler buraya yaklaşmıyo, üstelik ağaçların ve güllerin karışıklığı da yuva yapmaya uygun. Merak ediyom, fundalıktaki kuşlar neden burda yuva kurmuyo ki?"

Bayan Mary farkında olmadan elini yine onun koluna koydu.

"Güller de olacak mı?" diye fısıldadı. "Söylesene? Hepsinin ölmüş olabileceğini düşündüm."

"Yo! Hayır! Ölü değiller... Hepsi değil!" diye cevap verdi oğlan. "Şuraya bak!"

En yakın ağaca doğru birkaç adım attı; kabuğu yosun bağlamış, ama sürgünleri ve dalları hâlâ perde gibi duran yaşlı, çok yaşlı bir ağaçtı bu. Cebinden büyük bir çakı çıkarıp ağızlarından birini açtı.

"Kesilip temizlenmesi gereken bir sürü ölü dal var," dedi. "Bir sürü de yaşlı dal, ama bazıları daha geçen yıl büyümüş. İşte şuradaki yeni," diyerek sert ve kuru bir grilikte olmayan, kahverengi-yeşil görünümlü bir filize dokundu.

Mary de heves ve saygıyla aynı filize dokundu.

"Bu mu?" dedi. "Bu gayet canlı değil mi?"

Dickon'ın dudakları geniş bir gülümsemeyle kıvrıldı.

"Senin benim kadar... çakı gibi," dedi; Mary, Martha'nın "çakı gibi" sözünün "canlı" veya "sağlıklı" anlamına geldiğini söylediğini hatırladı.

"Çakı gibi olduğuna sevindim!" diye coşkuyla fısıldadı kız. "Hepsi çakı gibi olsun istiyorum. Hadi bahçeyi dolaşıp böyle kaç tane varmış, sayalım."

Sabırsızlıktan soluk soluğa kalmıştı, Dickon da onun kadar hevesliydi. Ağaçtan ağaca, çalıdan çalıya dolaştılar. Dickon'ın bıçağı elindeydi, Mary'ye harika olduğunu düşüneceği şeyleri gösteriyordu.

"Hepsi yabanileşmiş," dedi, "ama güçlü olanlar hayatta kalmış. En narinleri ölmüş, ötekiler sanki bir mucizeyle büyümüş de büyümüş, yayılmış da yayılmış. Şuna bak!" diye ekleyerek kuru gibi görünen kalın ve gri bir dalı aşağıya çekti. "İnsan bunun ölmüş bir dal olduğunu sanabilir, ama ben buna inanmıyom... kökleri canlı bence. Daha aşağıdan kesip bakıcam."

Çömelip cansız görünen dalı toprağa yakın bir yerinden bıçağıyla kesti.

"İşte!" dedi sevinçten uçarak. "Demiştim sana. Hâlâ yeşil kısımları var. Bak."

O daha bunları söylemeden Mary de çömelip dikkatle dala bakmaya başlamıştı.

"Böyle yeşil ve sulu görünüyosa çakı gibi demektir," diye açıkladı Dickon. "Kestiğim şu parça gibi içi kuruysa ve kolayca kırılıyosa işi bitmiş demektir. Bütün canlı dalların fışkırdığı büyük bir kök var, yaşlı dallar kesilir ve çevresi temizlenirse ve tabii iyi bakılırsa..." Durdu, tırmanan ve sarkan sürgünlere bakmak için kafasını kaldırdı. "Bu yaz burası bir gül denizine dönüşecek."

Çalıdan çalıya, ağaçtan ağaca ilerlediler. Dickon çok kuvvetliydi ve bıçağını çok güzel kullanıyordu, kuru ve ölü dalları nasıl keseceğini iyi biliyordu, hiç ümit vermeyen dal veya sürgünlerin içinde hâlâ hayat olup olmadığını anlayabiliyordu. Yarım saat içinde Mary bunu kendisinin de anlayabileceğini düşünmeye başladı, Dickon cansız görünen bir dalı kestiğinde Mary nemli yeşilin en ufak bir izini görünce neşe içinde ve sessizce haykırıyordu. Kürek, çapa ve yaba çok işe yarıyordu. Dickon kürekle kökleri kazıp toprağı havalandırırken ona yabayı nasıl kullanması gerektiğini de gösteriyordu.

Dickon şaşkınlık çığlığı atmasına neden olan bir şey gördüğünde, büyük güllerden birinin çevresinde harıl harıl çalışıyorlardı.

Birkaç adım ötedeki otları işaret ederek, "Bu ne?" diye haykırdı. "Bunu kim yaptı?"

Bu Mary'nin soluk yeşil noktaların çevresinde yaptığı küçük temizliklerden biriydi.

"Ben yaptım," dedi Mary.

"Bak sen, bahçe işinden hiç anlamadığını sanıyodum," diye haykırdı Dickon.

"Anlamıyorum," diye cevap verdi Mary, "ama çok küçüklerdi, otlar da öyle sık ve gürdü ki nefes alacak yerleri yokmuş gibi görünüyordu. Ben de onlara yer açtım. Ne olduklarını bile bilmiyorum."

Dickon gidip yanlarında çömeldi, yüzünü yine geniş bir gülümseme kaplamıştı.

"Doğrusunu yapmışsın," dedi. "Bir bahçıvan bile daha iyi anlatamazdı. Şimdi artık şu masaldaki Jack'in fasulye sırığı gibi çabucak büyürler. Bunlar çiğdem ve kardelen, şunlar da nergis." Başka tarafa dönerek, "Bunlar da fulya. Eh, çok güzel görüncekler."

Bir açıklıktan diğerine koşup duruyordu.

"Küçücük bir kıza göre iyi iş çıkarmışın," dedi Mary'ye bakarak.

"Şişmanlıyorum," dedi Mary, "hem de güçleniyorum. Eskiden hep yorulurdum. Ama şimdi toprağı kazarken hiç yorulmadım. Kabartılmış toprağın kokusunu seviyorum."

Başını bilgece sallayan Dickon, "Ne iyi," dedi. "Hiçbir şey temiz topraklar kadar güzel kokmaz, üzerine yağmur yağmış taze çiçekler hariç tabii. Yağmurlu günlerde fundalıklara gezmeye çıkarım ve çalıların altına uzanıverip fundaların üzerine düşen damlaların yumuşacık sesini dinler ve koklar dururum. Annemin dediği gibi, burnumun ucu bir tavşanınki gibi titrer."

"Hiç üşütmez misin?" diye sordu Mary, merakla ona bakıyordu. Daha önce hiç bu kadar komik ve hoş bir çocuk görmemişti.

"Ben mi, yoo," dedi çocuk gülerek. "Doğduğumdan beri bi kere bilem üşütmedim. Muhallebi çocuğu gibi büyütülmedim ben. Hava nasıl olursa olsun tavşanların yaptığı gibi kırda koşuşturdum. Annem on iki yıl boyunca çok fazla temiz hava aldığım için soğuğun bana vız geleceğini söylüyo. Alıç ağacı kadar dayanıklıyım ben."

Hem konuşuyor, hem çalışıyordu; Mary de onu izliyor, yaba veya çiçek malasıyla yardım ediyordu.

"Burda yapacak çok iş var!" dedi Dickon, pek sevinçli görünüyordu.

"Yine gelip bana yardım eder misin?" diye yalvardı Mary. "Ben de yardım edebilirim, eminim. Toprağı kazabilirim, yabani otları sökebilirim veya ne yapmamı söylersen yaparım. Ah! Ne olur gel Dickon!"

"İstiyosan yağmur da yağsa, güneş de açsa her gün gelirim," diye kararlı bir ifadeyle cevap verdi Dickon. "Bu hayatımdaki en eğlenceli iş yaa! Buraya kapanıp bir bahçeyi uyandırıyoz..."

"Eğer gelirsen," dedi Mary, "bu bahçeyi canlandırmama yardım edersen ben... ben ne yapacağımı bilmiyorum," diyerek beceriksizce sözünü tamamladı. Böyle bir oğlan için ne yapabilirdiniz ki?

"Sana ne yapacağını söyliyim," dedi Dickon o mutlu gülüşüyle. "Şişmanlayacak, genç bir tilki gibi acıkacaksın ve o kızılgerdanla benim gibi konuşmayı öğreneceksin. Eveeet! Çok eğlenicez."

Çevrede dolanmaya başladı; ağaçlara, duvarlara ve çalılara düşünceli bir ifadeyle bakıyordu.

"Burayı bir bahçıvanın bahçesine benzetmek istemiyom, her şey budanmış, temizlenmiş ve bağlanmış olmasın, sen ne dersin?" dedi. "Böyle her bir şeyin yabani olması, sallanıp birbirine dolanması çok daha güzel."

"Burayı çok düzenli yapmayalım," dedi Mary endişeyle. "Eğer düzenli olursa gizli bahçe gibi görünmez."

Dickon durmuş, pas kırmızısı kafasını şaşkın şaşkın kaşıyordu.

"Bura gizli bahçe, o kesin," dedi, "ama on yıl önce kapatıldığından beri kızılgerdandan başka biri daha gelmiş gibi görünüyo."

"Ama kapı kilitliydi, anahtar da gömülmüştü," dedi Mary. "Hiç kimse içeri giremezdi."

"Bu doğru," diye cevap verdi Dickon. "Bura tuhaf bir yer. Bence on yıl içinde buralarda budama yapılmış."

"Ama bu nasıl olabilir?" diye sordu Mary.

Dickon bir gül dalını incelediktеn sonra başını iki yana salladı.

"Ee, nasıl olmuş ki bu cidden?" diye mırıldandı. "Kapı kilitli, anahtar da gömülü."

Bayan Mary, kaç sene yaşarsa yaşasın bahçesinin serpilmeye başladığı o ilk sabahı asla unutamayacağını hissediyordu. Elbette ona göre bahçe sanki hemen o sabah gelişip serpilmeye başlamıştı. Dickon tohum ekmek için etrafı temizlemeye başladığında, Mary kendisiyle alay etmek isteyen Basil'in söylediği şarkıyı hatırladı.

"Çana benzeyen çiçekler de var mı?" diye sordu.

"Müge çiçeği var," diye cevap verdi Dickon küreğiyle toprağı kazarken. "Bir de Canterbury çanları ve çançiçekleri tabii."

"Hadi biraz onlardan ekelim," dedi Mary.

"Burada müge var zaten, gördümdü az önce. Dip dibe büyümüşler, ayırmamız gerekiyo ama zaten bir sürüler. Ötekilerin tohumdan çiçeklenmesi iki yıl sürer ama ben sana kulübemizin bahçesinden birkaç tane getirebilirim. Onları neden istiyosun?"

Bunun üzerine Mary ona Hindistan'daki Basil'den, onun erkek ve kız kardeşlerinden, hepsinden nasıl da nefret ettiğinden, ona "Bayan Mary, çok da aksi" diye seslendiklerinden söz etti.

"Etrafımda dans edip şarkı söylerlerdi. Söyledikleri de şuydu:

Bayan Mary, çok da aksi,
Nasıl büyüyecek bahçen?
Gümüş çanlar ve midye kabuklarıyla,
Kadifeçiçeklerinin hepsi sırada.

Bunu şimdi hatırladım ve gerçekten de gümüş çanlara benzeyen bir çiçek olup olmadığını merak ettim."

Kız kaşlarını biraz çatıp küreğini kinle toprağa daldırdı.

"Ben onlar kadar aksi değildim."

Ama Dickon kahkahalarla güldü.

"Amaaan!" dedi oğlan, bereketli kara toprağı ufalarken kız onun toprak kokusunu içine çektiğini gördü. "Etrafta böyle çiçekler varken, bunca dost canlısı yabani hayvan kendilerine yuva yapmak için koşuştururken veya şarkı söyleyip cıvıldayarak yuva yaparken kimsenin aksi olmasına gerek yok, dimi?"

Elinde tohumlarla onun yanına çömelen Mary, ona baktı ve kaşlarını çatmaktan vazgeçti.

"Dickon," dedi, "sen Martha'nın dediği kadar sevimli biriymişsin. Seni sevdim ve sen sevdiğim beşinci kişi oluyorsun. Hiçbir zaman beş insanı sevebileceğimi düşünmemiştim."

Dickon, Martha'nın şömineyi temizlerken yaptığı gibi çömelip oturdu. İri mavi gözleri, kırmızı yanakları ve pek mutlu duran kalkık burnuyla komik ve tatlı görünüyor diye düşündü Mary.

"Sadece beş kişiyi mi seviyosun?" dedi Dickon. "Öteki dördü kim ki?"

"Annen ve Martha," diye parmaklarıyla saymaya başladı Mary, "bir de kızılgerdan ile Ben Weatherstaff."

Dickon öyle bir güldü ki sesini bastırmak için koluyla ağzını kapatmak zorunda kaldı.

"Tuhaf bi çocuk olduğumu düşünüyosun, biliyom," dedi, "ama ben de senin şimdiye kadar gördüğüm en tuhaf kız olduğunu düşünüyom."

Daha sonra Mary tuhaf bir şey yaptı. Öne doğru eğilip Dickon'a daha önce kimseye sormayı hayal bile etmediği bir soru sordu. Üstelik bunu Yorkshire'a has tonlamayla yapmaya çalıştı, çünkü onun dili böyleydi ve Hindistan'da bir yerli kendi dilini bilmenizden her zaman çok memnun olurdu.

"Beni seviyo musun?" dedi.

"Hıhı!" diye cevap verdi Dickon içtenlikle, "Seviyom tabii. Bence harikasın, kızılgerdanın da seni çok sevdiğine inanıyom."

"Öyleyse iki kişi," dedi Mary. "Beni iki kişi seviyor."

Sonra eskisinden daha sıkı ve daha neşeli şekilde çalışmaya başladılar. Avludaki büyük saat öğlen yemeği vaktinin geldiğini haber verince Mary irkilip üzüldü.

"Gitmem gerekiyor," dedi kederle. "Senin de gitmen gerekiyor, değil mi?"

Dickon sırıttı.

"Ben yemeğimi yanımda taşırım," dedi. "Annem her zaman cebime bişeyler koymama izin veriyo."

Ceketini otların üzerinden aldı ve cebinden topak haline gelmiş küçük bir çıkın çıkardı; yiyeceği gayet temiz, kabaca dokunmuş, mavi beyaz bir mendile sarılmıştı. İçinde arasına bir şey konmuş iki kalın ekmek dilimi vardı.

"Genelde sadece ekmeğim oluyo," dedi, "ama bugün içinde güzel bir dilim yağlı pastırma var."

Mary bunun tuhaf bir yemek olduğunu düşündü, ama Dickon tadını çıkarmaya hazır görünüyordu.

"Koş da yemeğini ye," dedi Dickon. "Ben senden önce bitiririm. Eve dönmeden biraz daha iş halledeyim."

Sırtını bir ağaca yaslayarak oturdu.

"Kızılgerdanı çağıracağım," dedi, "didiklesin diye ona pastırmanın kenarlarından vereceğim. Yağlı kısımlarından pek hoşlanırlar."

Mary ondan ayrılmaya dayanamıyordu. Çocuk bahçeye tekrar geldiğinde ortadan kaybolmuş olabilecek bir tür orman perisi gibi göründü ona birden. Gerçek olamayacak kadar iyi biriydi. Yavaş yavaş duvardaki kapıya doğru ilerledi ama yarı yola gelince durup geri döndü.

"Ne olursa olsun, sen... sen burayı kimseye anlatmayacaksın değil mi?" dedi.

Dickon'ın gelincik kırmızısı yanakları pastırmalı ekmeğinden aldığı kocaman ısırıkla şişmişti, yine de cesaret verircesine gülümsemeyi başardı.

"Bir ökse ardıcı olsaydın ve yuvanın nerde olduğunu bana gösterseydin, bunu birine söyler miydim sanıyosun? Asla," dedi, "bir ökse ardıcı kadar güvendesin."

Mary de güvende olduğundan gayet emindi.

XII. Bölüm

Bir Parça Toprağım Olabilir mi?

Mary o kadar hızlı koşmuştu ki odasına vardığında neredeyse nefesi kesilmişti. Saçları alnına düşmüş, yanakları pespembe olmuştu. Yemeği masada bekliyordu, Martha da masanın yanında.

"Biraz geç oldu," dedi Martha. "Nerde kaldın?"

"Dickon'ı gördüm!" dedi Mary. "Dickon'ı gördüm!"

"Geleceğini biliyodum," dedi Martha sevinçle. "Nasıl, beğendin mi onu?"

"Bence... bence o harika!" dedi Mary kararlı bir sesle.

Martha epeyce şaşırmış görünüyordu, ama çok da memnundu.

"Tabii," dedi Martha, "gelmiş geçmiş en iyi çocuk odur, ama yakışıklı olduğunu hiç düşünmediydik. Burnu biraz fazla kalkık."

"Öyle olması hoşuma gidiyor," dedi Mary.

"Gözleri de çok iri," dedi Martha biraz kuşkulu. "Gerçi rengi güzel."

"İri olmalarını seviyorum," dedi Mary. "Tıpkı fundalığın üzerindeki gökyüzünün rengindeler."

Memnuniyetinden Martha'nın yüzü ışıldamıştı.

"Annem sürekli kuşlara ve bulutlara baktığı için renklerinin öyle olduğunu söylüyo. Ama ağzı çok büyük, dimi?"

"Büyük ağzını seviyorum," dedi Mary inatla. "Keşke benim ağzım da öyle olsaydı."

Martha hoşnutlukla kıkırdadı.

"Senin minnacık yüzünde pek komik dururdu," dedi. "Ama onu görünce seveceğini biliyodum. Tohumlarla bahçe aletlerini beğendin mi?"

"Onları getirdiğini nereden biliyorsun?" diye sordu Mary.

"Aa! Getirmeyeceğini hiç düşünmedimdi. Yorkshire'da bulunuyosa, getireceği kesin. O güvenilir bi' çocuk."

Mary onun zor sorular sormaya başlamasından korkuyordu ama Martha sormadı. Daha çok tohumlarla ve bahçe aletleriyle ilgileniyordu, Mary sadece bir an çok korktu. Bu da kızın çiçeklerin nereye ekileceğini sorduğu andı.

"Toprak isteme meselesini kime sordun?" dedi Martha.

"Henüz kimseye sormadım," dedi Mary çekinerek.

"Şey, ben başbahçıvana sormazdım. Bay Roach fazla soylu ve ulaşılmaz."

"Onu hiç görmedim," dedi Mary. "Yalnızca yardımcı bahçıvanları ve Ben Weatherstaff'ı gördüm."

"Yerinde olaydım Ben Weatherstaff'a sorardım," diye akıl verdi Martha. "Bütün huysuzluğuna rağmen göründüğünün yarısı kadar bile kötü değil. Bay Craven onun ne isterse yapmasına izin veriyo, çünkü Bayan Craven hayattayken o da burdaymış ve onu çok güldürürmüş. Bayan Craven onu severmiş. Belki senin için ayakaltı olmayan bir köşe bulur."

"Sapa bir yer olsa ve kimse orayı istemese, benim olmasını kimse umursamazdı, değil mi?" diye sordu Mary endişeyle.

"Bunun için bir nedenleri olmazdı ki," diye cevap verdi Martha. "Kimseye zararın dokunmayacak..."

Mary yemeğini elinden geldiğince hızlı yedi, masadan kalkıp yeniden şapkasını giymek için odasına koşacağı sırada Martha onu durdurdu.

"Sana söyleyeceğim bi' şey var," dedi. "Önce yemeğini yemelisin diye düşündümdü. Bay Craven bu sabah geri döndü ve sanırım seni görmek istiyo."

Mary'nin rengi soldu.

"Ah!" dedi. "Neden? Neden? Buraya geldiğimde beni görmek istememişti. Pitcher'ı bunu söylerken duymuştum."

"Şey," diye söze girdi Martha, "Bayan Medlock bunun annem yüzünden olduğunu söylüyo. Thwaite köyüne doğru yürürken Bay Craven'la karşılaşmış. Daha önce onunla hiç konuşmamıştı ama Bayan Craven iki üç kez bizim kulübeye gelmişti. Bay Craven unutmuştur, ama annem unutmadı, bu yüzden onu durdurmaya cesaret etmiş. Senin hakkında ona ne söylediğini bilmiyom, ama söyledikleri yarın yeniden gitmeden önce seni görmeyi aklına sokmuş."

"Ah!" diye haykırdı Mary, "Yarın gidiyor mu? Çok sevindim!"

"Uzun bir süre için gidiyor. Sonbahara ya da kışa kadar geri gelmeyebilir. Yabancı ülkelere yolculuk edecek. Bunu hep yapar."

Mary minnetle, "Ah! Çok sevindim, çok sevindim," dedi.

Kışa, hatta sonbahara kadar bile geri gelmezse, gizli bahçenin canlanmasını izlemek için yeterince vakti olacaktı. O zaman fark edip bahçeyi elinden alsa bile, hiç değilse bu kadarını yaşayabilmiş olacaktı.

"Ne zaman görmek isteyeceğini..."

Sözünü bitiremedi, çünkü kapı açıldı ve Bayan Medlock içeri girdi. Üzerinde en iyi siyah elbisesiyle şapkası vardı; yakası, üzerinde bir adamın portresi bulunan büyük bir broşla tutturulmuştu. Bu yıllar önce ölmüş olan Bay Medlock'un renkli bir fotoğrafıydı ve Bayan Medlock şık giyindiği zaman onu hep yakasına takardı. Gergin ve heyecanlı görünüyordu.

"Saçların dağılmış," dedi hızlıca. "Gidip tara. Martha, en güzel elbisesini giymesi için yardım et. Bay Craven onu çalışma odasına götürmem için gönderdi beni."

Mary'nin yanaklarındaki bütün pembelik silindi. Kalbi güm güm atmaya başladı ve kendini yeniden o aksi, çirkin ve sessiz çocuğa dönüşmüş gibi hissetti. Bayan Medlock'a cevap bile vermedi, arkasını dönüp peşinde Martha'yla odasına girdi. Elbisesi değiştirilirken, saçı taranırken hiç konuşmadı, sonra tamamen derli toplu bir kız olduğunda hiç ses çıkarmadan koridorlar boyunca Bayan Medlock'u takip etti. Söyleyecek neyi vardı ki? Gidip Bay Craven'ı görmek zorundaydı ve Bay Craven onu, o da Bay Craven'ı sevmeyecekti. Onun kendisi için ne düşüneceğini biliyordu.

Evin daha önce hiç gitmediği bir bölümüne götürüldü. Sonunda Bayan Medlock bir kapıyı tıklattı ve biri, "Gir," deyince birlikte içeri girdiler. Şöminenin önündeki koltukta bir adam oturuyordu, Bayan Medlock onunla konuştu.

"İşte Bayan Mary efendim," dedi.

"Sen gidebilirsin, o burada kalsın. Alıp götürmeni istediğimde zili çalarım," dedi Bay Craven.

Bayan Medlock dışarı çıkıp kapıyı kapadığında Mary öylece dikilip beklemeye devam etti, incecik ellerini birbirine dolamış küçücük bir şeydi. Koltuktaki uzun boylu, eğri omuzlu adamın o kadar da kambur olmadığını görebiliyordu, siyah saçlarında yol yol beyazlar vardı. Kalkık omzunun üzerinden başını çevirip onunla konuştu.

"Buraya gel!" dedi.

Mary ona doğru ilerledi.

Çirkin değildi. O kadar mutsuz durmasaydı, yüzü yakışıklı görünebilirdi. Kızın görünüşünden endişelenmiş, haline üzülmüşe benziyordu, sanki onunla ne yapacağını hiç bilemiyordu.

"İyi misin?" diye sordu.

"Evet," diye cevap verdi Mary.

"Sana iyi bakıyorlar mı?"

"Evet."

Kızı süzerken sıkıntıyla alnını ovuşturdu.

"Çok zayıfsın," dedi.

"Gitgide şişmanlıyorum," diye cevap verdi Mary, en aksi haliyle.

Ne kadar da mutsuz bir yüzü vardı adamın! Siyah gözleri onu zar zor seçiyor, sanki başka bir şey görüyor gibiydi, dikkatini kızın üzerinde güçlükle toplayabiliyordu.

"Seni unuttum," dedi. "Nasıl hatırlayabilirdim ki? Bir mürebbiye, bir bakıcı veya öyle birini göndermeye niyetliydim, ama unuttum."

"Lütfen," diye söze başladı Mary. "Lütfen..." ve sonra boğazına bir yumru tıkandı.

"Ne söylemek istiyorsun?" diye sordu Bay Craven.

"Ben... ben bakıcı için çok büyüğüm," dedi Mary. "Ve lütfen... lütfen bana şimdilik bir mürebbiye tutmayın."

Adam yeniden alnını ovuşturup boş gözlerle kıza baktı.

"Sowerby denen kadın da böyle söylemişti," diye dalgın dalgın mırıldandı.

Sonunda Mary biraz olsun cesaretini topladı.

"O... Martha'nın annesi mi?" diye kekeledi.

"Evet, sanırım," diye cevap verdi Bay Craven.

"O çocuklardan anlar," dedi Mary. "On iki çocuğu var. Böyle şeyleri bilir."

Adam biraz canlanmış gibiydi.

"Sen ne yapmak istiyorsun?"

Sesinin titremediğini uman Mary, "Dışarıda oynamak istiyorum," diye cevap verdi. "Hindistan'da hiç bu kadar hoşuma gitmezdi. Ama burada karnımı acıktırıyor, şişmanlamaya başlıyorum."

Bay Craven kızı seyrediyordu.

"Bayan Sowerby bunun sana iyi geleceğini söyledi. Belki de gelir," dedi. "Bir mürebbiyen olmadan önce biraz daha güçlenmen gerektiğini düşünüyor."

"Oyun oynarken ve rüzgâr fundalıktan estiği zaman kendimi güçlü hissediyorum," dedi Mary.

"Nerelerde oynuyorsun?" diye sordu adam sonra.

Soluğunu tutarak, "Her yerde," diye cevap verdi Mary. "Martha'nın annesi bana atlama ipi gönderdi. İp atlayıp koşuyorum ve etrafta dolaşıp topraktan bir şeyler çıkmaya başlamış mı, ona bakıyorum. Hiç zarar vermiyorum."

"O kadar korkma," dedi adam, endişeli bir sesle. "Senin gibi bir çocuk ne zarar verebilir ki? Ne istersen yapabilirsin."

Mary elini boğazına götürdü, çünkü adamın heyecandan soluğunu tıkayan yumruyu görebilecceğinden korkuyordu. Bir adım daha yaklaştı.

"Ne istersem yapabilir miyim?" dedi ürkekçe.

Endişeli küçük yüzü, adamı her zamankinden daha çok kaygılandırmışa benziyordu.

"Bu kadar korkma," diye haykırdı. "Elbette yapabilirsin. Bir çocuğa bakmak için yetersiz olsam da ben senin vasinim. Sana zaman ayıramam ya da seninle ilgilenemem. Çok hastayım, bitkinim ve aklım pek başımda sayılmaz; ama senin mutlu ve rahat olmanı istiyorum. Çocuklar hakkında hiçbir şey bilmem, ama Bayan Medlock ihtiyacın olan her şeyin sağlanmasıyla ilgileniyor. Bugün seni çağırttım, çünkü Bayan Sowerby seni görmem gerektiğini söyledi. Kızı senden söz etmiş. Temiz havaya, özgürlüğe ve koşup oynamaya ihtiyacın olduğunu düşünüyor."

"Çocuklar hakkında her şeyi biliyor," dedi Mary, elinde olmadan.

"Biliyor olmalı," dedi Bay Craven. "Fundalıkta beni durdurduğunda cüretkâr ve kaba olduğunu düşünmüştüm ama Bayan Craven'ın ona nazik davrandığını söyledi." Ölen karısının adını söylemenin onun için çok zor olduğu anlaşılıyordu. "Saygıdeğer bir kadın. Şimdi seni görünce, makul şeyler söylediğini anlıyorum. Dışarıda istediğin kadar oyna. Burası büyük bir yer, istediğin yere gidebilir ve gönlünce eğ-

lenebilirsin. İstediğin başka bir şey var mı?" Sanki birden aklına gelmiş gibi ekledi. "Oyuncak, kitap veya bebek ister misin?"

"Acaba," dedi sesi titreyen Mary, "bir parça toprağım olabilir mi?"

Öyle hevesliydi ki söylediği sözlerin kulağa ne kadar tuhaf gelebileceğini ve aslında söylemek istediklerinin bunlar olmadığını fark edememişti. Bay Craven epey şaşırmış görünüyordu.

"Toprak mı?" diye tekrarladı. "Ne demek istiyorsun?"

"Tohum ekmek için... bir şeyler yetiştirmek için... canlandıklarını görmek için," diye kekeledi Mary.

Adam bir an kıza bakıp sonra eliyle çabucak gözlerini sildi.

"Bahçeleri bu kadar önemsiyor musun?" dedi yavaşça.

"Hindistan'da bahçe nedir bilmezdim," dedi Mary. "Sürekli hasta ve yorgundum, hava da çok sıcaktı. Kimi zaman kumdan küçük tarhlar yapar, oralara çiçekler sokardım. Ama burada her şey farklı."

Bay Craven yerinden kalkıp odada yavaş yavaş yürümeye başladı.

"Demek bir parça toprak," dedi kendi kendine ve Mary bir şekilde adama bir şeyler hatırlattığını düşündü. Durup kızla konuşmaya başladığında adamın kara gözleri neredeyse yumuşak ve şefkatli görünüyordu.

"İstediğin kadar toprağın olabilir," dedi. "Bana toprağı ve bir şeyler yetiştirmeyi seven birini hatırlattın. İstediğin bir toprak parçası gördüğünde," dedi neredeyse gülümseyerek, "orayı al ve canlandır çocuğum."

"Nereden olursa olsun alabilir miyim, elbette başkası istemiyorsa?"

"Nereden olursa," diye cevap verdi adam. "Pekâlâ! Artık gidebilirsin, yoruldum." Bayan Medlock'u çağırmak için zili çaldı. "Hoşça kal. Bütün yaz uzakta olacağım."

Bayan Medlock öyle çabuk geldi ki Mary onun zaten koridorda beklediğini düşündü.

"Bayan Medlock," dedi Bay Craven, "Çocuğu görünce Bayan Sowerby'nin ne demek istediğini anladım. Derslere başlamadan önce şu kırılgan halinden kurtulmalı. Ona basit, sağlıklı yiyecekler verin. Bırakın bahçede dilediğince koşsun. Çok fazla üstüne düşmeyin. Özgürlüğe, temiz havaya ve haşarılık etmeye ihtiyacı var. Bayan Sowerby ara sıra gelip onu görecek, kız da bazen onların kulübesine gidebilir."

Bayan Medlock memnun görünüyordu. Mary'nin çok "üstüne düşmemesi" gerektiğini duymak onu rahatlatmıştı. Kızı yorgunluk veren bir yük sayıyordu, bu nedenle onu mümkün olduğu kadar az görmüştü. Ayrıca Martha'nın annesinden de çok hoşlanırdı.

"Teşekkür ederim efendim," dedi Bayan Medlock. "Susan Sowerby ile okula birlikte gittik, o bu civarlarda görüp görebileceğiniz en duyarlı ve iyi kalpli kadındır. Benim hiç çocuğum olmadı, onunsa on iki çocuğu var, onlardan daha sağlıklısı ve iyisi zor bulunur. Bayan Mary'ye onlardan hiçbir zarar gelmez. Ben kendi adıma Bayan Sowerby'nin çocuklar hakkındaki tavsiyelerine her zaman uyarım. Aklı başında biridir... Bilmem anlatabildim mi?"

"Anlıyorum," diye cevap verdi Bay Craven. "Şimdi Bayan Mary'yi götür, Pitcher'ı bana gönder."

Bayan Medlock onu kendi koridorunun başında bıraktığında Mary neredeyse uçarak odasına gitti. Martha'yı orada beklerken buldu. Aslına bakılırsa Martha yemek masasını topladıktan sonra aceleyle geri dönmüştü.

"Artık bir bahçem olabilir!" diye haykırdı Mary. "Nereyi beğenirsem orada hem de... Uzun bir süre mürebbiyem de olmayacak. Annen beni görmeye gelecek, ben de kulübenize gidebileceğim. Benim kadar küçük bir kızın kimseye bir zarar veremeyeceğini ve nerede, ne istersem yapabileceğimi söyledi."

"Ah!" dedi Martha memnuniyetle. "Ne kadar iyi biri dimi?"

"Martha," dedi Mary ciddiyetle, "gerçekten iyi bir insan, ama yüzündeki ifade çok mutsuz, alnı çizgilerle dolu."

Mary elinden geldiği kadar hızla bahçeye koştu. Oradan düşündüğünden daha uzun bir süre uzak kalmıştı ve Dickon'ın o yedi sekiz kilometrelik eve dönüş yoluna erkenden çıkması gerektiğini biliyordu. Sarmaşıkların altındaki kapıdan içeri süzüldüğünde onun bıraktığı yerde çalışmadığını gördü. Bahçe aletleri bir ağacın altında bir araya toplanmıştı. Onlara doğru koşup her tarafa baktı, ama Dickon görünürlerde yoktu. Gitmişti ve gizli bahçe bomboştu... duvarın üzerinden uçarak gelip bir gül dalına tüneyerek onu seyreden kızılgerdandan başka kimse yoktu.

"Gitmiş," dedi kız üzüntüyle. "Ah! Yoksa... yoksa... o sadece bir orman perisi miydi?"

Gül dalına tutturulmuş beyaz bir şey gözüne çarptı. Bu bir kâğıt parçasıydı, daha doğrusu Dickon'a göndermek için Martha'yla yazdığı mektubun bir parçasıydı. Uzun bir dikene takılmıştı, Mary onu Dickon'ın bırakmış olduğunu hemen anladı. Kâğıtta kargacık burgacık yazılmış birkaç harfle bir tür resim vardı. İlkin ne olduğunu anlayamadı. Daha sonra Dickon'ın bunu bir kuşun yuvasına benzetmeye çalıştığını anladı. Altındaki yazıda şöyle diyordu:

"Geri döncem."

XIII. Bölüm

"Ben Colin'im"

Mary akşam yemeği için eve dönerken resmi de yanında götürüp Martha'ya gösterdi.

"Bak sen!" dedi Martha gururla. "Bizim Dickon'ın bu kadar akıllı olduğunu bilmezdim. Yuvasındaki bir ökse ardıcının resmini yapmış, tıpkısı, canlı gibi."

Mary bu resimle Dickon'ın bir mesaj vermek istediğini biliyordu. Sırrını saklayacağından Mary'nin emin olmasını istiyordu. Bahçe kızın yuvasıydı, kız da sanki ökse ardıcıydı. Ah, bu tuhaf, kaba saba çocuğu nasıl da seviyordu!

Ertesi gün Dickon'ın yeniden geleceğini umuyordu, sabırsızlıkla sabahı beklerken uyuyakaldı.

Ama özellikle de bahar aylarında Yorkshire'da havanın nasıl olacağını asla bilemezsiniz. Geceleyin iri damlalarla penceresine vuran yağmurun sesiyle uyandı. Sağanak halinde yağıyor ve rüzgâr kocaman eski evin her köşesinde ve bacalarında "uğulduyordu". Mary yatağında doğrulup oturdu, kendini mutsuz ve kızgın hissediyordu.

"Yağmur da bir zamanlar olduğum kadar aksi," dedi. "Yağıyor, çünkü yağmasını istemediğimi biliyor."

Kendini gerisingeri yatağa atıp yüzünü yastığa gömdü. Ağlamıyordu, ama uzanmış yatarken sağanak halinde ya-

ğan yağmurun sesinden, rüzgârın "uğultusundan" nefret ediyordu. Yeniden uykuya dalamadı. Bu kederli ses onu uyutmuyordu, çünkü o da kendini kederli hissediyordu. Kendini mutlu hissetseydi bu sesler ona ninni gibi gelirdi. Oysa rüzgâr nasıl da "uğulduyor" ve iri yağmur damlaları nasıl da pencerenin camına vuruyordu...

"Sanki fundalıkta kaybolmuş, ağlaya ağlaya dolanıp duran birinin sesine benziyor," dedi.

Bir şey ansızın onu yatağında doğrulup oturmaya ve başını çevirip kapıyı dinlemeye yönelttiğinde, neredeyse bir saattir bir o yana bir bu yana dönüp durarak uyanık yatıyordu. Sesi tekrar tekrar dinledi.

Kendi kendine yüksek sesle, "Bu rüzgâr değil," dedi. "Bu rüzgâr değil. Bu farklı. Daha önce duyduğum ağlama sesi bu."

Odasının kapısı aralıktı, ses koridordan geliyordu; uzaklardan gelen belli belirsiz ve sinirli bir ağlama sesiydi bu. Birkaç dakika dinledi ve her geçen dakika bundan biraz daha emin oldu. Ne olduğunu bulması gerektiğini hissediyordu. Bu gizli bahçeden ve toprağa gömülü anahtardan bile daha garip bir durumdu. Belki de isyankâr bir ruh hali içinde olması onu cesaretlendiriyordu. Yataktan kalkıp ayakta durdu.

"Bunun ne olduğunu öğreneceğim," dedi. "Herkes yatağında, Bayan Medlock da umurumda değil... umurumda değil."

Yatağının başucundaki mumu alıp usulca odadan çıktı. Koridor çok uzun ve karanlık görünüyordu, ama buna aldırmayacak kadar heyecanlıydı. Goblen kaplı kapının, kaybolduğu o gün Bayan Medlock'un çıkageldiği o kapının olduğu kısa koridoru bulmak için dönmesi gereken köşeleri hatırladığını sanıyordu. Ses o geçitten gelmişti. Elindeki cılız

ışıkla ilerledi, yolunu neredeyse hisleriyle buluyordu, kalbi öyle gürültüyle atıyordu ki âdeta sesini duyuyordu. Uzaktan gelen belli belirsiz ağlama sesi devam ediyor, ona yol gösteriyordu. Ses bazen bir anlığına kesilse de sonra yeniden başlıyordu. Döneceği köşe bu muydu? Durup düşündü. Evet, buydu. Bu koridordan aşağı, sonra sola, ardından iki geniş basamak, tekrar sağa. Evet, goblen kaplı kapı oradaydı.

Kapıyı usulca açıp arkasından kapattı, koridorda durdu, çok yüksek olmasa da ağlama sesini artık açıkça duyabiliyordu. Solundaki duvarın arkasından geliyordu, birkaç adım ileride bir kapı vardı. Kapının altından sızan ışığı görebiliyordu. Odada Biri ağlıyordu ve bu Biri çok gençti.

En sonunda Mary kapıya yürüdü, itip açtı; işte şimdi orada, o odada duruyordu.

Antika, güzel mobilyalarla döşeli büyük bir odaydı. Şöminede cılız bir ateş parlıyordu, sayvanından brokar örtüler sarkan, dört direği de oymalı bir karyolanın yanında gece lambası yanıyordu ve yatakta üzüntüyle ağlayan bir oğlan vardı.

Mary gerçek bir yerde miydi, yoksa hiç farkına varmadan daldığı uykusunda belli belirsiz bir düş mü görüyordu, emin olamadı.

Oğlanın belirgin hatlı narin yüzü fildişi beyazlığındaydı, gözleri de sanki yüzüne göre çok büyük görünüyordu. Saçları alnına düşüyor, o koca koca bukleler zayıf yüzünü olduğundan daha küçük gösteriyordu. Hasta gibi görünüyordu, ama sanki ağrıdan çok bitkinlik ve kızgınlıktan ağlıyordu.

Mary nefesini tutmuş, elinde mumla kapının yanında duruyordu. Sonra yavaşça odanın ortasına doğru ilerledi, o yaklaşırken ışık oğlanın dikkatini çekti, yastıkta başını çevirip gözlerini Mary'ye dikti, gri gözlerini öyle açmıştı ki şimdi daha da kocaman görünüyorlardı.

Sonunda yarı korkulu bir fısıltıyla, "Kimsin sen?" dedi oğlan. "Hayalet misin yoksa?"

"Hayır, değilim," diye cevap verdi Mary, onun fısıltısı da korkmuş gibi çıktı. "Peki ya sen hayalet misin?"

Çocuk gözlerini dikip uzun uzun baktı. Mary oğlanın gözlerinin ne kadar tuhaf olduğunu düşünmekten kendini alamadı. Gri akik rengindeydiler ve onları çevreleyen kara kirpiklerle yüzüne göre çok büyük görünüyorlardı.

Bir an bekledikten sonra, "Hayır," diye cevap verdi oğlan. "Ben Colin'im."

"Colin kim?" diye kekeledi Mary.

"Benim, Colin Craven. Sen kimsin?"

"Mary Lennox. Bay Craven benim enişteмdir."

"O benim babam," dedi oğlan.

Soluğu kesilen Mary, "Baban mı?" dedi. "Kimse bana bir oğlu olduğunu söylememişti. Neden söylemediler acaba?"

"Buraya gel," dedi oğlan, tuhaf gözleri hâlâ endişeli bir ifadeyle kızın üzerine dikiliydi.

Mary yatağa yaklaştı, oğlan da elini uzatıp ona dokundu.

"Gerçeksin, değil mi?" dedi. "Sık sık çok gerçekçi rüyalar görüyorum. Sen de onlardan biri olabilirsin."

Mary odasından çıkmadan önce üzerine yün bir sabahlık geçirmişti, sabahlığın bir ucunu oğlanın parmaklarının arasına koydu.

"Dokun, bak ne kadar kalın ve sıcak," dedi. "İstersen gerçek olduğumu göstermek için seni hafifçe çimdikleyebilirim. Ben de bir an senin rüya olabileceğini düşünmüştüm."

"Nereden geldin?" diye sordu oğlan.

"Odamdan. Rüzgâr o kadar çok uğuldadı ki uyuyamadım, birisinin ağladığını duyunca da kim olduğunu öğrenmek istedim. Neden ağlıyordun?"

"Çünkü ben de uyuyamadım, ayrıca başım da ağrıyordu. Bana adını bir daha söyle."

"Mary Lennox. Kimse sana buraya kalmaya geldiğimi söylemedi mi?"

Oğlan hâlâ sabahlığın ucunu parmaklarının arasında tutuyordu, ama kızın gerçek olduğuna biraz daha inanmış gibi görünmeye başlamıştı.

"Hayır," diye cevap verdi. "Cesaret edemediler."

"Niçin?" diye sordu Mary.

"Çünkü beni görmenden korkabilirdim. İnsanların beni görüp konuşmasına izin vermem."

Mary yeniden, "Niçin?" diye sordu, her an daha fazla hayrete düşüyordu.

"Çünkü ben her zaman böyleyim, hastayım ve yatmak zorundayım. Babam da insanların benimle konuşmasına izin vermez. Hizmetçilerin benden söz etmesi yasak. Eğer yaşarsam kambur olabilirim, ama yaşamayacağım. Babam ona benzeyebileceğimi düşünmekten nefret ediyor."

"Ay, ne tuhaf bir ev burası!" dedi Mary. "Ne tuhaf bir ev! Her şey gizemli. Odalar kilitli, bahçeler kilitli... sen de! Seni de mi kilitlediler?"

"Hayır. Bu odada kalıyorum, çünkü dışarı çıkmak istemiyorum. Beni çok fazla yoruyor."

"Baban gelip seni görüyor mu?" diye sormaya cesaret etti Mary.

"Bazen. Genellikle ben uyurken. Beni görmek istemiyor."

Mary, "Neden?" diye sormaktan kendini alamadı yine.

Oğlanın yüzünden bir kızgınlık ifadesi geçti.

"Annem ben doğarken ölmüş, beni görmek onu çok rahatsız ediyor. Bilmediğimi sanıyor, ama insanlar konuşurken duydum. Benden âdeta nefret ediyor."

Kendi kendine konuşur gibi, "Bahçeden de nefret ediyor, çünkü o ölmüş," dedi Mary.

"Ne bahçesi?" diye sordu çocuk.

"Ah! Şey... şey, onun sevdiği bahçe," diye kekeledi Mary. "Her zaman burada mısın?"

"Neredeyse her zaman. Arada sırada deniz kıyısında bir yerlere götürüyorlar, ama oralarda kalamıyorum, çünkü in-

sanlar gözlerini dikip bana bakıyorlar. Sırtımı düz tutması için demirden bir şey giyiyordum, ama beni görmek için Londra'dan gelen meşhur bir doktor bunun saçma olduğunu söyledi. O demir şeyi atıp beni temiz havaya çıkarmaları gerektiğini anlattı. Temiz havadan nefret ediyorum, dışarı çıkmak da istemiyorum."

"Ben de buraya ilk geldiğimde çıkmazdım," dedi Mary. "Neden bana öyle bakıp duruyorsun?"

"O gerçek gibi rüyalar yüzünden," diye cevap verdi çocuk aksi aksi. "Bazen gözlerimi açtığımda uyanık olduğuma inanmıyorum."

"İkimiz de uyanığız," dedi Mary. Odanın yüksek tavanına, gölgeler içindeki köşelerine, sönmeye yüz tutmuş şömineye şöyle bir göz attı. "Gerçekten rüyaya benziyor, gecenin bir yarısı, evdeki herkes uyuyor... bizden başka herkes. Biz uyanığız."

Çocuk, "Bunun rüya olmasını istemiyorum," dedi huzursuzlanarak.

Mary'nin aklına aniden bir şey geldi.

"İnsanların seni görmesinden hoşlanmıyorsan," diye söze başladı, "benim de gitmemi ister misin?"

Çocuk hâlâ sabahlığın ucundan tutuyordu, hafifçe çekti.

"Hayır," dedi. "Gidersen bunun bir rüya olduğuna inanırım. Eğer gerçeksen şu büyük tabureye otur da biraz konuş. Seni tanımak istiyorum."

Mary elindeki mumu yatağın yanındaki masanın üzerine koyup üzerinde minder olan tabureye oturdu. Hiç gitmek istemiyordu. Bu gözden uzak, gizemli odada oturup bu gizemli çocukla konuşmak istiyordu.

"Ne anlatmamı istersin?" dedi.

Kızın ne zamandır Misselthwaite'te olduğunu bilmek istiyordu; odası hangi koridordaydı, neler yapıyordu, fundalık araziden onun kadar nefret ediyor muydu, Yorkshire'a gelmeden önce nerede yaşıyordu bilmek istiyordu. Kız bütün bu sorulara ve daha fazlasına cevap verdi, çocuk da sırtını

yastığına yaslayıp dinledi. Ona Hindistan ve okyanus yolculuğu hakkında bir sürü şey anlattırdı. Mary oğlanın yatalak olduğu için başka çocuklar gibi eğitim almadığını fark etti. Çok küçükken bakıcılarından biri ona okumayı öğretmiş, o da sürekli okumuş, harika kitapların resimlerine bakmıştı.

Babası onu uyanıkken nadiren görse de kendi kendine eğlenebilmesi için çocuğa her türlü harikulade şeyi sağlamıştı. Ne var ki o hiç de eğlenmişe benzemiyordu. İstediği her şey sahip olabilir, hoşlanmadığı hiçbir şey ona zorla yaptırılamazdı.

"Herkes beni memnun edecek şeyler yapmaya mecbur," dedi ilgisizce. "Sinirlenmek beni hasta ediyor. Hiç kimse büyüyecek kadar yaşayacağıma inanmıyor."

Bunu sanki bu düşünceye alışmış gibi, hiç önemsemeden söylemişti. Mary'nin sesinden hoşlanmışa benziyordu. Kız konuşurken uykulu uykulu ama ilgiyle dinliyordu. Bir iki kere Mary çocuğun uyuyakaldığını sandı. Ama o sürekli yeni bir konu açacak sorular soruyordu.

"Kaç yaşındasın?" diye sordu.

"On," diye cevap verdi Mary, bir an boş bulunarak, "sen de öyle," dedi.

Şaşkınlıkla, "Nereden biliyorsun bunu?" diye sordu çocuk.

"Çünkü sen doğduğunda bahçe kapısı kilitlenip anahtar toprağa gömülmüştü. Bahçe on yıl boyunca kilitli kaldı."

Colin yarı doğrulup dirseklerine dayanarak ona döndü.

"Hangi bahçe kapısı kilitli? Kim kilitlemiş? Anahtar nereye gömülmüş?" diye haykırdı çocuk, bütün bunlar birden çok ilgisini çekmiş gibiydi.

"Orası... Orası Bay Craven'ın nefret ettiği bahçe," dedi Mary endişeyle. "Kapıyı kilitledi. Kimse... hiç kimse anahtarı nereye gömdüğünü bilmiyordu."

"Nasıl bir bahçe burası?" diye ısrarla sordu Colin.

"On yıl boyunca kimsenin girmesine izin verilmemiş," diye dikkatli bir cevap verdi Mary.

Ama dikkatli olmak için artık çok geçti. Colin de kıza çok benziyordu. Onun da düşünecek pek bir şeyi yoktu ve gizli bir bahçe fikri Mary gibi onun da ilgisini çekmişti. Soru üstüne soru sordu. Bahçe neredeydi? Kapının nerede olduğunu hiç aramış mıydı? Bahçıvanlara hiç sormuş muydu?

"Bahçe hakkında konuşmuyorlar," dedi Mary. "Sanırım sorulara cevap vermemeleri söylenmiş."

"Ben onları konuştururum," dedi Colin.

"Sahi mi?" diye kekeledi Mary, korkmaya başlamıştı. Eğer insanların cevap vermelerini sağlarsa kim bilir neler olurdu?

"Herkes beni memnun etmeye mecbur. Bunu söylemiştim," dedi çocuk. "Yaşayacak olsaydım burası bir gün benim olacaktı. Hepsi bunu biliyor. Ben onları konuştururum."

Mary kendisinin de şımartıldığının farkında değildi, ama bu gizemli çocuğun şımarık olduğunu gayet açıkça görebiliyordu. Bütün dünyanın kendine ait olduğunu düşünüyordu. Ne kadar tuhaf biriydi ve hayatta kalamamaktan nasıl da serinkanlılıkla söz ediyordu.

Biraz merak ettiğinden, biraz da bahçeyi unutmasını istediğinden, "Yaşamayacağını mı düşünüyorsun?" diye sordu.

Oğlan az önceki gibi aldırış etmeden, "Yaşayacağımı sanmıyorum," diye cevap verdi. "Kendimi bildim bileli insanların yaşamayacağımı söylediğini duydum. Önceleri anlamayacak kadar küçük olduğumu düşünüyorlardı, şimdi de duymadığımı sanıyorlar. Ama duyuyorum. Doktorum babamın kuzeni. Pek yoksuldur; ben ölürsem, babam da öldüğünde bütün Misselthwaite ona kalacak. Yaşamamı isteyeceğini sanmıyorum."

"Peki sen yaşamak istiyor musun?" diye sordu Mary.

"Hayır," diye aksi ve bitkin bir halde cevap verdi çocuk. "Ama ölmek de istemiyorum. Kendimi hasta hissettiğimde burada yatıyor, ağlayana kadar bunu düşünüp duruyorum."

"Ağladığını üç kere duydum," dedi Mary, "ama ağlayanın kim olduğunu bilmiyordum. Bu yüzden mi ağlıyordun?" Bahçeyi unutmasını çok istiyordu.

"Herhalde," diye cevap verdi. "Neyse, başka bir şey hakkında konuşalım. Bahçeden söz et. Onu görmek istemez miydin?"

"İsterdim," diye cevap verdi Mary, epey alçak sesle.

"Ben de," dedi çocuk ısrarla. "Daha önce bir şeyi sahiden görmek istediğimi hiç hatırlamıyorum, ama bu bahçeyi görmek istiyorum. Anahtarın topraktan çıkarılmasını istiyorum. Kapının açılmasını istiyorum. Beni sandalyemle oraya götürmelerini isterdim. Böylece temiz hava da alırım. Onlara kapıyı açtıracağım."

Pek heyecanlanmıştı, tuhaf gözleri yıldızlar gibi parlıyor, her zamankinden daha kocaman görünüyordu.

"Beni hoş tutmaya mecburlar," dedi. "Beni oraya götürmelerini, senin de gelmeni sağlayacağım."

Mary'nin elleri birbirine kenetlenmişti. Her şey berbat olacaktı... her şey. Dickon hiç geri gelmeyecekti. O da kendini bir daha asla güvenli yuvasındaki bir ökse ardıcı gibi hissetmeyecekti.

"Ah, yapma... yapma... sakın ha bunu yapma!" diye haykırdı.

Çocuk aklını kaçırdığını düşünüyormuş gibi baktı ona.

"Niçin?" diye haykırdı. "Görmek istediğini söylemiştin."

Neredeyse bir hıçkırıkla, "İstiyorum," diye cevap verdi kız, "ama kapıyı başkalarına açtırıp kendini öyle içeri taşıtırsan artık gizliliği kalmaz ki..."

Çocuk öne doğru eğildi.

"Gizli mi?" dedi. "Ne demek istiyorsun? Anlatsana."

Mary'nin sözleri birbirine karışıyordu.

"Bak şimdi..." dedi hızlı hızlı soluyarak. "Eğer bizden başka kimse bilmezse... sarmaşıkların altında bir yerde gizli bir kapı varsa... eğer varsa yani... onu bulabiliriz ve birlikte

içeri girip kapıyı arkamızdan kapatırsak, kimse içeride birilerinin olduğunu bilmezse o zaman oraya bizim bahçemiz diyebiliriz ve biz de ardıçkuşu oluruz, orası yalandan yuvamız olur, orada hemen her gün oynarsak, toprağı kazıp tohum ekersek, her tarafı yeniden canlandırırsak..."

"Ölü mü?" diyerek kızın sözünü kesti.

"Kimse ilgilenmezse yakında ölecek," diye devam etti Mary. "Çiçek soğanları yaşar, ama güller..."

Çocuk da kız kadar heyecanlanarak yine onun sözünü kesti.

"Çiçek soğanları da ne?" dedi çabuk çabuk.

"Nergisler, zambaklar, kardelenler. Şimdi toprakta çalışıyorlar... soluk yeşil noktalar yükseliyor, çünkü bahar geliyor."

"Bahar mı geliyor?" dedi çocuk. "Neye benziyor bahar? Hastaysan odada baharı göremiyorsun."

"Yağmur yağarken güneş parlar, güneş parlarken de yağmur yağar ve tohumlar toprağın altında uğraşıp didinir, sonra dışarı fışkırırlar," dedi Mary. "Bahçe gizli kalırsa, biz de içeri girebilirsek her şeyin her gün daha da büyüdüğünü seyredebiliriz, kaç tane canlı gül olduğunu görebiliriz. Anlamıyor musun? Ah, gizli kalırsa ne kadar da güzel olacağını anlamıyor musun?"

Çocuk kendini tekrar yastığa bıraktı, yüzünde garip bir ifadeyle uzandı.

"Benim hiç sırrım olmadı, büyüyecek kadar yaşamayacağını dışında," dedi. "Bunu bildiğimi bilmiyorlar, bu yüzden bir tür sır sayılabilir. Ama anlattığın türden olanı daha çok sevdim."

"Seni bahçeye götürmelerini istemezsen," diye yalvardı Mary, "belki... bir süre sonra bahçeye girmenin bir yolunu bulacağıma neredeyse eminim. O zaman... doktor sandalyenle dışarı çıkmana izin verirse, sen de her zaman istediğini yapabiliyorsun ya... belki de... belki de sandalyeni itecek bir çocuk bulabiliriz ve yalnız başımıza gideriz, orası da hep gizli bahçe olarak kalır."

"Bu... hoşuma... gidebilir," dedi çocuk yavaşça, gözleri hülyalı görünüyordu. "Bu hoşuma gidebilir. Gizli bir bahçede temiz hava almaya hayır demezdim."

Mary yeniden rahat nefes almaya ve kendini güvende hissetmeye başlamıştı, çünkü sır saklama fikri çocuğun hoşuna gitmiş gibi görünüyordu. Konuşmaya devam edip bahçeyi oğlanın gözünde de kendi zihnindeki gibi canlandırabilirse, onun da bahçeyi herkesin istediği zaman girip çıkmasını düşünmeye dayanamayacak kadar çok seveceğinden neredeyse emindi.

"Girebilirsek içerinin nasıl olacağını hayal ettiğimi anlatayım sana," dedi kız. "O kadar uzun süre kapalı kalmış ki her şey büyürken birbirine dolanıp karışmış olabilir."

Kız güllerin ağaçtan ağaca sarılarak tırmanıp aşağıya sarkmış olabileceğini... bir sürü kuşun güvenli olduğu için orada yuva yapabileceğini anlatmaya devam ederken çocuk rahatça uzanmış dinliyordu. Sonra ona kızılgerdan ve Ben Weatherstaff'tan söz etti, kızılgerdan hakkında anlatacak çok şey vardı ve bu konuda konuşmak pek kolay ve güvenli olduğundan kız korkmayı bıraktı. Kızılgerdan oğlanın o kadar hoşuna gitti ki neredeyse sevimli görünecek kadar gülümsedi, Mary başlangıçta onun iri gözleri ve kalın bukleleriyle kendisinden çok daha sıradan göründüğünü düşünmüştü.

"Kuşların böyle olabileceğini bilmiyordum," dedi oğlan. "Ama bir odanın içinde kalırsan hiçbir şey göremezsin. Ne kadar çok şey biliyorsun. Sanki o bahçeye girmişsin gibi hissediyorum."

Kız ne diyeceğini bilemedi, bu yüzden hiçbir şey söylemedi. Belli ki oğlan da cevap beklemiyordu, biraz sonra şaşırtıcı bir şey yaptı.

"Bir şeye bakmana izin vereceğim," dedi. "Şömine rafının üzerinde, duvarda asılı şu gül rengi ipek perdeyi görüyor musun?"

Mary daha önce fark etmemişti, ama başını kaldırıp bakınca gördü. Yumuşak ipek perde, tabloya benzer bir şeyin üzerinde asılıydı.

"Evet," diye cevap verdi.

"Perdeden sarkan bir ip var," dedi Colin. "Gidip çek."

Mary iyice şaşırmış bir şekilde kalkıp ipi buldu. Çekince ipek perde kıvrılarak açıldı ve ortaya bir resim çıktı. Bu güler yüzlü bir kızın resmiydi. Parlak saçları mavi bir kurdeleyle bağlanmıştı ve neşeli gözleri tıpkı Colin'in mutsuz gözlerine benziyordu, akik grisiydi ve onları çevreleyen kara kirpikler yüzünden gerçekte oldıklarından iki kat daha iri görünüyorlardı.

"O benim annem," dedi Colin şikâyet edercesine. "Neden öldüğünü anlamıyorum. Öldüğü için bazen ondan nefret ediyorum."

"Ne kadar tuhaf!" dedi Mary.

"İnanıyorum ki yaşıyor olsaydı ben her zaman böyle hasta olmazdım," diye homurdandı. "Sanırım ben de yaşayabilirdim. Babam bana bakmaktan nefret etmezdi. Sanırım sağlam bir sırtım olurdu. Perdeyi çek şimdi."

Mary söyleneni yaptı, tekrar taburesine döndü.

"Senden daha sevimli," dedi Mary, "ama gözleri tıpkı senin gözlerin... en azından şekli ve rengi aynı. Niçin üstünde perde var?"

Oğlan huzursuzlanarak kıpırdandı.

"Ben yaptırdım," dedi. "Bazen bana baktığını görmekten hoşlanmıyorum. Çok hasta ve perişan olduğum zaman fazla gülümsüyor. Ayrıca o benim ve herkesin görmesini istemiyorum."

Bir anlık sessizlikten sonra Mary konuştu.

"Burada olduğumu öğrenseydi Bayan Medlock ne yapardı?" diye sordu.

"Ne yapmasını söylersem onu yapardı," diye cevap verdi oğlan. "Her gün buraya gelip beninle konuşmanı istediğimi söylerdim. Geldiğine memnun oldum."

"Ben de," dedi Mary. "Mümkün olduğunca sık geleceğim, ama..." Bir an tereddüt etti. "Her gün bahçenin kapısını aramam gerek."

"Evet, aramalısın," dedi Colin, "sonra bana anlatırsın."

Daha önce yaptığı gibi birkaç dakika düşünerek uzandı, sonra yeniden konuştu.

"Sanırım sen de sır olarak kalmalısın," dedi. "Onlar fark edinceye kadar söylemeyeceğim. Her zaman yalnız kalmak istediğimi söyleyerek bakıcıyı odadan gönderebilirim. Martha'yı tanıyor musun?"

"Evet, çok iyi tanıyorum," dedi Mary. "Bana o bakıyor."

Colin başıyla dışarıdaki koridoru işaret etti.

"Şu anda öbür odada uyuyan o. Bakıcım bütün gece kalmak için dün kız kardeşine gitti ve ne zaman dışarı çıkmak istese Martha'yı yanıma bırakır. Buraya ne zaman gelebileceğini sana Martha söyler."

Mary ağlama sesiyle ilgili sorular sorduğunda Martha'nın neden sıkıntılı göründüğünü şimdi anlamıştı.

"Martha'nın senden haberi var mıydı yani?" diye sordu.

"Evet, sık sık yanımda kalıyor. Bakıcı benden uzak durmayı sever, o zaman da Martha gelir."

"Uzun süredir buradayım," dedi Mary. "Artık gideyim mi? Gözlerinden uyku akıyor."

"Keşke sen gitmeden uyuyabilseydim," dedi oğlan utanarak.

"Kapa gözlerini," dedi Mary taburesini yaklaştırarak, "Hindistan'dayken Ayah'ımın yaptığını yapacağım. Elini okşayıp alçak sesle şarkı söyleyeceğim sana."

"Belki bu hoşuma gider," dedi oğlan uykulu uykulu.

Mary nedense çocuk için üzülmüştü, uyanık yatmasını istemiyordu, bu yüzden yatağa yaslanıp elini okşamaya ve çok alçak sesle bir Hint şarkısı söylemeye başladı.

"Bu çok güzel," dedi oğlan daha da uykulu bir sesle, kız şarkı söyleyip elini okşamaya devam etti, yeniden baktığın-

da oğlanın kara kirpikleri yanaklarına değmekteydi, gözleri kapanmış, çoktan uykuya dalmıştı. Usulca kalkıp mumunu aldı ve hiç ses çıkarmadan dışarı süzüldü.

XIV. Bölüm

Genç Bir Raca

Sabah olduğunda fundalık yoğun bir sisin ardında gizlenmişti ve yağmur durmaksızın yağıyordu. Dışarı çıkmanın imkânı yoktu. Martha o kadar meşguldü ki Mary onunla konuşma fırsatı bulamamıştı, ama öğleden sonra yanına gelip kendisiyle birlikte çocuk odasında oturmasını istedi. Martha başka işi olmadığı zamanlar ördüğü çorapla geldi.

Oturur oturmaz, "Neyin var?" diye sordu. "Bi' şey söyleyecek gibi duruyon."

"Evet. Ağlama sesinin ne olduğunu buldum," dedi Mary.

Martha örgüsünü dizlerinin üzerine düşürdü ve şaşkın bakışlarını ona dikti.

"Yapmadım de!" diye haykırdı. "Amanın!"

"Geceleyin sesi duydum," diye devam etti Mary. "Kalkıp nereden geldiğini bulmaya çıktım. Colin'di. Onu buldum."

Martha'nın yüzü korkudan kıpkırmızı oldu.

"Ah Bayan Mary!" dedi yarı ağlamaklı. "Bunu yapmamalıydın... yapmamalıydın. Bu başımı kesinkes derde sokacak. Onun hakkında sana hiçbi' şeycikler anlatmadım... ama bu yaptığın başımı derde sokacak. İşimi kaybedeceğim, annem ne yapar o zaman?"

"İşini kaybetmeyeceksin," dedi Mary. "Gittiğime memnun oldu. Konuştukça konuştuk ve yanına geldiğim için çok sevindiğini söyledi."

"Öyle mi dedi?" diye haykırdı Martha. "Emin misin? Bi' şey canını sıkınca nasıl olduğunu bilemezsin. Bebek gibi ağlayan kocaman bir çocuk, öfkelendiğinde sırf inadına bizi korkutmak için çığlık atıyo. Hiçbir şey demiyceğimizi biliyo."

"Canı sıkılmadı," dedi Mary. "Ona isterse gidebileceğimi söyledim, kalmamı istedi. Sorular sordu, ben de büyük bir tabureye oturup Hindistan'dan, kızılgerdandan ve bahçelerden bahsettim. Gitmeme izin vermedi. Bana annesinin resmini gösterdi. Yanından ayrılmadan önce de şarkı söyleyerek onu uyuttum."

Martha şaşkınlıktan küçük dilini yutacaktı.

"Sana inanmam mümkün diil!" diye karşı çıktı. "Bu dosdoğru bi' aslanın inine girmek gibi bi'şi'. Her zamanki gibi olaydı öfke nöbeti geçirir, evi ayağa kaldırırdı. Yabancıların kendine bakmasına bilem izin vermez."

"Benim bakmama izin verdi. Sürekli ona baktım, o da bana baktı. Bakıştık!" dedi Mary.

Martha heyecanla, "Ne yapacağımı bilmiyom!" diye haykırdı. "Bayan Medlock öğrenirse emirlere uymayıp sana anlattığımı düşüncek ve beni paketlediği gibi annemin yanına göndercek."

"Bayan Medlock'a şimdilik hiçbir şey söylemeyecek. Bu bir sır olarak kalacak," dedi Mary, kararlı bir tavırla. "Ayrıca diyor ki herkes o ne isterse yapmak zorundaymış."

"Evet, bu cidden doğru... huysuz çocuk!" diye içini çekti Martha, önlüğüyle alnını silerek.

"Bayan Medlock'un da ona itaat etmek zorunda olduğunu söylüyor. Her gün yanına gidip onunla konuşmamı istiyor. Beni istediği zaman sen haber verecekmişsin."

"Ben mi?" dedi Martha. "İşimi kaybedeceğim... orası kesin."

"Onun istediğini yapıyorsan, herkese de onun istediklerini yapması emredildiyse işinden olmazsın," diye itiraz etti Mary.

"Yani sen diyon ki," diye haykırdı Martha gözlerini açarak, "sana iyi mi davrandı?"

"Sanırım beni sevdi bile," diye cevap verdi Mary.

Derin bir nefes alan Martha, "Öyleyse ona büyü falan yapmışın!" dedi kararlı bir sesle.

"Sihir mi demek istiyorsun?" diye sordu Mary. "Hindistan'da Sihir hakkında bir şeyler duymuştum, ama ben yapmasını bilmiyorum. Yalnızca odasına gittim ve onu görünce o kadar şaşırdım ki olduğum yerde donakalıp ona baktım. O da dönüp bana baktı. Benim bir hayalet veya rüya olduğumu düşündü, ben de onun öyle olduğunu düşündüm. Orada gece yarısı birbirimizi hiç tanımadan yalnız başımıza olmamız pek tuhaftı. Sonra birbirimize sorular sormaya başladık. Artık gitmem gerekip gerekmediğini sorunca da gitmememi söyledi."

"Dünyanın sonu geliyo!" diyerek nefesini tuttu Martha.

"Onun nesi var?" diye sordu Mary.

"Kimsecikler kesin bi' şey bilmiyo," dedi Martha. "O doğduğu sıralar Bay Craven'ın aklı başında diildi. Doktorlar tımarhaneye yatırmak gerektiğini düşündülerdi. Sana daha önce anlattığım gibi bunun nedeni Bayan Craven'ın ölmüş olmasıydı. Dönüp bebeğe bakamıyordu bilem. Çıldırmış gibi konuşuyo, onun da kendi gibi kambur olacağına ölmesinin daha iyi olduğunu söylüyodu."

"Colin kambur mu?" diye sordu Mary. "Öyle görünmüyordu."

"Şimdilik değil," dedi Martha. Çocuk için her bi' şey yanlış başladı. Annem bi' çocuğu yanlış yetiştirmek için bu evde yeterince dert ve öfke olduğunu söylüyo. Sırtının zayıf olduğundan korktular, hep bununla ilgilendiler... Onu sürekli yatırıyolar ve yürümesine izin vermiyolar. Bir keresinde

destek taktırdılar, ama öyle rahatsız oldu ki büsbütün hastalandı. Sonra büyük bi' doktor onu görmeye geldi ve desteği çıkarttırdı. Diğer doktorla gayet sert ama kibarca konuştu. Çocuğun çok fazla ilaç kullandığını ve çok fazla kendi haline bırakıldığını söyledi."

"Bence çok şımarık bir çocuk," dedi Mary.

"Şimdiye kadar gördüğüm en kötü çocuk!" dedi Martha. "Çok hasta olmadığını söyleyemem. İki üç kere neredeyse onu öldürecek soğuk algınlıklarına ve öksürüklere yakalandı. Bir kere ateşli romatizma, bir kere de tifo geçirdiydi. Yaa! Bayan Medlock'ın o zaman ödü koptuydu. Çocuğun aklı başında değildi, Bayan Medlock da onun hiçbir şey anlamadığını düşünerek bakıcıyla konuşuyordu. 'Bu kez kesinkes ölecek, bu hem onun için, hem de herkes için en iyisi,' dedi. Sonra çocuğa baktı, çocuk kocaman gözlerini açmış, aklı onun kadar yerinde olarak yüzüne bakıyordu. Bayan Medlock ne yapacağını bilemedi ama oğlan ona dik dik bakarak şöyle dedi: 'Bana biraz su ver ve konuşmayı kes.'"

"Sence ölecek mi?" diye sordu Mary.

"Annem hiç temiz hava almayan, sırtüstü yatıp resimli kitap okumaktan ve ilaç içmekten başka hiçbi' şeycikler yapmayan bi' çocuğun yaşaması için bi' neden olmadığını söylüyor. Zayıf ve dışarı çıkma zahmetine girmekten nefret ediyo; o kadar çabuk üşütüyo ki hemen hastalanıyo."

Mary oturup şöminedeki ateşe baktı.

"Acaba," dedi usulca, "bahçeye çıkıp büyüyen şeyleri seyretmek ona iyi gelmez mi? Bana iyi geldi."

"En kötü nöbetlerinden birini," dedi Martha, "bir gün onu fıskiyenin oradaki güllerin yanına götürdüklerinde geçirdi. Gazetede insanların 'gül nezlesi' diye bir şeye yakalandığını okuduydu, birden hapşırmaya başlayıp nezleye yakalandığını söyledi, o sırada kuralları bilmeyen yeni bir bahçıvan merakla ona bakıverdi. O da öfkeye kapılıp bahçıvanın kambur olacağı için ona baktığını söyledi. Ağlaya ağlaya ateşlendi ve bütün gece hasta yattı."

"Bana kızarsa bir daha asla onu görmeye gitmem," dedi Mary.

"Seni isterse yanına getirtir," dedi Martha. "Bunu baştan bilsen iyi olur."

Çok geçmeden zil çaldı, Martha da örgüsünü topladı.

"Galiba bakıcı bir süre onun yanında kalmamı istiyo," dedi. "Umarım keyfi yerindedir."

Ama odadan çıktıktan yaklaşık on dakika sonra şaşkın bir ifadeyle geri döndü.

"İşte, onu büyülemişin," dedi. "Kanepede resimli kitaplarıyla oturuyo. Bakıcıya saat altıya kadar gelmemesini söylemiş. Ben yan odada bekleyecektim. Bakıcı gider gitmez çağırdı, 'Mary Lennox'un gelip benimle konuşmasını istiyorum, unutma, kimseye söylemeyeceksin,' diyiverdi. Hemencecik gitsen iyi olur."

Mary de hemen gitmeye çok istekliydi. Dickon'ı görmek istediği kadar olmasa bile, Colin'i görmeyi de çok istiyordu.

Odaya girdiğinde şöminede canlı bir ateş yanıyordu, gün ışığında odanın gerçekten çok güzel olduğunu fark etti. Goblenler ve kilimler rengârenkti, duvarlarda resimler ve kitaplar vardı; bütün bunlar gri gökyüzüne ve yağan yağmura rağmen odanın daha canlı ve rahat görünmesini sağlıyordu. Colin'in kendi de bir resim gibi görünüyordu. Kadife bir sabahlığa sarınmış, brokar kumaştan büyük bir yastığa yaslanmış oturuyordu. Yanakları al al olmuştu.

"İçeri gel," dedi. "Bütün sabah seni düşündüm."

"Ben de seni düşündüm," diye cevap verdi Mary. "Martha'nın ne kadar korktuğunu bilemezsin. Bayan Medlock'un bana seni onun anlattığını düşüneceğini ve işten kovacağını söylüyor."

Colin kaşlarını çattı.

"Gidip buraya gelmesini söyle," dedi. "Yan odada."

Mary gidip Martha'yı getirdi. Zavallı Martha tir tir titriyordu. Colin'in kaşları hâlâ çatıktı.

"Ne istersem yapmak zorunda mısın, değil misin?" diye sordu.

"Ne isterseniz yapmak zorundayım efendim," diye kekeledi Martha, kıpkırmızı olmuştu.

"Medlock da ne istersem yapmak zorunda mı?"

"Herkes yapmak zorunda efendim," dedi Martha.

"Pekâlâ, o zaman Bayan Mary'yi yanıma getirmeni emrettiğimde, Medlock bunu öğrenirse seni nasıl kovabilir?"

"Lütfen kovmasın efendim," diye yalvardı Martha.

"Bu konuda bir şey söylemeye cesaret ederse onu ben kovarım," dedi küçükbey Craven büyüklenerek. "Bundan hiç hoşlanmayacaktır, emin olabilirsin."

Martha, "Teşekkür ederim efendim," diyerek hafifçe eğildi. "Ben görevimi yapmak istiyorum efendim."

"Ben ne istiyorsam senin görevin o," dedi Colin daha da büyüklenerek. "Seni kollayacağım. Şimdi git."

Kapı Martha'nın arkasından kapandıktan sonra Colin Bayan Mary'nin gözlerini dikmiş şaşkınlıkla ona baktığını fark etti.

"Neden bana öyle bakıyorsun?" diye sordu. "Ne düşünüyorsun?"

"İki şey düşünüyorum."

"Neymiş? Otur da anlat bana."

"Birincisi şu," dedi Mary büyük tabureye oturarak. "Bir keresinde Hindistan'da Raca olan bir çocuk görmüştüm. Her tarafında yakutlar, zümrütler ve elmaslar vardı. O da halkıyla tıpkı senin Martha'yla konuştuğun gibi konuşuyordu. Herkes onun söylediği her şeyi yapmak zorundaydı... hem de anında. Sanırım yapmasalar öldürüleceklerdi."

"Bana sonra Racaları anlatmanı isteyeceğim," dedi Colin, "ama önce düşündüğün ikinci şeyi söyle."

"Senin," dedi Mary, "Dickon'dan ne kadar da farklı olduğunu düşünüyordum."

"Dickon da kim?" dedi Colin. "Ne kadar tuhaf bir isim!"

Ona anlatabileceğini düşündü Mary. Gizli bahçeden hiç söz etmeden Dickon'ı anlatabilirdi. Martha'nın ondan söz etmesi Mary'nin hoşuna gitmişti. Öte yandan, kendi de onun hakkında konuşmak istiyordu. Böylece Dickon sanki daha yakında olacaktı.

"Martha'nın erkek kardeşi. On iki yaşında," diye açıkladı. "Dünyadaki hiç kimseye benzemiyor. Yerlilerin Hindistan'da yılan oynattıkları gibi o da tilkileri, sincapları ve kuşları büyüleyebiliyor. Kavalıyla çok yumuşak bir melodi çalıyor, onlar da gelip dinliyor."

Yanındaki masanın üzerinde kalın kitaplar vardı, Colin hemen onlardan birini çekti.

"Burada bir yılan oynatıcısının resmi var," diye haykırdı. "Gel de bak."

Muhteşem renkli çizimlerin bulunduğu çok güzel bir kitaptı bu. Çizimlerden birini gösterdi.

"Bunu yapabilir mi?" diye sordu hevesle.

"Kavalını çaldı ve onlar da dinledi," diye anlatmaya devam etti Mary. "Ama o buna Sihir demiyor. Kırda çok zaman geçirdiği için onlarla anlaşmanın yolunu bildiğini söylüyor. Bazen kendini bir kuş veya bir tavşan gibi hissettiğini söylüyor, onları o kadar çok seviyormuş. Sanırım kızılgerdana sorular sordu. Sanki cıvıldayarak birbirleriyle konuşuyorlardı."

Colin yastığına yaslandı, gözleri iyice büyüdü, yanakları daha da kızardı.

"Bana biraz daha söz et ondan," dedi.

"Yumurtalar ve kuş yuvalarıyla ilgili her şeyi biliyor," diye devam etti Mary. "Ayrıca tilkilerin, porsukların ve susamurlarının nerelerde yaşadığını da biliyor. Diğer oğlanların bu yuvaları bulup hayvanları korkutmasını istemediği için bunları sır olarak saklıyor. Fundalıkta büyüyen veya yaşayan her şeyi tanıyor."

"Bu araziyi seviyor mu?" dedi Colin. "Bu kadar büyük, çorak ve kasvetli bir yeri nasıl sevebilir?"

"Orası çok güzel bir yer," diye itiraz etti Mary. "Binlerce sevimli şey büyüyor üzerinde, binlerce küçük yaratık yuva yapmakla, delik açmakla, inlerini kazmakla uğraşıyor ve neşeyle birbirlerine şarkı söylüyor ya da cırlıyorlar. Toprağın altında, ağaçların veya fundaların arasında çok meşguller ve çok eğleniyorlar. Bu onların dünyası."

Ona bakmak için dirseğinin üzerinde doğrulan Colin, "Bütün bunları nasıl biliyorsun?" dedi.

"Aslında hiç gitmedim oraya," dedi Mary, sanki birden hatırlamış gibi. "Sadece bir kere karanlıkta arabayla geçtim. İğrenç olduğunu düşünmüştüm. Önce Martha, sonra Dickon bana oraları anlattı. Dickon anlatırken her şeyi görmüş, hepsini duymuş gibi oluyorsun, sanki güneşin altında fundaların arasındasın, karaçalılar bal gibi kokuyor... her taraf arılarla ve kelebeklerle dolu."

"Eğer hastaysan asla bir şey göremezsin," dedi Colin huzursuz huzursuz. Uzaklardan gelen yeni bir sesi dinleyip ne olduğunu merak eden birine benziyordu.

"Bir odaya tıkılıp kalırsan göremezsin tabii," dedi Mary.

Colin gücenik bir sesle, "Fundalığa gidemem ki," dedi.

Mary bir süre konuşmadı, sonra cesurca bir şey söyledi.

"Gidebilirsin... günün birinde."

Colin ürkmüş gibi kımıldadı.

"Fundalığa gitmek mi? Nasıl yapabilirim? Ben öleceğim."

"Bunu nasıl bilebilirsin?" dedi Mary tatsız bir ifadeyle. Ölümden böyle söz etmesinden hoşlanmıyordu. Onun için üzülemedi. Daha çok onun neredeyse bu durumla övündüğünü hissediyordu.

Colin aksi aksi, "Ah, kendimi bildim bileli bunu işittim," diye cevap verdi. "Sürekli kendi aralarında fısıldaşıyor, fark etmediğimi sanıyorlar. Ayrıca ölmemi de istiyorlar."

Bayan Mary tam aksini hissediyordu. Dudaklarını ısırdı.

"Ölmemi isteselerdi," dedi, "inadına ölmezdim. Kim istiyor senin ölmeni?"

"Hizmetçiler... ve elbette Doktor Craven, çünkü o zaman Misselthwaite eline geçecek, yoksul değil zengin olacak. Bunu söylemeye cesaret edemiyor, ama ne zaman kötü olsam o hep neşeli görünüyor. Tifo olduğum zaman şişmanlamıştı. Sanırım babam da ölmemi istiyor."

"Bunu istediğine inanmıyorum," dedi Mary çok inatçı bir tavırla.

Bu Colin'in dönüp yeniden ona bakmasına neden oldu.

"İnanmıyor musun?" dedi.

Sonra yastığına yaslanıp düşünüyormuş gibi kımıldamadan durdu. Epeyce uzun bir sessizlik oldu. Belki her ikisi de çocukların genellikle düşünmediği tuhaf şeyler düşünüyorlardı.

Sonunda Mary, "Londra'dan gelen meşhur doktoru sevdim, çünkü o demir şeyi çıkarttırmış," dedi. "O öleceğini söyledi mi?"

"Hayır."

"Ne dedi?"

"Fısıldamadı," diye cevap verdi Colin. "Belki de fısıltılardan nefret ettiğimi biliyordu. Yüksek sesle bir şey söylediğini duydum. Dedi ki, 'Delikanlı eğer kafasına koyarsa hayatta kalabilir. Onu neşeli tutun.' Sesi öfkeli gibi çıkıyordu."

Mary düşünüp, "Galiba seni kimin neşelendireceğini söyleyebilirim," dedi. Bu işin öyle veya böyle yoluna girmesinden hoşlanacağını hissediyordu. "Eminim Dickon yapar bunu. Her zaman canlı şeylerden konuşur. Ölü veya hasta şeylerden hiç söz etmez. Uçan kuşları seyretmek için hep gökyüzüne bakar... veya büyüyen şeyleri görmek için toprağa. İri mavi gözleri var ve bir şeye bakarken iyice açılıyorlar. Kocaman ağzını sonuna kadar açıp kahkahalarla gülüyor... Yanakları da kiraz gibi kıpkırmızı."

Taburesini kanepenin iyice yanına çekti; büyük, kıvrımlı ağzı ve iri iri açılmış gözleri hatırlayınca yüz ifadesi epey değişmişti.

"Bana bak," dedi. "Ölmekten söz etmeyelim, bundan hoşlanmıyorum. Yaşamaktan konuşalım. Dickon'dan konuşalım. Sonra kitabın resimlerine bakarız."

Bunlar söyleyebileceği en güzel sözlerdi. Dickon'dan konuşmak demek, fundalıktan, kulübeden, haftada on altı şilinle geçinen on dört kişiden... vahşi midilliler gibi fundalığın otlarıyla beslenip şişmanlayan çocuklardan konuşmak demekti. Dickon'ın annesinden, atlama ipinden, üzerinde güneşin parladığı kırdan, kararmış çimlerin arasından fışkıran soluk yeşil noktalardan konuşmak demekti. Bütün bunlar öyle canlıydı ki Mary daha önce hiç konuşmadığı kadar çok konuştu; Colin de daha önce hiç yapmadığı kadar konuştu ve dinledi. Sonra birlikte mutlu olan çocukların yaptığı gibi onlar da yok yere gülmeye başladılar. O kadar çok güldüler ki sonunda sert, küçük, sevimsiz bir kız ve öleceğine inanan hastalıklı bir oğlan değil de on yaşındaki sıradan, sağlıklı, doğal çocuklar gibi iyice gürültü yapmaya başladılar.

Kendilerini eğlenmeye kaptırıp resimlere bakmayı ve zamanı unuttular. Ben Weatherstaff'la kızılgerdanına kahkahalarla gülüyorlardı ki zayıf sırtını tamamen unutarak dimdik oturan Colin bir şey hatırladı.

"Biliyor musun, hiç aklımıza gelmeyen bir şey var," dedi. "Biz kuzeniz."

O kadar çok konuşmalarına rağmen bu basit şeyi hiç düşünmemiş olmaları çok tuhaflarına gitti, buna her şeyden daha çok güldüler, çünkü her şeye gülecek kadar neşeliydiler. Bu eğlencenin tam ortasında kapı açıldı, içeriye Doktor Craven'la Bayan Medlock girdi.

Doktor Craven gerçekten telaşlandı, Bayan Medlock ise neredeyse sırtüstü yere düşüyordu, çünkü doktor kazayla ona çarpmıştı.

Gözleri neredeyse yuvalarından fırlayan zavallı Bayan Medlock, "Yüce Tanrım!" diye haykırdı. "Yüce Tanrım!"

Doktor Craven öne çıkıp, "Bu da ne?" dedi. "Ne demek oluyor bu?"

O anda Mary, Raca olan çocuğu hatırladı yeniden. Colin doktorun telaşının da Bayan Medlock'un uğradığı dehşetin de hiç önemi yokmuş gibi cevap verdi. Odasına yaşlı bir kediyle köpek girse ancak bu kadar rahatsız olur ve ürkerdi.

"Bu kuzenim Mary Lennox," dedi. "Gelip benimle konuşmasını istedim. Onu seviyorum. Ne zaman çağırırsam gelip benimle konuşmalı."

Doktor Craven sitem dolu bakışlarla Bayan Medlock'a döndü.

"Ah efendim," dedi Bayan Medlock nefes nefese. "Nasıl oldu bilmiyorum. Burada konuşmaya cesaret edebilecek bir hizmetkâr yok... hepsine emir verilmişti."

"Kimse ona bir şey söylemedi," dedi Colin. "Ağladığımı duyunca beni kendi buldu. Geldiğine memnun oldum. Aptalca konuşma Medlock."

Mary olanların Doktor Craven'ın hoşuna gitmediğini görüyordu, ama hastasına karşı çıkmaya cesaret edemediği açıkça belliydi. Colin'in yanına oturup nabzına baktı.

"Korkarım çok fazla heyecanlanmışsınız. Heyecan size iyi gelmez oğlum," dedi.

"Asıl o yanımdan götürülürse heyecanlanırım," diye cevap verdi Colin, gözleri tehlikeli biçimde parlamaya başlamıştı. "Daha iyiyim. O bana iyi geliyor. Bakıcı benimkiyle birlikte ona da çay getirsin. Birlikte çay içeceğiz."

Bayan Medlock'la Doktor Craven sıkıntılı sıkıntılı birbirlerine baktılar, ama yapacak bir şey olmadığı belliydi.

"Eskiye göre daha iyi görünüyor efendim," demeye cesaret etti Bayan Medlock. "Ama," –konuyu yeniden gözden geçiriyordu– "ama sabahleyin kız bu odaya gelmeden önce de iyi görünüyordu."

"Dün gece geldi odama. Uzun süre benimle kaldı. Beni bir Hint şarkısı söylerek uyuttu," dedi Colin. "Uyandığımda daha iyiydim. Kahvaltımı istedim. Şimdi de çayımı istiyorum. Bakıcıya söyle Medlock."

Doktor Craven çok fazla kalmadı. Bakıcı odaya gelince onunla birkaç dakika konuştu, Colin'e de bazı uyarılarda bulundu. Çok fazla konuşmamalıydı, hasta olduğunu unutmamalıydı, çabuk yorulduğunu unutmamalıydı. Mary oğlanın unutmaması gereken bir sürü rahatsız edici şey olduğunu düşündü.

Colin sinirli görünüyordu, kara kirpikli tuhaf gözlerini Doktor Craven'ın yüzüne dikti.

"Bunları unutmak istiyorum," dedi sonunda. "O unutmamı sağlıyor. Onu bu yüzden yanımda istiyorum."

Doktor Craven odadan çıkarken hiç mutlu görünmüyordu. Büyük taburede oturan küçük kıza şaşkın şaşkın şöyle bir baktı. Doktor odaya girer girmez kız yeniden sert ve sessiz bir çocuk haline geldiği için adam ondaki cazibenin kaynağını anlayamıyordu. Ne var ki oğlan gerçekten de daha canlı görünüyordu; doktor koridora çıkınca derin bir iç çekti.

Bakıcı çayı getirip kanepenin yanındaki masanın üstüne koyarken, "Hep canım çekmezken bir şeyler yememi istiyorlar," dedi Colin. "Ama şimdi sen yersen ben de bir şeyler yerim. Şu çörekler güzel ve sıcak görünüyor. Bana Racalardan söz etsene."

XV. Bölüm

Yuva Yapmak

Bir hafta daha yağmur yağdıktan sonra mavi gökkubbe yeniden göründü, ışıldayan güneş gayet sıcaktı. Ne gizli bahçeyi, ne de Dickon'ı görme fırsatı bulabilmesine rağmen Bayan Mary çok eğleniyordu. Hafta hiç de uzun gelmemişti. Her gün Colin'le odasında Racalardan, bahçeden, Dickon'dan veya fundalıktaki kulübeden konuşarak saatler geçirmişti. Muhteşem kitaplara ve resimlere bakmışlar, bazen o Colin'e, bazen de Colin ona bir şeyler okumuştu. Colin eğlendiğinde ve bir şeylerle ilgilendiğinde, yüzünün solgunluğu ve sürekli kanepede oluşu dışında hiç de yatalak gibi görünmüyordu.

Bayan Medlock bir keresinde, "O gece yaptığın gibi bir şeyler duyup yatağından kalkman ve etrafı araştırman yaramazlıktı," demişti. "Ama bunun hepimiz için bir nevi lütuf olmadığı söylenemez. Arkadaş olduğunuzdan bu yana öfke nöbeti veya sızlanmalar yok. Bakıcı ondan usandığı için neredeyse işten ayrılacaktı, şimdi sen onunla beraber iş başında olduğundan kalmasında bir sorun olmadığını söylüyor," diye de ekleyip hafifçe gülmüştü.

Mary, Colin'le konuşurken gizli bahçe konusunda çok dikkatli olmaya çalışıyordu. Ondan öğrenmek istediği

bazı şeyler vardı, ama bunları doğrudan sorular sormadan öğrenmesi gerektiğini düşünüyordu. Öncelikle, onun yanında olmaktan hoşlanmaya başladığından sır verilebilecek biri olup olmadığını anlamak istiyordu. Oğlan, Dickon'a hiç benzemiyordu ama kimsenin hakkında hiçbir şey bilmediği bir bahçe fikrinden o kadar hoşlanmıştı ki belki de ona güvenilebilirdi. Ama bundan emin olacak kadar uzun süredir tanımıyordu onu. Öğrenmek istediği ikinci şey şuydu: Eğer güvenilebilir –gerçekten güvenilebilir– bir çocuksa kimse farkına varmadan onu bahçeye götürmek mümkün olamaz mıydı? Meşhur doktor temiz hava alması gerektiğini söylemişti, Colin de gizli bahçede temiz hava almanın kendisini rahatsız etmeyeceğini dile getirmişti. Belki de güzelce temiz hava alırsa, Dickon'la kızılgerdanı tanırsa ve yeşeren şeyleri görürse, ölmeyi bu kadar düşünmezdi. Mary son günlerde aynaya baktığında Hindistan'dan geldikten hemen sonra gördüğünden çok farklı bir çocuk gördüğünün ayırdına varıyordu. Bu çocuk daha hoş görünüyordu. Martha bile ondaki değişikliği fark etmişti.

"Fundalığın havası sana şimdiden çok yaradı," demişti Martha. "Öyle eskisi gibi bağırmıyon, bir deri bir kemik de değilsin. Saçların da öyle mısır püskülü gibin sallanmıyo. Biraz canlanıp uzadılar."

"Tıpkı benim gibi," dedi Mary. "Güçlenip büyüyorlar. Eminim daha da güçlenecekler."

Yüzünü çevreleyen saçlarını karıştırarak, "Kesinlikle öyle görünüyo," dedi Martha. "Böyle hiç de çirkin değilsin, yanaklarına da biraz renk geldi."

Eğer bahçeler ve temiz hava ona yaramışsa, belki Colin'e de iyi gelirdi. Ama insanların ona bakmasından nefret ediyorsa, belki Dickon'ı görmekten hoşlanmazdı.

"Biri sana baktığında neden öfkeleniyorsun?" diye sordu ona bir gün.

"Bundan her zaman nefret ettim," diye cevap verdi Colin, "çok küçükken bile. Deniz kıyısına götürdüklerinde arabamda yatarken herkes gözünü dikip bana bakardı, hanımlar durup bakıcımla konuşur, sonra da fısıldaşmaya başlarlardı, büyüyecek kadar uzun yaşamayacağımı söylediklerini anlardım. Bazen hanımlar yanağımı okşayıp 'Zavallı çocuk!' derlerdi. Bir keresinde bir hanım öyle yaptığında çığlık atıp elini ısırdım. O kadar korkmuştu ki koşarak kaçtı."

Bunu hiç beğenmeyen Mary, "Belki de köpek gibi kudurduğunu düşünmüştür," dedi.

Colin kaşlarını çatıp, "Ne düşündüğü umurumda bile değil," diye karşılık verdi.

"Odana girdiğimde neden çığlık atıp ısırmadığını merak ediyorum," dedi Mary. Sonra usulca gülümsemeye başladı.

"Bir hayalet veya rüya olduğunu düşünmüştüm," dedi Colin. "Hayaleti veya rüyayı ısıramazsın, ayrıca çığlık atmanı umursamazlar."

"Bir çocuk sana... sana baksa bundan nefret eder misin?" diye tereddütle sordu Mary.

Çocuk yastığına yaslanıp dalgın dalgın durdu.

"Bir çocuk var," dedi yavaşça, söylediği her sözü tartıyor gibiydi, "sanırım bakmasına aldırmayacağım bir çocuk var. Tilkilerin yaşadıkları yerleri bilen şu çocuk... Dickon."

"Eminim aldırmazsın," dedi Mary.

"Kuşlarla diğer hayvanlar aldırmıyor," dedi Colin, hâlâ söyleyeceklerini düşünüyordu, "belki de bu yüzden aldırmazdım. Bir tür hayvan büyücüsü o, ben de çocuk hayvanım."

Sonra güldü, kız da güldü; ikisi de çok güldü, aslına bakılırsa ininde saklanan çocuk hayvan fikrini çok komik bulmuşlardı.

Bunun ardından Mary'nin hissettiği şey, Dickon için kaygılanmasına gerek olmadığı oldu.

Gökyüzünün yeniden mavi olduğu ilk sabah, Mary çok erken uyandı. Güneşin eğimli ışınları panjurların arasından içeri dökülüyordu, bu görüntü o kadar sevinç vericiydi ki yatağından fırlayıp pencereye koştu. Panjurları kaldırıp pencereyi açınca yüzüne temiz, mis kokulu bir esinti vurdu. Fundalık maviydi ve bütün dünyaya Sihir yapılmış gibi görünüyordu. Her yandan flüt sesi misali yumuşak sesler geliyordu, bir sürü kuş sanki konsere hazırlanıyordu. Mary elini pencereden uzatıp güneşe tuttu.

"Hava sıcak... sıcak!" dedi. "Bu yeşil noktacıkları yukarı, daha da yukarı itecek, çiçek soğanlarının ve köklerin yerin altında bütün güçleriyle çabalamasını sağlayacak."

Diz çöküp pencereden sarkabildiği kadar sarktı, derin derin nefes aldı; Dickon'ın annesinin oğlunun burnunun bir tavşanınki gibi titrediğini söylediğini hatırlayıp gülene kadar havayı kokladı.

"Vakit daha çok erken olmalı," dedi. "Küçücük bulutların hepsi pembe, gökyüzünü daha önce hiç böyle görmemiştim. Kimse kalkmamış. Ahırda çalışan çocukların bile sesini duymuyorum."

Birden aklına gelen bir düşünceyle ayağa kalktı.

"Bekleyemeyeceğim! Bahçeyi görmeye gideceğim!"

Artık kendi kendine giyinmeyi öğrenmişti, beş dakikada kıyafetini giydi. Sürgüsünü kendi başına açabileceği küçük bir yan kapı biliyordu, ayağında çoraplarıyla merdivenden uça uça inip holde ayakkabılarını giydi. Kapının zincirini çözdü, sürgüsünü çekip kilidi açtı ve kapı açılır açılmaz bir sıçrayışta eşiğin öbür tarafına atladı; işte artık iyice yeşermiş çimenlerin üzerindeydi, güneş ona vuruyor, sıcak, tatlı bir esinti üstünde dolaşıyor, her çalıdan ve ağaçtan ıslık, cıvıltı ve şakıma sesleri geliyordu. Neşeyle ellerini kavuşturup göğe baktı; gökyüzü öyle mavi, öyle pembe, öyle inci gibi beyaz ve öylesine ilkbahar ışığıyla doluydu ki ıslık çalıp yüksek sesle şarkı söylemeliymiş gibi hissetti, ar-

dıçkuşları, kızılgerdanlar ve tarlakuşlarının da kendilerini tutamadığını biliyordu. Çalıların etrafından ve patikalardan gizli bahçeye doğru koştu.

"Her şey şimdiden değişmiş," dedi. "Çimenler daha yeşil, her yerden bir şeyler fışkırıyor, bir şeyler açıyor, yapraklar yeşil yeşil tomurcuklanıyor. Eminim Dickon öğleden sonra gelir."

Uzun süren ılık yağmurlar, aşağıdaki duvarın yanında uzanan gezinti yolunu çevreleyen bitki tarhlarına tuhaf şeyler yapmıştı. Yığınla bitkinin köklerinden bir şeyler fışkırıp filizleniyordu, çiğdem saplarının arasında açmış tek tük sarı ve mor çiçekler göze ilişiyordu. Altı ay önce Bayan Mary dünyanın nasıl uyandığını göremezdi, ama şimdi hiçbir şey gözünden kaçmıyordu.

Kapının sarmaşıkların altında saklandığı yere vardığında duyduğu tuhaf ve yüksek bir sesle irkildi. Bu bir karganın gaklama sesiydi ve duvarın üstünden geliyordu, yukarı bakınca orada tünemiş, bilgece ona bakmakta olan kocaman, parlak tüylü, mavi kara kuşu gördü. Daha önce bir kargayı hiç bu kadar yakından görmemişti, bu da Mary'yi biraz tedirgin etmişti, ama kuş az sonra kanatlarını açarak bahçenin üstünden uçup gitti. Kız kuşun bahçede kalmayacağını umuyordu, merakla kapıyı itip açtı. Usulca içeri girerken kuşun bahçede kalmaya niyetlendiğini gördü, çünkü bodur bir elma ağacına konmuştu, ağacın altında fırça gibi kuyruklu, kızılımsı küçük bir hayvan yatıyordu, ikisi de çimenlerin üstüne diz çökmüş harıl harıl çalışan Dickon'ın eğilmiş gövdesini ve pas kızılı kafasını seyrediyordu.

Mary çimlerin üstünde ona doğru âdeta uçtu.

"Ah Dickon! Dickon!" diye haykırdı. "Nasıl bu kadar erken gelebildin! Nasıl! Güneş daha yeni doğdu!"

Dickon gülerek ve kızararak saçları karmakarışık halde ayağa kalktı, gözleri gökyüzünü andırıyordu.

"Ah!" dedi. "Ben ondan çok önce kalktım. Nasıl yatakta kalabilirdim ki! Dünyanın şenliği bu sabah yine başladı. Yan gelip yatmak yerine dışarı çıkmalısın; çünkü hepsi çalışıyor, vızıldıyor, kazıyor, cırlıyor, yuva yapıyor, kokular salıyor. Güneş yukarı zıplayınca fundalık sevinçten çılgına döndü, ben de fundaların ortasındaydım, haykırıp şarkı söyleyerek deli gibi koştum. Dosdoğru buraya geldim. Uzak kalamazdım. Çünkü bahçe burada beni bekliyodu!"

Mary ellerini göğsüne koymuş, sanki kendisi koşmuş gibi soluyordu.

"Ah, Dickon! Dickon!" dedi. "O kadar mutluyum ki nefesim kesiliyor!"

Dickon'ın bir yabancıyla konuştuğunu gören fırça kuyruklu küçük hayvan, ağacın altındaki yerinden kalkıp yanına geldi; ekin kargası da bir kere gaklayıp tünediği daldan uçtu, usulca oğlanın omzuna kondu.

"Bu minik tilki yavrusu," dedi Dickon, kızılımsı küçük hayvanın başını okşayarak. "Adı Kaptan. Bu da Marsık. Marsık fundalık boyunca tepemde uçtu, Kaptan da ardında av köpekleri varmış gibi koştu. Her ikisi de benim hissettiklerimi hissediyorlardı."

Hayvanların ikisi de Mary'den biraz olsun korkmuş gibi görünmüyorlardı. Dickon çevrede dolanmaya başlayınca Marsık omzunda kaldı, Kaptan da yanı sıra hızlı hızlı yürüdü.

"Şuraya bak!" dedi Dickon. "Bak şunlara, nasıl da büyümüşler, bunlar da, bunlar da! Şuradakilere de bak!"

Dizlerinin üstüne çöktü, Mary de yanına çömeldi. Pembe, turuncu ve altın rengi çiçekler açmış bir çiğdem öbeğine denk gelmişlerdi. Mary eğilip onları öptü.

Başını kaldırınca, "Bir insanı böyle öpemezsin," dedi. "Çiçekler o kadar farklı ki..."

Dickon şaşkın şaşkın gülümseyerek baktı.

"Ooo!" dedi. "Bütün gün fundalıkta dolanıp eve döndüğümde, kapının önünde, güneşte mutlu ve huzurlu görünen annemi böyle çoook öptüm."

Bahçede oradan oraya koşuşturdular, şaşkınlık verici öyle çok şeyle karşılaştılar ki fısıltıyla veya alçak sesle konuşmak zorunda olduklarını birbirlerine birçok kez hatırlatmaları gerekti. Dickon kıza ölü gibi görünen gül dallarında beliren tomurcukları gösterdi. Çıkmak için toprağı zorlayan binlerce yeni yeşil noktacığı gösterdi. Sabırsız küçük burunlarını toprağa yaklaştırıp ısınan ilkbahar havasını kokladılar; Bayan Mary'nin saçları da Dickon'ınki gibi karmakarışık olana, yanakları onunki gibi gelincik kırmızısı kesilene kadar toprağı kazıp otları söktüler, alçak sesle katıla katıla güldüler.

O sabah gizli bahçedeki toprakta her türlü neşe vardı ve bütün bunların ortasında hepsinden daha sevindirici bir şey oldu, çünkü olağanüstüydü. Duvarın üstünden hızla uçan bir şey köşedeki sık ağaçlara doğru geçip gitti; bu gagasından bir şey sarkan, göğsü parlak kırmızı küçük bir kuştu. Dickon birden kendilerini kilisede kahkahalarla gülerken bulmuşlar gibi susup elini Mary'nin omzuna koydu.

"Hiç kımıldamamalıyız," diye fısıldadı. "Nefes bile almamalıyız. Onu son gördüğümde eş arıyodu. Bu Ben Weatherstaff'ın kızılgerdanı. Yuva yapıyo. Onu kaçırmazsak burda kalır."

Usulca çimenlere çöküp kımıldamadan oturdular.

"Onu seyrediyomuş gibi görünmemeliyiz," dedi Dickon. "İşine karıştığımızı düşünürse temelli gider. Yaptığı işi bitirene kadar biraz farklı davranacak. Evini kuruyo. Biraz ürkek olcak, her şeyi yanlış anlamaya dünden hazır. Gelip çene çalmaya hiç vakti yok. Biz de asla kımıldamadan, çimen, ağaç ya da çalı gibim görünmeliyiz. Bizi burlarda görmeye alıştığında cıvıldar gibi sesler çıkarcam, o zaman yoluna çıkmadığımızı anlar."

Bayan Mary nasıl çimen, ağaç veya çalı gibi görüneceğini Dickon gibi bildiğinden hiç emin değildi. Ama o bu tuhaf şeyi dünyanın en basit ve doğal işiymiş gibi söylemişti, kız da Dickon için bunu yapmanın çok kolay olduğunu hissetmişti, hatta yavaş yavaş yeşillenecek mi, dallanıp yapraklanacak mı diye bir süre dikkatle onu seyretmişti. Gelgelelim Dickon sadece şaşılacak kadar kımıltısız oturuyordu, konuştuğunda sesi o kadar alçak çıktı ki kız onu duyamayacağını sandı ama duyabiliyordu.

"Yuva yapmak ilkbaharda yapılan işlerden biridir," dedi Dickon. "Emin ol, dünya kurulalı beri her yıl aynı şekilde yapılır bu iş. Kendilerine göre düşünme ve iş yapma yolları var, işlerine kimsenin karışmaması gerekiyo. Çok meraklı olursan, ilkbaharda diğer mevsimlerde olduğundan çok daha kolay arkadaş kaybedebilirsin."

Mary olabildiğince alçak sesle, "Sürekli ondan konuşursak bakmaktan kendimi alamam," dedi. "Başka bir şeyden söz edelim. Sana anlatmak istediğim bir şey var."

"Başka bir şeyden konuşursak o da memnun olur," dedi Dickon. "Ne anlatacaksın?"

Mary, "Şey... Colin'i biliyor musun?" diye fısıldadı.

Dickon ona bakmak için kafasını çevirdi.

"Onun hakkında ne biliyosun?" diye sordu.

"Onu gördüm. Bu hafta her gün onunla konuştum. Yanına gitmemi istiyor. Ona hastalığı ve ölümü unutturduğumu söylüyor," diye cevap verdi Mary.

Dickon yuvarlak yüzündeki şaşkınlık kaybolur kaybolmaz sahiden rahatlamış göründü.

"Buna memnun oldum," diye haykırdı. "Gerçekten memnun oldum. Rahatladım. Onun hakkında bi' şey söylememem gerektiğini biliyodum ve ben bi' şeyleri saklamaktan hiç mi hiç hoşlanmam."

"Bahçeyi de mi saklamaktan hoşlanmıyorsun?" dedi Mary.

"Burdan asla kimseye söz etmem," diye cevap verdi oğlan. "Ama anneme diyorum ki, 'Anne,' diyorum, 'Saklamam gereken bir sır var. Ama kötü bir şey değil, sen de bunu bilirsin. Bir kuş yuvasının bulunduğu yeri saklamaktan daha kötü değil. Buna aldırmazsın dimi?'"

Mary her zaman Dickon'ın annesi hakkında bir şeyler dinlemeyi isterdi.

Duyacaklarından korkmadan, "Ne dedi?" diye sordu.

Dickon tatlı tatlı sırıttı.

"Tam da ondan bekleneni," diye cevap verdi. "Başımı biraz okşayıp güldü, 'Ah yavrum, istediğin sırrı saklayabilirsin. Seni on iki yıldır tanıyom,' dedi."

"Colin'den nasıl haberin oldu?" diye sordu Mary.

"Efendi Craven'ı tanıyan herkes sakat denen bir oğlu olduğunu ve ondan söz etmeyi sevmediğini bilir. İnsanlar Efendi Craven için üzülüyo, çünkü Bayan Craven çok hoş bir genç hanımmış ve birbirlerine çok düşkünmüşler. Bayan Medlock ne zaman Thwaite'e gelse bizim kulübeye uğrar, annemle biz çocukların önünde konuşmaktan çekinmez, çünkü güvenilir çocuklar olarak yetiştirildiğimizi bilir. Sen onu nası' öğrendin? Martha eve son geldiğinde epey sıkıntılıydı. Oğlanın mızıldandığını duyup sorular sorduğunu ama ne söyleceğini bilemediğini anlattı."

Mary rüzgârın uğultusuyla uyandığı, uzaklardan gelen belli belirsiz sızlanma seslerinin onu elinde mumla karanlık koridorlara sürüklediği, sonunda bir köşede direkleri oymalı, sayvanlı bir karyolanın bulunduğu yarı karanlık bir odanın kapısını açtığı o gecenin hikâyesini anlattı. Fildişi beyazlığındaki küçük yüzü ve kapkara kirpikli tuhaf gözleri anlattığında Dickon başını salladı.

"Gözleri tıpkı annesinin gözleri gibiymiş ama annesinin gözleri her zaman gülermiş, öyle söylüyolar," dedi. "Diyolar ki Bay Craven onu uyanıkken görmeye dayanamıyomuş, çünkü gözleri annesinin gözlerine çok benziyomuş,

ama yine de oğlanın perperişan yüzünde çok farklı görünüyolarmış."

"Oğlunun ölmesini istediğini düşünüyor musun?" diye fısıldadı Mary.

"Hayır, ama bence hiç doğmamış olmasını diliyo. Annem bunun bir çocuk için dünyanın en kötü şeyi olduğunu söylüyo. İstenmedikleri yerde gelişemezlermiş. Bay Craven zavallı çocuk için paranın satın alabileceği her şeyi alıyomuş, ama onun var olduğunu bilem unutmak istiyomuş. Bunun bi' sebebi de bi' gün ona bakıp sırtında kamburunun çıktığını görmekten korkmasıymış."

"Colin'in kendisi de bundan o kadar korkuyor ki yerinden kalkmıyor," dedi Mary. "Bir yumrunun belirdiğini hissederse çıldıracağını, ölene kadar çığlık atacağını düşündüğünü söylüyor."

"Ah! Böyle şeyler düşünerek öylecene yatmamalı," dedi Dickon. "Hiçbi' çocuk böyle şeyler düşünerek iyileşemez."

Tilki yanı başında çimenlerde yatıyor, okşanmak ister gibi ara sıra ona bakıyordu. Dickon eğilip yavaşça hayvanın boynunu okşadı, birkaç dakika sessiz sessiz düşündü. Sonra kafasını kaldırıp bahçeye baktı.

"Buraya ilk geldiğimizde," dedi, "sanki her şey griydi. Şimdi çevrene bak, fark görüp görmediğini söyle."

Mary bakıp bir an nefesini tuttu.

"Hey!" diye haykırdı. "Gri duvar değişiyor. Sanki üzerini yeşil bir sis sarıyor. Neredeyse yeşil sargı bezlerinden bir duvak gibi."

"Evet," dedi Dickon. "Bütün grilik yok olana kadar gitgide yeşillenecek. Ne düşünüyodum biliyo musun?"

"Eminim güzel bir şeydir," dedi Mary hevesle. "Colin'le ilgili bir şey olduğunu sanıyorum."

"Bence o da burada olsa sırtında yumrular büyüyo mu diye bakıp durmazdı; gül dallarında açan tomurcukları seyreder ve muhtemelen daha sağlıklı olurdu," diye açıkladı

Dickon. "Suyuna gidip onu tekerlekli sandalyesiyle buraya gelmeye ve ağaçların altında uzanmaya ikna edebilir miyiz diye merak ettim."

"Bunu ben de merak ediyorum. Onunla neredeyse her konuştuğumda aklımda bu düşünce oluyor," dedi Mary. "Sır saklayıp saklayamayacağını ve kimse bizi görmeden onu buraya getirip getiremeyeceğimizi merak ettim. Belki tekerlekli sandalyesini sen itebilirsin diye düşündüm. Doktor temiz hava alması gerektiğini söylemiş; eğer Colin onu dışarı çıkarmamızı isterse, kimse karşı gelmeye cesaret edemez. Başkalarıyla çıkmaz ama Colin bizimle dışarı çıkarsa onlar belki memnun bile olurlar. Bahçıvanların uzak durmasını emredebilir, böylece sırrımız ortaya çıkmaz."

Dickon, Kaptan'ın sırtını kaşırken derin derin düşünüyordu.

"Onun için iyi olur, kalıbımı basarım," dedi. "Biz hiç doğmasa daha iyiydi diye düşünmüyoz. Bir bahçenin yeşermesini seyreden iki çocuğuz sadece, o da üçüncü olurdu. İlkbaharı seyreden iki oğlan ve küçük bir kız. Bunun doktorun tedavisinden daha iyi olduğuna eminim."

"O kadar uzun süredir odasında yatıyor ve sırtına olacaklardan o kadar çok korkuyor ki bu onu tuhaflaştırmış," dedi Mary. "Kitaplardan bir sürü güzel şey öğrenmiş, ama başka hiçbir şey bilmiyor. Çevresini fark edemeyecek kadar hasta olduğunu söylüyor; dışarı çıkmaktan, bahçelerden ve bahçıvanlardan nefret ediyor. Ama bu bahçe hakkında anlatılanları dinlemek hoşuna gidiyor, çünkü bu gizli bir bahçe. Çok şey anlatmaya cesaret edemedim, ama burayı görmek istediğini söyledi."

"Bi' gün mutlaka onu buraya getireceğiz," dedi Dickon. "Sandalyesini gayet güzel itebilirim. Bu arada biz böyle otururken kızılgerdan ve eşinin nasıl çalıştığını fark ettin mi? Bak, şuradaki dala tünemiş, gagasındaki incecik dalı nereye koymasının daha iyi olacağını düşünüyo."

Alçak sesli bir ıslık çaldı, kızılgerdan başını çevirip sebebini sorarcasına ona baktı, dalı hâlâ ağzında tutuyordu. Dickon, Ben Weatherstaff'ın yaptığı şekilde onunla konuştu, ama sesi arkadaşça bir tavsiye verir gibiydi.

"Nereye koyarsan koy," dedi Dickon, "gayet iyi olacak. Daha yumurtadan bilem çıkmadan nasıl yuva yapacağını biliyodun zaten. Hadi işine devam et delikanlı. Kaybedecek vakit yok."

Mary keyifle gülerek, "Ah! Onunla konuşmanı dinlemek hoşuma gidiyor!" dedi. "Ben Weatherstaff onu azarlayıp eğleniyor, o da her sözü anlıyormuş gibi çevresinde hoplayıp zıplıyor, bundan hoşlanıyor, biliyorum. Ben Weatherstaff onun çok kendini beğenmiş olduğunu, fark edilmemektense kendisine taş atılmasını yeğleyeceğini söylüyor."

Dickon da güldü ve konuşmaya devam etti.

"Biliyosun ki seni rahatsız etmeyiz," dedi kızılgerdana. "Biz de nerdeyse yabaniyiz aslında. Biz de yuva yapıyoruz. Sakın ola kimseye bizden söz etme."

Kızılgerdan gagası meşgul olduğu için cevap vermese de ağzında dalıyla bahçedeki köşesine uçup gittiğinde, Mary onun çiy damlası gibi parlak gözlerindeki gizemli ifadenin sırlarını kimseye açık etmeyeceği anlamına geldiğini biliyordu.

XVI. Bölüm

"Gelmeyeceğim!" Dedi Mary

O sabah yapacak çok şey buldular. Mary eve dönmekte gecikti ve yeniden bahçedeki işlerine dönmek için o kadar acele ediyordu ki son ana kadar Colin tamamen aklından çıktı.

"Colin'e bugün gelip onu göremeyeceğimi söyle," dedi Martha'ya. "Bahçede çok işim var."

Martha epeyce korkmuş görünüyordu.

"Ah! Bayan Mary," dedi, "bunu söylersem bütün keyfi kaçar kesin."

Ama Mary diğerleri gibi Colin'den korkmuyordu, kendi zamanından feda edecek biri de değildi.

"Kalamam," diye cevap verdi. "Dickon beni bekliyor." Sonra koşarak uzaklaştı.

Öğleden sonra sabahtan daha güzel ve daha yoğun geçti. Neredeyse şimdiden bahçedeki bütün yabani otlar ayıklanmış, güllerin ve ağaçların çoğu budanmış ya da çevresi kazılmıştı. Dickon yanında kendi küreğini getirmişti, Mary'ye de bütün bahçe aletlerini kullanmayı öğretmişti; böylece bu şirin, yabani yerin bir "bahçıvanın bahçesi" haline gelmese de ilkbahar sona ermeden bakımsız bir bahçe olmaktan çıkacağı şimdiden açıkça görülüyordu.

Dickon bütün gücüyle çalışırken, "Elma ve vişne ağaçları baştan aşağı çiçeklenecek," dedi. "Duvarın karşısındaki şeftali ve erik ağaçları çiçek açacak, çimenlik çiçekten bir halıyla kaplanacak."

Küçük tilki ve ekin kargası da onlar kadar mutlu ve meşguldü, kızılgerdan ve eşi küçük şimşekler gibi uçarak gidip geliyorlardı. Bazen ekin kargası kara kanatlarını çırpıp dışarıdaki ağaçların tepesinde süzülüyordu. Her seferinde geri dönüp Dickon'ın yanına konarak sanki maceralarını anlatıyormuş gibi birkaç kez gaklıyordu, Dickon da onunla kızılgerdanla konuştuğu gibi konuşuyordu. Bir keresinde Dickon hemen cevap veremeyecek kadar meşgulken, Marsık omuzuna konup koca gagasıyla hafifçe kulağını gagaladı. Mary biraz dinlenmek istediğinde, Dickon onunla birlikte bir ağacın altına oturuyordu ve bir seferinde cebinden kavalını çıkarıp sakin, garip bir şarkı çaldı; duvarın üstünde beliren iki sincap onu seyredip dinledi.

Mary toprağı kazarken onu izleyen Dickon, "Eskisinden daha güçlüsün," dedi. "Kesinlikle daha farklı görünmeye başlıyosun."

Mary çalışmaktan ve mutluluktan kızarmıştı.

"Her geçen gün şişmanlıyorum," dedi sevinç içinde. "Bayan Medlock'un bana daha büyük giysiler alması gerekecek. Martha saçlarımın gürleştiğini söylüyor. Artık dümdüz ve tel tel değiller."

Onlar ayrılırken güneş batmaya hazırlanıyor, ağaçların altına doğru eğimlenen altın rengi ışınlar gönderiyordu.

"Yarın güzel olacak," dedi Dickon. "Gün doğar doğmaz işe koyulcam."

"Ben de öyle," dedi Mary.

Ayaklarının götürebildiği kadar hızla eve koştu. Colin'e Dickon'ın tilki yavrusunu, ekin kargasını ve baharın yaptık-

larını anlatmak istiyordu. Bunları dinlemekten hoşlanacağına emindi. Bu yüzden odasının kapısını açtığında Martha'nın orada keyifsiz bir yüzle kendisini beklediğini görmek hiç de hoş olmadı.

"Ne oldu?" diye sordu Mary. "Gelemeyeceğimi söylediğinde Colin ne dedi?"

"Ah!" dedi Martha. "Keşke yanına gideydin. Nerdeyse bi' öfke nöbetine giriyodu. Bütün öğleden sonra onu sakinleştirmeye uğraştık. Sürekli saate bakıyodu."

Mary dudaklarını sıktı. Başkalarını düşünmeye Colin'den daha fazla alışkın değildi ve huysuz bir çocuğun niçin en çok sevdiği şeye karıştığına asla anlam veremiyordu. Öfkesine engel olamayıp başkalarını da hasta eden ve sinirlendiren böyle hasta ve sinirli insanların zavallılığı hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Hindistan'dayken başı ağrıdığında çevresindekilerin de başının ağrıdığını ya da daha kötü bir durumda olduklarını görmek için elinden geleni yapmış ve kesinlikle haklı olduğunu hissetmişti; ama şimdi elbette ki Colin'in hatalı olduğunu düşünüyordu.

Odasına gittiğinde Colin kanepesinde değildi. Yatağına uzanmış sırtüstü yatıyordu, içeri girdiğinde kafasını çevirip kıza bakmadı. Bu kötü bir başlangıçtı, Mary sert bir tavırla ona doğru yürüdü.

"Neden kalkmadın?" dedi.

Kıza bakmadan, "Bu sabah geleceğini düşündüğümde kalkmıştım," diye cevap verdi. "Öğleden sonra beni tekrar yatağa yatırmalarını istedim. Sırtım ve başım ağrıdı, yoruldum. Neden gelmedin?"

"Dickon'la bahçede çalışıyordum," dedi Mary.

Colin kaşlarını çatıp küçümseyerek ona baktı.

"Benimle konuşmaya gelmek yerine onun yanına gidersen, o çocuğun buraya gelmesine izin vermem," dedi.

Mary birden öfkeye kapıldı. Hiç ses çıkarmadan da öfkeye kapılabilirdi. Somurtur, inat eder ve ne olacağını zerrece umursamazdı.

"Dickon'ı buradan uzaklaştırırsan, bir daha bu odaya hiç gelmem," diyerek cevabı yapıştırdı.

"Ben istersem gelmek zorundasın," dedi Colin.

"Gelmeyeceğim!" dedi Mary.

"Getirtirim," dedi Colin. "Seni sürükleyerek getirirler."

"Öyle mi Bay Raca?" dedi Mary sert bir sesle. "Beni içeri sürükleyebilirler ama zorla konuşturamazlar. Burada oturur, dişlerimi sıkar, sana tek kelime söylemem. Yüzüne bile bakmam. Gözümü yere diker öylece dururum!"

Birbirlerine böyle dik dik bakarken pek uyumlu bir çift olmuşlardı. İki küçük sokak çocuğu olsalardı birbirlerinin üzerine atılıp yerlerde yuvarlanarak kavga ederlerdi. Bunun yerine pek benzer bir şey yaptılar.

"Sen bencilin tekisin!" diye haykırdı Colin.

"Ya sen nesin?" dedi Mary. "Bencil insanlar hep böyle söyler. Onların istediğini yapmayan herkes bencildir. Sen benden daha bencilsin. Gördüğüm en bencil çocuksun."

"Değilim!" diye parladı Colin. "Senin o tatlı Dickon'ın kadar bencil değilim! Yapayalnız olduğumu bildiği halde seninle toz toprak içinde oynamaya devam ediyor. Asıl bencil o!"

Mary'nin gözlerinde kıvılcımlar çaktı.

"Gelmiş geçmiş bütün oğlanlardan çok daha iyi biri o!" dedi. "O... o tıpkı bir melek!" Bu söylediği kulağına pek saçma gelmişti ama umursamadı.

"İyi bir melek!" diye acımasızca dudak büktü Colin. "Fundalıktaki bir kulübede yaşayan sıradan bir çocuk işte!"

"Sıradan bir Racadan çok daha iyidir!" diye hemen karşılık verdi Mary. "Bin kat daha iyi!"

İçlerinde güçlü olan o olduğu için Mary yavaş yavaş üstün gelmeye başlıyordu. Gerçek şu ki oğlan daha önce hiç kendi gibi biriyle kavga etmemişti, ama ikisi de farkında olmasa da bu her şeye rağmen onun için iyi bir şeydi. Yüzünü yastığa çevirip gözlerini kapattı ve kocaman bir yaş damlası

süzülüp yanağından aşağı aktı. Acınacak halde olduğunu düşünüp kendisi için üzülmeye başlamıştı... başka kimse için değil.

"Ben senin kadar bencil değilim, çünkü hep hastayım, yakında kambur olacağıma da eminim," dedi. "Üstelik öleceğim."

"Ölmeyeceksin!" diye karşı çıktı Mary, soğuk bir tavırla.

Oğlan öfkeyle gözlerini kocaman kocaman açtı. Daha önce hiç böyle dendiğini duymamıştı. İnsan aynı anda ikisini de hissedebilirmiş gibi hem öfkelendi, hem de belli belirsiz memnun oldu.

"Ölmeyecek miyim?" diye haykırdı. "Öleceğim! Sen de biliyorsun! Herkes öyle söylüyor."

Mary yüzünü ekşiterek, "Buna inanmıyorum!" dedi. "Bunu sırf insanları üzmek için söylüyorsun. Eminim bundan gurur duyuyorsundur. Ben buna inanmıyorum! İyi bir çocuk olsaydın, belki doğru olabilirdi bu... ama sen çok kötüsün!"

Colin hasta sırtına rağmen sağlıklı bir öfkeyle yatakta doğruldu.

"Çık odadan!" diye bağırıp yastığını yakaladığı gibi kıza fırlattı. Yeterince uzağa atacak gücü olmadığından yastık kızın ayaklarının dibine düştü, ama Mary'nin yüzü öfkeden gerilmişti.

"Gidiyorum," dedi. "Bir daha da gelmeyeceğim!"

Kapıya doğru yürüdü ve tam çıkacakken dönüp yeniden konuştu.

"Sana çok güzel şeyler anlatacaktım," dedi. "Dickon yanında tilkisiyle ekin kargasını da getirmiş, sana onlardan söz edecektim. Artık sana hiçbir şey anlatmayacağım!"

Dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapattı ve karşısında Colin'in bakıcısını bulunca çok şaşırdı; sanki onları dinliyormuş gibi duruyordu ve daha da şaşırtıcısı, gülüyordu. İriyarı, eli yüzü düzgün, genç bir kadındı; aslında katiyen bakıcı olmaması gerekirdi, çünkü hastalara katlanamıyordu ve her

zaman bir bahane uydurup Colin'i Martha'ya veya kendi yerini alabilecek herhangi birine bırakıyordu. Mary ondan hiç hoşlanmamıştı, mendiliyle ağzını kapatıp kıkır kıkır gülerek karşısında duran bu kadına dik dik baktı.

"Neye gülüyorsunuz?" diye sordu.

"Siz iki küçüğe," dedi bakıcı. "Şımarık bir hastaya en iyi gelebilecek şey kendisi kadar şımarık birisiyle karşılaşmasıdır." Mendille ağzını kapayıp tekrar güldü. "Kavga edebileceği cadaloz bir kız kardeşi olsaydı kurtulurdu."

"Ölecek mi?"

"Bilmiyorum, umurumda da değil," dedi bakıcı. "Onu hastalandıran şeyin yarısı histeri ve öfke."

"Histeri ne demek?" diye sordu Mary.

"Biraz daha uğraşırsan geçireceği öfke nöbetinde öğrenirsin... ama her halükârda histeri nöbeti geçirmesi için ona bir sebep verdin, pek memnun oldum."

Mary odasına döndüğünde bahçeden geldiği sırada hissettiklerinin hiçbirini hissetmiyordu. Kızgındı ve hayal kırıklığına uğramıştı, ama Colin'e hiç de üzülmüyordu. Ona bir sürü şey anlatmak için sabırsızlıkla beklemiş, büyük sır konusunda güvenilir olup olmadığına karar vermek için o kadar uğraşmıştı. Aslında ona güvenebileceğini düşünmeye başlamıştı, ama şimdi fikrini tamamen değiştirmişti. Bu sırrı ona asla söylemeyecekti, odasında oturup hiç temiz hava almayabilir ve istiyorsa ölebilirdi. Bunu hak ediyordu! Öylesine hırçınlaşmış ve acımasızlaşmıştı ki bir anlığına neredeyse Dickon'ı, dünyayı örten yeşil örtüyü ve fundalıktan esen yumuşak rüzgârı bile unutmuştu.

Martha onu bekliyordu, yüzündeki tedirginlik ifadesi yerini şimdi ilgi ve meraka bırakmıştı. Masanın üzerinde tahta bir kutu vardı, kapağı açılmıştı, zarif paketlerle dolu olduğu görülüyordu.

"Bunu Bay Craven sana yolladı," dedi Martha. "İçinde resimli kitaplar var gibi görünüyo."

Mary, odasına gittiği gün eniştesinin ona ne sorduğunu hatırladı. "Bir şey ister misin... bebek, oyuncak, kitap?" Paketi açarken bebek gönderip göndermediğini, gönderdiyse de onunla ne yapacağını merak etti. Ama Bay Craven bebek göndermemişti. Colin'inkiler gibi birkaç güzel kitap vardı, ikisi bahçe işleriyle ilgiliydi ve resimlerle doluydu. İki üç oyun, ayrıca altın bir kalemi ve mürekkep hokkası bulunan, üzerine altın harflerle isminin baş harfleri işlenmiş güzel, küçük bir yazı takımı vardı.

Hepsi o kadar güzeldi ki mutluluktan öfkesini unutmaya başladı. Adamın kendisini hatırlayacağını hiç ummamıştı, küçücük katı yüreği sıcacık oldu.

"El yazısıyla dik harflerle olduğundan daha güzel yazabilirim," dedi, " ve bu kalemle yazacağım ilk şey ona ne kadar minnettar olduğumu anlatan bir mektup olacak."

Colin'le arkadaşlığı sürüyor olsaydı hediyelerini göstermek için hemen ona koşardı; birlikte resimlere bakar, bahçecilik kitaplarını biraz okur, belki oyunları da denerlerdi, Colin bunlardan o kadar hoşlanırdı ki öleceğini bir daha asla düşünmez, bir yumru olup olmadığını anlamak için eliyle sırtını yoklayıp durmazdı. Bunu öyle bir yapıyordu ki Mary katlanamıyordu. Ona rahatsız edici ve korkutucu bir duygu veriyordu, çünkü oğlanın da korktuğu belliydi. Günün birinde sırtında en ufak bir yumru hissederse bundan kamburunun büyümeye başladığını anlayacağını söylüyordu. Bayan Medlock'un bakıcıya fısıldadığı bir şey yüzünden bu düşünceye kapılmıştı ve zihninde iyice sabitlenene kadar gizli gizli bunu düşünmüştü. Bayan Medlock babasının sırtının da çocukken bu şekilde eğrilmeye başladığını söylemişti. Colin, "öfke nöbeti" denilen hallerinin çoğunlukla bu gizli histerik korkudan kaynaklandığını Mary'den başka hiç kimseye söylememişti. Bunu söylediğinde Mary onun için çok üzülmüştü.

"Huysuz veya yorgun olduğunda hep bunları düşünmeye başlıyor," dedi Mary kendi kendine. "Bugün de huysuzdu. Belki... belki de bütün öğleden sonra aklından bunları geçirdi."

Öylece ayakta dikilip yerdeki halıya bakarak düşündü.

Kararsızlıkla kaşlarını çatarak, "Bir daha asla geri dönmeyeceğimi söyledim..." dedi, "ama belki, yani belki, sabah gidip –eğer beni isterse– onu görürüm. Belki yine bana yastığını fırlatmaya kalkışır, ama olsun... sanırım... gideceğim."

XVII. Bölüm

Öfke Nöbeti

Mary sabahleyin erkenden kalkmış, üstüne bahçede de çok çalışmıştı, yorgun ve uykuluydu; bu yüzden Martha akşam yemeğini getirir getirmez hemen yemiş ve bir an önce yatağına girdiği için sevinmişti. Başını yastığa koyduğunda kendi kendine mırıldanıyordu:

"Kahvaltıdan önce dışarı çıkıp Dickon'la çalışacağım, sonra da sanırım Colin'i görmeye gideceğim."

Korkunç seslerle uyanıp bir anda yatağından fırladığında gecenin bir yarısı olmuştu. Neydi bu... neydi bu? Hemen sonra ne olduğunu bildiğinden gayet emin oldu. Kapılar açılıp kapanıyor, koridorlardan hızla koşuşturan ayak sesleri geliyor, biri hem ağlıyor hem de aynı anda çığlıklar atıyordu; korkunç bir ağlama ve çığlık sesiydi işittiği.

"Colin bu," dedi Mary. "Bakıcının histeri dediği şu öfke nöbetlerinden birini geçiriyor. Sesi nasıl da korkunç geliyor."

Hıçkırık ve çığlıkları dinlerken insanların dehşete düştüğünden ve Colin'i dinlemektense kendi haline bıraktıklarından hiç kuşku duymuyordu. Elleriyle kulaklarını tıkadı, kendini kötü hissediyor ve titriyordu.

Durmadan, "Ne yapacağımı bilmiyorum. Ne yapacağımı bilmiyorum," diyordu. "Buna dayanamıyorum."

Bir an, yanına gitmeye cesaret etse oğlanın susup susmayacağını merak etti; ama sonra kendisini odadan nasıl dışarı attığını hatırlayınca, karşısına çıkmasının onu belki daha da kötüleştireceğini düşündü. Ellerini kulaklarına ne kadar çok bastırırsa bastırsın, o korkunç sesleri duymaktan kurtulamıyordu. Bu seslerden öyle nefret etmiş ve öyle korkmuştu ki sinirlenmeye başladı, bir öfke nöbetine kapılıp onu da kendisini korkuttuğu gibi korkutması gerektiğini hissetti. Kendinden başka kimsenin öfkesine alışık değildi. Ellerini kulaklarından çekti, ayağa fırlayıp tepinmeye başladı.

"Onu susturmak lazım! Biri onu susturmalı! Biri onu pataklamalı!" diye haykırdı.

O sırada koridorda koşuşturan ayak sesleri duydu, kapısı açıldı, bakıcı içeri girdi. Şimdi güler gibi bir hali yoktu. Aksine iyiden iyiye sararmış görünüyordu.

"Kendini yine histeri nöbetine soktu," dedi büyük bir telaşla. "Kendisine bir zarar verecek. Kimsenin elinden bir şey gelmiyor. Şimdi iyi bir çocuk ol, gelip bir de sen dene. Seni seviyor."

"Bu sabah beni odasından kovdu," dedi Mary taşkınlıkla tepinerek.

Tepinmesi bakıcının hoşuna gitmişti. Doğrusu Mary'yi başını yorganın altına sokmuş ağlarken bulmaktan korkmuştu.

"Bu doğru," dedi. "Tam da buna uygun durumdasın. Gidip azarla şunu. Aklını takacağı yeni şeyler söyle. Hadi git, elinden geldiğince çabuk git çocuğum."

Mary bu durumun korkunç olduğu kadar komik de olduğunu çok sonraları fark edecekti; komikti, çünkü koca koca insanlar öyle korkmuşlardı ki sırf onun da en az Colin kadar kötü olduğunu düşündükleri için küçük bir kızdan medet ummuşlardı.

Mary koridor boyunca uçarcasına koştu, çığlıklara yaklaştıkça öfkesi büyüyordu. Kapıya vardığında kendini çok

kötü, çok kızgın hissediyordu. Kapıyı sertçe açıp odanın öbür ucundaki dört direkli karyolaya doğru koştu.

"Sus artık!" diye âdeta bağırdı. "Sus artık! Senden nefret ediyorum! Herkes senden nefret ediyor! Umarım herkes evden kaçar, sen de tek başına ölene kadar çığlık atarsın! Çığlık ata ata birazdan kendini öldüreceksin, dilerim ölürsün!"

Sevimli, anlayışlı bir çocuk böyle şeyleri ne düşünebilir ne de söyleyebilirdi, ama bu sözlerin sarsıcılığı kimsenin engellemeye veya ters düşmeye cesaret edemediği bu histerik çocuk için olabilecek en iyi şeydi.

Yüzüstü yatmış yastığını yumruklamakta olan oğlan birden yerinden fırladı, hızla dönüp bu öfkeli sesin geldiği yöne baktı. Yüzü korkunç görünüyordu, hem solmuş hem kızarmıştı, gözleri ağlamaktan şişmişti, güçlükle nefes alıyor, boğulacak gibi oluyordu, ama bu durum yırtıcı küçük Mary'nin zerre kadar umurunda değildi.

"Bir çığlık daha atarsan," dedi, "ben de çığlık atarım... Senden daha yüksek sesle çığlık atıp seni korkuturum, korkuturum seni!"

Kız onu öyle şaşırtmıştı ki oğlan gerçekten de çığlık atmayı bıraktı. Atmak üzere olduğu çığlık âdeta boğazına takıldı. Gözyaşları yanaklarından aşağı süzülüyor, her yanı titriyordu.

"Duramıyorum!" derken soluğu kesildi ve hıçkırıklara boğuldu. "Duramıyorum... duramıyorum!"

"Durabilirsin!" diye bağırdı Mary. "Seni hasta eden şeyler histeri ve öfke... yalnızca histeri... histeri... histeri!" Bunu her söyleyişinde ayağını yere vuruyordu.

Colin nefesi tıkanarak, "Yumruyu hissettim... onu hissettim," dedi. "Böyle olacağını biliyordum. Kamburum çıkacak, sonra da öleceğim." Yeniden debelenmeye, yüzünü öte yana çevirip hıçkıra hıçkıra ağlamaya, inlemeye başladı, ama artık çığlık atmıyordu.

"Yumru hissetmedin," diye şiddetle karşı çıktı Mary. "Hissettiysen bile histeri yumrusudur. Histeri böyle yapıyor. Senin şu iğrenç sırtında hiçbir şey yok... histeriden başka bir şeyin yok. Sırtını dön de bakayım."

"Histeri" kelimesinden hoşlanmıştı ve bu kelimenin bir şekilde Colin'in üzerinde etkisi olduğunu hissetmişti. Muhtemelen kendisi gibi o da bu kelimeyi daha önce hiç duymamıştı.

"Bakıcı," dedi emretti, "buraya gelin ve bana derhal onun sırtını gösterin!"

Bakıcı, Bayan Medlock ve Martha kapının önüne yığılmış, ağızları yarı açık bir halde ona bakıyorlardı. Üçünün de birkaç kere korkudan nefesi kesilmişti. Bakıcı daha az korkmuş gibi ilerledi. Colin derin derin nefes alarak hıçkırıklarını tutmaya çalışıyordu.

Bakıcı duraksayarak alçak sesle, "Belki... belki de bana izin vermez," dedi.

Ama Colin onu duymuştu, iki hıçkırık arasında nefes nefese konuştu:

"Gö... göster ona! Madem istiyor görsün!"

Çıplak kaldığında zavallı, sıska sırtı göründü. Kaburgaları ve her bir omuru tek tek sayılabilirdi, ama tabii Bayan Mary eğilip küçük vahşi yüzüyle ciddi ciddi incelerken onları saymadı. O kadar suratsız ve eski kafalı görünüyordu ki bakıcı dudaklarının seğirdiğini saklamak için başını öte yana çevirdi. Bir an bir sessizlik oldu, Mary omurgasını Londra'dan gelen o meşhur doktormuş gibi aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya dikkatle incelerken Colin bile nefesini tutmaya çalışıyordu.

"Yumru falan yok burada!" dedi Mary sonunda. "Omurlarının kendi çıkıntısından başka topluiğne başı kadar bile bir yumru yok... onları da çok zayıf olduğun için hissediyorsun. Benim de omurlarımın çıkıntısı var, kilo almaya başlayana kadar seninkiler gibi çıkıktılar, hâlâ da onları gizleyecek kadar şişman değilim. Burada topluiğne başı

kadar bile çıkıntı yok. Bir daha sırtında yumru olduğunu söylersen kahkahalarla güleceğim!"

Colin'den başka hiç kimse aksi bir ifadeyle söylenmiş bu çocukça sözlerin onu nasıl etkilediğini anlayamazdı. Eğer gizli korkularını anlatabileceği bir arkadaşı olsaydı... eğer soru sormaya cesaret edebilseydi... eğer kendi yaşında arkadaşları olsaydı ve kocaman kapalı bir evde, çoğu eğitimsiz ve ondan bıkmış olan insanların korkularıyla ağırlaşmış havayı soluyarak sırtüstü yatmamış olsaydı, korkusunu ve hastalığını büyük ölçüde kendisinin yarattığını anlayabilirdi. Ama o yatıp saatler, günler, aylar ve yıllar boyu kendini dinlemiş, ağrılarını ve bitkinliğini düşünmüştü. Şimdi kızgın ve anlayışsız küçük bir kız, onun sandığı gibi hasta olmadığında inatla ısrar ediyordu; o da kızın doğru söylüyor olabileceğini gerçekten hissediyordu.

"Omurgasında bir yumru olduğunu düşündüğünü bilmiyordum," demeye cesaret etti bakıcı. "Oturmayı denemediği için sırtı güçsüz. Sırtında yumru olmadığını ona ben de söyleyebilirdim."

Colin yutkunup ona bakmak için başını hafifçe çevirdi.

"Söy... söyleyebilir miydin?" dedi acıklı bir sesle.

"Evet efendim."

"İşte!" dedi Mary ve o da yutkundu.

Colin yeniden başını çevirdi, hıçkırık fırtınasının dindiğini gösteren derin ve kesik kesik nefesler almak dışında bir süre kımıldamadan uzandı, ancak sel gibi akan gözyaşları yastığı ıslatıyordu. Aslında gözyaşları tuhaf bir rahatlığa kavuştuğu anlamına geliyordu. Az sonra dönüp yeniden bakıcıya baktı ve ne tuhaftır ki onunla konuşurken artık hiç de bir Racaya benzemiyordu.

"Sen... büyüyecek kadar yaşayabileceğimi düşünüyor musun?" dedi.

Bakıcı ne akıllı ne de yumuşak kalpli biriydi; ama Londralı doktorun söylediklerini tekrarlayabildi.

"Size söylenenleri yaparsanız, öfkeye kapılmazsanız ve

dışarı çıkıp bol bol temiz hava alırsanız büyük ihtimalle yaşarsınız."

Colin'in öfke nöbeti geçmişti, ağlamaktan halsiz ve yorgun düşmüştü, belki de bu onu uysallaştırmıştı. Elini yavaşça Mary'ye uzattı; Mary'nin de öfke nöbetinin dindiğini söylemekten mutluluk duyuyorum, o da yumuşamıştı, Colin'in elini havada karşıladı, bu bir çeşit barışmaydı.

"Seninle... seninle dışarı çıkacağım Mary," dedi Colin. "Temiz havadan nefret etmeyeceğim, eğer..." Burada "gizli bahçeyi bulabilirsek" demeden önce tam zamanında kendini tutması gerektiğini hatırladı; sözlerini, "Dickon gelip sandalyemi iterse seninle dışarı çıkacağım. Dickon'ı, tilkisini ve kargayı görmeyi o kadar çok istiyorum ki," diyerek bitirdi.

Bakıcı altüst olmuş yatağı yeniden yaptı, yastıkları kabartıp düzeltti. Sonra Colin'e bir kâse et suyu hazırladı, bir kâse de Mary'ye verdi. Mary onca heyecandan sonra buna çok memnun olmuştu. Bayan Medlock ve Martha da memnuniyet içinde usulca çekildiler, her şey temiz, sakin ve düzenli bir hale geldikten sonra bakıcı da çekilmekten çok memnun olacakmış gibi baktı. Uykusunun bölünmesine bozulmuş sağlıklı, genç bir kadındı ve kocaman taburesini dört direkli karyolaya yaklaştırmış, Colin'in elini tutan Mary'ye bakarken açık açık esniyordu.

"Gidip uyumalısınız," dedi kıza. "Sinirli değilse o da birazdan uykuya dalacaktır. Sonra ben de yan odada yatacağım."

Mary Colin'e, "Ayah'ımdan öğrendiğim o şarkıyı söylememi ister misin?" diye fısıldadı.

Colin usulca Mary'nin elini çekti ve yorgun gözlerini istekli bir ifadeyle ona çevirdi.

"Ah, evet!" diye cevap verdi. "Öyle yumuşak bir şarkı ki... Hemen uykuya dalarım."

"Ben onu uyuturum," dedi Mary esneyen bakıcıya. "İstersen gidebilirsin."

Bakıcı isteksiz görünmeye çalışarak, "Peki," dedi. "Ama yarım saat içinde uyumazsa bana seslenmelisin."

"Olur," diye cevap verdi Mary.

Bakıcı hemen odadan çıkmıştı, o gider gitmez Colin yeniden Mary'nin elini çekti.

"Neredeyse söyleyecektim," dedi; "ama tam zamanında kendimi tuttum. Hiç konuşmayacağım ve uyuyacağım, ama sen anlatacak çok güzel şeylerin olduğunu söylemiştin. Yoksa... gizli bahçeye giden bir yol bulduğunu mu düşünüyorsun?"

Onun zavallı küçük yorgun yüzüne ve şiş gözlerine bakınca Mary'nin yüreği yumuşadı.

"Ee.. evet," diye cevap verdi. "Sanırım buldum. Eğer uyursan yarın anlatırım."

Colin'in eli titredi.

"Ah Mary!" dedi. "Ah Mary! Oraya gidebilirsem sanırım büyüyecek kadar yaşarım! Ayah'ın şarkısını söylemek yerine... ilk gün bahçeyi hayalinde nasıl canlandırdığını anlatmıştın ya, onu yine anlatabilir misin? Eminim bu daha çabuk uyumamı sağlar."

"Peki," diye cevap verdi Mary. "Yum gözlerini."

Colin gözlerini kapayıp hiç kıpırdamadan yattı, kız da çocuğun elini tutup yavaşça ve çok alçak bir sesle anlatmaya başladı.

"Sanırım uzun süredir kendi başına bırakılmış... öyle ki her şey hoş bir karışıklık içinde büyümüş. Güller dallardan, duvarlardan sarkıp tuhaf gri bir sis gibi yerde yayılana kadar tırmanmış da tırmanmış. Bazıları ölmüş, ama çoğu... çoğu yaşıyor ve yaz gelince her tarafta güllerden perdeler ve fıskiyeler olacak. Toprak karanlıktan başını çıkarmaya çalışan nergisler, kardelenler, zambaklar ve süsenlerle dolu. Şimdi ilkbahar geldi, belki... belki de..."

Sesinin yumuşak tekdüzeliği oğlanı gitgide sakinleştiriyordu, bunu gören kız devam etti.

"Belki de otların arasından çıkıyorlardır... hatta şimdi bile mor ve altın rengi çiğdem öbekleri vardır. Belki de yapraklar uç vermeye ve açmaya başlıyordur... ve belki de... İşte o grilik değişiyor ve yeşil bir duvak her şeyi örtüyor. Kuşlar da bahçeye bakmaya geliyor, çünkü öyle güven verici ve sakin ki... Belki... belki... belki de... kızılgerdan kendine bir eş bulmuş... yuva yapıyordur."

Ve Colin uyuyakaldı.

XVIII. Bölüm

"Hiç Zaman Kaybetmemelisin"

Tabii ki Mary ertesi sabah erken uyanamadı. Yorgun olduğu için geç saatlere kadar uyudu ve Martha kahvaltısını getirip ona Colin'in şu an pek sessiz olmasına rağmen her ağlama nöbetinden sonra olduğu gibi hastalandığını ve ateşinin çıktığını anlattı. Mary bir yandan dinliyor, bir yandan usul usul kahvaltısını yapıyordu.

"Bi' an önce gidip onu görmeni çok istiyomuş," dedi Martha. "Sana bu kadar bağlanması tuhaf. Besbelli ki dün gece hallettin bu işi... dimi? Başka kimse bunu yapmaya cesaret edemezdi. Ah zavallı çocuk! Öyle şımartılmış ki iflah olmaz. Annem bi' çocuğun başına gelebilecek en kötü iki şeyin hiç kendi haline bırakılmaması ya da tamamen kendi haline bırakılması olduğunu söylüyo. Hangisinin daha kötü olduğunu o da bilmiyo tabii. Sen de baya sinirliydin. Ama ben odasına gidince, 'Bayan Mary'ye gelip benimle konuşmak ister mi diye sorar mısın lütfen?' dedi. Düşünsene ya, 'lütfen' dedi! Gitcek misin küçükhanım?"

"Önce bir koşu gidip Dickon'ı göreceğim," dedi Mary. "Yok, önce gidip Colin'i göreceğim ve ona diyeceğim ki... Evet, ona ne diyeceğimi biliyorum," dedi ani bir ilhamla.

Colin'in odasında belirdiğinde başında şapkası vardı, bir an için Colin hayal kırıklığına uğramış gibi göründü. Yatağındaydı, yüzü acınacak kadar beyazdı ve gözlerinin etrafında koyu halkalar vardı.

"Gelmene sevindim," dedi. "Başım ve her yerim ağrıyor çünkü çok yoruldum. Bir yere mi gidiyorsun?"

Mary gidip yatağa yaslandı.

"Uzun sürmez," dedi. "Dickon'ın yanına gidiyorum, ama geri geleceğim. Colin bu... bu gizli bahçeyle ilgili bir şey."

Oğlanın bütün yüzü aydınlandı ve yanaklarına biraz renk geldi.

"Ah! Öyle mi?" diye haykırdı. "Bütün gece rüyamda orayı gördüm. Bir şeylerin griden yeşile döndüğünü söylediğini duydum ve kendimi usul usul titreyen küçük yeşil yapraklarla dolu bir yerde düşledim. Her tarafta kuş yuvaları vardı, kuşlar öyle tatlı ve sakin görünüyorlardı ki... Şimdi uzanıp sen dönene kadar bunları düşüneceğim."

Beş dakika sonra Mary bahçede Dickon'la birlikteydi. Tilkiyle karga yine oğlanın yanındaydı, bu kez iki evcil sincap da getirmişti.

"Bu sabah midilliyle geldim," dedi Dickon. "Kendisi uslu bir arkadaş... Adı da Sıçra! Bu ikisini de cebimde getirdimdi. Bunun adı Fındık, ötekininki Kabuk."

"Fındık" dediğinde biri sağ omzuna, "Kabuk" dediğinde de öteki sol omzuna atladı.

Onlar çimlerde otururken Kaptan ayaklarının dibine kıvrıldı, Marsık konduğu ağaçta ciddi bir tavırla onları dinliyor, Fındık'la Kabuk da yanlarında etrafı kokluyordu; Mary'ye böyle bir mutluluğu bırakıp gitmek katlanılır bir şey değilmiş gibi geliyordu, ama kız hikâyesini anlatmaya başladığında Dickon'ın komik yüzündeki ifade nasıl olduysa Mary'nin fikrini değiştirdi. Onun Colin için kendisinden daha fazla üzüldüğünü görebiliyordu. Dickon önce gökyüzüne, sonra çevresine baktı.

"Şu kuşları dinlesene bi' ya... dünya sankim onlarla dolu... hepsi ıslık çalıp ötüyo," dedi. "Bak nasıl da uçuyolar, seslenişlerini dinle. Bahar gelince tüm dünya dile geliyo gibi. Yapraklar onları göresin diye açıyo... Ah, her yerler mis gibi kokuyo!" diyerek o mutlu, kalkık burnuyla havayı kokladı. "O zavallım da kapanıp yatıyo öylecene, o kadar az şey görüyo ki tabii sonunda aklına geliveren şeyler yüzünden çığlığı basıveriyo. Aman be! Onu ordan çıkarmak gerek... bunları görmeli, duymalı, havayı koklamalı ve gün ışığıyla yıkanmalı tabii. Bunun için de hiç zaman kaybetmemeliyiz."

Dickin bir şeye çok daldı mı çoğu kez yerel ağızla konuşurdu, ama başka zamanlar Mary daha rahat anlasın diye şivesini düzeltmeye çalışırdı. Oysa Mary onun böyle şiveli konuşmasını seviyordu, hatta kendisi de bu ağızla konuşmayı öğrenmeye çalışıyordu. Bu yüzden ona öykünerek konuştu.

"Evvet, bunu yapıcaz," dedi. "Sana ilkin ne yapıcaz anlatıvereyim," diyerek devam etti. Dickon sırıtıyordu, küçük kızın ağzını eğip büzerek yerel ağızla konuşmaya çabalaması onu çok eğlendiriyordu. "Senden baya çok hoşlandı. Seni, Kaptan'ı, Marsık'ı görmek istiyo. Eve dönünce yarın sabah onu görmeye gelip gelemeyeceğini... hayvanlarını yanında getirip getiremeyeceğini sorucam... sonra da... daha çok yaprak açıp tomurcuklar patladığında onu dışarı çıkarıcaz, sen sandalyesini itceksin, buraya getirip her şeyi göstericez."

Sözü bittiğinde kendisiyle pek gurur duyuyordu. Daha önce Yorkshire ağzıyla bu kadar uzun bir konuşma yapmamıştı, çok iyi hatırlıyordu.

"Efendi Colin'le de azıcık Yorkshire ağzıyla konuşmalısın," diye kıkırdadı Dickon. "Bu onu güldürcek, zaten hasta biri için de gülmek kadar iyi bişi yoktur. Annem her sabah yarım saatçik bile ossun gönlünce gülmenin tifüslü birini bile iyileştirceğini söylüyo."

Mary kıkırdayarak, "Hemen bugün gidip onunla bu ağızla konuşacağım," dedi.

Bahçe, sanki her gün ve her gece buradan geçen sihirbazların asalarıyla topraktan ve dallardan güzellikler çıkardığı bir vakte ermişti. Bütün bunları geride bırakıp gitmek çok zordu, özellikle de Fındık elbisesine tırmanmışken, Kabuk da altında oturdukları elma ağacından güçbela inip meraklı gözlerle ona bakıp dururken... Ama eve döndü, oğlanın yatağına yaklaştığında Colin de Dickon kadar maharetle olmasa da onun gibi havayı koklamaya başladı.

"Çiçek gibi kokuyorsun, hatta başka taptaze şeyler gibi de," diye haykırdı Colin neşeyle. "Ne kokuyorsun böyle? Hem güzel, hem ılık, hem de tatlı."

"Fundalıktan esip geliveren rüzgârın kokusu ya bu," dedi Mary. "Çimde bi' ağacın altında Dickon ve Kaptan ve Marsık ve Fındık ve Kabuk'la otururken esiyodu iyicene. Böle güzel kokan şey bahar, dışarısı, ha bi' de gün ışığı."

Elinden geldiğince şiveli konuşuyordu, biri konuşurken duyana kadar Yorkshire ağzının nasıl olduğunu bilemezdiniz. Colin gülmeye başladı.

"Ne yapıyorsun?" dedi. "Daha önce hiç böyle konuştuğunu duymamıştım. Nasıl da komik geliyor kulağa."

"Senin için azcık şiveli konuşuyom," diye cevap verdi kız, zafer kazanmış gibi bir tavırla. "Dickon ve Martha kadar iyi yapamıyom tabisi, ama görüyon, biraz becerebiliyom. Duyduğunda Yorkshire ağzını anlayamıyon mu, biraz olsun? Oysa doğma büyüme Yorkshire çocuğusun dimi? Merak ediyom, kendinden utanmıyo musun hiç?"

Sonra o da gülmeye başladı, ikisi birlikte kendilerinden geçip kahkahaları odada yankılanıncaya kadar güldüler, içeri girmek için kapıyı açan Bayan Medlock koridora geri çekildi ve şaşkınlık içinde çocukları dinlemeye koyuldu.

Şaşırıp nasıl olsa etrafta işitecek kimse yok diye şiveli konuşmaya başlayan Bayan Medlock, kendi kendine "Ama-

nın, bu da neyin nesi?" dedi. "Kim duyuvermiş bölesini? Kimin aklına gelirdi yahu?"

Konuşacak çok şey vardı. Colin sanki Dickon, Kaptan, Marsık, Fındık, Kabuk ve adı Sıçra olan midilliyi dinlemekten asla bıkmayacak gibiydi. Mary, Sıçra'yı görmek için Dickon'la birlikte ağaçlıkta koşup durmuştu. Güzel bir yüzü, sağa sola sürdüğü yumuşacık bir burnu, gözlerinin üzerine düşen uzun bir kâkülü olan kabarık tüylü minik bir yaban midillisiydi. Fundalıktaki otlarla beslendiği için pek zayıftı, ama küçük bacaklarının kasları çelik yaylardan yapılmış gibi sert ve dayanıklıydı. Dickon'ı gördüğü an başını kaldırmış ve hafifçe kişnemişti, sonra tırısa kalkıp ona doğru gitmiş ve başını omzuna koymuştu. Dickon kulağına bir şeyler fısıldamış ve Sıçra garip küçük kişnemeler, puflamalar ve homurtularla karşılık vermişti. Dickon midillinin küçük ön ayağını Mary'ye uzattırmış ve hayvan o kadifemsi ağzıyla kızı yanağından öptürmüştü.

"Dickon'ın söylediği her şeyi anlıyor mu gerçekten?" diye sordu Colin.

"Öyle görünüyor," diye cevap verdi Mary. "Dickon eğer arkadaşsanız her şey sizi anlar diyor, ama bunun için gerçekten arkadaş olmak gerekirmiş."

Colin bir süre sessizce uzandı, tuhaf gri gözlerini duvara dikmiş gibiydi, ama Mary onun ne düşündüğünü anlıyordu.

"Ben de bir şeylerle arkadaş olmak isterdim," dedi sonunda oğlan, "ama değilim. Arkadaşlık edeceğim hiç kimse olmadı, insanlara da katlanamıyorum."

"Bana da mı katlanamıyorsun?" diye sordu Mary.

"Hayır, sana katlanabiliyorum," diye cevap verdi. "Çok tuhaf ama seni seviyorum bile."

"Ben Weatherstaff ona benzediğimi söyledi," dedi Mary. "İkimizin de aynı kötü huyları taşıdığına emin olduğunu söyledi. Sanırım sen de ona benziyorsun. Üçümüz de birbirimize benziyoruz... sen, ben ve Ben Weatherstaff. İkimizin

de suratına bakılacak gibi olmadığını, çünkü pek huysuz göründüğümüzü söyledi. Ama ben kızılgerdanla Dickon'ı tanımadan önceki kadar huysuz hissetmiyorum kendimi."

"İnsanlardan nefret ediyormuş gibi mi hissediyordun?"

"Evet," diye cevap verdi Mary, hiç yapmacık bir tavır takınmadan. "Kızılgerdanı ve Dickon'ı görmeden önce tanısaydım senden de nefret ederdim."

Colin zayıf elini uzatıp ona dokundu.

"Mary," dedi, "keşke Dickon'ı buradan göndermekle ilgili sözleri söylemeseydim. Onun melek gibi olduğunu söyleyince senden nefret edip güldüm, ama... ama belki de öyledir."

"Eh, bunu söylemem gayet komikti ama," diye açıkça kabul etti Mary. "Çünkü kalkık bir burnu, kocaman bir ağzı var, giysilerinin her tarafı yamalı, son derece belirgin bir Yorkshire ağzıyla konuşuyor, ama... ama bir melek Yorkshire'a gelse ve bu fundalıkta yaşasaydı... Yorkshire'lı bir melek olsaydı... eminim o da Dickon gibi yeşil şeylerden anlar, onları nasıl yetiştireceğini ve vahşi yaratıklarla nasıl konuşulacağını bilirdi, onlar da onun kesinlikle bir dost olduğunu anlardı."

"Dickon'ın bana bakması umurumda değil," dedi Colin, "onu görmek istiyorum."

"Bunu söylediğine memnun oldum," diye cevap verdi Mary, "çünkü... çünkü..."

Birden ona anlatmanın tam zamanı olduğunu fark etti. Colin yeni bir şey duyacağını anlamıştı.

"Çünkü ne?" diye hevesle haykırdı.

Mary çok endişeliydi, taburesinden kalktı, ona yaklaştı, iki elini birden tuttu.

"Sana güvenebilir miyim? Dickon'a güvendim, çünkü kuşlar da ona güveniyordu. Sana güvenebilir miyim... ama kesin olarak... kesin olarak?" diye yalvarırcasına sordu.

Kızın yüz ifadesi öyle ciddiydi ki Colin cevabını neredeyse fısıldayarak verebildi.

"Evet... evet!"

"Pekâlâ, Dickon yarın sabah seni görmeye gelecek, yanında hayvanlarını da getirecek."

Colin, "Oh be!" diye sevinçle haykırdı.

"Ama hepsi bu kadar değil," diye devam etti Mary, heyecandan neredeyse rengi solmuştu. "Gerisi daha da güzel. Bahçeye açılan bir kapı var. Onu buldum. Duvardaki sarmaşıkların altında."

Colin güçlü, sağlıklı bir çocuk olsaydı muhtemelen, "Yaşasın! Yaşasın! Yaşasın!" diye bağırırdı, ama zayıf ve oldukça histerikti, gözleri gitgide irileşti ve bir an nefes almakta zorlandı.

"Ah Mary!" diye haykırdı hıçkırıklar arasında. "Bahçeyi görecek miyim? İçeri girecek miyim? Bahçeye girecek kadar yaşayacak mıyım?" Ellerini kavrayıp kızı kendine doğru çekti.

Mary hemen, "Elbette göreceksin!" diyerek kızgınlıkla karşılık verdi. "Elbette bahçeye girecek kadar yaşayacaksın! Saçmalama!"

Kız öyle kendinde, doğal ve çocuksuydu ki onun da aklını başına getirdi ve Colin kendi haline gülmeye başladı; birkaç dakika sonra kız yeniden taburesine oturmuş, gizli bahçeyi hayalinde nasıl canlandırdığını değil, gerçekte nasıl olduğunu anlatıyordu. Colin ağrılarını ve yorgunluğunu unutmuş, kendinden geçmiş bir halde onu dinliyordu.

"Tıpkı hayal ettiğin gibi," dedi oğlan en sonunda. "Sanki orayı gerçekten görmüşsün gibi. Biliyorsun ya, ilk anlattığında da böyle söylemiştim."

Mary iki dakika tereddüt ettikten sonra cesurca gerçeği söyledi.

"Bahçeyi gördüm... hatta içeri girdim," dedi. "Anahtarı bulup haftalar önce oraya girdim. Ama sana söylemeye cesaret edemedim... cesaret edemedim, çünkü sana kesin olarak güvenemeyeceğimden korkuyordum."

XIX. Bölüm

"Geldi!"

Colin'in öfke nöbeti geçirmesinden sonraki sabah tabii ki Doktor Craven çağrıldı. Böyle bir şey olduğunda her zaman derhal çağrılırdı ve geldiğinde de her zaman karşısında sarsılmış halde yatağında yatan, tek kelime edilse hıçkırıklara boğulmaya hazır, asık suratlı, bembeyaz kesilmiş, histerik bir çocuk bulurdu. Gerçekte Doktor Craven yaptığı bu ziyaretlerin zorluğundan çekinir ve hoşlanmazdı. Bu sefer de öğleden sonraya kadar Misselthwaite Malikânesi'ne uğramadı.

Geldiğinde gayet sinirli bir biçimde Bayan Medlock'a, "Çocuk nasıl?" diye sordu. "Bir gün bu nöbetlerden birinde damarını patlatacak. Oğlan histeri ve şımarıklıktan yarı deliye dönüyor."

"Şey efendim," diye cevap verdi Bayan Medlock, "onu gördüğünüzde gözlerinize inanamayacaksınız. Neredeyse onun kadar huysuz olan şu asık suratlı kız sanki ona büyü yaptı. Bunu nasıl yaptı bir açıklaması yok. Tanrı biliyor ya, yüzüne bakılacak biri değil, konuştuğunu duymazsınız, ama hiçbirimizin cesaret edemediğini yaptı. Dün gece küçük bir kedi gibi çocuğun üzerine atladı, ayağını yere vurup çığlık atmayı kesmesini emretti ve nasıl olduysa onu öyle ürküttü

ki çocuk gerçekten sustu ve bu öğlen... neyse, gelip görün efendim. Anlatılacak gibi değil."

Hastasının odasına girdiğinde karşılaştığı manzara Doktor Craven'ı gerçekten çok şaşırttı. Bayan Medlock kapıyı açarken içeriden gelen gülüşme ve konuşmaları duydu. Colin üzerinde sabahlığıyla kanepesindeydi, gayet dik oturmuş halde bahçecilik kitaplarından birindeki bir resme bakıyor, o sırada yüzü keyifle ışıldadığı için hiç de suratsız denemeyecek bir kızla konuşuyordu.

"Şu uzun saplı mavi olanlardan... onlardan çok alalım," diye anlatıyordu Colin. "Del-fin-yum deniyormuş."

"Dickon onların büyük ve muhteşem hezaren çiçekleri olduklarını söylüyor," dedi Bayan Mary. "Onlardan bir yığın var."

Sonra Doktor Craven'ı görüp sustular. Mary iyice sessizleşti, Colin aksileşmiş görünüyordu.

Doktor Craven, "Dün gece hastalandığını duymak beni üzdü oğlum," dedi biraz gergin bir tavırla. Zaten gergin bir adamdı.

Colin tıpkı bir Raca gibi, "Şimdi daha iyiyim... çok daha iyiyim," diye cevap verdi. "Eğer uygunsa bir iki gün içinde sandalyemle dışarı çıkacağım. Biraz temiz hava almak istiyorum."

Doktor Craven çocuğun yanına oturup nabzını ölçtükten sonra merakla ona baktı.

"Havanın çok güzel olduğu bir gün olmalı," dedi. "Kendini yormamaya da çok dikkat etmelisin."

"Temiz hava beni yormaz," dedi genç Raca.

Başka zaman aynı genç beyefendinin öfkeyle ortalığı inlettiği ve temiz havanın onu üşütüp öldüreceği konusunda ısrar ettiği düşünülürse, doktorun böyle afallamasına hiç şaşırmamak gerek.

"Temiz havayı sevmediğini sanıyordum," dedi.

"Yalnız başımayken sevmiyorum," diye cevap verdi Raca, "ama kuzenim de benimle gelecek."

"Elbette bakıcı da, değil mi?" dedi Doktor Craven.

"Hayır, bakıcı olmayacak." Bunu öyle azametli bir edayla söylemişti ki Mary her tarafına elmaslar, zümrütler, inciler takılı o genç Hint prensinin nasıl göründüğünü ve iri yakutlar bulunan küçük kara elini hizmetkârlarının selamlarla yaklaşıp emirlerini alması için nasıl salladığını hatırlamadan edemedi.

"Kuzenim bana nasıl bakılacağını biliyor. O yanımdayken kendimi her zaman daha iyi hissediyorum. Dün gece beni iyileştirdi. Tanıdığım çok güçlü bir çocuk da sandalyemi itecek."

Doktor Craven çok tedirgin oldu. Eğer bu yorgun, histerik çocuk olur da iyileşirse, onun da miras olarak Misselthwaite'e konma şansı ortadan kalkacaktı; ama zayıf biri olsa da vicdansız değildi ve çocuğu gerçek bir tehlikeye atmaya niyeti yoktu.

"Çok güçlü ve sağlam bir çocuk olması gerek," dedi. "Hakkında bir şeyler de bilmem lazım. Kim bu? Adı ne?"

"Dickon," diye birden araya girdi Mary. Nedense fundalığı bilen herkesin Dickon'ı da tanıdığı hissine kapılmıştı. Bunda haklıydı da. Doktor Craven'ın ciddi yüzünün anında rahat bir gülümsemeyle gevşediğini gördü.

"Ah, Dickon," dedi. "Dickon'sa yeterince güvende olursunuz. Bizim Dickon bir fundalık midillisi kadar güçlüdür."

"Ayrıcana da güvenilesi biri," dedi Mary. "Yorkshire'daki en bi' güvenilesi çocuk o." Colin'le Yorkshire şivesiyle konuşuyordu ve bir an yine ağzından kaçmıştı.

Doktor Craven hiç çekinmeden gülerek, "Bunu sana Dickon mı öğretti?" diye sordu.

"Fransızcaymış gibi öğreniyorum," dedi Mary soğuk bir sesle. "Hindistan'daki yerlilerin diline benziyor. Çok zeki in-

sanlar o şiveleri öğrenmeye çabalar. Bu dili seviyorum, Colin de seviyor."

"Hadi bakalım," dedi doktor. "Eğleniyorsanız size bir zararı dokunmaz herhalde. Dün gece sakinleştirici ilacını aldın mı Colin?"

"Hayır," diye cevap verdi Colin. "İlk başta almak istemedim, Mary de beni susturduktan sonra uyuyana kadar bahçeye yayılan baharı anlattı alçak sesle."

"Bu da kulağa çok yatıştırıcı geliyor," dedi Doktor Craven, kafası deminkinden daha çok karışmıştı; yan tarafta taburesinde oturmuş sessizce halıya bakan Bayan Mary'ye şöyle bir göz attı. "Daha iyi olduğun belli, ama unutmamalısın ki..."

Yeniden ortaya çıkan Raca, "Hatırlamak istemiyorum," diye araya girdi. "Yalnız başıma yatıp hatırlamaya başlayınca her yanım ağrıyor ve bunları düşünmekten çok nefret ettiğim için de aklıma gelenler çığlık atmama neden oluyor. Bir yerlerde hasta olduğunu hatırlatmak yerine onu unutturacak bir doktor olsaydı onu getirtirdim." Aslında hanedan mührünü taşıyan yakut yüzüklerle dolu olması gereken incecik elini şöyle bir salladı. "Kuzenim unutmamı sağladığı için beni iyileştiriyor."

Doktor Craven'ın bir "öfke nöbeti"nden sonraki ziyareti hiç bu kadar kısa olmamıştı, genellikle çok uzun süre kalması ve birçok şey yapması gerekirdi. Bu öğleden sonra herhangi bir ilaç veya yeni talimat vermedi, nahoş görüntülerle de karşılaşmadı. Alt kata indiğinde çok düşünceli görünüyordu, kütüphanede Bayan Medlock'la konuşurken kadın onun kafasının çok karışık olduğunu fark etti.

"Acaba," demeye cesaret etti Bayan Medlock, "buna inanabildiniz mi efendim?"

"Bu kesinlikle yeni bir durum," dedi doktor. "Ama eskisinden daha iyi olduğu inkâr edilemez."

"Susan Sowerby'nin haklı olduğuna inanıyorum... evet, haklı," dedi Bayan Medlock. "Dün Thwaite'e gelirken onun kulübesine de uğradım ve biraz konuştuk. Bana dedi ki, 'Sarah Ann, o kız uslu bi' çocuk olmayabilir, sevimli de olmayabilir, ama sonuçta bi' çocuk ve çocukların çocuklara ihtiyacı var.' Okula birlikte gitmiştik, Susan Sowerby ile ben."

"Tanıdığım en iyi hasta bakıcı," dedi Doktor Craven. "Onu bir kulübede gördüğümde hastamı kurtarma şansım olduğunu bilirim."

Bayan Medlock gülümsedi. Susan Sowerby'yi severdi.

"Kızla da arası iyi Susan'ın," diye söze devam etti. "Bütün sabah dün bana söylediği bi' şeyi düşündümdü. Dedi ki, 'Bi' keresinde kavgalarından sonra bizim çocuklara nasihat veriyodum, onlara şunu söyledim: "Okuldayken coğrafya öğretmenim dünyanın bi' portakala benzediğini anlattıydı, on yaşıma gelmeden portakalın tamamının kimseye ait olmadığını anladım. Kimsecikler kendi payından daha fazlasına sahip olamaz ve kimi zaman yeterince pay düşmemiş gibim görünür. Ama siz... hiçbiriniz... sakın ha bütün portakalın sahibi olduğunuzu düşünmeyin, sonra kesinkes hata ettiğinizi anlarsınız ama ağır darbeler yemeden de anlayamazsınız." Çocukların çocuklardan öğrendiği şey,' dedi, 'bütün portakalı kapmanın anlamı olmadığıdır... kabuğuyla falan yani. Böyle yaparsanız çekirdeklerini bilem alamazsınız, kaldı ki onlar da yenmeyecek kadar acıdır.'"

"Zeki bir kadın," dedi Doktor Craven paltosunu giyerken.

"Tabii, her şeyi anlatmanın bir yolunu bilir," diye hoşnutlukla sözünü tamamladı Bayan Medlock. "Bazen ona, 'Ah Susan, farklı bir kadın olaydın ve böyle şiveli bir Yorkshire ağzıyla konuşmayaydın, sana sık sık zeki olduğunu söylemek zorunda kalırdım,' diyorum."

O gece Colin bir kere bile uyanmadan uyudu ve sabahleyin gözlerini açtığında uzandığı yerde farkında olmadan gülümsedi... gülümsedi, çünkü kendini tuhaf bir şekilde huzurlu hissediyordu. Uyanmak gerçekten güzeldi, dönüp iyice gerindi. Sanki onu tutan gergin ipler kendiliğinden çözülmüş ve hareket etmesine izin vermişlerdi. Doktor Craven olsa sinirlerinin gevşeyip yatıştığını söylerdi. Yatıp duvarlara bakmak ve hiç uyanmamış olmayı dilemek yerine zihni önceki gün Mary ile birlikte yaptıkları planlarla, bahçe resimleriyle, Dickon ve onun yabani hayvanlarıyla doluydu. Düşünecek şeylerinin olması güzeldi. Uyanalı on dakika olmadan koridorda koşan ayak seslerini duydu ve işte Mary kapıdaydı. Kız hemen odaya dalıp yatağa doğru koştu, sabahın kokusuyla yüklü temiz havanın esintisini getirmişti.

"Dışarı çıkmışsın! Dışarı çıkmışsın! Üzerinde yaprakların güzel kokusu var!" diye haykırdı Colin.

Kız koşmuştu, saçları çözülmüş ve kabarmıştı, oğlan görememiş olsa da temiz havadan yanakları pembeleşmişti.

Koşmaktan biraz nefes nefese kalan Mary, "O kadar güzel ki!" dedi. "Hiç böyle güzel bir şey görmemişsindir! Geldi! Ben önceki sabah geldiğini düşünmüştüm, ama o sırada sadece gelmek üzereymiş. Şimdi geldi! Geldi, bahar geldi! Dickon öyle diyor!"

"Geldi mi?" diye haykırdı Colin, bahar hakkında hiçbir şey bilmese de kalbinin hızla çarptığını hissetti. Yatakta doğruldu.

Biraz heyecandan, biraz da keyfinden gülerek "Pencereyi aç!" diye ekledi. "Altın trompet çiçeklerinin sesini duyabiliriz belki!"

O gülerken Mary hemen pencereye gidip ardına kadar açtı, temiz ve yumuşak hava, kokular ve kuş cıvıltıları içeri akın etti.

"İşte temiz hava bu," dedi kız. "Sırtüstü yatıp derin derin içine çek. Fundalıkta uzanırken Dickon öyle yapıyor. Temiz havayı damarlarında hissettiğini, bunun onu güçlendirdiği-

ni, sanki sonsuza, sonsuza dek yaşayacağı hissini verdiğini söylüyor. Nefes al, nefes al."

Yalnızca Dickon ne söylediyse onu tekrarlıyordu, ama Colin'in meraklandığının da farkındaydı.

"'Sonsuza dek!' Öyle mi hissettiriyormuş?" dedi Colin ve kızın söylediğini yapıp kendisine pek yeni ve hoş bir şeyler olduğunu hissedene dek tekrar tekrar derin nefes aldı.

Mary yeniden yatağın başına geldi.

"Topraktan bir sürü şey çıkıyor," dedi acele acele. "Her yerde çiçekler açıyor, her şeyin üstünde tomurcuklar var, yeşil duvak hemen hemen bütün griliği örttü, kuşlar geç kalmaktan korkarak telaşla yuva yapıyor, hatta bazıları gizli bahçede yer bulmak için kavga ediyor. Güller iyiden iyiye canlanmış, patikalarda ve ağaçlıkta çuha çiçekleri var, ektiğimiz tohumlar filizlenmiş, Dickon da tilki, karga ve sincaplarla birlikte yeni doğmuş bir kuzu getirmiş yanında."

Sonra soluklanmak için durdu. Dickon yeni doğmuş kuzuyu üç gün önce kırda karaçalıların arasında yatan ölü anasının yanında bulmuştu. Bu onun bulduğu ilk anasız kuzu değildi, ne yapacağını biliyordu. Kuzuyu ceketine sarıp kulübeye götürmüş, ateşin yanına yatırmış ve ılık sütle beslemişti. Yumuşacık bir şeydi, çok sevilesi, şapşal bir bebek yüzü vardı, bacakları boyuna göre pek uzundu. Dickon onu fundalık boyunca kucağında taşımıştı, biberonu sincapla birlikte cebindeydi; Mary bir ağacın altına oturup kucağındaki kuzunun yumuşacık ılıklığına sarıldığı zaman içinin anlatılamayacak kadar garip bir zevkle dolduğunu hissetmişti. Bir kuzu... bir kuzu! Kucağınızda bir bebek gibi yatan canlı bir kuzu!

Bakıcı içeri girdiğinde Mary büyük bir neşeyle kuzuyu anlatıyor, Colin temiz havayı derin derin içine çekerek onu dinliyordu. Açık pencereye gözü ilişince bakıcı biraz şaşırdı. Hastası insanın açık pencere yüzünden soğuk aldığına emin

olduğu için, pek çok sıcak günde o odada bunalarak oturmuştu.

"Üşümediğinize emin misiniz küçükbey?" diye sordu.

Cevap "Evet" oldu. "Temiz havayı derin derin içime çekiyorum. Bu insana güç veriyor. Kahvaltı için kanepeye geçeceğim, kuzenim de benimle birlikte kahvaltı yapacak."

Bakıcı iki kişilik kahvaltı getirilmesini emretmek üzere, gülümsemesini saklayarak dışarı çıktı. Hizmetkâr odasını hastanın odasından çok daha eğlenceli bir halde buldu, herkes yukarıdan gelecek yeni haberleri duymak istiyordu. Aşçının dediği gibi "efendisini ve layığını bulmuş olan" bu pek sevilmeyen genç münzeviyle ilgili sayısız şakalar yapılıyordu. Hizmetkârlar oğlanın öfke nöbetlerinden bıkmıştı; evli barklı bir adam olan kâhya, hasta için en iyisinin "sağlam bir sopa" olduğu düşüncesini birçok kez dile getirmişti.

Colin kanepesinde oturmuş ve ikisinin de kahvaltısı masaya konulmuşken, o Raca tavrıyla bakıcıya bir açıklama yaptı.

"Bir oğlan, bir tilki, bir karga, iki sincap ve yeni doğmuş bir kuzu bu sabah beni görmeye gelecek. Gelir gelmez onların yukarı getirilmelerini istiyorum," dedi. "Hayvanlarla hizmetkâr odasında oynamaya başlayıp sakın orada alıkoymayın. Onları buraya istiyorum."

Bakıcının bir an soluğu kesildi ve öksürerek bunu gizlemeye çalıştı.

"Peki efendim," diye cevap verdi.

"Ne yapacağını söyleyeyim sana," diye ekledi Colin elini sallayarak. "Martha'ya onları buraya getirmesini söyleyebilirsin. Oğlan, Martha'nın kardeşi. Adı Dickon ve bir hayvan büyücüsü."

"Umarım hayvanlar sizi ısırmaz küçükbey," dedi bakıcı.

"Sana onun büyücü olduğunu söyledim," dedi Colin sertçe. "Büyücülerin hayvanları asla ısırmaz."

"Hindistan'da yılan büyücüleri var," dedi Mary; "yılanların başını ağızlarına sokabiliyorlar."

Ürpererek, "Amanın!" dedi bakıcı.

Çevrelerini saran sabah havasında kahvaltılarını yaptılar. Colin'in kahvaltısı çok güzeldi ve Mary onu ciddi bir ilgiyle seyretti.

"Sen de benim gibi şişmanlamaya başlayacaksın," dedi. "Hindistan'dayken hiç kahvaltı yapmak istemezdim, ama şimdi hep istiyorum."

"Ben de bu sabah istedim," dedi Colin. "Belki de temiz havadandır. Dickon ne zaman gelir sence?"

Gelmesi uzun sürmedi. Yaklaşık on dakika sonra Mary elini kaldırdı.

"Dinle!" dedi. "Bir gaklama duydun mu?"

Colin kulak verince duydu, bir evin içinde duyulabilecek en acayip sesti: boğuk bir "gak-gak".

"Evet," diye cevap verdi.

"Bu Marsık," dedi Mary. "Tekrar dinle! Bir meleme duyuyor musun... belli belirsiz de olsa?"

Colin heyecanla, "Ah evet," diye haykırdı.

"Bu da yeni doğmuş kuzu," dedi Mary. "Dickon geliyor."

Dickon'ın arazi botları kalın tabanlı ve hantaldı, sessizce yürümeye çalışmasına rağmen uzun koridorlarda gürültü çıkarıyorlardı. Goblen kaplı kapıdan geçip Colin'in koridorundaki yumuşak halıya gelene kadar attığı adımları işittiler.

Martha kapıyı açarak "İzninizle efendim," diye haber verdi, "izninizle efendim, Dickon ve hayvanları geldi."

Dickon o en sevimli, kocaman gülümsemesiyle içeri girdi. Yeni doğmuş kuzu kollarındaydı, küçük kızıl tilki de yanında hızlı hızlı yürüyordu. Fındık sol omzunda, Marsık sağ omzundaydı, ceketinin cebinden Kabuk'un başıyla pençeleri görünüyordu.

Colin yavaşça doğrulup uzun uzun baktı... Mary'yi ilk kez gördüğü zamanki gibi bakıyordu, ama bu sefer gözle-

rinde şaşkınlık ve sevinç bakışı vardı. Doğrusu Dickon hakkında duyduğu her şeye rağmen bu çocuğun neye benzeyebileceğini hiç kavrayamamıştı; tilkisi, kargası, sincapları ve kuzusu ona ve arkadaşlığına öyle yakınlardı ki neredeyse bir parçası gibi görünüyorlardı. Colin hayatında bir oğlanla hiç konuşmamıştı, şimdi keyif ve meraktan öyle şaşkına dönmüştü ki konuşmak aklına bile gelmiyordu.

Ama Dickon en küçük bir utangaçlık veya gariplik hissetmemişti. Utanmamıştı; çünkü ilk karşılaştıklarında karga da onun dilini bilmediği için sadece bakmış, hiç konuşmamıştı. Bütün yaratıklar sizi tanıyıncaya kadar böyle davranırlar. Colin'in kanepesine doğru yürüyüp yeni doğmuş kuzuyu usulca kucağına bıraktı, küçük yaratık hemen dönüp ılık kadife sabahlığın kıvrımlarına burnunu sürtmeye, kıvırcık kafasını tatlı bir sabırsızlıkla ona vurmaya başladı. Tabii bu durumda hiçbir çocuk konuşmadan duramazdı.

"Ne yapıyor?" diye haykırdı Colin. "Ne istiyor?"

Dickon daha da gülümseyerek, "Annesini istiyo," dedi. "Onu doyururken izlemenin hoşuna gitceğini biliyodum, ondan biraz aç getirdim."

Kanepenin önünde çömelip ceketinin cebinden biberonu çıkardı.

Küçük, kıvırcık, bembeyaz başı nazik esmer eliyle çevirerek, "Gel bakiyim ufaklık," dedi. "Peşinde olduğun bu. İpek kadife ceketlerde bulduğundan daha fazlasını bulcaksın bunda. Hadi al," dedi ve şişenin lastik ucunu sağa sola sürtünen ağzına itti, kuzu kendinden geçerek oburca emmeye başladı.

Bundan sonra ne söyleneceğini düşünmeye gerek kalmadı. Kuzu uyuyakaldığında Dickon birbiri ardına yağan sorulara tek tek cevap verdi. Onlara üç gün önce güneş doğarken kuzuyu nasıl bulduğunu anlattı. Fundalıkta durmuş bir tarlakuşunu dinliyor, koca maviliğin içinde bir benek haline gelinceye kadar gökyüzüne yükselişini seyrediyormuş.

"Onu nerdeyse gözden yitirivercektim ama şarkısını duyabiliyodum ve bir an dünyanın dışına çıkmış gibin görünmesine rağmen onu nası' işitebildiğime şaşıyodum... tam o sırada karaçalıların arasından başka bi' ses duydum. Cılız bir melemeydi, hemen o an bunun yeni doğmuş aç bir kuzu olduğunu anladım, bi' şekilde annesini kaybetmemiş olsa aç kalmayacağını da biliyodum, bu yüzden hemencecik aramaya koyuldum. Ya işte! Onu bulmaya çalıştım. Karaçalıların içine girip çıktım, çevresinde dolaştım, ama besbelli ki hep yanlış yöne gidiyodum. Ama en sonunda fundalığın ta tepesindeki bi' kayanın üzerinde küçücük bi' beyazlık gördüm, tırmandım, soğuktan ve açlıktan öleyazan küçüğü buluverdim."

O konuşurken Marsık açık pencereden bir içeri bir dışarı ciddiyetle uçuyor ve gaklayarak manzara hakkında düşüncesini belirtiyor; bu sırada dışarıdaki büyük ağaçlarda gezintiye çıkmış Fındık'la Kabuk da ağaçların gövdelerinde bir aşağı bir yukarı koşuyor ve dalları keşfediyorlardı. Kaptan da şöminenin önündeki halıya oturmayı tercih eden Dickon'ın yanı başına kıvrılmıştı.

Birlikte bahçecilik kitaplarındaki resimlere baktılar, Dickon bütün çiçekleri yerel adlarıyla tanıyor, hangilerinin gizli bahçede yetiştiğini tam olarak biliyordu.

Altında "Aquilegia" yazan çiçeği işaret ederek, "Burdaki adını söyleyemem, ama biz hasekiküpesi diyoz, şurdaki de aslanağzı, ikisi de çalılıkta yabani olarak büyür, ama bunlar bahçede yetişen cinsten, daha büyük ve muhteşemler. Bahçede büyük hasekiküpesi kümeleri bilem var. Açtıkları zaman mavi ve beyaz kelebeklerin kanat çırptığı bi' çiçek tarhına benzeyecek."

"Onları göreceğim," diye haykırdı Colin. "Hepsini göreceğim!"

"Evet, görmelisin," dedi Mary büyük bir ciddiyetle. "Ve hiç zaman kaybetmemelisin."

XX. Bölüm

"Sonsuza Dek Yaşayacağım... Sonsuza Dek!"

Ama bir haftadan fazla beklemek zorunda kaldılar, çünkü ilk olarak birkaç gün hava çok rüzgârlıydı, sonra da Colin'in üşütme tehlikesi ortaya çıktı; bu ikisinin birbiri ardına gelmesi kuşkusuz Colin'i fazlasıyla öfkelendirebilirdi ama yapacak bir sürü ince ve gizemli plan vardı, Dickon da fundalıkta, patikalarda, çalılıklarda ve dere kenarlarında olan biteni anlatmak için yalnızca birkaç dakikalığına da olsa hemen her gün geldi. Kuş yuvaları, tarlafareleri ve onların delikleri bir yana, susamurları, porsuklar ve susıçanlarının evleri hakkında anlattıkları, tüm gizli ayrıntıları bizzat bir hayvan büyücüsünden dinleyip bütün yer altı dünyasının ne kadar heyecan verici bir şevk ve hevesle çalıştığını kavradığınızda, sizi heyecandan neredeyse titretmeye yetiyordu.

"Onlar da bizim gibi," dedi Dickon, "sadece evlerini her yıl yeniden yapmak zorundalar. Bu da onları öyle bi' uğraştırıyo ki işlerini tamamlamak için kavgaya bile tutuşuyolar."

Ancak en çok dikkat gerektiren konu, Colin'in tam bir gizlilik içinde bahçeye götürülebilmesi için yapılan hazırlıklardı. O çalılıkların köşesinden dönüp sarmaşık kaplı duvarların arkasındaki gezinti yoluna girdikten sonra kimse tekerlekli sandalyeyi, Dickon'ı ve Mary'yi görmemeliydi. Gün geçtikçe Colin bahçeyi sarmalayan gizemin oranın en

büyük cazibelerinden biri olduğuna daha fazla ikna oldu. Bunu hiçbir şey bozmamalıydı. Hiç kimse bir sırları olduğundan kuşkulanmamalıydı. İnsanlar sadece Mary ve Dickon'ı sevdiği ve kendisine bakmalarına itiraz etmediği için onlarla dışarı çıktığını düşünmeliydi. İzleyecekleri rota hakkında uzun ve keyifli konuşmalar yaptılar. Şu patikadan çıkıp öbüründen inecek, diğerine geçip fıskiyenin oradan dönerek başbahçıvan Bay Roach'ın düzenlediği çiçek tarhlarına bakıyormuş gibi yapacaklardı. Böyle yapmak çok akıllıca görünüyordu, hiç kimse bunda bir gizem olduğunu düşünmeyecekti. Çalı çitlerin olduğu gezinti yoluna dönecekler ve uzun duvarın oraya gelene kadar izlerini kaybettireceklerdi. Bu neredeyse büyük generallerin savaş zamanı yaptıkları harekat planları kadar ciddi ve ayrıntılı olarak düşünülmüş bir plandı.

Hastanın dairesinde yeni ve tuhaf şeyler olduğu konusunda dedikodular elbette hizmetkârların odasından geçip ahırlarda çalışanlar ve bahçıvanlar arasında yayılıyordu, ama buna rağmen Bay Roach bir gün küçükbeyin odasından emir gelip hastanın evdekiler dışında hiç kimsenin görmediği dairesinde kendisiyle bizzat konuşmak istediğini duyunca şaşırıp kalmıştı.

Alelacele ceketini değiştirirken, "Bak hele," dedi kendi kendine, "n'olacak şimdi? Kendisine bakmanın yasak olduğu ekselansları hiç gözüne ilişmemiş bir adamı yanına çağırıyo."

Bay Roach hiç meraklanmıyor değildi. Oğlanı bir kere bile görmemiş, ama tekinsiz bakışları ve halleriyle delice öfkesi hakkında bir düzine abartılı hikâye dinlemişti. En çok duyduğu şey ise çocuğun her an ölebileceğiydi ve ortalıkta kambur bir sırtla güçsüz bacaklara dair onu hiç görmemiş olanların yaptığı sayısız hayali tarif vardı.

Onu arka merdivenlerden o zamana kadar gizli kalmış odaya açılan koridora götürürken, "Bu evde her şey değişiyor Bay Roach," dedi Bayan Medlock.

"Umalım da iyi yönde değişsin Bayan Medlock," diye cevap verdi adam.

"Bundan daha kötü olmaz nasılsa," diye devam etti kadın, "ama her şey ne kadar tuhaf olsa da işleri kolaylaştırdığı kesin. Kendinizi bir hayvanat bahçesinin ortasında bulursanız ve Martha Sowerby'nin kardeşi Dickon'ı sizden veya benden daha fazla kendi evindeymiş gibi davranırken görürseniz şaşırmayın Bay Roach."

Mary'nin içten içe hep inandığı gibi, bu Dickon'da gerçekten bir tür Sihir vardı. Bay Roach onun adını duyunca hafifçe gülümsedi.

"Buckingham Sarayı'nda da, bir kömür madeninin en dibinde de kendi evinde gibidir o," dedi. "Üstelik bu arsızlık değil. O çocuk iyi biri, doğal hali bu."

Muhtemelen önceden hazırlanması iyi olmuştu, yoksa şaşkına dönebilirdi. Yatak odasının kapısı açıldığında, oymalı sandalyenin yüksek arkalığına kendi evindeymiş gibi tünemiş olan iri bir karga epeyce yüksek sesle gaklayarak bir ziyaretçinin geldiğini duyurdu. Bayan Medlock'un uyarısına rağmen Bay Roach geriye doğru sıçrayarak bütün vakarını yitirmekten son anda kurtuldu.

Genç Raca ne yatağındaydı ne kanepesinde. Bir koltukta oturuyordu; yanında da diz çökmüş Dickon'ın biberonla süt verdiği ve karnı doyurulan her kuzu gibi kuyruğunu sallayan küçük bir kuzu vardı. Dickon'ın sırtına tırmanmış bir sincap dikkatle bir fındığı dişliyordu. Hindistan'dan gelen küçük kız, büyük bir taburede oturmuş etrafına bakıyordu.

"Bay Roach geldi küçükbey," dedi Bayan Medlock.

Genç Raca dönüp uşağına baktı... en azından başbahçıvanın hissettiği buydu.

"Ah, Roach sen misin?" dedi. "Seni çok önemli emirler vermek için çağırttım."

"Buyrun efendim," diye cevap verdi Roach, bahçedeki bütün meşeleri kesmek veya meyve bahçelerini süs havuzlu

bahçelere çevirmek gibi talimatlar alıp almayacağını merak ediyordu.

"Bugün öğleden sonra sandalyemle dışarı çıkacağım," dedi Colin. "Eğer temiz hava bana yararsa her gün çıkabilirim. Ben çıkınca bahçe duvarının yanındaki Uzun Yol'un yakınında hiçbir bahçıvan olmamalı. Orada kimse olmayacak. Saat iki civarında dışarı çıkacağım ve ben işlerinin başına dönebilecekleri haberini gönderene kadar herkes oradan uzak durmalı."

"Tamam efendim," diye karşılık verdi Bay Roach, meşelerin kesilmeyeceğini ve meyve bahçelerinin de güvende olduğunu anlayınca içi rahat etmişti.

Colin kıza dönerek, "Mary," dedi, "biriyle konuşmayı bitirip gitmesini istediğinizde Hindistan'da ne derdiniz?"

"'Çekilebilirsin' diyeceksin," diye cevapladı Mary.

Raca elini şöyle bir salladı.

"Çekilebilirsin Roach," dedi. "Ama unutma, bu söylediklerim çok önemli."

Karga boğuk ama kaba olmayan bir sesle, "Gak-gak!" diyerek düşüncesini belirtti.

Bay Roach, "Peki efendim. Teşekkür ederim efendim," dedi, sonra Bayan Medlock onu odadan çıkardı.

Gayet iyi huylu bir adam olan Bay Roach koridora çıktıklarında neredeyse kahkaha atacakmış gibi gülümsedi.

"Tanrım!" dedi. "Onda tam bir lord havası var, değil mi? Neredeyse bütün kraliyet ailesini bizzat şahsında toplamış... Sanırsın kraliçenin kocası."

"Aman!" diye karşı çıktı Bayan Medlock, "Yürümeye başladığından beri hepimizi ayakları altına almasına izin verdik, insanların bunun için doğduğunu sanıyor."

"Belki bu huyundan vazgeçer, tabii eğer yaşarsa," dedi Bay Roach.

"Eh, emin olunacak tek bir şey var," dedi Bayan Medlock. "Eğer yaşarsa ve şu Hintli kız burada kalırsa, Susan

Sowerby'nin dediği gibi bütün portakalın ona ait olmadığını kesinkes öğretir. O da payına düşeni muhtemelen görür."

İçeride Colin yastıklarına yaslanmıştı.

"Artık her şey güvende," dedi. "Bugün öğleden sonra göreceğim orayı... öğleden sonra bahçeye gireceğim!"

Dickon hayvanlarıyla birlikte bahçeye döndü, Mary de Colin'le kaldı. Kız onun yorgun olduğunu sanmıyordu, ama öğle yemeği gelene kadar pek sessizdi, yemeğini yerken de suskun kaldı. Mary nedenini merak edip sordu.

"Ne kadar iri gözlerin var Colin," dedi kız. "Düşüncelere daldığında fal taşı gibi oluyorlar. Şimdi ne düşünüyorsun?"

"Neye benzediğini düşünmekten kendimi alamıyorum," diye cevap verdi.

"Bahçenin mi?" diye sordu Mary.

"Baharın," dedi Colin. "Daha önce baharı hiç gerçekten görmediğimi düşünüyordum. Neredeyse hiç dışarı çıkmadım, çıktığımda da hiç bakmadım. Hiç düşünmedim bile bunu."

"Ben de Hindistan'da hiç bahar görmedim, çünkü orada bahar yoktu," dedi Mary.

Bir odaya tıkıldığı, hastalıklarla geçen bir hayatı olduğu için Colin'in hayal gücü Mary'ninkinden daha kuvvetliydi; en azından harikulade kitaplara ve resimlere bakmak için çok zaman harcamıştı.

"O sabah içeri koşup, 'Geldi! Geldi!' deyişin kendimi bir tuhaf hissettirdi bana. Sanki bir şeyler büyük bir tören alayıyla, patlama sesleri ve müzik dalgalarıyla geliyor gibiydi. Kitaplarımdan birinde böyle bir resim var... çelenkler ve çiçekli dallar taşıyan hoş insanlar ve çocuklardan oluşmuş bir kalabalık, herkes gülüp dans ederek bir araya geliyor ve kaval sesleri duyuluyor. 'Altın trompetlerin sesini duyarız belki' dememin ve pencereyi açmanı söylememin nedeni buydu."

"Ne kadar eğlenceli!" dedi Mary. "İnsan gerçekten tam böyle hissediyor. Bütün çiçekler, yapraklar, yeşillikler, kuşlar ve yabani hayvanlar hep birlikte dans etse nasıl da kalabalık

olurdu! Eminim, dans edip şarkı söyleyecek ve kaval çalacaklar, her taraf ezgilerle dolacak."

İkisi de güldü; ama fikir gülünç olduğu için değil, çok hoşlarına gittiği için gülüyorlardı.

Bir süre sonra bakıcı Colin'i hazırladı. Çocuğun kütük gibi yatmak yerine elbiseleri giydirilirken doğrulup oturduğunu ve kendisine yardım etmeye çalıştığını fark etti, bir yandan da Mary'yle sürekli konuşup gülüşüyorlardı.

Colin'i muayene etmek için gelen Doktor Craven'a, "Bugün iyi günlerinden biri efendim," dedi. "Morali o kadar düzgün ki bu onu güçlendiriyor."

"Öğleden sonra eve geldiğinde yine uğrayacağım," dedi Doktor Craven. "Dışarı çıkmanın ona nasıl geldiğini görmeliyim. Umarım," dedi alçak sesle, "sizin de onunla birlikte gitmenize izin verir."

Bakıcı beklenmedik bir kararlılıkla, "Bu konunun bir öneride bulunulmadan burada kapanmasını tercih ederim efendim," diye cevap verdi.

Belli belirsiz bir asabiyetle, "Aslında bunu önermeye karar vermemiştim," dedi doktor. "Bir deneyeceğiz bakalım. Dickon'a yeni doğmuş bir çocuğu bile emanet edecek kadar güvenirim."

Evdeki en kuvvetli uşak, Colin'i aşağıya taşıyıp Dickon'ın yanında beklediği tekerlekli sandalyesine oturttu. Uşak oğlanın battaniyesini ve yastıklarını da düzelttikten sonra Raca ona ve bakıcıya doğru elini salladı.

"Çekilebilirsiniz," dedi, bunun üzerine ikisi de çabucak gözden kayboldular ve itiraf etmek gerekir ki eve girip güvende olduklarında kıkır kıkır güldüler.

Dickon tekerlekli sandalyeyi yavaşça ve belli bir hızla itmeye başladı. Bayan Mary yanında yürüyordu, Colin de arkasına yaslanmış, yüzünü göğe çevirmişti. Gökkubbe çok yüksekti ve kar beyazı küçük bulutlar gökyüzünün kristal maviliği altında kanat açmış süzülen beyaz kuşlara benzi-

yordu. Fundalığın yumuşacık derin nefesini önüne katıp esen rüzgâr yabani, temiz ve hoş kokuluydu. Colin rüzgârı içine çekmek için zayıf göğsünü kaldırıyor ve etrafına öyle bir bakıyordu ki sanki etrafı kulakları yerine iri gözleriyle dinliyordu.

"Ne kadar çok şarkı söyleyen, öten ve uğuldayan ses var," dedi. "Rüzgârın getirdiği bu koku da nedir?"

"Fundalıkta açan karaçalıların kokusu," diye cevap verdi Dickon. "Yaa! Arılara gün doğdu bugün."

İlerledikleri patikada tek bir insan bile görünmüyordu. Bahçıvanlar ve yardımcıları bir büyüyle ortadan kaybolmuştu. Çocuklar çitlerin arasından ve fıskiyenin yanındaki tarhların etrafından dolanıp gizemli amaçları için dikkatle planladıkları rotayı takip ediyorlardı. Sonunda sarmaşıklı duvarın yanındaki Uzun Yol'a döndüklerinde, yaşamak üzere oldukları heyecanın yarattığı duygu yüzünden açıklayamadıkları garip bir nedenle fısıldayarak konuşmaya başladılar.

"İşte burası," dedi Mary fısıltıyla. "İşte merakla aşağı yukarı yürüyüp durduğum yer burası."

"Burası mı?" diye haykırdı Colin, gözleri sabırsız bir merakla sarmaşıkları taramaya başladı. "Ama bir şey göremiyorum," diye fısıldadı. "Burada kapı yok."

"Ben de öyle sanmıştım," dedi Mary.

Nefeslerin tutulduğu hoş bir sessizlikten sonra tekerlekli sandalye ilerlemeye başladı.

"Burası Ben Weatherstaff'ın çalıştığı bahçe," dedi Mary.

"Öyle mi?" dedi Colin.

Birkaç metre sonra Mary yeniden fısıldadı.

"Burası da kızılgerdanın duvarın üzerinden uçtuğu yer," dedi.

"Öyle mi?" diye haykırdı Colin. "Ah! Keşke yine gelse!"

Müthiş bir keyifle büyük bir leylak çalısının altını işaret ederek, "Şurası da," dedi Mary, "küçük toprak yığınına konup bana anahtarı gösterdiği yer."

Bunun üzerine Colin doğruldu.

"Neresi? Neresi? Şurası mı?" diye haykırdı, gözleri Kırmızı Başlıklı Kız'ın masaldaki kurdun gözleri için söylediği kadar kocaman olmuştu. Dickon durdu, tekerlekli sandalye de durdu.

Sarmaşığa yakın tarha doğru yürüyerek, "Şurası da," dedi Mary, "bana duvarın tepesinden cıvıldadığında onunla konuşmaya gittiğim yer." Sonra aşağı doğru sarkan yeşil perdeyi tuttu, "Bu da rüzgârın geriye uçurduğu sarmaşık."

"Ya! Öyle mi... öyle mi?" dedi nefesi kesilen Colin.

"İşte bu kapının kolu, bu da kapı. Dickon arabayı içeri it... çabuk ol!"

Dickon güçlü, kararlı, harika bir itişle söyleneni yaptı.

Ama Colin, sevinçten nefesi kesilmesine rağmen yastıklarına iyice yaslandı ve elleriyle gözlerini kapadı, içeri girip sandalye sanki sihirli bir şekilde durana ve kapı kapanana kadar ellerini öyle tutup hiçbir şey görmedi. Ondan sonra ellerini çekip Dickon ve Mary'nin yaptığı gibi döne döne çevresine baktı. Duvarların, toprağın, ağaçların, sallanan sürgünlerin ve filizlerin üzerine yumuşak, küçük yaprakların güzel yeşil duvağı sarılmıştı; ağaçların altındaki çimenlerde, kameriyelerdeki gri renkli ayaklı vazolarda, sağda solda, her yerde altın rengi, mor ve beyaz izler ve benekler vardı, başının üstündeki ağaçlar pembe ve kar beyazı renkler taşıyordu, her taraftan kanat çırpışlar, belli belirsiz tatlı kaval sesleri, vızıltılar ve güzel kokular geliyordu. Güneş sanki bir elin yumuşak dokunuşuyla sıcak sıcak yüzüne vuruyordu. Mary ve Dickon durmuş, merakla ona bakıyorlardı. Çok tuhaf ve farklı görünüyordu, çünkü pembe bir parıltı fildişi beyazlığındaki yüzünü, boynunu, ellerini... her yanını sarmıştı.

"İyileşeceğim! İyileşeceğim!" diye haykırdı Colin. "Mary! Dickon! İyileşeceğim! Ve sonsuza dek yaşayacağım, sonsuza dek!"

XXI. Bölüm

Ben Weatherstaff

Hayatın en tuhaf yanlarından biri, kimi zaman insanların sonsuza dek yaşayacaklarından oldukça emin olmalarıdır. İnsan bunu bazen içine işleyen muhteşem bir şafak vakti kalkıp dışarı çıktığında, yalnız başına öylece durup kafasını iyice geriye atarak yukarı baktığında, Doğu'nun insanı neredeyse haykıracak hale getirdiği ve binlerce binlerce binlerce yıldır her sabah olduğu gibi güneşin doğuşunun o tuhaf, değişmeyen görkemi karşısında kalbinin duracak gibi olduğu ana kadar solgun gökyüzünün yavaşça değişip kızarışını, bilinmeyen nice olağanüstü şeyin meydana gelişini seyrettiğinde fark eder. Bunu bir an için hisseder. Kimi zaman da bir korulukta gün batarken bir başına durup dalların altından ve arasından süzülen gizemli, altın rengi, koyu dinginlik onun duymak için çabaladığı ama kolayca duyamadığı bir şeyi yavaşça tekrar tekrar söyler gibi olduğunda hisseder bunu. Sonra bazen geceleyin milyonlarca yıldızın durup onu seyrettiği koyu maviliğin muazzam sessizliğinde bundan emin olur; kimi zaman uzaklardan gelen bir müzik sesi bunu gerçek kılar, kimi zaman da birinin gözlerindeki bakış.

Colin gizli bir bahçenin dört yüksek duvarı arasında ilkbaharı ilk kez gördüğü, duyduğu ve hissettiği zaman olan da

buna benzer bir şeydi. O öğleden sonra sanki bütün dünya kendini bir çocuk için mükemmel, göz kamaştıracak kadar güzel ve şefkatli olmaya adamış gibi görünüyordu. Belki de bahar saf göksel bir iyilikten gelmiş ve her şeyi mümkün olabildiği kadar bir araya toplamıştı. Dickon defalarca yaptığı işi bıraktı, gözlerinde büyüyen bir hayretle öylece durup başını usul usul iki yana salladı.

"Ah! Çok gözel çok," dedi. "On iki yaşım bitiyo, on üçe giriyom ve bu on üç yılda bissürü öğleden sonra gördüm, ama sanırsam böyle gözelini hiç görmedimdi daha."

"Hıhı, burası aşırı gözel," dedi Mary, saf bir neşeyle içini çekti. "Eminim dünyanın gelmiş geçmiş en gözel öğleden sonrası bu."

"Siz de ben gibi mi düşünüyonuz?" dedi Colin, muazzam bir dikkatle. "Bunların hepiciği benim için mi böle?"

"Amanın!" diye haykırdı Mary hayranlıkla. "Ne kadar iyi bir Yorkshire şivesi. Birinci sınıf... cidden."

Ve neşe her yanı sardı.

Tekerlekli sandalyeyi arıların müziğinin ve kar beyazı çiçeklerin sardığı bir erik ağacının altına çektiler. Ağaç tıpkı bir kralın tenteli gölgeliğine benziyordu, periler kralının gölgeliğine. Yakınlarda çiçek açmış kiraz ağaçları, üzerindeki pembe ve beyaz tomurcukların bazıları patlayıp açılmış elma ağaçları vardı. Gölgeliğin çiçekli dallarının arasından mavi gökyüzü parçaları harikulade gözler gibi aşağıya bakıyordu.

Mary ve Dickon sağda solda biraz çalıştılar, Colin de onları seyretti. Bakması için ona bir şeyler getiriyorlardı: açmakta olan tomurcuklar, sımsıkı kapalı tomurcuklar, yaprakları yeni yeşillenmeye başlayan dallar, çimenlere düşmüş bir ağaçkakan tüyü, yumurtadan erken çıkmış bir kuşun boş yumurta kabuğu. Dickon sandalyeyi yavaşça bahçede dolaştırdı, oğlan topraktan fışkıran veya ağaçlardan sarkan harikulade şeylere baksın diye her seferinde duruyordu. Bu sihirli bir kralla kraliçenin ülkesine kabul edilip sahip ol-

dukları gizemli zenginliklerin ziyaretçiye gösterilmesi gibi bir şeydi.

"Kızılgerdanı görüp göremeyeceğimizi merak ediyorum," dedi Colin.

"Sonra yeterince görürsün," diye cevap verdi Dickon. "Yavrucaklar yumurtadan çıktığında başını döndürecek kadar çok işi olcak. Nerdeyse kendi cüssesi kadar büyük kurtçukları taşıyarak oraya buraya uçtuğunu görceksin, yuvaya geldiğinde öle bi' gürültü patırtı çıkar ki ilk parçayı kocaman açılmış hangi ağza koyacağını bilemez. Her tarafta gagalar iyicene açılır, ciyaklamalar susmaz. Annem açılmış gagaları doyurmak için delice uğraşan bi' kızılgerdanı gördüğünde kendini hiç iş yapmayan bi' hanım gibi hissettiğini söylüyo. İnsanlar göremese de yavruları beslerken epeycene ter dökmek gerektiğini onlarda gördüğünü söylüyo."

Bu öyle içten kıkırdamalarına neden oldu ki seslerinin duyulmaması gerektiğini hatırlayarak elleriyle ağızlarını kapatmak zorunda kaldılar. Colin'e birkaç gün önce bahçede fısıldayarak ve alçak sesle konuşmak gerektiği konusunda bilgi vermişlerdi. Çocuk bu gizemlilikten hoşlanmıştı ve elinden gelenin en iyisini yapıyordu, ama heyecan dolu bir neşe içindeyken bir fısıltıyı geçmeyecek şekilde gülmek çok zordu.

Öğleden sonranın her anı yeni şeylerle doluydu ve gün ışığı her geçen saat daha da altın rengine bürünüyordu. Tekerlekli sandalye gölgeliğin altına çekilmişti, Dickon çimenlerin üzerine oturmuş, tam kavalını çıkarmıştı ki Colin daha önce fark etmek için zaman bulamadığı bir şey gördü.

"Şuradaki çok yaşlı bir ağaç, değil mi?" dedi.

Dickon çimenliğin öte tarafındaki ağaca baktı, Mary de baktı ve kısa bir sessizlik oldu.

Sonra, "Evet," diye cevap verdi Dickon, alçak sesinde çok yumuşak bir tını vardı.

Mary gözlerini ağaca dikmiş düşünüyordu.

"Dalları pek gri, üzerinde de tek bir yaprak yok," diye devam etti Colin. "Ölmüş gibi, öyle değil mi?"

"Evet," diye kabul etti Dickon. "Ama bak, gövdesine tırmanan güller yakında yapraklanıp çiçek açınca ölü ağacın her yanını gizleyivercek. O zaman ölü gibi görünmez. Belki de bütün ağaçların en güzeli olcak."

Mary hâlâ gözlerini ağaca dikmiş düşünüyordu.

"Büyük bir dalı kırılmış gibi görünüyor," dedi Colin. "Acaba nasıl oldu bu?"

"Yıllar önce olmuş," diye cevap verdi Dickon. Birden rahatlayarak elini Colin'in omzuna koydu, "Ah!" dedi. "Kızılgerdana bak! İşte şurada! Eşi için yiyecek arıyor."

Colin neredeyse kaçıracaktı ama son anda kuşu gördü, şimşek gibi geçen kızıl göğüslü kuşun gagasında bir şey vardı. Yeşilliklerin üzerinden hızla geçip köşedeki sık çalıların arasına girdi ve gözden kayboldu. Colin hafifçe gülerek yeniden yastıklarına yaslandı.

"Eşine çayını götürüyor. Muhtemelen saat beş. Galiba benim de canım çay istedi."

Öyle güvendeydiler ki...

Mary daha sonra Dickon'a, "Kızılgerdanı gönderen Sihirdi," dedi gizlice. "Biliyorum Sihirdi." İkisi de Colin'in dalı on yıl önce kırılmış olan ağaç hakkında soru sormasından korkmuşlar ve bu konuda kendi aralarında konuşmuşlardı, Dickon durup sıkıntıyla kafasını kaşımıştı.

"Öteki ağaçlardan farkı yokmuş gibisine davranmamız gerekiyo," demişti. "Ona dalın nası' kırıldığını asla anlatamayız, zavallıcık. Ağaçla ilgili bir şey söylerse... neşeli görünmemiz gerekiyo."

"Aynen öyle gerekiyo," diye cevap vermişti Mary.

Ama gözünü dikmiş ağaca bakarken neşeli göründüğünü hiç sanmıyordu. O birkaç dakika boyunca Dickon'ın söylediği şu diğer şeyde gerçeklik payı olup olmadığını düşünüp durmuştu. Dickon şaşkın şaşkın pas kızılı saçlarını karıştır-

maya devam etmiş, sonunda mavi gözlerinde bir rahatlık belirmeye başlamıştı.

Biraz tereddüt ederek, "Bayan Craven çok hoş bir genç hanımmış," diye devam etmişti. "Annem onun bu dünyadan göçmüş bütün annelerin yaptığı gibin çocuğuyla ilgilenmek için sık sık Misselthwaite civarında dolanabileceğini düşünüyo. Gelmek zorundalar, anlıyon ya. Belkim de bahçededir, bizi burada çalışmaya çağırmıştır, Colin'i getirmemizi o söylemiştir."

Mary onun Sihirle ilgili bir şeyi kastettiğini düşünmüştü. Sihire çok inanıyordu. İçten içe Dickon'ın çevresindeki her şeye Sihir, tabii ki iyi türden bir Sihir yaptığına, insanların bu yüzden onu böyle çok sevdiğine, yabani hayvanların da bu yüzden onun dost olduğunu bildiklerine inanıyordu. Gerçekten de Colin o tehlikeli soruyu sorduğunda kızılgerdanı tam vaktinde oraya getirenin Dickon'ın özel bir yeteneği olup olmadığını merak etmişti. Sihrinin bütün öğleden sonra işbaşında olduğunu ve Colin'i tamamen farklı bir çocuğa çevirdiğini hissediyordu. Onun o çığlıklar atan, yastıklarını yumruklayıp ısıran deli yaratık olabilmesi mümkün görünmüyordu. Fildişi beyazlığı bile değişmişti sanki. Bahçeye ilk geldiğinde yüzünde, boynunda ve ellerinde oluşan hafif renklenme gerçekten hiç yok olmamıştı. Fildişi veya balmumundan değil, etten yapılmış gibi görünüyordu artık.

Kızılgerdanın iki üç kez eşine yiyecek taşıdığını gördüler; bu da onlara çay saatini hatırlattı ve Colin'in canı fena halde çay istedi.

"Git de uşaklardan birine ormangüllerinin olduğu yola sepetle bir şeyler getirmesini söyle," dedi Mary'ye. "Sonra sen ve Dickon sepeti buraya getirirsiniz."

Makul bir fikirdi, kolayca uygulandı, beyaz örtü çimenlere serilip sıcak çay, tereyağlı kızarmış ekmek ve hamur tatlısıyla nefis bir yemek yenildi; o sırada birkaç kuş neler

olduğunu araştırmak için yuvalarının getir götür işlerine ara verip büyük bir gayretle kırıntıları incelemeye koyuldu. Fındık ve Kabuk kek parçalarıyla ağaçlara tırmandılar, Marsık da yarısı yenmiş bir hamur tatlısını kapıp bir köşeye çekildi, gagaladı, inceledi, evirip çevirdi ve bir lokmada yutmaya karar verinceye kadar boğuk sesli yorumlarda bulundu.

Öğle sonrası en tatlı vaktine doğru yavaşça akıyordu. Güneş altın mızraklarını daha derine saplıyor, arılar evlerine dönüyor, kuşlar daha seyrek uçuyordu. Dickon'la Mary çimenlerin üzerinde oturuyordu, çay sepeti eve götürülmek üzere toplanıp hazır edilmişti; Colin kalın buklelerini alnından çekmiş, yastıklarına uzanmış yatıyordu, yüzünün rengi gayet doğal görünüyordu.

"Bu öğleden sonra geçsin istemiyorum," dedi, "ama yarın yine geleceğim, ertesi gün, sonraki gün, bir sonraki gün de."

"Bol bol temiz hava alacaksın, değil mi?" dedi Mary.

"Başka hiçbir şey almayacağım," diye cevap verdi Colin. "Şimdi baharı gördüm, yazı da göreceğim. Burada büyüyen her şeyi göreceğim. Ben de burada büyüyeceğim."

"Tabii ki de," dedi Dickon. "Seni burada yürütcez, çok önce başkalarının yaptığı gibi toprağı kazmanı sağlıycaz."

Colin'in yüzü aşırı heyecandan kızardı.

"Yürümek mi?" dedi. "Kazmak mı? Ben mi yapacağım?"

Dickon'ın ona bakışı özenli ve ihtiyatlıydı. Ne o ne de Mary bacaklarında herhangi bir sorun olup olmadığını sormamıştı.

"Elbette ki yapacaksın," dedi Dickon kararlılıkla. "Senin... senin de herkes gibi bacakların var!"

Mary, Colin'in cevabını duyana kadar epey korktu.

"Aslında bir rahatsızlıkları yok," dedi Colin, "ama aşırı ince ve zayıflar... Öyle çok titriyorlar ki ayakta durmaya çalışmaktan bile korkuyorum."

Mary de Dickon da rahat bir nefes aldı.

"Korkmayı bırakınca ayaklarının üzerinde durabilcen," dedi Dickon tazelenmiş bir neşeyle. "Çok yakında korkmaktan da vazgeçcen."

"Ben mi?" dedi Colin, olacakları merak eder gibi kımıldamadan yatıyordu.

Bir süre hiç ses çıkarmadan durdular. Güneş alçalıyordu. Bu her şeyin durgunlaştığı vakitti, hepsi de gerçekten çok yoğun ve heyecanlı bir gün geçirmişti. Colin rahatça dinleniyormuş gibi görünüyordu. Hayvanlar bile hareket etmeyi bırakmış, hep birlikte onların yanında dinlenmeye çekilmişlerdi. Marsık alçak bir dala tünemiş, bir bacağını yukarı çekmişti, gözleri uykudan kapanıyordu. Mary kendi kendine onun bir dakika sonra horlamaya başlayacakmış gibi göründüğünü düşündü.

Bu sessizliğin ortasında Colin'in başını hafifçe kaldırıp birden telaşla ve korkuyla fısıldaması epeyce irkiltici oldu.

"Şu adam da kim?"

Dickon'la Mary ayağa fırladı.

İkisi birden haykırırcasına "Adam mı?" dediler.

Colin yüksek duvarı işaret etti.

"Bakın!" diye heyecanla fısıldadı. "İşte bakın!"

Mary ile Dickon dönüp baktılar. Ben Weatherstaff'ın kızgın yüzü, duvarın öte yanındaki bir merdivenin tepesinden onlara dik dik bakıyordu. Mary'ye yumruğunu salladı.

"Eğer bekâr olmayaydım, sen benim kızım olaydın," diye haykırdı, " sana iyi bir sopa atardım."

Sonra tehditkâr bir tavırla bir basamak daha çıktı, sanki aşağıya atlayıp kızı pataklamak istermiş gibi güçlü bir niyeti vardı; ama Mary ona doğru yürürken fikrini değiştirerek merdivenin son basamağında durup yumruğunu salladı.

"Bu kadarı da gelmezdi aklıma dorusu!" diye nutuk atmaya başladı. "İlk gördüğümde bilem sana katlanamadım. Ekşi süt suratlı küçük çalı süpürgesi, sürekli soru soruyo, istenmedik her yere burnunu sokalıyo. Benlen neden yakın-

lık kurdun hiç anlamadımdı. Ah o kızılgerdan olmayaydı... Lanet olasıca kuş..."

Mary derin bir nefes alıp, "Ben Weatherstaff," dedi. Tam altında durmuş, soluk soluğa sesleniyordu. "Ben Weatherstaff, bana yolu gösteren kızılgerdandı!"

Ben öyle öfkeliydi ki o anda gerçekten duvarın öbür tarafına atlayacakmış gibi göründü.

"Seni küçük afacan!" diye aşağıya seslendi. "Suçu zavallı kızılgerdanın üzerine atıyorsun ha... Gerçi o da hiçbi' şeyciklere saygı göstermez. Demek sana yolu o gösterdi! O kuş! Hee! Seni küçük aptal!" Mary adamın sonraki laflarının birdenbire ağzından döküldüğünü fark etti, çünkü belli ki meraktan çatlıyordu. "Ama nasıl becerdin de buraya girebildin?"

"Yolu kızılgerdan gösterdi," diye inatla tekrar etti Mary. "Ne yaptığını bilmiyordu, ama yaptı. Oradan bana yumruğunu sallarken sana bunları anlatamam."

Weatherstaff o anda birden yumruğunu sallamayı bıraktı, kızın başının üzerinden çimenliği aşıp ona doğru gelen şeyi görünce ağzı resmen açık kaldı.

Adamın laf sağanağının ilk sesleri karşısında Colin o kadar şaşırmıştı ki büyülenmiş gibi sadece doğrulup onu dinlemişti. Ama sonra konuşmanın ortasında kendini toplayıp emredercesine başıyla Dickon'a işaret etti.

"Sandalyemi oraya sür!" dedi. "İyice yaklaştır ve tam adamın önünde dur!"

Ve işte Ben Weatherstaff'ın durup ağzı açık seyrettiği de tahmin edeceğiniz gibi buydu. Üzerinde ince beyaz elini mağrur bir edayla ona doğru uzatan, kara kirpikli iri gözlerinde krallara yaraşır bir güçle arkasına yaslanmış genç bir Racanın oturduğu ona doğru gelen resmi bir araba görünümündeki, rahat yastıklar ve örtülerle donatılmış tekerlekli bir sandalye. İşte bu, gelip Ben Weatherstaff'ın burnunun dibinde durdu. Gerçekten de ağzının açık kalmasında şaşılacak bir şey yoktu.

"Benim kim olduğumu biliyor musun?" diye sordu Raca.

Ben Weatherstaff nasıl da bakakalmıştı! Yaşlı gözleri hayalet görmüşçesine karşısındakine sabitlenmişti. Gözünü dikip baktı, baktı, boğazındaki yumruyu yok etmek için yutkundu ama tek kelime etmedi.

Colin daha buyurgan bir edayla, "Benim kim olduğumu biliyor musun?" diye yine sordu. "Cevap ver!"

Ben Weatherstaff boğum boğum olmuş elini kaldırıp gözleri ve alnını ovuşturduktan sonra tuhaf, titrek bir sesle cevap verdi.

"Sen kim misin?" dedi. "Evet, biliyom. Suratından annenin gözleri bana bakıyo. Buraya nası' geldin, Tanrı bilir. Sen o zavallı kötürümsün."

Colin bir sırtı olduğunu bile unutmuştu. Suratı kıpkırmızı oldu ve dimdik oturdu.

"Ben kötürüm değilim!" diye öfkeyle bağırdı. "Değilim!"

Mary dizginlenmez bir öfkeyle, "Değil!" diyerek duvarın üstüne doğru haykırdı. "Topluiğne başı kadar bile kamburu yok! Ben baktım, hiçbir şey yok... hiçbir şey!"

Ben Weatherstaff elini yeniden alnına götürüp ne kadar baksa da yetmiyormuş gibi bakmaya devam etti. Eli titredi, dudakları titredi, sesi titredi. Cahil ve patavatsız bir ihtiyardı, sadece duyduğu şeyleri hatırlayabiliyordu.

"Senin... senin çarpık bi' sırtın yok mu yağni?" dedi boğuk bir sesle.

"Hayır!" diye bağırdı Colin.

Sesi titreyen Ben daha da boğuk bir sesle, "Senin... senin bacakların çarpık değil mi?" dedi.

Bu kadarı da fazlaydı. Colin'in genellikle öfke nöbetlerine harcadığı güç, bu sefer başka bir biçimde doluyordu içine. Şimdiye kadar hiç –fısıltıyla bile olsun– çarpık bacaklı olduğu iddia edilmemişti; Ben Weatherstaff'ın sesiyle açığa vurulan bu tamamen basit inanış, Racanın yapısı gereği katlanabileceğinin çok ötesindeydi. Öfkesi ve kırılan onuru o

anda ona her şeyi unutturmuş ve içini daha önce hiç bilmediği, neredeyse olağanüstü bir güçle doldurmuştu.

"Gel buraya!" diye bağırdı Dickon'a ve bacaklarını örten örtüyü sıyırıp açmaya başladı. "Buraya gel! Buraya gel! Hemen!"

Dickon saniyesinde yanındaydı. Mary nefesini tutmuştu ve sarardığını hissediyordu.

Kendi kendine çabuk çabuk ve anlaşılması güç bir biçimde, "Bunu yapabilir! Bunu yapabilir! Bunu yapabilir! Yapabilir!" diye mırıldanıyordu.

Kısa süren sert bir mücadele olmuş, örtü yere fırlatılmıştı; Dickon Colin'i kolundan tuttu, sıska bacaklar ortaya çıktı, zayıf ayaklar çimlerin üstündeydi. Colin dimdik ayakta duruyordu... dimdik... bir ok gibi düzgün ve garip bir şekilde uzun boylu görünüyordu, başını arkaya atmıştı, tuhaf gözlerinde şimşekler çakıyordu.

"Bana bak!" diyerek Ben Weatherstaff'a doğru atıldı. "Bir bak bana... bak!"

"Benim kadar dik," diye haykırdı Dickon. "Yorkshire'daki herhangi bi' çocuk kadar dik!"

Ben Weatherstaff'ın yaptığı şey, Mary'ye göre tuhafın da ötesindeydi. Yaşlı ellerini çırparken nefesi tıkanmış, yutkunmuş ve açık havanın kırıştırdığı yanaklarından aşağı birdenbire yaşlar dökülmeye başlamıştı.

"Ah!" diye haykırdı. "Yalan söylüyolarmış hep! Çıta gibim ince ve hayalet gibim beyazsın, amma vücudunda bir yumru bilem yok. İlerde tam bi' erkek olacaksın. Tanrı seni korusun!"

Dickon Colin'in kolunu sımsıkı tutuyordu, ama çocuk sendelemeye falan başlamamıştı. Daha dik, daha düzgün duruyor ve dosdoğru Ben Weatherstaff'ın yüzüne bakıyordu.

"Babam uzakta olduğu zaman," dedi, "senin efendin benim. Bana itaat edeceksin. Burası benim bahçem. Bu konuda tek kelime etmeye kalkışma! Merdivenden in ve Uzun

Yol'a git, Bayan Mary seni orada karşılayıp buraya getirecek. Seninle konuşmak istiyorum. Seni burada istememiştik, ama şimdi bu sırra dahil olacaksın. Acele et!"

Ben Weatherstaff'ın huysuz yaşlı suratı hâlâ o beklenmedik gözyaşı seli yüzünden ıslaktı. Başını geriye atmış, ayaklarının üzerinde dimdik duran zayıf Colin'den gözlerini alamıyor gibiydi.

"Ah be çocuk," diye âdeta fısıldadı. "Ah evladım!" Sonra kendine gelip birden başındaki bahçıvan şapkasına dokundu, "Peki efendim! Peki efendim!" dedi ve emirlere itaat ederek merdivenden inip gözden kayboldu.

XXII. Bölüm

Güneş Batarken

Adamın kafası gözden kaybolunca Colin Mary'ye döndü.

"Gidip karşıla onu," dedi. Mary de çimenlerin üzerinden uçarcasına geçip sarmaşıkların altındaki kapıya gitti.

Dickon keskin bakışlarla Colin'i izliyordu. Yanakları pençe pençe kızarmıştı ve harika görünüyordu, hiç de düşecekmiş gibi değildi.

"Ayakta durabiliyorum," dedi oğlan, başı hâlâ dimdikti ve gayet asil bir edayla konuşmuştu.

"Korkmaktan vazgeçersen yapabilirsin dediydim dimi," diye cevap verdi Dickon. "Sen de vazgeçtin işte."

"Evet, vazgeçtim," dedi Colin.

Sonra birden Mary'nin söylediği bir şeyi hatırladı.

"Yoksa Sihir mi yapıyorsun?" diye sordu sertçe.

Dickon'ın kıvrık dudakları neşeli bir gülüşle açıldı.

"Sen o Sihri kendin yapıyon," dedi. Kalın çizmeleriyle çimenlerin arasındaki bir çiğdem kümesine dokunarak, "Şunları topraktan çıkarıveren de aynı Sihir."

Colin çiğdemlere baktı.

"Evet," dedi yavaşça, "bundan daha büyük bi' Sihir olabilemez... olabilemez."

Daha da dikleşti.

Birkaç adım ötesindeki bir ağacı göstererek, "Şu ağaca kadar yürüyeceğim," dedi, "Ben Weatherstaff buraya geldiğinde ayakta duruyor olacağım. İstersem ağaca yaslanıp dinlenebilirim. Oturmak istediğimde oturacağım, ama daha önce değil. Sandalyeden bir örtü getir."

Ağaca doğru yürüdü, Dickon kolundan tutuyor olsa da asla sendelemiyordu. Ağacın gövdesine yaslandığında ondan destek aldığı belli bile değildi, o kadar dik duruyordu ki daha uzun boylu görünüyordu.

Ben Weatherstaff duvardaki kapıdan geçip geldiğinde onu orada ayakta dururken gördü ve Mary'nin kendi kendine bir şeyler mırıldandığını duydu.

"Ne diyon sen?" diye sordu ters ters, çünkü dikkatinin bu uzun boylu, zayıf, dimdik duran çocuğun görüntüsünden ve gururlu yüzünden başka yöne çekilmesini istemiyordu.

Ama kız onunla konuşmuyordu. Söylediği şey şuydu:

"Yapabilirsin! Yapabilirsin! Yapabileceğini söylemiştim. Yapabilirsin! Yapabilirsin! Yapabilirsin!"

Bunları Colin'e söylüyordu, çünkü Sihir yapmak ve onu böyle ayakta tutmak istiyordu. Ben Weatherstaff'ın önünde pes etmesine dayanamazdı. Oğlan da pes etmedi. Zayıf olmasına rağmen böyle pek hoş görünmesi karşısında Mary içinin sevinçle dolduğunu hissetti. Colin o gülünç, buyurgan tavrıyla gözlerini Ben Weatherstaff'a dikmişti.

"Bana bak!" diye emretti. "Baştan aşağı bak! Kambur muyum? Bacaklarım çarpık mı?"

Ben Weatherstaff hâlâ kendine gelmiş değildi, ama biraz toparlanıp neredeyse her zamanki tavrıyla cevap verdi.

"Yok," dedi. "Hiç bilem de deyil. Peki ne yapıyodun sen öle? İnsanlardan saklanıp kötürüm ve yarım akıllı olduğunu sansınlar mı istiyodun?"

"Yarım akıllı mı?" dedi Colin öfkeyle. "Kim böyle düşünüyormuş?"

"Bir sürü budala," dedi Ben. "Dünya anıran eşeklerle dolu, yalandan başka şey de anırmazlar. Ne demeye kendini eve kapadın?"

"Herkes öleceğimi sanıyordu," dedi Colin kısaca. "Ama ölmeyeceğim!"

Bunu öyle bir kararlılıkla söylemişti ki Ben Weatherstaff onu tepeden tırnağa süzdü.

"Sen mi ölcekmişin?" dedi bariz bir iftiharla. "Hiç bilem de. Sende kocaman yürek var. Öyle yerinden fırlayıp yere bastığını gördüğüm an her şeyin yolunda olduğunu anlayıverdim. Biraz şu örtüye oturun küçükbey ve emirlerinizi söyleyin."

Tavrında huysuz bir sevecenlikle kurnaz bir halden anlayış vardı. Uzun Yol'dan bahçeye gelirken Mary elinden geldiğince çabuk bir sürü şey anlatmıştı. Hatırda tutulması gereken en önemli şeyin Colin'in hızla... hızla iyileşmesi olduğunu söylemişti. Bunu sağlayan bahçeydi. Hiç kimsenin ona kamburu veya ölmeyi hatırlatmaması gerekiyordu.

Raca ağacın altındaki örtüye oturmak lütfunda bulundu.

"Bahçede hangi işi yapıyorsun Weatherstaff?" diye sordu.

"Yapmam söylenen her şeyi," diye cevapladı yaşlı Ben. "Bana kıyak geçiyorlar... çünkü o beni severdi."

"O kim?" dedi Colin.

"Annen," diye cevap verdi Ben Weatherstaff.

"Annem mi?" dedi Colin, sessizce çevresine baktı. "Burası onun bahçesiydi, değil mi?"

"Evet, onun bahçesiydi!" Ben Weatherstaff da çevresine baktı. "En çok bu bahçeyi severdi."

"Artık benim bahçem. Buradan çok hoşlandım. Her gün geleceğim," dedi Colin. "Ama bunun sır olması gerek. Emrim buraya geldiğimizi kimsenin bilmemesi. Dickon'la kuzenim uğraşıp burayı hayata döndürdüler. Ara sıra seni yardıma çağırtacağım... ama kimse seni görmeden gelmelisin."

Ben Weatherstaff'ın yüzü buruk bir gülümsemeyle çarpıldı.

"Daha önce de kimse görmeden buraya geldim," dedi.

"Ne?" diye haykırdı Colin. "Ne zaman?"

Ben çenesini sıvazlayıp etrafa bakarak, "Buraya en son gelişim," dedi, "iki yıl kadar önceydi."

"Ama on yıldır kimse buraya girmemiş!" diye haykırdı Colin. "Kapısı yoktu!"

Yaşlı Ben soğuk bir ifadeyle, "Ben kimse değilim," dedi. "Hem kapıdan da girmiyodum. Duvardan atlıyodum. Son iki yıldır romatizmam bana engel oldu."

"Evet, gelip biraz budamışın!" diye haykırdı Dickon. "Nasıl olduğunu anlamadıydım."

"Buraya çok düşkündü... çok!" dedi Ben Weatherstaff yavaşça. "Çok hoş, gencecik biriydi. Bir keresinde bana, 'Ben,' demişti gülerek, 'olur da hastalanır veya ölürsem güllerime iyi bak.' Öldüğünde verilen emir kimsenin bahçenin yanına bilem yaklaşmamasıydı. Ama ben geldim," dedi hırçın bir inatçılıkla. "Duvardan atlayıp geliverdim... ta ki romatizma bana engel olana kadar... Yılda bir kez gelip biraz iş yaptım. Emri ilk veren oydu."

"Bunu yapmayaydın bahçe böyle çakı gibim olmazdı," dedi Dickon. "Şaştım kaldım."

"Yaptığına memnun oldum Weatherstaff," dedi Colin. "Nasıl sır saklayacağını biliyorsun."

"Evet, biliyom efendim," diye cevap verdi Ben. "Romatizmalı bi' adamın kapıdan girmesi de daha kolay olcak."

Mary bahçe malasını ağacın yakınlarına, çimenlerin üzerine bırakmıştı. Colin uzanıp aldı. Yüzüne tuhaf bir ifade yerleşti ve toprağı eşelemeye başladı. İncecik eli yeterince güçlü değildi, ama o anda onu seyrederlerken –Mary nefesini kesen bir ilgiyle seyrediyordu– Colin bahçe malasının ucunu toprağa sokup biraz çevirdi.

"Yapabilirsin! Yapabilirsin!" dedi Mary kendi kendine. "Sana söylüyorum, yapabilirsin!"

Dickon'ın yuvarlak gözleri sabırsız bir merakla doluydu, ama tek kelime etmedi. Ben Weatherstaff meraklı bir ifadeyle bakıyordu.

Colin azmetti. Birkaç bahçe malası dolusu toprağı altüst ettikten sonra becerebildiği en güzel yerel şiveyle sevinç içinde Dickon'la konuşmaya başladı.

"Bana başkaları gibim yürüyeceğimi söyledindi... toprağı kazabileceğimi söyledindi. Sırf beni memnun etmek için yalan söyledin diye düşündümdü. Bu daha sadece ilk gün, ben yürüdüm... ve işte şimdi de kazıyom."

Colin'in sözlerini duyunca Ben Weatherstaff'ın ağzı yine açık kaldı, ama sonunda kıkır kıkır güldü.

"Vay!" dedi, "Yeterince akıllı olduğun belli. Kesinliklen bi' Yorkshire çocuğusun. Toprağı da kazıyon. Bi' şeyler dikmeye ne diyon? Sana saksıda gül getireyim."

"Git getir!" dedi Colin toprağı heyecanla kazarken. "Çabuk! Çabuk!"

Gerçekten her şey yeterince hızlı oldu. Ben Weatherstaff romatizmasını unutup yola koyuldu. Dickon küreğini alıp çukuru bu yeni bahçıvanın zayıf beyaz elleriyle kazabileceğinden daha derin ve geniş hale getirdi. Mary bir koşu gidip bir sulama kovası buldu. Dickon çukuru derinleştirince, Colin yumuşak toprağı eşeleyip tersyüz etmeye devam etti. Başını kaldırıp göğe baktı, hafif de olsa bu tuhaf yeni alıştırmayla yüzü kızarmıştı, parlıyordu.

"Güneş batmadan önce bu işi bitirmek istiyorum," dedi.

Mary güneşin kasten birkaç dakika durup oyalandığını düşündü. Ben Weatherstaff seradan saksının içinde bir gül getirdi. Elinden geldiğince hızla çimenlikte aksaya aksaya geldi. O da heyecanlanmaya başlamıştı. Çukurun yanında diz çöküp toprak saksıyı kırdı.

Çiçeği Colin'e uzatarak, "Al bakalım delikanlı," dedi. "Yeni bi' diyara varan kralın yaptığı gibim, sen de bunu toprağa kendi başına dik."

İnce beyaz eller biraz titredi, gülü gübreli toprağa yerleştirdi ve yaşlı Ben toprağı sıkılaştırırken çiçeği sabit tuttu; bu sırada Colin'in kızarıklığı daha da arttı. Gülün etrafı toprakla doldurulup bastırılmış ve sağlamlaştırılmıştı. Mary dizlerinin üstünde öne doğru eğilmişti. Marsık neler olup bittiğini görmek için aşağıya uçtu. Fındık ve Kabuk bir kiraz ağacında gevezelik ediyorlardı.

Sonunda, "Gül diktik!" dedi Colin. "Güneş ufka daha yeni iniyor. Kalkmama yardım et Dickon. Güneş batarken ayakta durmak istiyorum. Bu Sihrin bir parçası."

Dickon yardım etti ve Sihir –ya da her neyse– ona öyle bir güç vermişti ki güneş ufukta batıp bu tuhaf ve güzel öğle sonrasını onlar için sona erdirdiğinde Colin iki ayağı üzerinde durmuş gülüyordu.

XXIII. Bölüm

Sihir

Eve döndüklerinde Doktor Craven epeydir onları bekliyordu. Hatta bahçedeki patikalara bakması için birini göndermenin akıllıca olup olmadığını düşünmeye başlamıştı. Colin odasına geri getirildiğinde zavallı adam ciddiyetle onu inceledi.

"Dışarıda bu kadar uzun süre kalmamalıydın," dedi. "Kendini fazla yormamalısın."

"Hiç yorgun değilim," dedi Colin. "Dışarı çıkmak bana iyi geldi. Yarın hem sabah, hem öğleden sonra çıkacağım."

"Buna izin verebileceğimden emin değilim," diye cevap verdi Doktor Craven. "Korkarım akıllıca olmaz."

"Asıl beni durdurmaya çalışmak akıllıca olmaz," dedi Colin gayet ciddi. "Çıkacağım."

Colin'in başlıca özelliklerinden birinin, insanlara emir verirken nasıl da kaba küçük bir canavara dönüştüğünü zerrece fark etmemesi olduğunu Mary bile anlamıştı. Hayatı boyunca bir tür ıssız adada yaşamış, oranın kralı olarak kendine has davranışlar ve tutumlar geliştirmişti; halini tavrını kıyaslayabileceği kimse yoktu. Aslında Mary de bir zamanlar tıpkı onun gibiydi ve Misselthwaite'e geldiğinden beri davranışlarının olağan veya sevilesi tavırlar olmadığını

yavaş yavaş keşfetmişti. Bu keşfi yapmış biri olarak tabii ki bunu Colin'e de anlatmanın fazlasıyla önemli olduğunu düşünüyordu. Bu yüzden doktor gittikten sonra oturup birkaç dakika ilgiyle ona baktı. Ona neden böyle baktığını sormasını sağlamak istiyordu ve bunu elbette ki başardı.

"Niçin bana öyle bakıyorsun?" dedi Colin.

"Doktor Craven için çok üzüldüğümü düşünüyordum."

"Ben de öyle," dedi Colin sakince, ama davranışı yüzünden özür diler gibi bir hali yoktu. "Ölmeyeceğim için Misselthwaite artık ona kalamayacak."

"Kendisi için o nedenle de üzülüyorum elbette," dedi Mary, "ama aynı zamanda on yıl boyunca ona hep kaba davranan bir çocuğa nazik davranmak zorunda kalmasının çok korkunç olduğunu düşünüyordum. Ben asla onun gibi davranamazdım."

Colin pek rahatsızlık duymadan, "Ben kaba mıyım?" diye sordu.

"Eğer onun oğlu olsaydın, o da çocuğunu döven türden biri olsaydı," dedi Mary, "sana tokadı yapıştırırdı."

"Ama buna cesaret edemez," dedi Colin.

Konuyu önyargısız düşünerek, "Evet, edemez," diye cevap verdi Bayan Mary. "Hiç kimse senin hoşlanmadığın bir şeyi yapmaya cesaret edemedi şimdiye kadar... çünkü sen ölecektin falan. Öyle zavallı bir şeydin ki."

"Ama," dedi Colin inatla, "artık zavallı bir şey olmayacağım. İnsanların öyle biri olduğumu düşünmelerine izin vermeyeceğim. Bugün öğleden sonra ayaklarımın üzerinde durdum."

Yüksek sesle düşünen Mary, "Seni böyle tuhaf yapan da her zaman dilediğin gibi davranman zaten," diye devam etti.

Colin kaşlarını çatarak kafasını çevirdi.

"Ben tuhaf mıyım?" diye sordu.

"Evet," diye cevap verdi Mary, "hem de çok. Ama buna sinirlenmene gerek yok," diye ekledi tarafsız davranarak,

"çünkü ben de tuhafım... Ben Weatherstaff da öyle. Ama insanları sevmeye başlamadan ve bahçeyi bulmadan önce olduğum kadar tuhaf değilim artık."

"Ben tuhaf olmak istemiyorum," dedi Colin. "Olmayacağım." Sonra tekrar bütün inatçılığıyla kaşlarını çattı.

Çok gururlu bir çocuktu. Bir süre uzanıp düşündü, sonra Mary oğlanın yüzünde güzel bir gülümsemenin belirdiğini ve yavaş yavaş bütün yüzünü değiştirdiğini gördü.

"Her gün bahçeye gidersem," dedi, "tuhaf olmayı bırakabilirim. Orada Sihir var... iyi bir Sihir, sen de biliyorsun Mary, eminim var."

"Ben de eminim," dedi Mary.

"Hem gerçek bir Sihir yoksa bile," dedi Colin, "biz varmış gibi davranabiliriz. Orada *bir şey* var... *bir şey*!"

"O Sihir," dedi Mary, "ama kara büyü gibi değil. Kar gibi beyaz."

Buna hep Sihir demişlerdi, gerçekten de sonraki aylarda... o harika... o mutluluk saçan aylarda... tam da öyle görünüyordu. Ah! O bahçede olanlar! Hiç bahçeniz olmadıysa bunu anlayamazsınız, eğer bir bahçeniz olduysa orada olup bitenleri anlatabilmek için bütün bir kitabı doldurmanız gerekeceğini bilirsiniz. İlk başta bir sürü yeşil şey toprakta, çimenlikte, tarhlarda, hatta duvarların yarıklarında kendilerine yol açmaktan sanki hiç vazgeçmeyecekmiş gibi göründü. Sonra o yeşil şeyler tomurcuklanmaya, tomurcuklar çiçek açmaya, mavinin, morun her tonunda, kızılın her tonu ve türünde renklerini sergilemeye başladı. Bahçenin mutlu günlerinde her karışa, her köşeye, her çukura çiçekler gizlenmişti. Ben Weatherstaff onların bu halini görmüş ve tuğlaların arasındaki harçları kazıyıp duvara tırmanan sevimli şeylerin büyüyebilmesi için buralara toprak tıkmıştı. Çimenlikte demet demet süsenler ve beyaz zambaklar açmış, yeşil kameriyelerin içi beyaz ve mavi mızrakları hayranlık uyandıran sürüsüne bereket hezarençiçeği, hasekiküpesi ve çançiçeğiyle dolmuştu.

"Hanımım bunlara çok düşkündü," dedi Ben Weatherstaff. "Her zaman mavi göğe uzanan şeyleri severdi, öyle diyodu. Yere, toprağa bakanlardan deyildi o, deyildi işte. Orayı da severdi, ama mavi göğün hep sevinçli göründünü söylerdi."

Dickon'la Mary'nin ektiği tohumlar, periler dokunmuş gibi çabucak büyümüşlerdi. Bir sürü tonda saten gibi gelincik, yıllardır bahçede yaşayan ve itiraf etmek gerekir ki bu yeni insanların oraya nasıl geldiğine şaşmış görünen çiçeklere neşe içinde meydan okuyarak meltemle dans ediyordu. Sonra güller... o güller! Çimenlikte yükselip güneş saatinin çevresinde birbirine karışan, ağaçların gövdesine sarılıp dallardan sarkan, duvarlara tırmanıp dalga dalga yayılan güller... hepsi her gün, her saat daha da canlanıyordu. Güzelim taze yapraklar ve tomurcuklar vardı; o tomurcuklar başta minicikken kabarıyor ve patlayıp büyük bir incelikle zarlarından dışarı taşarak bahçenin havasını dolduran koku çanakları halinde açana kadar Sihir yapıyorlardı.

Colin her şeyi görüyor, gerçekleşen her değişimi takip ediyordu. Her sabah dışarı çıkarılıyor ve yağmur yağmadıkça günün her saatini bahçede geçiriyordu. Puslu günler bile onu memnun ediyordu. Çimenlerin üzerine uzanarak kendi deyişiyle "büyüyen şeyleri seyrediyordu." Yeterince uzun seyrettiğiniz takdirde tomurcukların kendi zarlarından çıkışını görebileceğinizi söylüyordu. Ayrıca işi başından aşkın tuhaf böceklerin bilinmeyen ama gayet önemli çeşitli görevler peşinde koştuğunu görüyordunuz, bazen ince saman parçaları, tüy veya yiyecek kırıntıları taşıyor yahut araziyi keşfetmek için tepesinden bakılabilecek ağaçlara tırmanır gibi çimenlere tırmanıyorlardı. Colin bütün bir sabah dikkatini dibinde yuvasının bulunduğu tümseği kabartan ve sonunda yaramaz cinlerin eline benzeyen uzun tırnaklı pençesiyle çıkış yolunu açan köstebeğe vermişti. Karıncaların, böceklerin, arıların, kurbağaların, kuşların, bitkilerin davranışları ona keşfedilecek yeni dünyalar sunuyordu; Dickon bütün bunları ortaya

döküp üzerine tilkilerin, susamurlarının, dağgelinciklerinin, sincapların, alabalıkların, susıçanlarının ve porsukların davranışlarını da ekleyince konuşacak ve düşünecek şeylerin sonu gelmiyordu.

Hem bu Sihrin yarısı bile değildi. Bir kere ayakta durmuş olması, Colin'i müthiş biçimde düşünmeye yöneltmişti; Mary ona üzerinde çalıştığı büyüden söz ettiğinde heyecanlanmış ve hararetle onaylamıştı. Sürekli bundan bahsediyordu.

"Elbette dünyada sayısız Sihir olmalı," dedi bir gün bilgiç bir tavırla, "ama insanlar bunun neye benzediğini veya nasıl yapılacağını bilmiyor. Belki de başlangıç, güzel şeyler meydana gelinceye kadar güzel şeyler olacağını söylemektir sadece. Bir deney yapacağım."

Ertesi sabah gizli bahçeye gittiklerinde hemen Ben Weatherstaff'i çağırttı. Ben elinden geldiğince çabuk geldi ve Racayı bir ağacın altında ayakta dururken buldu; çok soylu görünüyor, ayrıca çok güzel gülümsüyordu.

"Günaydın Ben Weatherstaff," dedi Colin. "Sen, Dickon ve Bayan Mary'nin toplanıp beni dinlemenizi istiyorum, çünkü çok önemli bir şey söyleyeceğim."

Ben Weatherstaff elini alnına götürüp, "Hayhay efendim, emredersiniz!" diye cevap verdi. (Ben Weatherstaff'ın uzun süre gizli kalmış ilginç yönlerinden biri de çocukluğunda evden kaçıp deniz yolculukları yapmış olmasıydı. Bu yüzden bir denizci gibi cevap verebilirdi.)

"Bilimsel bir deney yapmaya çalışacağım," diye açıkladı Raca. "Büyüdüğümde büyük bilimsel keşifler yapacağım ve şimdi işe bu deneyle başlayacağım."

Büyük bilimsel keşifler diye bir şeyi ilk kez duymuş olsa da derhal "Hayhay efendim!" dedi Ben Weatherstaff.

Mary de bunu ilk kez duyuyordu, ama daha o sırada bile Colin'in tuhaf olduğu kadar pek çok farklı şey okumuş biri olduğunu ve bir şekilde çok ikna edici bir çocuk haline geldiğini fark etmeye başlamıştı. Başını kaldırıp tuhaf gözlerini üzerinize diktiğinde, henüz on yaşında –on birine girmek

üzereydi– olmasına rağmen, elinizde olmadan ona inanıveriyordunuz sanki. O anda özellikle ikna edici olmuştu, çünkü aniden tıpkı yetişkinler gibi bir konuşma yapmanın çekiciliğini hissetmişti.

"Yapacağım büyük bilimsel keşifler," diye devam etti, "tümüyle Sihirle ilgili olacak. Sihir önemli bir şey ve eski kitaplardaki birkaç kişi dışında hemen hemen hiç kimse onun hakkında bir şey bilmiyor. Mary biraz biliyor, çünkü o Hint fakirlerinin yaşadığı Hindistan'da doğdu. Dickon'ın da biraz Sihir bildiğine inanıyorum, ama belki de bildiğinin farkında değil. Hayvanları ve insanları büyülüyor. Bir hayvan büyücüsü olmasaydı –aynı zamanda bir çocuk büyücüsü, çünkü çocuk da bir hayvandır– beni görmesine asla izin vermezdim. Her şeyde Sihir olduğuna eminim, sadece onu ele geçirip bizim için bir şeyler yapmasını sağlamanın yolunu yeterince bilmiyoruz... tıpkı elektrik, atlar veya buhar gibi."

Bu sözler öyle etkileyiciydi ki Ben Weatherstaff fazlasıyla heyecanlandı, gerçekten sakin kalamıyordu.

"Hayhay efendim," deyip dimdik durmaya başladı.

"Mary burayı bulduğunda bahçe tamamen ölü gibi görünüyordu," diye devam etti konuşmacı. "Sonra bir şey toprakta gizlenenleri dışarı itmeye ve bazı şeyleri de yoktan var etmeye başladı. Bir gün orada olmayan şeyler ertesi gün orada bitiverdiler. Bunları daha önce hiç seyretmemiştim ve bu beni çok meraklandırdı. Bilim insanları her zaman meraklıdır, ben de bir bilim insanı olacağım. Kendi kendime sorup duruyordum, 'Bu nedir? Bu nedir?' O kesinlikle bir şey tabii. 'Hiçbir şey' olamaz! Ama adını bilemiyorum, bu yüzden ona Sihir diyorum. Güneşin doğuşunu hiç görmedim, ama Mary ve Dickon gördüler, onların anlattıklarından bunun da Sihirle olduğuna eminim. Bir şey onu yukarı itiyor ve çekiyor. Bu bahçeye geldiğimden beri ara sıra ağaçların arasından gökyüzüne baktım, sanki bir şey göğsümü itip geri çekiyor ve hızla nefes almamı sağlıyormuş gibi garip bir mutluluk hissi yaşadım. Sihir her zaman itiyor, çekiyor ve bir şeyleri

yoktan var ediyor. Her şey Sihirden yapılıyor; yapraklar ve ağaçlar, çiçekler ve kuşlar, porsuklar ve tilkiler, sincaplar ve insanlar. Öyleyse o her tarafımızda olmalı. Bu bahçede... her yerde. Bu bahçedeki Sihir ayağa kalkmamı sağladı ve bana hayatta kalıp bir yetişkin olacağımı fark ettirdi. Birazını ele geçirip içime koymak, itip çekerek beni güçlendirmesini sağlamak için bilimsel bir deney yapmaya çalışacağım. Nasıl yapacağımı bilmiyorum, ama sanırım sürekli onu düşünür ve çağırırsanız gelecektir. Belki de bu onu elde etmenin ilk yoludur. İlk kez ayakta durmaya çalıştığımda, Mary elinden geldiği kadar hızlı hızlı, 'Bunu yapabilirsin! Bunu yapabilirsin!' demiş kendi kendine, ben de yaptım. Aynı anda ben de çabalamak zorundaydım elbette, ama onun Sihri bana yardım etti... Dickon'ınki de öyle. Her sabah, her akşam ve gün boyu her hatırladığımda, 'Sihir benim içimde! Sihir beni iyileştiriyor! Dickon kadar güçlü olacağım, Dickon kadar güçlü!' diyeceğim içimden. Siz de böyle yapmalısınız. İşte benim yapacağım deney bu. Yardım edecek misin Ben Weatherstaff?"

"Hayhay efendim!" dedi Ben Weatherstaff. "Hayhay!"

"Bunu her gün asker talimi gibi düzenli olarak yapmayı sürdürürseniz ne olacağını görecek ve deneyin başarıya ulaşıp ulaşmadığını anlayacağız. Bir şeyi tekrar tekrar söyleyerek ve zihnine sonsuza dek yerleşene kadar düşünerek öğreniyorsun, sanırım Sihir için de aynısı olacaktır. Onu size gelmesi ve yardım etmesi için sürekli çağırırsanız bir parçanız olacak, yanınızda kalacak ve işini yapacaktır."

"Bir keresinde Hindistan'daki bir subayın anneme aynı sözleri binlerce kez tekrarlayan Hint fakirleri olduğunu söylediğini duymuştum," dedi Mary.

"Ben de Jem Fettleworth'ün karısının aynı şeyi bin kere söylediğini duyduydum... Jem'e sarhoş canavar diyodu," dedi Ben Weatherstaff soğuk bir ifadeyle. "Sonunda her zaman bi' şeyler oluveriyo tabiisi. Karısını iyice benzetti, sonra da Blue Lion denen yere gidip kütük gibin sarhoş oldu."

Colin kaşlarını çatıp birkaç dakika düşündü. Sonra keyfi yerine geldi.

"Pekâlâ," dedi, "yine Sihrin işiymiş işte. Kadın yanlış Sihir kullandığı için sonunda adam onu dövmüş. Doğru Sihri kullansa ve iyi bir şey söylese belki de adam körkütük sarhoş olmayacak, belki de... belki de ona yeni bir başlık alacaktı."

Ben Weatherstaff kıkırdadı, yaşlı küçük gözlerinde kurnazca bir ifade ve hayranlık vardı.

"Düzgün bacaklı olduğun kadar zeki de bi' delikanlısın Efendi Colin," dedi. "Bess Fettleworth'ü bir daha görünce Sihrin ona ne yapcağına dair küçücük bir ipucu vericem. Bu bilimselli deneme şeysi işe yararsa çok memnun kalcak... pek tabii Jem de."

Dickon, yuvarlak gözlerinde ışıldayan meraklı bir sevinçle bu nutku ayakta dinliyordu. Fındık ve Kabuk omuzlarındaydı, kolunda uzun kulaklı beyaz bir tavşan vardı, Dickon onu yavaş yavaş okşarken tavşan da kulaklarını geriye yatırmış okşanmanın tadını çıkarıyordu.

Colin, "Deneyin işe yarayacağını düşünüyor musun?" diye sordu ona; ne düşündüğünü merak ediyordu. Dickon'ın ona veya "yaratıklarından" birine geniş, mutlu gülümsemesiyle baktığını gördüğünde ne düşündüğünü çok merak ederdi.

Dickon gülümsedi, gülümsemesi her zamankinden daha genişti.

"Evet," diye cevap verdi, "öyle düşünüyom. Güneş ışığının tohumlara yaradığı gibim bu deneyin de işe yarıycak. Kesinliklen eminim. Şimdik başlayalım mı?"

Colin çok sevindi, Mary de öyle. Kitaplarda gördüğü Hint fakirlerinin ve sofuların resimlerini hatırlayarak coşan oğlan, gölgelik yapan ağacın altında bağdaş kurup oturmalarını önerdi.

"Bir tapınakta oturuyor gibi olacak," dedi Colin. "Epeyce yoruldum, artık oturmak istiyorum."

"Aman!" dedi Dickon. "Yorgun oldunu söyleyerek başlamamalısın. Sihri bozuverirsin."

Colin dönüp ona baktı... masum, yuvarlak gözlerine.

"Doğru," dedi yavaşça. "Yalnızca Sihri düşünmeliyim."

Çember halinde oturduklarında her şey çok görkemli ve gizemli görünüyordu. Ben Weatherstaff kendini topluca dua edilen bir toplantıya katılmaya sürüklenmiş gibi hissediyordu. Bu türden dua toplantıları konusunda genellikle çok katıydı, ama bu Racanın işi olduğundan gocunmadı, hatta yardıma çağrıldığı için memnun kalmıştı. Bayan Mary ciddi ciddi mest olmuştu. Dickon tavşanını kolunda tutuyordu; o esnada belki de kimsenin duymadığı bazı sihirli sözler söylemiş olabilirdi, çünkü diğerleri gibi bağdaş kurup yere oturduğunda karga, tilki, sincaplar ve kuzu da yavaş yavaş yakına gelmişler, sanki kendi istekleriyle boş bir yere yerleşip çembere katılmışlardı.

"Eh, 'yaratıklar' da geldi," dedi Colin ciddiyetle. "Bize yardım etmek istiyorlar."

Colin gerçekten çok güzel görünüyor diye düşündü Mary. Kendini sanki bir çeşit rahip gibi hissederek başını yukarıda tutuyordu ve tuhaf gözlerinde harika bir ifade vardı. Tepelerindeki ağacın dallarının arasından süzülen ışık yüzüne vuruyordu.

"Şimdi başlama vakti," dedi. "Sanki dervişmişiz gibi öne arkaya sallanalım mı Mary?"

"Ben öle öne arkaya sallanamam," dedi Ben Weatherstaff. "Benim romatizmam var."

Colin bir başrahip edasıyla, "Sihir romatizmanı iyileştirecek," dedi, "ama o hallolana kadar sallanmayacağız. Yalnızca ilahi söyleyeceğiz."

"Ben ilahi de söyleyemem," dedi Ben Weatherstaff biraz aksice. "Bi' kerecik denedim, beni kilise korosundan çıkarıverdiler."

Kimse gülümsemedi. Hepsi çok ciddiydi. Colin'in yüzünden bir gölge bile geçmedi. Sadece Sihri düşünüyordu.

Sonunda "Öyleyse ben söylerim," dedi ve başladı, bambaşka bir havaya bürünmüştü. "Güneş parlıyor... Güneş parlıyor. İşte Sihir bu. Çiçekler büyüyor, kökler kıpırdanıyor. İşte Sihir bu. Hayatta olmak Sihirdir, güçlü olmak Sihirdir. Sihir benim içimde... Sihir benim içimde. O benim içimde, o benim içimde. O hepimizin içinde. O Ben Weatherstaff'ın sırtında. Sihir! Sihir! Gel ve bize yardım et!"

Bunları defalarca söyledi... belki binlerce kez değil, ama epeyce çok. Mary onu kendinden geçerek dinledi. Bunun alışılmadık ve güzel olduğunu hissediyor, Colin'in hiç durmadan devam etmesini istiyordu. Ben Weatherstaff kendini çok hoş bir rüyadaymış gibi sakin hissetmeye başlamıştı. Çiçeklerdeki arıların vızıltısı vaazın seslerine karışıyor, uyuşukluk ve uyku veriyordu. Dickon kolunda uyuyan tavşanıyla bağdaş kurmuş oturuyordu, öteki eli kuzunun sırtındaydı. Marsık sincaplardan birini öteye itip Dickon'ın omzuna yerleşmişti, gözlerindeki gri zar uykudan kapanıyordu. Sonunda Colin durdu.

"Şimdi bahçede dolaşacağım," dedi.

Ben Weatherstaff'ın kafası tam önüne düşmüştü ki ani bir hareketle kaldırdı.

"Uyuyakaldın," dedi Colin.

"Hiç de bilem," diye geveledi Ben. "Vaaz gayet güzeldi... ama yardım parası toplanmadan önce çıkmam lazım."

Henüz tam uyanmış değildi.

"Kilisede değilsin," dedi Colin.

"Yok ya?" dedi Ben doğrularak. "Kim demiş kilisedeyim diye? Her şeyi en küçük ayrıntısına kadar duydum. Sihrin sırtımda olduğunu söyledin. Doktor buna romatizma diyo."

Raca şöyle bir elini salladı.

"O yanlış Sihirdi," dedi. "İyileşeceksin. Şimdi işinin başına dönmene izin veriyorum. Ama yarın yine gel."

"Seni bahçede dolaşırken görmek isterdim," diye homurdandı Ben.

Bu düşmanca bir homurdanma değildi, ama homurdanmaydı yine de. Aslında inatçı ve yaşlı biri olduğu için, Sihre de tam olarak inanmadığından, onu gönderecek olurlarsa merdivenine tırmanıp duvarın üstünden bakmayı çoktan kafasına koymuştu, böylece herhangi bir aksilik çıkarsa aksaya aksaya geri gelmek için hazır olacaktı.

Raca onun kalmasına itiraz etmedi, böylece kafile de oluştu. Gerçekten de bir kafileye benziyorlardı. Colin bir yanında Dickon, diğer yanında Mary'yle birlikte baştaydı. Ben Weatherstaff arkalarından yürüyordu, "yaratıklar" da onları izliyordu; kuzuyla tilki yavrusu Dickon'ın dibinden ayrılmıyordu, beyaz tavşan hoplaya zıplaya ilerliyor ve bir şeyleri kemirmek için duruyordu, Marsık da kendini görev başında hisseden birinin ciddiyetiyle onları takip ediyordu.

Yavaşça ama ağırbaşlı bir edayla ilerleyen bir kafileydi bu. Birkaç metrede bir dinlenmek için duruyorlardı. Colin Dickon'ın koluna yaslanmıştı, Ben Weatherstaff da gözlerini özellikle dört açmıştı, arada sırada Colin elini destek aldığı yerden çekiyor ve tek başına birkaç adım atıyordu. Başı hep dikti ve çok asil görünüyordu.

Sürekli, "Sihir benim içimde!" diyordu. "Sihir beni güçlendiriyor! Bunu hissedebiliyorum. Bunu hissedebiliyorum."

Bir şeylerin onu desteklediği ve canlandırdığı apaçık ortadaydı. Kameriyelerde sıralara oturdu, bir iki kez çimenlere çöktü ve birkaç kere de patikada durup Dickon'a yaslandı, ama bütün bahçeyi baştan sona dolaşana dek pes etmedi. Gölgelik yapan ağacın altına döndüklerinde yanakları kızarmıştı ve zafer kazanmış gibi görünüyordu.

"Başardım! Sihir işe yaradı!" diye haykırdı. "Bu benim ilk bilimsel keşfim."

"Doktor Craven ne diyecek bu işe?" diye araya girdi Mary.

"Hiçbir şey demeyecek," diye cevap verdi Colin, "çünkü ona anlatmayacağız. Bu hepimizin en büyük sırrı olacak. Ben büyüyüp güçlenene, diğer çocuklar gibi yürüyüp koşabilene kadar kimse bir şey bilmemeli. Her gün tekerlekli san-

dalyemle buraya geleceğim ve onunla döneceğim. İnsanların fısıldaşıp soru sormasını ve deney tam anlamıyla başarılı olana dek babamın duymasını istemiyorum. Sonra bir gün Misselthwaite'e döndüğünde yürüyerek çalışma odasına gireceğim ve 'İşte buradayım, diğer çocuklar gibiyim. Gayet iyiyim ve hayatta kalıp yetişkin bir erkek olacağım. Bu bilimsel bir deneyle sağlandı,' diyeceğim."

"Bir rüyada olduğunu düşünecek," diye haykırdı Mary. "Gözlerine inanamayacak."

Colin zaferinin sevinciyle kıpkırmızı olmuştu. İyileşeceğine kendini inandırmıştı; bu inanç, aslında savaşın yarısından fazlasıydı ama bunu fark etmedi. Onu her şeyden daha fazla gayrete getiren şey, oğlunun başka babaların oğulları gibi dimdik ve güçlü olduğunu gördüğünde babasının yüzünün alacağı ifadeyi hayal etmekti. Sağlıksız, hastalıklı geçmiş günlerindeki en derin ıstıraplarından biri babasının görmekten korktuğu hasta, sırtı zayıf bir çocuk oluşundan duyduğu nefretti.

"Gördüğüne inanmak zorunda kalacak," dedi. "Sihir işe yaradıktan sonra yapacaklarımdan biri de bilimsel keşiflerimi yapmaya başlamadan önce bir sporcu olmak."

"Seni haftada bir falan boks yapmaya da götürürüz," dedi Ben Weatherstaff. "Sonunda belkim de kemer kazanıp bütün İngiltere'nin ödüllü şampiyon dövüşçüsü olursun."

Colin sert bakışlarını ona dikti.

"Weatherstaff," dedi, "bu yaptığın saygısızlık. Sırrı paylaşıyoruz diye laubalilik etmemelisin. Sihir ne kadar işe yarasa da dövüşçü olmayacağım. Bilimsel keşifler yapacağım."

"Ah pardon... ah pardon efendim," diye cevap verdi Ben, selam vermek için elini alnına götürdü. "Bunun şaka konusu yapılmayacağını bilmeliydim." Oysa gözleri ışıldıyordu, gizliden gizliye son derece keyifliydi. Terslenmek gerçekten hiç umurunda değildi, çünkü o an terslenmesi delikanlının güç ve zindelik kazandığı anlamına geliyordu.

XXIV. Bölüm

"Bırakın Gülsünler"

Gizli bahçe Dickon'ın çalıştığı tek yer değildi. Fundalıktaki kulübenin etrafında yontulmamış kaba taşlardan yapılma alçak bir duvarın çevrelediği bir toprak parçası vardı. Sabahleyin erkenden, akşam güneş batarken ve Colin'le Mary'nin onu göremediği günlerde Dickon bu bahçede annesi için patates, lahana, şalgam, havuç ve çeşitli otlar yetiştirirdi. Ona eşlik eden "yaratıklarıyla" birlikte orada harikalar yaratır ve belli ki bunları yapmaktan hiç bıkmazdı. Toprağı kazarken veya yabani otları ayıklarken ya ıslık çalar ya Yorkshire'a has şarkılardan söyler ya da Marsık'la, Kaptan'la yahut kendisine yardım etmeyi öğrettiği kardeşleriyle konuşurdu.

"Dickon'ın bahçesi olmayaydı," derdi Bayan Sowerby, "asla şimdiki kadar rahat geçinemezdik. Her şeyi yetiştirebiliyo. Patates ve lahanalarının büyüklüğü başkalarınınkinin iki katı ve diğer hiçbirinde olmayan bir lezzetleri var."

Bayan Sowerby boş vakit bulduğunda çıkıp Dickon'la konuşmayı severdi. Akşam yemeğinden sonra aydınlığında hâlâ çalışılabilecek uzun bir alacakaranlık çökerdi ve işte bu Bayan Sowerby'nin dinlenme vaktiydi. Alçak duvarın üstüne oturur, çevresine bakar ve günün hikâyelerini dinlerdi.

Günün bu vaktini seviyordu. Bahçede yalnızca sebzeler yoktu; Dickon ara sıra bir penilik çiçek tohumu alıp bektaşiüzümlerinin, hatta lahanaların arasına yıldan yıla tohumunu sakladığı veya her bahar köklerinden tekrar açan ve zamanla kümeler halinde etrafa yayılan muhabbetçiçeği, karanfil, hercaimenekşe gibi canlı, güzel kokulu şeyler dikmişti. Bu alçak duvar Yorkshire'daki en güzel şeylerden biriydi, çünkü Dickon taşlar sadece yer yer görülecek hale gelene kadar duvardaki her yarığı yüksükotu, eğreltiotu, kayateresi ve çalı çitlerle doldurmuştu.

"Bütün bunları büyütmek için," derdi Dickon, "onlarla gerçekten arkadaş olmak gerekiyo anne. Onlar da tıpkısı tıpkısına benim yaratıklarım gibiler. Susamışlarsa su ver, acıkmışlarsa bir parça yiyecek ver. Tıpkı bizim gibi yaşamak istiyolar. Ölselerdi kendimi bir şekilde onlara kalpsizce davranmış kötü bi' çocuk gibim hissederdim."

Bayan Sowerby işte bu alacakaranlık saatlerinden birinde Misselthwaite Malikânesi'nde olanları duydu. İlk başta ona sadece "Efendi Colin"in Bayan Mary'yle bahçeye çıkma hevesine kapıldığı ve bunun ona iyi geldiği anlatıldı. Ama çok geçmeden iki çocuk kendi aralarında Dickon'ın annesinin de "sırlarına ortak olabileceği" konusunda anlaştılar. Nasılsa onun güvenilir olduğuna kuşku yoktu.

Böylece güzel, sakin bir akşam Dickon gömülü anahtardan kızılgerdana, ölüm gibi görünen gri sisten Bayan Mary'nin asla açıklamamayı planladığı sırra kadar bütün hikâyeyi heyecan verici her ayrıntısıyla birlikte anlattı. Dickon'ın gelişi ve hikâyenin ona nasıl anlatıldığı, Efendi Colin'in kuşkusu ve gizli bölgeye girişinin son sahnesi, Ben Weatherstaff'ın öfkeli yüzüyle duvarın üstünden bakma hadisesi ve Efendi Colin'in ani öfkesinin şiddeti peş peşe anlatılınca Bayan Sowerby'nin güzel yüzü birkaç kez renk değiştirdi.

"Amanın!" dedi. "O küçük kızın malikâneye gelmesi pek gözel olmuş. Kıza yaramış, oğlanı da kurtarıvermiş. De-

mek ayağa kalktı ha! Biz de onu bi' tanecik düzgün kemiği olmayan, zavallı, yarım akıllı bi' çocuk sanıyorduk."

Sonra bir sürü soru sordu, mavi gözleri derin düşüncelerle doluydu.

"O böle iyi, neşeli ve hiç sızlanmayan biri olunca malikânedekiler ne dedi?" diye sordu.

"Ne olduğunu anlamıyolar ki," diye cevap verdi Dickon. "Her geçen gün yüzü daha farklı görünüyo. Dolgunlaşıyo, öyle sert görünmüyo, o balmumu rengi de gidiyor." Çok eğlendiği belli olan bir sırıtışla, "Ama biraz sızlanmak zorunda," dedi.

"O niye yahu?" diye sordu Bayan Sowerby.

Dickon kıkırdadı.

"Neler olduğunu tahmin etmesinler diye. Eğer doktor ayağa kalkabildiğini öğrenirse, muhtemelen bir mektup yazıp Bay Craven'a haber verir. Küçükbey kendi söylemek için sırrı saklıyor. Babası dönene kadar her gün bacaklarına Sihir yapacak, sonra yürüyerek onun odasına gidip başka çocuklar gibim dik durabildiğini gösterecek. Ama o ve Bayan Mary kimse işin kokusunu almasın diye biraz inleyip söylenmenin en iyi plan olduğunu düşünüyolar."

O son cümlesini tamamlamadan Bayan Sowerby kahkahayla gülmeye başlamıştı.

"Ah!" dedi, "O ikisi eminim bunun tadını çıkarıyolardır. Bi' gözel rol yapacaklar, çocukların rol yapmak kadar sevdikleri bi' şey yoktur. Anlat bakalım yavrum, neler yapıyolar?"

Dickon otları ayıklamayı bıraktı, olanları anlatmak için topuklarının üzerine oturdu. Gözleri neşeyle parıldıyordu.

"Efendi Colin her dışarı çıkışında tekerlekli sandalyesiyle aşağı taşınıyo," diye açıkladı. "Tabii uşak John'ı onu yeterince dikkatli taşımadığı için gözelcene azarlıyo. Elinden geldiğince çaresiz görünüp evdekilerin görüş alanından çıkana kadar asla başını kaldırmıyo. Sandalyesine yerleştirilirken de bol bol homurdanıp söyleniyo. O ve Bayan Mary

bundan çok zevk alıyolar, o inleyip sızlanırken Bayan Mary, 'Ah zavallı Colin! Canın çok mu yandı? Bu kadar güçsüz müsün zavallı Colin?' diyo... ama sorun bazen kahkahayı patlatmamak için kendilerini zor tutmaları. Sağsalim bahçeye vardığımızda nefesleri kesilinceye kadar gülüyolar. Eğer çevrede bahçıvanlardan biri varsa duymasın diye yüzlerini Efendi Colin'in yastıklarına gömüveriyolar."

"Ne kadar çok gülerlerse, onlar için o kadar iyi!" dedi Bayan Sowerby, kendisi de hâlâ gülüyordu. "Sağlıklı çocukların gülmesi her gün ilaç içmelerinden iyidir. O ikisi kesinkes şişmanlayacak."

"Şişmanlıyolar zaten," dedi Dickon. "O kadar acıkıyolar ki laf çıkmadan nasıl yeterince yiyecek bulacaklarını bilemiyolar. Efendi Colin, 'Daha fazla yemek getirtip durursam yatalak olduğuma kimse inanmaz,' diyo. Bayan Mary ona kendi payını da yiyebileceğini söylüyo ama Efendi Colin, 'Aç kalırsan zayıflarsın, bizim birlikte hemen şişmanlamamız gerekiyo,' diye cevap veriyo."

Bayan Sowerby bu zorluğun açığa vurulmasına o kadar çok güldü ki mavi pelerininin içinde öne arkaya sallanıp durdu. Dickon da onunla birlikte gülüyordu.

Bayan Sowerby konuşmayı başarabildiğinde, "Bak sana ne diycem yavrum," dedi. "Onlara yardım etmenin bi' yolunu düşündüm şimdik. Sabahleyin yanlarına giderken bi' bakraç taze süt götür, ben de sizin sevdiğiniz gevrek ev ekmeğinden veya kuşüzümlü çörekten pişireyim. Taze süt ve ekmekten iyisi yoktur. Bahçedeyken açlıklarını bastırırlar, eve dönünce de güzel yiyecekleri silip süpürüverirler."

"Ah annecim!" dedi Dickon hayranlıkla, "Ne harikasın! Hep bir çıkış yolu buluyon. Dün pek dertliydiler. Daha fazla yiyecek getirtmeden nasıl idare edeceklerini bilemiyolardı... mideleri kazınıyodu ya."

"Onlar hızla büyüyen iki küçük yavru, ikisi de sağlığına kavuşuyo. Bunlar gibin çocuklar kendilerini genç kurtlar

gibi hisseder, yedikleri onlara kan olur can olur," dedi Bayan Sowerby. Sonra aynı Dickon gibi gülümseyip "Eh, çok eğleniyolar orası kesin," diye ekledi.

Bu harika, sakin anne çok haklıydı... ve "rol yapmanın" onları eğlendireceğini söylerken de öyle. Colin'le Mary bunun en heyecan verici eğlence kaynaklarından biri olduğunu düşünüyorlardı. Onlara kendilerini şüpheden koruma fikrini farkında olmadan veren, kafası karışmış bakıcıyla Doktor Craven'dı.

Bakıcı bir gün, "İştahınız çok açıldı küçükbey," dedi. "Hiçbir şey yemezdiniz eskiden, pek çok şey size dokunurdu."

"Şimdi hiçbir şey dokunmuyor," diye karşılık verdi Colin. Sonra bakıcının merakla ona baktığını görünce birdenbire belki de henüz bu kadar iyi görünmemesi gerektiğini hatırladı. "En azından bazı şeyler daha az dokunuyor. Temiz havadan olmalı."

"Belki öyledir," dedi bakıcı, oğlanın yüzüne hâlâ hayret dolu bir ifadeyle bakıyordu. "Yine de bu konuyu Doktor Craven'la konuşmalıyım."

Bakıcı çıkıp gidince, "Sana nasıl da baktı öyle!" dedi Mary. "Sanki öğrenmesi, anlaması gereken bir şey olduğunu düşünüyordu."

"Bir şey anlamasına izin vermeyeceğim," dedi Colin. "Henüz kimse bir şey öğrenmemeli."

Sabahleyin Doktor Craven geldiğinde, o da şaşırmış görünüyordu. Colin'i çok rahatsız eden birtakım sorular sordu.

"Bahçede fazla kalıyorsun," dedi. "Nereye gidiyorsun?"

Colin bu soru karşısında pek sevdiği temkinli kayıtsızlık tavrını takındı.

"Kimsenin nereye gittiğimi öğrenmesine izin vermeyeceğim," diye cevap verdi. "Hoşuma giden bir yere gidiyorum. Herkes yoldan uzak durmak için emir aldı. Kimse ne beni izleyecek, ne de gözünü dikip bana bakacak. Bunu biliyorsunuz."

"Bütün gün dışarıdasın gibi görünüyor, ama bunun sana zarar verdiğini düşünmüyorum... hiç sanmıyorum. Bakıcı eskiye göre çok daha fazla yemek yediğini söylüyor."

"Belki de," dedi Colin, ani bir ilhamla, "belki de doğal olmayan bir iştahtır."

"Yiyecekler dokunmadığına göre ben öyle düşünmüyorum," dedi Doktor Craven. "Hızla kilo alıyorsun, rengin de düzeliyor."

Cesaret kırıcı bir kasvet havası takınan Colin, "Belki de... belki de vücudum şişmiştir, ateşim çıkmıştır," dedi. "Çok yaşamayacak olan insanlar çoğu kez... değişir."

Doktor Craven başını salladı. Colin'in bileğini tutuyordu, giysisinin kolunu sıyırıp nabzına baktı.

"Ateşin yok," dedi düşünceli bir tavırla, "böyle kilo alman da sağlıklı. Bunu sürdürebilirsek evladım, ölümden söz etmemize gerek kalmaz. Baban bu olağanüstü gelişmeleri duyduğuna çok mutlu olacak."

"Bunun ona bildirilmesine izin veremem!" diye öfkeyle araya girdi Colin. "Yeniden kötüye gidersem bu onu sadece hayal kırıklığına uğratır... bu gece bile kötüleşebilirim. Ateşim çok yükselebilir. Şimdiden ateşim çıkmış gibi hissediyorum zaten. Babama mektup yazılmasına izin vermeyeceğim... vermeyeceğim... vermeyeceğim! Beni kızdırıyorsunuz ve biliyorsunuz bu bana kötü geliyor. Şimdiden sıcakladım. Bakışların üstüme dikilmesi kadar hakkımda yazılmasından ve konuşulmasından da nefret ediyorum."

"Şişşt! Evladım," diye sakinleştirdi onu Doktor Craven. "İznin olmadan hiçbir şey yazılmayacak. Her konuda çok hassassın. İyiye giden şeyleri kötüleştirmemelisin."

Bay Craven'a yazma konusunda başka bir şey söylemedi, bakıcıyı gördüğünde de hastaya böyle bir ihtimalden bile söz edilmemesi gerektiği konusunda özellikle uyardı.

"Çocuk fevkalade iyi," dedi. "Böyle iyileşmesi neredeyse olağandışı görünüyor. Daha önce ona yaptıramadığımız şeyleri şimdi kendi isteğiyle yapıyor. Yine de çok çabuk heyecanlanıyor, onu sinirlendirecek hiçbir şey söylenmesin."

Mary ve Colin çok telaşlanmış, aralarında endişeyle konuşmuşlardı. O andan itibaren "rol yapmayı" planladılar.

Colin, "Öfke nöbeti geçirmeye mecbur kalabilirim," dedi üzüntüyle. "Halbuki nöbet geçirmek istemiyorum, kendimi büyük bir nöbet geçirecek kadar da kötü hissetmiyorum. Belki hiç geçiremeyebilirim. O yumru şimdi gelip boğazıma tıkanmıyor ve korkunç şeyler yerine artık güzel şeyler düşünüyorum. Ama babama yazmaktan söz ederlerse bir şeyler yapmak zorunda kalacağım."

Daha az yemeyi kafasına koydu, ama ne yazık ki sabahları inanılmaz bir iştahla uyanıp yatağının yanındaki masada ev yapımı ekmek ve taze tereyağı, kar beyazı yumurtalar, ahududu reçeli ve kaymaktan oluşan kahvaltıyı görünce bu parlak fikri uygulamak mümkün olmuyordu. Mary de hep onunla birlikte kahvaltı yapıyordu, kendilerini masanın başında bulunca –özellikle sıcak gümüş kapağın altında baştan çıkarıcı kokular yayarak cızırdayan lezzetli jambon dilimleri varsa– umutsuzluk içinde birbirinin gözlerine bakıyorlardı.

"Sanırım bu sabah hepsini yemeliyiz Mary," diyordu Colin her defasında. "Öğle yemeğinin birazını ve akşam yemeğinin çoğunu geri gönderebiliriz."

Ama hiçbir zaman geri gönderecek bir şey bulamadılar, mutfağa cilalanmış gibi tertemiz gönderilen boş tabakların görüntüsü yorumlara yol açtı.

"Keşke," diyordu Colin, "keşke jambon dilimleri daha kalın olsaydı, ayrıca tek bir çörek de kimseye yetmez."

Bu sözleri ilk duyduğunda, "Ölmek üzere olan birine yeter," diye cevap verdi Mary, "ama yaşayacak birine yetmez. Açık pencereden içeri dolan taze funda ve karaçalıların o güzelim kokusunu duyunca bazen üç kişilik yemek yiyebilirmişim gibi hissediyorum."

O sabah Dickon –bahçede iki saat kadar eğlendikten sonra– büyük bir gül çalısının arkasına gidip iki teneke kova

getirdi, bakraçların biri ağzına kadar kaymaklı taze sütle doluydu, ötekinde tertemiz mavi beyaz peçetelere sarılmış ev yapımı kuşüzümlü çörekler vardı; çörekler o kadar güzel yerleştirilmişti ki hâlâ sıcaktılar. Sevinçli bir şaşkınlık kargaşası yaşandı. Bayan Sowerby'nin bu düşüncesi ne harika bir şeydi! Ne kadar nazik, akıllı bir kadındı! Çörekler nasıl da güzeldi! Ya taze süt ne lezzetliydi!

"Onda da Dickon'daki gibi Sihir var," dedi Colin. "Bu iyi şeyler yapmanın yolunu bulmasını sağlıyor. Sihirli biri o. Ona minnettar olduğumuzu söyle Dickon... fazlasıyla minnettarız."

Bazen büyüklerinkine benzer ifadeler kullanıyordu. Bundan çok hoşlanıyordu. Böyle konuşmayı o kadar seviyordu ki özellikle üzerinde durup geliştiriyordu.

"Ona çok cömert olduğunu ve minnettarlığımızın had safhada olduğunu söyle."

Sonra bu soylu halini unuttu; kahvaltısının üstünden iki saatten fazla geçmiş ve alışılmadık ölçüde hareket edip fundalık havasını solumuş sıradan bir aç çocuğun tavrıyla çöreklere daldı, kocaman yudumlarla bakraçtan süt içti.

Bu, aynı türden pek çok güzel olayın başlangıcı oldu. Bayan Sowerby'nin doyurması gereken on dört kişi varken gücünün her gün fazladan iki boğaza yetişemeyeceğinin farkına vardılar. Bunun üzerine ihtiyaçlarını satın alabilmesi için ona her gün biraz para göndermelerine izin vermesini rica ettiler.

Dickon ufuk açıcı bir keşifte bulunarak Mary'nin onu hayvanlarına kaval çalarken ilk kez gördüğü bahçenin dışındaki parkın koruluğunda, içinde yumurta ve patates pişirmek için taştan bir tür küçük fırın yapabileceğiniz derin, küçük bir çukur buldu. Fırında yumurta daha önce bilmedikleri bir lükstü, sıcacık patates de tuz ve tereyağıyla birlikte ormanlar kralına layıktı... ayrıca lezzetli ve doyurucuydular. Hem patates hem yumurta satın alabilir ve on dört kişinin

ağzından yiyeceklerini alıyormuş gibi hissetmeden dilediğiniz kadar yiyebilirdiniz.

Kısa çiçeklenme döneminin bitmesinden sonra gitgide gürleşen yeşil yapraklarıyla gölgelik oluşturan erik ağacının altında her güzel sabah mistik çember tarafından Sihir uygulanıyordu. Törenden sonra Colin mutlaka yürüyüş çalışması yapıyor ve gün boyu aralıklarla, yeni kazandığı gücü deniyordu. Her geçen gün daha da güçleniyor, daha düzgün yürüyebiliyor ve daha fazla mesafe katediyordu. Her geçen gün Sihre olan inancı da –beklendiği gibi– artıyor, güçleniyordu. Güç kazandığını hissettikçe başka bir deney daha yapıyordu, ona her şeyin en iyisini gösteren Dickon'dı.

Ortalıktan kaybolup geri döndüğü bir sabah, "Dün," dedi, "annem için Thwaite'e gittiydim, Blue Cow Hanı'nın yakınlarında Bob Haworth'ü gördüm. Buralardaki en güçlü adamdır o. Şampiyon bi' güreşçidir, yüksek atlamada herkesi geçebilir, çekici herkesten daha uzağa atar. Birkaç yıl spor yapmak için ta İskoçya'ya gittiydi. Beni çocukluğumdan beri tanır, arkadaşça davranır, ona bazı sorular sordum. Kibar takımı ona atlet diyo, ben de seni düşündüm Efendi Colin ve dedim ki, 'Kaslarını nası böle geliştirdin Bob? Bu kadar güçlü olmak için fazladan bi' şey yaptın mı?' Dedi ki, 'Evet evlat, yaptım tabii. Bir zamanlar Thwaite'e gösteri için gelen güçlü bi' adam kollarımı, bacaklarımı ve vücudumdaki her kası nasıl çalıştıracağını gösterdi.' Ben de dedim ki, 'Zayıf biri de bu şekil kendisini güçlendirebilir mi Bob?' Güldü, 'O zayıf çocuk sen misin?' dedi. Ben de dedim ki, 'Yok ama uzun bir hastalıktan sonra iyileşmeye başlayan genç bir bey tanıyom, keşke ona anlatmak için yaptıklarından bazılarını bilebilseydim.' Hiç isim vermedim, o da sormadı zati. Dediğim gibi arkadaşça davrandı, kalkıp bi' gözel gösterdi, ben de iyice öğrenene kadar yaptıklarını tekrarladım."

Colin heyecanla dinliyordu.

"Bana da gösterebilir misin?" diye haykırdı. "Gösterecek misin?"

"Tabiisi," diye cevap verdi Dickon. Sonra ayağa kalktı. "Ama ilk baştan yumuşak hareket etmen ve kendini yormaman gerekiyomuş. Ara sıra dinlen, derin nefes al ve aşırıya kaçma."

"Dikkat ederim," dedi Colin. "Göster hadi! Göster! Dickon sen dünyanın en Sihirli çocuğusun!"

Dickon çimenlikte ayağa kalkıp bir dizi basit ama işe yarar kas hareketini yavaşça ve dikkatlice göstermeye başladı. Colin gözlerini dört açmış onu izliyordu. Oturduğu yerde birkaçını yapabildi. Sonra kalkıp artık titremeyen ayaklarının üstünde yavaşça birkaç hareket daha yaptı. Mary de aynı hareketleri yapmaya başladı. Bu gösteriyi izleyen Marsık hareketleri yapamadığı için çok rahatsız oldu, konduğu daldan uçup durmaksızın çevrede hoplayıp zıplamaya başladı.

Ondan sonra bu egzersizler, tıpkı Sihir gibi günlük görevlerden biri haline geldi. Colin de Mary de her denediklerinde daha çok hareket yapabilir oldular, bunun sonucunda iştahları o kadar açıldı ki Dickon'ın her sabah geldiğinde çalılığın arkasına koyduğu sepet olmasa halleri haraptı. Ama çukurdaki küçük fırın ve Bayan Sowerby'nin cömertliği öyle doyurucuydu ki Bayan Medlock, bakıcı ve Doktor Craven yine şaşkına döndüler. Fırında yumurta, patates, bol köpüklü taze süt, yulaflı kek ve çörek, funda balı ve kaymakla tıka basa doymuşsanız kahvaltıyı önemsemeyebilir, akşam yemeğini küçümser gibi görünebilirdiniz.

"Neredeyse hiçbir şey yemiyorlar," dedi bakıcı. "Beslenmeye ikna edilemezlerse açlıktan ölecekler. Ama yine de nasıl göründüklerine bir bakın."

"Şuna bak!" diye haykırdı Bayan Medlock hiddetle. "Ah! Beni hayretten öldürecekler. İki küçük şeytan bunlar.

Bir gün çatlayana kadar yiyorlar, ertesi gün aşçının pişirdiği ağız sulandıran en nefis yemeklere burun kıvırıyorlar. Dün güzelim piliçten ve ekmek kırıntılı özel sostan bir çatal bile almadılar... zavallı kadın onlar için güzel bir puding icat etmişti... onu da olduğu gibi geri gönderdiler. Açlıktan ölüp giderlerse, kendisini suçlayacaklar diye korkuyor."

Doktor Craven gelip uzun uzun ve dikkatle Colin'i muayene etti. Bakıcı ona durumu anlatıp incelemesi için sakladığı neredeyse dokunulmamış kahvaltı tepsisini gösterdiğinde yüzünü endişeli bir ifade kaplamıştı; ama kanepesinin yanına oturup Colin'i muayene edince daha da endişelendi. Bir iş için Londra'ya çağrılmış ve yaklaşık iki haftadır çocuğu görmemişti. Gençler sağlıklarına kavuşmaya başlayınca, iyileşme çok hızlı olur. Colin'in tenindeki balmumu rengi gitmiş, sıcak bir gülpembeliği kazanmıştı; güzel gözleri berraktı, altındaki çukurlar, yanakları ve şakakları dolmuştu. Bir zamanki kara ve kalın bukleleri alnından sağlıkla fışkırıyormuş gibi görünüyordu, yumuşak ve canlıydılar. Dudakları dolgunlaşmış ve olağan rengine kavuşmuştu. Aslında yatalak olduğu kabul edilen bir çocuğa göre pek yakışmayan bir görünüşü vardı. Doktor Craven çenesini tutup derin derin düşünmeye başladı.

"Bir şey yemediğini duyduğuma üzüldüm," dedi. "Bu hiç iyi değil. Aldığın bütün kiloları verirsin ki şaşırtıcı bir şekilde kilo almıştın. Kısa süre önce gayet iyi yiyordun."

"Bunun doğal olmayan bir iştah olduğunu söylemiştim," diye cevap verdi Colin.

Mary yakındaki taburesinde oturuyordu, ansızın çıkardığı tuhaf sesi zorla bastırmaya çalışırken neredeyse boğulacaktı.

Doktor Craven ona dönüp,"Ne oldu?" dedi.

Mary en ciddi tavrını takındı.

Kendini ayıplayan bir ağırbaşlılıkla, "Öksürükle aksırık arasında bir şeydi," diye cevap verdi, "tükürüğüm genzime kaçtı."

"Ama," demişti sonradan Colin'e, "kendimi tutamadım. Kahkahaları birdenbire patlayıverdi, çünkü son yediğin kocaman patatesi ve reçelli kaymaklı kalın ekmek dilimini ısırırken ağzının nasıl açıldığını hatırlamaktan kendimi alıkoyamadım."

Doktor Craven Bayan Medlock'a, "Bu çocukların gizlice yiyecek alabilmelerinin herhangi bir yolu var mı?" diye sordu.

"Toprağı kazıp çıkarmadıkları veya ağaçtan toplamadıkları takdirde hiçbir yolu yok," diye cevap verdi Bayan Medlock. "Bütün günü dışarıda geçirip birbirlerinden başka kimseyi görmüyorlar. Kendilerine gönderilenden başka bir şey yemek isterlerse sadece söylemeleri yeter."

"Pekâlâ," dedi doktor, "yemeksiz kalmak onlara iyi geldiği sürece endişe etmemize gerek yok. Bu oğlan yepyeni bir çocuk olup çıktı."

"Kız da öyle," dedi Bayan Medlock. "Kilo alıp o çirkin, aksi görünüşünü bir kenara bıraktığından beri düpedüz sevimli olmaya başladı. Saçları kabarıp sağlıklı bir görünüm kazandı ve rengi parladı. Eskiden dünyanın en asık suratlı, kötü huylu kızıydı, şimdi Efendi Colin'le birlikte çılgınlar gibi gülüyorlar. Belki de bu yüzden şişmanlıyorlardır."

"Belki de," dedi Doktor Craven. "Bırakın gülsünler."

XXV. Bölüm

Perde

Sonra gizli bahçe çiçeklendikçe çiçeklendi ve her sabah yeni mucizeler sergiledi. Kızılgerdanın yuvasında yumurtalar vardı, eşi yumurtaların üzerinde oturuyor, tüylü minik göğsü ve nazik kanatlarıyla onları sıcak tutuyordu. İlk başta çok gergindi, kızılgerdan da kızgın ve tetikteydi. Dickon bile o günlerde yaşadıkları köşenin yakınına gitmedi; ama yaptıkları bazı gizemli büyülerin sessizce işlediğini, bahçede kendileri gibi olmayan ve yaşadıkları hadisenin mükemmelliğini, yumurtaların muazzam, hassas, müthiş, iç burkan güzelliğini ve ciddiyetini anlamayan birilerinin bulunmadığını bu minik çiftin ruhlarına aktardığını görünceye kadar bekledi. Eğer bahçede yumurtalardan biri yerinden alınır veya zarar görürse bütün dünyanın fırıl fırıl dönerek uzayda parçalanıp gideceğini benliğinin derinliklerinde bilmeyen birileri olsaydı... bunu hissetmeyen ve buna göre davranmayan bir kişi bile olsaydı bahçede, o altın ilkbahar havasında dahi mutluluk olamazdı. Ama hepsi bunu biliyor ve hissediyordu, kızılgerdanla eşi de onların bunu bildiğinin farkındaydı.

Kızılgerdan Mary ve Colin'i başlangıçta derin bir endişeyle izledi. Bazı gizemli sebeplerle Dickon'ı izlemesine gerek olmadığını anlamıştı. Çiy parlaklığındaki kara gözlerini ona

diktiği andan beri onun bir yabancı değil, gagası veya tüyleri olmayan bir tür kızılgerdan olduğunu biliyordu. Dickon kızılgerdan dilini konuşabiliyordu (başka dillerle karıştırılmaması gereken farklı bir dildi bu). Bir kızılgerdanla kızılgerdan dilinde konuşmak bir Fransızla Fransızca konuşmaya benziyordu. Dickon kızılgerdanla her zaman bu dilde konuşuyordu, bu yüzden insanlarla konuşurken kullandığı o tuhaf abuk sabuk sözlerin azıcık bile önemi yoktu. Kızılgerdan onun bu abuk sabuk dili insanlarla konuşurken kullandığını düşünüyordu, çünkü onlar tüylülerin dilini anlayabilecek kadar zeki değillerdi. Oğlanın hareketleri de kızılgerdanınkilere benziyordu. Asla birini ansızın ürkütecek kadar tehlikeli veya tehditkâr görünmüyorlardı. Her kızılgerdan Dickon'ı anlayabilirdi, bu yüzden de varlığı rahatsız edici değildi.

Ama başlarda diğer ikisine karşı tedbirli olmak gerekli görünmüştü. Birincisi oğlan yaratık bahçeye bacaklarının üstünde gelmiyordu. Tekerlekleri olan bir şeyin içinde itiliyordu ve üzerine vahşi hayvan kürkleri atılmıştı. Bu bile kendi başına kuşku uyandırıcıydı. Sonra ayağa kalkıp etrafta dolanmaya başladığında bunu tuhaf, alışılmadık bir şekilde yaptı ve belli ki diğerlerinin ona yardım etmesi gerekiyordu. Kızılgerdan bir çalının içine gizleniyor, bu görüntüyü başını bir o yana bir bu yana eğerek endişeyle seyrediyordu. Oğlanın bu yavaş hareketlerinin kedilerin yaptığı gibi saldırmaya hazırlık anlamına geldiğini düşünüyordu. Kediler saldıracakları zaman yavaşça yerde sürünürlerdi. Kızılgerdan birkaç gün bunu eşiyle enine boyuna tartıştı, ama daha sonra bu konudan söz etmemeye karar verdi, çünkü eşinin kapıldığı korku öyle büyüktü ki bunun yumurtalara zarar verebileceğinden çekindi.

Oğlan kendi başına yürümeye ve daha hızlı hareket etmeye başlayınca bu ona muazzam bir rahatlama sağladı. Ama uzun süre –veya kızılgerdana uzun gelmişti– bir endişe kaynağı olmuştu. O diğer insanlar gibi hareket etmiyordu.

Yürümeye çok düşkün gibi görünüyordu, ama sık sık bir süreliğine oturuyor veya uzanıyor, sonra yeniden başlamak için telaş içinde ayağa kalkıyordu.

Bir gün kızılgerdan, anne babası ona uçmayı öğretirken kendisinin de aynı şeyi yaptığını hatırladı. Azıcık uçup sonra dinlenmek zorunda kalmıştı. Bu yüzden oğlanın uçmayı... daha doğrusu yürümeyi öğrendiğini düşündü. Eşine bundan söz etti, yavruların yumurtadan çıkıp tüylendikten sonra muhtemelen aynı şekilde davranacağını söylediğinde eşi epeyce rahatladı, hatta fazlasıyla ilgi duyarak –yavrularının hep daha akıllı olacağını ve daha çabuk öğreneceğini düşünse bile– yuvasının bir köşesinden bu oğlanı seyretmekten büyük zevk almaya başladı. Ancak daha sonra hoşgörüyle insanların her zaman kendi yavrulardan daha beceriksiz ve yavaş olduklarını, çoğunun uçmayı asla öğrenecek gibi görünmediğini söyledi. Onlara asla havada veya ağaç tepelerinde rastlayamazdınız.

Bir süre sonra oğlan diğerleri gibi hareket etmeye başladı, ama çocukların üçü de zaman zaman alışılmadık şeyler yapıyorlardı. Ağaçların altında durup ne yürümeye, ne koşmaya, ne de oturmaya benzeyen hareketlerle kollarını, bacaklarını ve başlarını oynatıyorlardı. Her gün aralıklarla bu hareketleri yapıyorlardı, kızılgerdan onların ne yaptığını veya ne yapmaya çalıştığını eşine bir türlü açıklayamıyordu. Tek söyleyebildiği yavruların asla bu şekilde kanat çırpmayacağından emin olduğuydu, ama kızılgerdan dilini gayet akıcı bir şekilde konuşabilen çocuk da onlarla birlikte aynı şeyi yaptığından, kuşlar bu hareketlerin tehlikeli olmadığına tamamen güvenebiliyorlardı. Elbette ne kızılgerdan ne de eşi şampiyon güreşçi Bob Haworth'ü ve kaslarını geliştirmek için yaptığı alıştırmaları duymuştu. Kızılgerdanlar insanlara benzemez, kaslarını ilk andan itibaren kullanırlar, bu yüzden kasları doğal olarak gelişir. Yiyecek bulmak için her gün uçmanız gerekiyorsa kaslarınız körelmez (körelmek demek, bir şeyin kullanılmadığı için aşırı ölçüde zayıflaması demektir).

Oğlan diğerleri gibi yürüyüp koşmaya, toprağı kazıp yabani otları ayıklamaya başladığında köşedeki kuş yuvasını büyük bir huzur ve hoşnutluk sardı. Yumurtalar için duyulan endişe geçmişte kalmıştı. Yumurtalarınızın bir banka kasasına konulmuş gibi güvende olduğunu bilmek ve olup biten bir sürü tuhaf şeyi izlemek kuluçkada oturmayı eğlenceli bir iş haline getiriyordu. Yağmurlu günlerde çocuklar bahçeye gelmediği için yumurtaların üstündeki anne biraz sıkılıyordu.

Ama Mary ile Colin'in yağmurlu günlerde bile sıkıldıkları söylenemezdi. Bir sabah yağmur bardaktan boşanırcasına ve durmaksızın yağarken kanepesinde oturmak zorunda kalan Colin birazcık huzursuzlanmaya başlamıştı, çünkü kalkıp etrafta dolaşması güvenli değildi. O sırada Mary'nin aklına bir fikir geldi.

"Artık gerçek bir oğlan olduğum için," demişti Colin, "bacaklarım, kollarım ve bütün vücudum o kadar Sihirle dolu ki onlara hâkim olamıyorum. Her zaman bir şeyler yapmak istiyorlar. Biliyor musun Mary, sabah erkenden uyanıp dışarıda kuşların ve sanki her şeyin –ağaçların ve duyamadığımız şeylerin bile– neşeyle seslendiğini işitince yatağımdan fırlayıp haykırasım geliyor. Bunu yapsam neler olurdu, bir düşün!"

Mary kıkır kıkır güldü.

"Bakıcı ve Bayan Medlock koşarak gelir, aklını kaçırdığına inanıp doktoru çağırtırlardı," dedi.

Colin de kıkırdadı. Nasıl görüneceklerini gözünde canlandırabiliyordu; patlayışı karşısında nasıl dehşete kapılır, onu ayakta görünce nasıl da şaşırırlardı...

"Keşke babam eve dönseydi," dedi Colin. "Ona kendim söylemek istiyorum. Hep bunu düşünüyorum... ama uzun süre bu şekilde devam edemeyiz. Yatıp numara yapmaktan sıkıldım artık, ayrıca çok da farklı görünüyorum. Keşke bugün yağmur yağmasaydı."

İşte o zaman Bayan Mary'nin aklına bir fikir geldi.

Gizemli bir biçimde, "Colin," diye söze girdi, "bu evde kaç oda olduğunu biliyor musun?"

"Sanırım bin kadar," diye cevap verdi Colin.

"Kimsenin hiç girmediği yüz kadar odası var," dedi Mary. "Ve yağmurlu bir günde gidip çoğuna baktım. Kimsenin haberi olmadı, gerçi Bayan Medlock az kalsın beni yakalıyordu. Geri dönerken yolumu kaybettim, senin koridorunun sonunda durdum. Ağlayışını o zaman ikinci kez duymuştum."

Colin kanepesinde doğruldu.

"Kimsenin girmediği yüz oda mı?" dedi. "Kulağa gizli bahçe gibi geliyor. Gidip baktığımızı düşünsene. Tekerlekli sandalyemi itebilirsin, kimse de nereye gittiğimizi bilmez."

"Benim düşündüğüm de buydu," dedi Mary. "Kimse bizi izlemeye cesaret edemez. Koşabileceğin koridorlar var. Alıştırmalarımızı da yapabiliriz. İçinde fildişinden yapılmış fillerle dolu bir dolap olan küçük bir Hint odası bile var. Her çeşit oda var."

"Zili çal," dedi Colin.

Bakıcı gelince emirlerini verdi.

"Sandalyemi istiyorum," dedi. "Bayan Mary'yle evin kullanılmayan bölümlerine bakmaya gideceğiz. Birkaç merdiven olduğu için John sandalyemi resim galerisine kadar itebilir. Sonra ben onu tekrar çağırana kadar gidip bizi yalnız bıraksın."

Yağmurlu günler o sabah korkutuculuğunu yitirmişti. Uşak tekerlekli sandalyeyi resim galerisine kadar itip emirlere uyarak ikisini yalnız bıraktığında Colin'le Mary memnuniyetle birbirlerine baktılar. Mary, John'ın gerçekten alt kattaki kendi bölümlerine döndüğünden emin olur olmaz Colin sandalyeden kalktı.

"Koridorun bir ucundan öbür ucuna kadar koşacağım," dedi, "sonra zıplayacağım, sonra da Bob Haworth'ün alıştırmalarını yapacağız."

Bunların hepsini yaptılar, bir sürü başka şey de. Portrelere baktılar, parmağında bir papağan tutan yeşil brokar giysili o süssüz, küçük kızın resmine rastladılar.

"Bunların hepsi," dedi Colin, "akrabalarım olsa gerek. Uzun zaman önce yaşamışlar. Şu papağanlı kız eminim büyük büyük büyük büyük halalarımdan biri. Sana çok benziyor Mary... şimdiki haline değil tabii, buraya ilk geldiğin zamanki haline. Şimdi daha şişman ve daha iyi görünüyorsun."

"Sen de öyle," dedi Mary. İkisi de güldüler.

Hint odasına gidip fildişinden yapılmış fillerle eğlendiler. Gül rengi brokar örtülü yatak odasını ve farenin yastıkta açtığı deliği buldular; ama fareler büyümüş ve gitmişlerdi, delik boştu. Mary'nin ilk gelişinde gördüğünden daha çok oda görüp daha çok keşif yaptılar. Yeni koridorlar, köşeler, gizli merdivenler, hoşlarına giden eski resimler ve ne işe yaradığını bilmedikleri tuhaf, eski eşyalar buldular. İlginç ve eğlenceli bir sabahtı; aynı evin içinde başka insanlarla birlikte dolaşırken, aynı zamanda onlardan kilometrelerce uzakta olma hissi büyüleyici bir şeydi.

"Geldiğimize memnunum," dedi Colin. "Bu kadar büyük, tuhaf ve eski bir yerde yaşadığımı hiç bilmiyordum. Hoşuma gitti. Tüm yağmurlu günlerde burada dolaşalım. Eminim yeni tuhaf köşeler ve eşyalar buluruz."

O sabah yeni şeyler keşfederken iştahları da öyle artmıştı ki Colin'in odasına döndüklerinde öğle yemeğini dokunmadan geri göndermeleri mümkün olmadı.

Bakıcı tepsiyi alt kata götürdüğünde aşçı Bayan Loomis görsün diye pırıl pırıl parlatılmış tabakları mutfak masasının üzerine sertçe bıraktı.

"Şuna bak!" dedi. "Burası gizemli bir ev, bu iki çocuk da evdeki en büyük gizem."

Genç ve güçlü uşak John, "Her gün böyle devam ederlerse," dedi, "beyefendinin bir ay öncesine göre iki misli ağır-

laşmasına şaşmamak lazım. Kaslarıma bir zarar gelecek diye korkuyorum, zaman içinde bu işi bırakmalıyım."

O gün öğleden sonra Mary, Colin'in odasında yeni bir şey olduğunu fark etti. Aslında bunu bir gün önce fark etmiş ama bir şey söylememişti, çünkü değişikliğin tesadüf olduğunu sanmıştı. O gün de bir şey söylemedi, ama oturup şömine rafının üstündeki resme gözlerini dikti. Üzerindeki perde yana çekildiği için resme bakabiliyordu. Fark ettiği değişiklik buydu.

Kız birkaç dakika resme baktıktan sonra, "Ne söylememi istediğini biliyorum," dedi Colin. "Ne zaman sana bir şey anlatmamı istesen hep anlıyorum. Perdenin niçin açıldığını merak ediyorsun. Bundan sonra böyle duracak."

"Niçin?" diye sordu Mary.

"Çünkü onu böyle gülerken görmek artık beni kızdırmıyor. İki gece önce mehtap parıldarken uyandım, sanki Sihrin bütün odayı doldurduğunu hissettim, her şeyi o kadar muhteşem hale getiriyordu ki daha fazla yatamadım. Kalkıp pencereden baktım. Oda yarı aydınlıktı, perdenin üzerinde ay ışığının lekesi vardı, bu her nedense gidip kordonu çekmeme sebep oldu. Gülüyormuş gibi bana bakıyordu, sanki ayakta durmama memnun olmuştu. Bu da benim ona bakmaktan hoşlanmamı sağladı. Onu hep böyle gülümserken görmek istiyorum. Bence o da muhtemelen Sihirli biriydi."

"Şu anda ona öyle çok benziyorsun ki," dedi Mary, "bazen onun oğlan kılığına girmiş hayaleti olduğunu düşünüyorum."

Bu fikir Colin'i etkilemişe benziyordu. Bunun üzerinde düşündü, sonra yavaşça yanıt verdi.

"Onun hayaleti olsaydım... babam beni severdi," dedi.

"Babanın seni sevmesini mi istiyorsun?" diye sordu Mary.

"Babam beni sevmediği için bu resimden nefret ederdim. Beni sevmeye başlarsa sanırım ona Sihirden söz etmem gerekecek. Bu onu daha fazla neşelendirebilir."

XXVI. Bölüm

"Bu Annem!"

Sihre olan inançları sonsuzdu. Sabahları edilen büyülü sözlerden sonra Colin bazen onlara Sihir dersleri veriyordu.

"Bunu yapmak hoşuma gidiyor," diye açıkladı bir gün, "çünkü büyüdüğüm ve büyük bilimsel keşifler yaptığım zaman bu konularda ders vermek zorunda kalacağım, bu da o günler için bir alıştırma. Şu anda sadece kısa dersler verebilirim, çünkü henüz çok küçüğüm; ayrıca Ben Weatherstaff da kendini kilisede sanıp uyuyabilir."

"Ders vermenin en gözel yanı," dedi Ben, "adamın biri kalkıp aklına geleni söyleyiverir, kimsecikler de ona cevap veremez. Ara sıra ben de birazcık ders versem fena olmaz."

Colin ağacının altında nutuk atarken ihtiyar Ben tükenmek bilmez bir dikkatle bakan gözlerini ona dikti ve öylece kaldı. Onu şefkatle süzüyordu. Onu asıl ilgilendiren oğlanın verdiği ders değil, her gün daha düzgün ve güçlü görünen bacaklar, gayet dik duran çocuksu kafa, dolgunlaşıp yuvarlaklaşmış olan bir zamanki sivri çeneyle çökük yanaklar ve başka bir çift gözde gördüğünü hatırladığı ışığı taşımaya başlayan gözlerdi. Colin bazen Ben'in çok etkilendiğini belli eden ağırbaşlı bakışlarını üzerinde hissettiğinde neler düşün-

düğünü merak ediyordu; bir seferinde tamamen kendinden geçmiş gibi göründüğü bir sırada ona sordu.

"Ne düşünüyorsun Ben Weatherstaff?" dedi.

"Bu hafta kesinkes bir iki kilo aldığını düşünüyom," diye cevap verdi Ben. "Baldırlarına ve omuzlarına bakıyodum. Seni bi' tartsak iyi olurdu."

"Bu Sihirden işte ve tabii Bayan Sowerby'nin çöreklerinden, sütten ve başka şeylerden," dedi Colin. "Görüyorsun ya, bilimsel deneyim başarılı oldu."

O sabah Dickon derse çok geç kalmıştı. Geldiğinde koşmaktan kıpkırmızı olmuştu, gülünç suratı her zamankinden daha çok parlıyordu. Yağmurlardan sonra daha fazla yabani ot ayıklamaları gerektiğinden işe dalmışlardı. Toprağın derinlerine işleyen ılık yağmurdan sonra her zaman yapacak çok işleri olurdu. Çiçeklere yararlı olan nem, iyice kök salmadan sökülmeleri gereken ve her yerden fışkıran küçük yabani otlara ve yapraklara da yarıyordu. Colin de bugünlerde yabani ot ayıklamakta herkes kadar iyiydi ve bunu yaparken bir yandan ders de verebiliyordu.

"Sihir en çok insan çalışırken işe yarıyor," dedi o sabah. "Onu kemiklerinizde ve kaslarınızda hissedebiliyorsunuz. Kemikler ve kaslarla ilgili kitaplar okuyup sonra da Sihir hakkında bir kitap yazacağım. Şimdiden işe başladım. Yeni şeyler keşfetmeye devam ediyorum."

Bunu söyledikten kısa bir süre sonra elindeki bahçe malasını yere bırakıp ayağa kalktı. Birkaç dakika hiç ses çıkarmadı, ötekiler onun dersleri düşünürken çoğu kez böyle yaptığını görmüşlerdi. Malayı bırakıp ayağa kalkınca, onlara Colin'e bunu ansızın aklına gelen bir düşünce yaptırmış gibi geldi. Oğlan gerinebildiği kadar gerindi, kollarını sevinçle açtı. Rengi parladı ve tuhaf gözleri neşeyle açıldı. Sanki aniden bir şeyi tümüyle kavramıştı.

"Mary! Dickon!" diye haykırdı. "Bana bakın!"

Ot ayıklamayı bırakıp ona baktılar.

"Beni buraya getirdiğiniz ilk sabahı hatırlıyor musunuz?" diye sordu.

Dickon ona çok dikkatli bakıyordu. Hayvan büyücüsü olarak çoğu insanın görebildiğinden daha fazla şey görebiliyordu, bunların çoğu da hakkında hiç konuşmadığı şeylerdi. Onlardan bazılarını şimdi bu çocukta da görüyordu.

"Evet, hatırlıyoz," diye cevap verdi.

Mary de dikkatle baktı ama hiçbir şey söylemedi.

"Tam şu anda," dedi Colin, "birdenbire hatırladım... bahçe malasıyla toprağı kazan elime bakarken... gerçek olup olmadığını görmek için de ayağa kalkmam gerekti. Bu gerçek! Ben *iyiyim... iyiyim*!"

"Evet, iyisin!" dedi Dickon.

Colin tekrar, "Ben iyiyim! Ben iyiyim!" dedi, yüzünün her yeri kıpkırmızı olmuştu.

Bunu daha önceden de bir şekilde biliyordu, umuyordu, hissediyor ve üzerinde düşünüyordu, ama tam o anda bir şey onu tümüyle sarmıştı. Bir tür coşkulu inanç ve farkındalıktı bu ve o kadar güçlüydü ki haykırmaktan kendini alıkoyamamıştı.

Görkemli bir tavırla, "Sonsuza dek yaşayacağım, sonsuza dek!" dedi. "Binlerce, binlerce şey keşfedeceğim. İnsanlar, bütün canlılar, büyüyen her şey hakkında yeni şeyler bulacağım –tıpkı Dickon gibi– ve Sihir yapmaktan hiç vazgeçmeyeceğim. Ben iyiyim! Ben iyiyim! Sanki bağıra bağıra bir şeyler söylemek ister gibi hissediyorum kendimi... şükran dolu, neşeli bir şeyler!"

Bir gül çalısının yanında çalışmakta olan Ben Weatherstaff ona şöyle bir baktı.

En tatsız homurtusuyla, "Şükür duasını söyleyebilirsin," diye önerdi. Şükür duası hakkında hiçbir fikri yoktu ve bu öneriyi herhangi bir saygı duygusuyla yapmamıştı.

Ama Colin sürekli keşfetmek isteyen bir zihne sahipti ve şükür duası hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

"O da nedir?" diye sordu.

"Eminim ki Dickon senin için söyleyebilir," diye cevap verdi Ben Weatherstaff.

Dickon bir hayvan büyücüsünün anlayışlı gülümsemesiyle cevap verdi.

"Kilisede söylüyolar," dedi. "Annem tarlakuşlarının da sabah uyanınca bunu söylediklerine inandığını söylüyo."

"Öyle diyorsa güzel bir ilahi olmalı," diye cevap verdi Colin. "Hiç kiliseye gitmedim. Hep çok hastaydım. Söyle Dickon. Dinlemek istiyorum."

Dickon yalın ve yapmacıksızdı. Colin'in ne hissettiğini ondan daha iyi anlıyordu. Bunu öyle doğal bir içgüdüyle anlamıştı ki anladığının da farkında değildi. Şapkasını çıkarıp çevresine gülümseyerek baktı.

"Şapkanı çıkarman gerekiyo," dedi Colin'e, "sen de öyle Ben... ve biliyonuz hepiniz ayağa kalkmalısınız."

Colin şapkasını çıkardı, Dickon'ı dikkatle izlerken, parlayan güneş gür saçlarını ısıttı. Ben Weatherstaff güçlükle dizlerinin üzerinde doğrulup yaşlı yüzünde bu olağanüstü şeyi niçin yaptığını tam olarak bilmeyen birinin şaşkın, yarı içerlemiş ifadesiyle başını açtı.

Dickon ağaçların ve güllerin arasında öne çıkıp heyecandan uzak, yalın bir ifadeyle ve güzel, güçlü çocuk sesiyle söylemeye başladı:

Bütün nimetleri veren Tanrı'ya şükredin,
Yeryüzündeki bütün mahlukât ona şükredin,
Gökyüzündeki melekler ona şükredin,
Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'a şükredin.
Amin.

Sözlerini bitirdiğinde Ben Weatherstaff inatla çenesini sıkmış öylece duruyordu, ama rahatsız bakışlarını Colin'e dikmişti. Colin'in yüzü düşünceli ve minnettardı.

"Çok güzel bir ilahi," dedi. "Hoşuma gitti. Belki de Sihre minnettar olduğumu haykırmak istediğimde anlatmak istediklerimi anlatıyor." Durup şaşkın bir ifadeyle düşünmeye başladı. "Belki ikisi de aynı şeydir. Her şeye nasıl kesin bir ad koyabiliriz? Bir kere daha söyle Dickon. Biz de deneyelim Mary. Ben de söylemek istiyorum. Bu benim şarkım. Nasıl başlıyordu? 'Bütün nimetleri veren Tanrı'ya şükredin' diye mi?"

Tekrar söylediler. Mary'yle Colin'in sesi ellerinden geldiğince müzikal ve yüksek perdeden, Dickon'ınki gayet yüksek ve güzel çıkıyordu. İkinci dizede Ben Weatherstaff kulak tırmalayan bir sesle gırtlağını temizledi, üçüncü dizeye öyle bir güçle katıldı ki neredeyse bir vahşi gibi göründü, sonunda "Amin" dendiğinde Mary, Colin'in sakat olmadığını anladığında adama ne olduysa tam aynı şeyin yine olduğunu fark etti... çenesi seğiriyor, gözlerini kırpıştırarak çevresine bakıyordu, kösele gibi yaşlı yanakları ıslanmıştı.

"Bundan önce şükran duası bana hiç anlamlı gelmiyordu," dedi boğuk bir sesle, "ama zamanla fikrimi değiştirebilirim. Bu hafta tam iki kilo aldığını söylemeliyim Efendi Colin... iki kilo!"

Colin bahçenin öbür tarafında dikkatini çeken bir şeye bakıyordu, yüzüne bir şaşkınlık ifadesi yerleşti.

"Şu gelen kim?" dedi çabucak. "Kim var orada?"

Sarmaşık kaplı duvardaki kapı usulca itilmiş ve içeri bir kadın girmişti. İlahinin son dizesi söylenirken gelmiş, durup sessizce dinleyerek onları izlemişti. Sarmaşıkla kaplı duvarın önünde durmuş, ağaçların arasından süzülen güneş ışığı uzun mavi pelerininin üzerine benek benek düşerken, yeşillikler içinden gülümseyen ışıl ışıl güzel yüzüyle Colin'in kitaplarındaki renkli resimlere benziyordu. Her şeyi, hepsini, hatta Ben Weatherstaff'ı, "yaratıklar"ı ve açılmış her çiçeği içine alıyormuş gibi görünen şefkatli, harika gözleri vardı. Beklenmedik bir şekilde ortaya çıkmış olmasına rağmen hiç

kimse onu davetsiz bir misafir olarak görmemişti. Dickon'ın gözleri fenerler gibi parıldıyordu.

"Bu annem... gelen o!" diye haykırarak çimenlik boyunca koştu.

Colin de ona doğru yürümeye başladı, Mary onunla gitti. İkisi de nabızlarının daha hızlı attığını hissediyordu.

Yarı yolda buluştuklarında Dickon, "Bu annem!" dedi tekrar. "Onu görmek istediğini biliyodum, bu yüzden kapının yerini söyledimdi."

Colin krallara özgü bir utangaçlıkla kızararak elini uzattı, ama kadının yüzüne bakmaya doyamıyordu.

"Hastayken bile sizi görmek istiyordum," dedi, "sizi, Dickon'ı ve gizli bahçeyi. Daha önce hiç kimseyi veya hiçbir yeri görmek istememiştim."

Colin'in sevinçli yüzünün görünüşü kadında ani bir değişime neden oldu. Yüzü kızardı, dudakları titredi, gözleri buğulandı.

Titreyen bir sesle, "Ah sevgili yavrum!" deyiverdi. "Ah sevgili yavrum!" derken ağzından bu sözlerin çıkacağını bilmiyormuş gibi bir hali vardı. "Küçükbey Colin" değil, sadece "yavrum" demişti. Yüzünde onu etkileyen bir şey görse Dickon'a da aynı şekilde seslenirdi. Bu Colin'in hoşuna gitti.

"Bu kadar iyi olduğuma şaşırdınız mı?" diye sordu.

Kadın elini Colin'in omzuna koydu, gülümserken gözlerindeki buğu dağıldı.

"Hem de nasıl!" dedi. "Ama annene o kadar benziyosun ki yüreğimi hoplattın."

Sıkıntılı bir ifadeyle, "Sizce," dedi Colin, "bu babamın beni sevmesini sağlar mı?"

"Evet, elbette sevgili yavrum," diye cevap verdi kadın, yavaşça omzuna vurdu. "O artık eve gelmeli... eve gelmeli."

Ona iyice yaklaşıp, "Susan Sowerby," dedi Ben Weatherstaff. "Delikanlının bacaklarına baksana bi'. İki ay önce çorap giymiş trampet sopasına benziyolardı. İnsanların ona

çarpık bacaklı ve paytak dediğini duyduydum. Bir de şimdi bak onlara!"

Susan Sowerby kahkahalarla güldü.

"Yakında güçlü delikanlı bacakları olacak bunlar," dedi. "Bahçede oynamaya, çalışmaya devam etsin, çok yesin, lezzetli tazecik sütten bolca içsin, Yorkshire'da onunkinden sağlıklı bacaklar olmayacak, Tanrı'ya şükür."

Ellerini Bayan Mary'nin omuzlarına koyup anaç bir tavırla kızın küçük yüzüne baktı.

"Şuna bak!" dedi. "Sen de nerdeyse bizim Elizabeth Ellen kadar olmuşsun. Eminim annene benziyosundur. Bizim Martha söylediydi, Bayan Medlock annenin çok hoş bir kadın olduğunu duymuş. Büyüyünce pespembecik bir gül olacaksın benim küçük kızım, Tanrı seni korusun."

Martha'nın, izin gününde eve gelip çirkin, benzi soluk çocuğu anlattığında, Bayan Medlock'un duyduklarının doğru olduğuna inanmadığını söylediğinden bahsetmemişti tabii. "Hoş bir kadının öyle çirkin bir kızın annesi olması hiç akıl kârı değil," diye inatla eklemişti o zaman.

Mary değişen yüzüne dikkat edecek zamanı pek bulamamıştı. Sadece "farklı" göründüğünü, saçlarının epey gürleştiğini ve hızla uzadığını biliyordu. Ama geçmişte Memsahib'e bakarken aldığı hazzı hatırlayarak bir gün ona benzeyebileceğini duymaktan memnun olmuştu.

Susan Sowerby onlarla birlikte bahçeyi dolaştı; ona bahçenin bütün hikâyesi anlatıldı, hayata döndürülen her çalı ve ağaç gösterildi. Bir yanında Colin, diğer yanında Mary yürüyordu. İkisi de kadının ümit veren o rahat yüzüne bakıyor, onlara bulaştırdığı hoş duygunun sırrını içten içe merak ediyorlardı. Sıcacık, destekleyici bir duyguydu bu. Onları Dickon'ın "yaratıklarını" anladığı gibi anlıyordu sanki. Çiçeklerin üzerine eğilip onlarla bir çocukla konuşur gibi konuşuyordu. Marsık onu izleyip bir iki kere gakladı, sanki Dickon'ın omuzlarıymış gibi kadının omuzlarının üstüne

uçtu. Ona kızılgerdandan ve yavruların ilk uçuşundan söz ettiklerinde kadın içten gelen, küçük, tatlı, anaç bir kahkaha attı.

"Sanırım onların uçmayı öğrenmeleri çocukların yürümeyi öğrenmelerine benziyo, gerçi çocuklarımın bacak yerine kanatları olaydı herhalde çok endişelenirdim," dedi.

Fundalıklara has o hoş tarzıyla öyle harika görünüyordu ki en sonunda ona Sihirden söz edildi.

Hint fakirlerini anlattıktan sonra, "Sihire inanıyor musunuz?" diye sordu Colin. "Umarım inanıyorsunuzdur."

"Elbette yavrum," diye cevap verdi kadın. "Bu isimle bilmiyodum tabii, ama ismin ne önemi var? Kesinkes Fransa'da farklı, Almanya'da farklı isimler verilmiştir. Tohumları büyüten de, güneşin ışımasını sağlayan da, seni iyileştiren de aynı iyi şeydir. O kendi adımızla çağrılmanın önemli olduğunu düşünen biz zavallılar gibi değildir. O Yüce İyi Şey bizim için endişelenmekten vazgeçmez, seni de korusun. Dünyamız gibi milyonlarca dünya yaratmaya devam eder. Ona hoşunuza giden adı verin... ama Yüce İyi Şeye inanmaktan, dünyanın onunla dolu olduğunu hatırlamaktan vazgeçmeyin. Bahçeye girdiğimde ona ilahi söylüyordunuz."

Güzel tuhaf gözlerini açarak ona bakarken, "Çok mutlu hissettim," dedi Colin. "Birden kendimi nasıl da farklı hissettim... kollarımın, bacaklarımın ne kadar güçlü olduğunu mesela. Toprağı kazabildiğimi, ayakta durabildiğimi fark ettim. Sonra zıplayıp hoplayarak beni dinleyecek herhangi bir şeye bağıra bağıra bir şeyler anlatmak istedim."

"Şükür duasını söylerken Sihir sizi dinledi. Söylediğiniz her ilahiyi dinler. Önemli olan duyulan mutluluk. Ah yavrum, mutluluk verene başka ne isim lazım," deyip çocuğun omzuna yine yavaşça vurdu.

O sabah her zamanki gibi muhteşem bir ziyafet sepeti hazırlamıştı, yemek vakti gelip Dickon sepeti sakladığı yerden çıkardığında onlarla birlikte ağacın altına oturdu, yiyecek-

leri yalayıp yutmalarını, bu iştahlı hallerine gülerek zevkle izledi. Neşe doluydu, anlattığı tuhaf şeylerle çocukları güldürdü. Yorkshire şivesiyle hikâyeler anlatıp onlara yeni kelimeler öğretti. Çocuklar ona Colin'in aksi bir sakat numarası yapmasının gitgide zorlaştığını anlatınca kendini tutamayıp güldü.

"Görüyorsunuz ya, birlikteyken neredeyse sürekli gülmekten kendimizi alamıyoruz," diye açıkladı Colin. "Bu hiç de hastalıklı gibi gelmiyor insanlara. Kahkahamızı bastırmaya çalışıyoruz, ama patlayıveriyor ve her zamankinden daha fena geliyor kulağa."

"Aklıma sık sık gelen bir şey var," dedi Mary, "birden hatırlayınca da kendimi tutamıyorum. Colin'in yüzünün dolunay gibi görüneceğini düşünüyorum sürekli. Henüz benzemiyor, ama her gün biraz daha şişmanlıyor. Bir sabah ay gibi göründüğünü düşünsenize... ne yaparız acaba?"

"Tanrı bizi korusun, görebildiğim kadarıyla biraz daha rol yapmanız gerekiyo," dedi Susan Sowerby. "Ama bunu daha fazla sürdürmek zorunda kalmayacaksınız. Bay Craven eve dönecek."

"Sizce dönecek mi?" diye sordu Colin. "Neden?"

Susan Sowerby hafifçe güldü.

"Sanırım sen anlatmadan bunları öğrenirse çok üzülcen," dedi. "Plan yapmaktan gecelerin uykusuz geçiyodur."

"Başkasının anlatmasına dayanamam," dedi Colin. "Her gün farklı bir yol düşünüyorum. Galiba artık sadece koşarak odasına girmek istiyorum."

"Bu hoş bir başlangıç olur," dedi Susan Sowerby. "O sırada babanın yüzünü görmek isterdim yavrum. Çok isterdim! Geri dönmesi lazım... evet, dönmesi lazım."

Konuştukları şeylerden biri de onun kulübesine yapacakları ziyaretti. Hep birlikte bu ziyareti planladılar. Arabayla fundalığa gidip öğle yemeğini fundaların arasında açık havada yiyeceklerdi. On iki çocuğu ve Dickon'ın bahçesini görecek, yorulana kadar geri dönmeyeceklerdi.

Sonunda Susan Sowerby eve, Bayan Medlock'un yanına gitmek için kalktı. Colin'in de eve götürülme vakti gelmişti. Ama çocuk tekerlekli sandalyesine oturmadan önce şaşkınlık dolu hayran bakışlarını çok yakınına sokulduğu Susan'a dikti ve birden mavi pelerininin eteğine sımsıkı sarılıverdi.

"Siz tam benim... benim istediğim gibisiniz," dedi. "Keşke benim de annem olsaydınız... Dickon'ın olduğu gibi."

Susan Sowerby birden eğildi, sanki Dickon'ın kardeşiymiş gibi onu sıcak kollarıyla sarıp mavi pelerininin altındaki göğsüne çekti. Bir an gözleri buğulandı.

"Ah sevgili yavrum!" dedi. "Annen her zaman bu bahçede, buna inanıyom. Buradan hiç çıkmazdı. Ah, baban geri dönecek... mutlaka dönmesi lazım."

XXVII. Bölüm

Bahçede

Dünyanın başlangıcından beri her yüzyılda harika şeyler keşfedilmiştir. Son yüzyılda daha önceki herhangi bir yüzyıldakinden çok daha çarpıcı şeyler keşfedildi. Bu yeni yüzyılda çok şaşırtıcı olan yüzlerce şey daha aydınlığa çıkarılacaktır. İnsanlar bilinmeyen yeni bir şeyin yapılabileceğine inanmayı ilk başta reddederler, sonra bunun yapılacağını ummaya başlarlar, daha sonra da yapılabildiğini görürler. Yapıldıktan sonra da bütün dünya bunun neden yüzyıllarca önce yapılmadığına şaşar. Geçen yüzyılda insanların keşfetmeye başladığı yeni şeylerden biri düşüncelerin –yalnızca saf düşüncelerin– elektrik bataryaları kadar güçlü olduğuydu, kimi için güneş ışığı kadar iyi, kimi için zehir kadar kötü. Üzücü veya kötü bir düşüncenin zihninize girmesine izin vermek, kızıl mikrobunun vücudunuza girmesine izin vermek kadar tehlikelidir. İçinize girdikten sonra orada kalmasına izin verirseniz, yaşadığınız sürece ondan asla kurtulamayabilirsiniz.

Zihni sevmediği şeylerle ilgili tatsız düşüncelerle, insanlar hakkında sevimsiz görüşlerle, hiçbir şeyden memnun olmama veya hiçbir şeyle ilgilenmeme kararlılığıyla dolu olduğu sürece Bayan Mary suratı sararmış, hasta, bıkkın ve perişan bir çocuktu. Her ne kadar farkında olmasa da içinde bu-

lunduğu koşullar gayet iyiydi ve onu kendi iyiliği için teşvik etmeye başladılar. Zihni yavaş yavaş kızılgerdanlarla, çocuk dolu kır kulübesiyle, tuhaf, aksi yaşlı bahçıvanlarla, Yorkshire'lı sıradan küçük hizmetçi kızlarla, ilkbaharla, günden güne canlanan gizli bahçeyle, ayrıca bir fundalık çocuğu ve onun "yaratıklarıyla" dolunca, karaciğeriyle sindirim sistemini etkileyip günbegün sararmasına ve yorgun düşmesine neden olan tatsız düşüncelere hiç yer kalmamıştı.

Colin kendini odasına kapatıp sadece endişelerini, güçsüzlüğünü, ona bakıp sürekli kamburunu ve erken öleceğini hatırlatan insanlara karşı nefretini düşündüğü sürece gün ışığını, baharı, ayrıca iyileşebileceğini ve çabalarsa ayaklarının üzerinde durabileceğini bilmeyen histerik, yarı deli küçük bir hastalık hastasıydı. Yeni güzel düşünceler, eski korkunç düşünceleri uzaklaştırmaya başlayınca yeniden hayata döndü, damarlarındaki kan sağlıkla akıp ona sel gibi güç taşıdı. Bilimsel deneyi gayet işe yarar ve basitti, tuhaf bir yanı yoktu. Aklına tatsız veya cesaret kırıcı düşünceler geldiğinde sadece zamanında farkına vararak bunları uzaklaştırıp yerine azimle hoş ve cesur düşünceler koyan birinin başına çok daha şaşırtıcı şeyler gelebilir. O iki düşünce aynı yerde barınamaz.

Gül ektiğin yerde evlat,
Devedikeni büyüyemez.

Gizli bahçe canlanır, iki çocuk da onunla birlikte hayat bulurken, bir adam çok uzaklarda, Norveç fiyortlarının güzel köşelerinde, İsviçre'nin vadi ve dağlarında dolanıp duruyordu, kafası on yıldır karanlık ve yürek burkan düşüncelerle doluydu. Cesur olamamış, karanlık düşüncelerin yerine başka düşünceler koymaya hiç çalışmamıştı. Mavi göllerin kıyısında dolaşmış ve o karanlık şeyleri düşünmüştü, mavi kantaronların çiçek açtığı, havayı çiçek kokuları-

nın doldurduğu dağ yamaçlarında uzanmış ve yine bunları düşünmüştü. Mutlu olduğunda üzerine korkunç bir üzüntü çöker, ruhunun karanlıkla dolmasına izin verir, herhangi bir aralıktan ışığın ulaşmasına müsaade etmeyi inatla reddederdi. Evini ve görevlerini unutup bir kenara atmıştı. Yolculukları sırasında üzerine öyle bir karanlık çökerdi ki görünüşü başkalarına yapılan bir haksızlık olurdu, çünkü kasvetiyle çevresindeki havayı da zehirliyor gibi gelirdi. Yabancıların çoğu ya yarı deli olduğunu ya da ruhunda gizli bir suçu sakladığını düşünürlerdi. Gergin yüzlü, çarpık omuzlu, uzun boylu bir adamdı ve otel kayıtları için verdiği adres her zaman "Archibald Craven, Misselthwaite Malikânesi, Yorkshire, İngiltere" idi.

Çalışma odasında Bayan Mary'yi gördüğü ve "biraz toprağı olabileceğini" söylediği günden bu yana çok uzak yerlere yolculuk etmişti. Avrupa'nın en güzel yerlerinde bulunmasına rağmen, hiçbir yerde birkaç günden fazla kalmamıştı. En sessiz ve en gözden uzak yerleri seçmişti. Başları bulutlara değen dağların tepesine çıkmış, dünyayı yeni doğuyormuş gibi gösteren güneşin o ilk ışıkların dokunduğu diğer dağlara bakmıştı.

Fakat on yıldır ilk kez tuhaf bir şeyin olduğunu fark ettiği güne kadar bu ışık ona hiç değmemiş gibiydi. Avusturya'nın Tirol bölgesinde harika bir vadideydi ve herkesin ruhunu gölgelerden çıkarabilecek bir güzelliğin ortasında yalnız başına yürüyordu. Uzun bir yol yürümüş, ama ruhu gölgelerden çıkmamıştı. Sonunda yorgun düştü, dinlenmek için kendini bir akarsuyun kıyısındaki yosundan halının üzerine bıraktı. Nemli yeşillikler arasındaki dar yatağında neşeyle akan berrak küçük bir dereydi bu. Kimi zaman yuvarlak taşlar üzerinde kabardıkça alçak sesle güler gibi sesler çıkarıyordu. Kuşların gelip su içmek için başlarını dereye soktuklarını, sonra kanat çırpıp uçarak uzaklaştıklarını gördü. Dere sanki canlı bir şeydi ve incecik sesi sessizliği daha da derinleştiriyordu. Vadi çok ama çok sessizdi.

Gözünü berrak suyun akışına dikmiş otururken Archibald Craven zihninin ve bedeninin yavaş yavaş tıpkı vadi gibi sessizleştiğini fark etti. Uyuyakalacağını sandı, ama uykusu gelmemişti. Oturup güneşte ışıldayan suya baktı, sonra gözü derenin kıyısında büyüyen bir şeylere ilişti. Derenin çok yakınında açtığı için yaprakları ıslanmış, masmavi, güzel bir unutmabeni öbeğiydi bu; onlara bakarken yıllar önce benzer şeylere baktığını hatırladı. Aslında sevecenlikle ne kadar güzel olduklarını, yüzlerce küçük çiçeğin mavinin harika tonlarını barındırdığını düşünüyordu. Bu basit düşüncenin başka şeyleri usulca kenara iterek yavaş yavaş zihnini doldurduğunu fark etmemişti. Sanki durgun bir havuzda tatlı, berrak bir pınar kaynamaya başlamış, karanlık suyu önüne katıp uzaklara taşıyana kadar yükseldikçe yükselmişti. Ama o elbette bunu düşünmedi. Sadece oturmuş parlak, narin maviliği izlerken vadinin gitgide daha da sessizleştiğini fark ediyordu. Orada ne kadar oturduğunu da kendine ne olduğunu da bilmiyordu, ama en sonunda sanki bir uykudan uyanmış gibi kıpırdayıp yosunların üzerinde ayağa kalktı; uzun, derin bir soluk aldı ve kendine şaştı. Sanki içinde bir şey çözülmüş, sessiz sedasız serbest kalmıştı.

Neredeyse fısıltıyla, "Bu da ne?" dedi, eliyle alnını sıvazlayarak. "Sanki... Sanki yaşadığımı hisseder gibiyim!"

Keşfedilmemiş şeylerin mükemmelliği hakkında, bunun nasıl olup da onun başına geldiğini açıklamaya yetecek kadar bilgim yok. Henüz kimsenin yok. Aslında kendisi de hiç anlamamıştı... ama aylar sonra yeniden Misselthwaite'teyken bu tuhaf anı hatırladı ve tesadüfen öğrendi ki tam da o gün Colin gizli bahçeye girdiğinde şöyle haykırmıştı:

"Sonsuza dek yaşayacağım, sonsuza dek!"

Bu eşsiz dinginlik akşamın kalan saatlerinde de devam etti; nice zaman sonra huzurlu bir uyku uyudu, ama bu fazla uzun sürmedi. Bu dinginliği nasıl koruyabileceğini bilmiyordu. Ertesi gece karanlık düşüncelerine kapıyı ardına kadar

açınca onlar da topluca içeri doluştular. Vadiden ayrılıp yoluna devam etti. Fakat kimi zaman, kendisine de tuhaf gelse de, birkaç dakika –bazen yarım saat– nedenini bilmeksizin üzerindeki karanlık yük yeniden kalkıyor, ölü değil yaşayan biri olduğunu fark ediyordu. Yavaş yavaş –nedenini hiç bilmeden– bahçeyle birlikte o da hayat buluyordu.

Altın rengi yaz daha da altın rengi bir sonbahara dönüşürken Como Gölü'ne gitti. Orada rüya gibi bir güzellik buldu. Günlerini gölün berrak maviliğinde geçiriyordu veya uyuyabilmek için yoruluncaya kadar tepelerin yumuşak, sık çayırlıklarında yürüyordu. O sıralarda daha rahat uyumaya başlamıştı, farkındaydı, rüyaları korkutucu olmaktan çıkmıştı.

"Belki de," diye düşündü, "vücudum güçleniyordur."

Vücudu güçleniyordu ama –düşüncelerinin değiştiği o ender huzurlu saatler sayesinde– ruhu da yavaş yavaş güçleniyordu. Misselthwaite'i ve eve dönmesi gerekip gerekmediğini düşünmeye başladı. Ara sıra az da olsa oğlunu merak ediyor, gidip direkleri oymalı, sayvanlı karyolanın başucunda durduğunda uyumakta olan fildişi beyazlığındaki keskin hatlı yüze ve sımsıkı kapanmış gözlerin ürkütücü kara kirpiklerine bakınca ne hissedeceğini soruyordu kendine. Bu düşünce içini daraltıyordu.

Olağanüstü bir günde o kadar uzağa yürümüştü ki döndüğünde dolunay çıkmış, her yer mor ve gümüş rengi gölgelerle dolmuştu. Gölün, kumsalın ve ormanın dinginliği öyle harikuladeydi ki kaldığı köşke dönmedi. Suyun kenarındaki kameriyeli taraçaya yürüdü ve bir koltuğa oturup gecenin göksel kokularını içine çekti. O tuhaf dinginliğin içini sardığını hissetti. Bu dinginlik o kadar büyüdü ki sonunda uyuyakaldı.

Ne zaman uyuduğunu, ne zaman rüya görmeye başladığını bilmiyordu; gördüğü rüya öyle gerçeğe benziyordu ki rüya gibi gelmiyordu. Sonradan her şeyin nasıl da son derece

farkında ve uyanık olduğunu düşündüğünü hatırladı. Oturup mevsimin son güllerinin kokusunu içine çekerek ayaklarının dibindeki suyun kıyıya vuruşunu dinlerken birinin ona seslendiğini duydu. Ses güzel, berrak, mutlu ve çok uzaktan geliyor gibiydi, ama yine de çok yakınındaymışçasına net duyabiliyordu.

"Archie! Archie! Archie!" dedi ses, sonra öncekinden daha tatlı ve berrak biçimde, "Archie! Archie!" diye tekrarladı.

Hiç şaşırmadan ayağa fırladığını düşündü.

Ses o kadar gerçekti ki duyması doğal gibi geliyordu.

"Lilias! Lilias!" diye cevapladı. "Lilias! Neredesin?"

"Bahçede," diye altın bir flütten çıkmış gibi bir ses geldi. "Bahçede!"

Sonra rüya sona erdi. Ama o uyanmadı. Bütün gece deliksiz ve rahat bir uyku uyudu. Sonunda uyandığında ışıl ışıl bir sabah olmuştu, yanı başında bir hizmetkâr durmuş ona bakıyordu. İtalyan bir hizmetkârdı ve köşkteki bütün hizmetkârlar gibi bu yabancı efendinin tuhaflıklarını hiç sorgulamadan kabul etmeye alışkındı. Kimse onun ne zaman dışarı çıkıp ne zaman döneceğini, nerede uyumayı tercih edeceğini, amaçsızca bahçede mi dolaşacağını, yoksa bütün gece teknede mi yatacağını asla bilemezdi. Adamın elindeki gümüş tepside birkaç mektup vardı, Bay Craven onları alıncaya kadar sessizce bekledi. Hizmetkâr gittikten sonra Bay Craven elinde mektuplarla bir süre göle bakarak oturdu. Üzerinde hâlâ o tuhaf dinginlik, dahası –o korkunç hadise hatırladığı şekilde olmamış gibi– bir şeyler değişmiş gibi bir hafiflik vardı. Rüyayı... gerçeği... gerçek rüyayı düşünüyordu.

"Bahçede!" dedi kendine şaşarak. "Bahçede! Ama kapı kilitli, anahtar da derinlerde gömülü."

Birkaç dakika sonra mektuplara göz attığında en üsttekinin İngilizce olduğunu ve Yorkshire'dan geldiğini gördü. Zarfın üstü bir kadının süssüz, sade el yazısıyla yazılmıştı,

ama yazı tanıdık değildi. Yazanı pek de düşünmeden mektubu açtı, ama ilk kelimeler hemen dikkatini çekti.

Sevgili Beyefendi,

Ben Bayan Sowerby, bir gün fundalıkta sizinle konuşma cüretini göstermiş ve Bayan Mary hakkında konuşmuştum. Bu cüreti yine göstereceğim. Lütfen beyefendi, yerinizde olsam eve dönerdim. Gelmekten mutluluk duyacağınızı düşünüyorum ve –eğer beni bağışlarsanız beyefendi– sanırım burada olsaydı eşiniz de dönmenizi isterdi.

Sadık hizmetkârınız
Susan Sowerby

Bay Craven mektubu yeniden zarfına koymadan önce iki kere daha okudu. Rüyayı düşünüyordu.

"Misselthwaite'e döneceğim," dedi. "Evet, hem de bir an önce."

Bahçeden geçip köşke gitti ve Pitcher'a İngiltere'ye dönüş hazırlıklarına başlamasını söyledi.

Birkaç gün içinde yeniden Yorkshire'daydı, uzun süren tren yolculuğunda oğlunu geçen on yılda düşünmediği kadar düşündüğünü fark etti. Geçen yıllar boyunca sadece onu unutmak istemişti. Şimdi düşünmek istememesine rağmen onunla ilgili hatıralar sürekli zihnine üşüşüyordu. Çocuk hayatta, annesi ölü diye çılgına döndüğü o kara günleri hatırladı. Onu görmeyi reddetmiş, sonunda görmeye gittiğinde de karşısında herkesin birkaç gün içinde öleceğine emin olduğu mecalsiz bir zavallı bulmuştu. Bakıcıların düşüncesinin aksine günler geçmiş, çocuk hayatta kalmıştı; ama herkes onun eciş bücüş, sakat bir yaratık olacağına inanıyordu.

Kötü bir baba olmak istememişti, ama kendini hiç baba gibi hissetmemişti. Çocuk için doktorlar, bakıcılar tutmuş, her türlü rahatlığı sağlamıştı, ama çocuğu düşünmek bile içini daraltmış, kendini kendi ıstırabına gömmüştü. Bir yıllık bir yokluktan sonra Misselthwaite'e ilk dönüşünde perişan görünümlü o küçük şeyin yüzüne çevirdiği cansız ve kayıtsız, kara kirpikli, gri iri gözleri hayran olduğu sevinç dolu gözlere hem öyle çok benzediğini, hem de öyle korkunç biçimde farklı baktıklarını görünce dayanamamış, ölü gibi sararmış halde dönüp gitmişti. Ondan sonra da uyuduğu zamanlar dışında onu hemen hemen hiç görmemişti, bütün bildiği hasta olduğu kabul edilmiş, huysuz, histerik, yarı deli bir çocuk olduğuydu. Kendine zarar veren öfkesini sadece her konuda istediği her şeyi yaparak dizginlemek mümkün olabiliyordu.

Bunlar hatırlanması hoş şeyler değildi, ama tren dağ geçitlerinden ve altın renkli ovalardan geçerken "hayat bulan" adam yeni bir açıdan düşünmeye başladı; uzun uzun, istikrarlı ve derin bir biçimde düşünüyordu.

"Belki de bu on yıl boyunca hep yanlış davrandım," dedi kendi kendine. "On yıl uzun bir süre. Bir şeyler yapmak için çok geç olabilir... çok geç. Ne düşünüyordum ki!"

Elbette bu yanlış Sihirdi... söze "çok geç" diyerek başlamak. Colin bile bunu ona söyleyebilirdi. Ama onun Sihirden haberi bile yoktu, ne iyi ne de kötü Sihirden. Bunu daha sonra öğrenecekti. Susan Sowerby'nin o anaç yaradılışıyla çocuğun daha kötü–hatta ölümcül hasta– olduğunu anladığı için mi cesaretini toplayıp mektup yazdığını düşündü. Eğer onu ele geçiren o tuhaf dinginliğin büyüsü altında olmasaydı her zamankinden daha perişan olurdu. Ama dinginlik beraberinde bir tür cesaret ve umut da getirmişti. En kötü düşüncelerin aklına üşüşmesine izin vermektense kendini gerçekten iyi şeylere inanmaya gayret ederken buldu.

"Acaba çocuk için iyi bir şeyler yapıp onu denetim altına alabileceğimi sezmiş olabilir mi?" diye düşündü.

"Misselthwaite'e giderken yol üstünde uğrayıp Susan Sowerby'yi göreyim."

Fakat fundalığı geçerken arabayı kulübenin önünde durdurduğunda oyun oynayan yedi sekiz çocuk çevresine toplandı, cana yakın bir tavırla eğilip kibarca reverans yaptılar, annelerinin yeni bebeği olan bir kadına yardım etmek için sabah erkenden fundalığın öbür tarafına gittiğini anlattılar. Sonra sorulmadan "bizim Dickon"ın haftada birkaç gün gidip malikânenin bahçelerinden birinde çalıştığını söylediler.

Bay Craven gürbüz küçük bedenler topluluğuna, her biri kendine göre gülen kırmızı yanaklı yuvarlak yüzlere baktı, pek sağlıklı ve sevimli olduklarını fark etti. Sıcakkanlı gülüşlerine gülümseyerek karşılık verdi, cebinden bir altın para çıkarıp en büyükleri "bizim Elizabeth Ellen"a uzattı.

"Bunu sekize bölerseniz her birinize iki buçuk şilin düşer," dedi.

Sonra gülüşmeler, kıkırdamalar ve reveranslar arasında coşkuyu, birbirini dürtükleyen dirsekleri ve küçük sevinç zıplayışlarını ardında bırakarak arabayla uzaklaştı.

Fundalığın harika manzarası boyunca yol almak sakinleştirici bir şeydi. Nasıl oluyordu da bu ona yerin ve göğün güzelliğiyle uzakların mor çiçeklenişinin verdiği şu hissi, altı yüzyıldır soyunu barındıran o büyük eski eve yaklaşırken duyduğu yürek sıcaklığını... asla bir daha hissetmeyeceğine emin olduğu eve dönüş duygusunu veriyordu? Kapalı odaların ve sayvanından brokar örtüler sarkan karyolada yatan çocuğun düşüncesiyle ürpererek en son nasıl da kaçar gibi uzaklaşmıştı evden... Acaba çocuğu birazcık daha iyiye gitmiş halde bulması ve bu iç daralmasının üstesinden gelmesi mümkün olabilir miydi? O rüya ne kadar da gerçekti... onu geri çağıran ses nasıl da harikulade ve berraktı. "Bahçede... Bahçede!"

"Anahtarı bulmaya çalışacağım," dedi. "Kapıyı açmaya çalışacağım. Nedenini bilmesem de bunu yapmalıyım."

Malikâneye vardığında alışıldık merasimle onu karşılayan hizmetkârlar adamın çok daha iyi göründüğünü ve Pitcher'ın refakatinde genellikle yaşadığı o ücra odalara gitmediğini fark ettiler. Bay Craven kütüphaneye gidip Bayan Medlock'u çağırttı. Kadın biraz heyecan, merak ve telaşla geldi.

"Bay Colin nasıl Medlock?" diye sordu adam.

"Şey efendim," diye cevap verdi Bayan Medlock, "tabiri caizse o... o farklı."

"Daha mı kötü?"

Bayan Medlock kıpkırmızı kesildi.

"Şey, anlarsınız ya efendim," diye açıklamaya çalıştı, "ne Doktor Craven ne bakıcı ne de ben ona ne olduğunu tam olarak çözebildik."

"Niçin?"

"Gerçeği söylemek gerekirse efendim, daha iyi de olabilir, daha kötü de. İştahı efendim, anlaşılır gibi değil... ve tavırları..."

Bay Craven kaşlarını endişeyle çatarak, "Daha... daha da mı acayipleşti?" diye sordu.

"Evet efendim. Çok acayipleşti... eski haliyle karşılaştırırsak eğer. Hiçbir şey yemiyordu, sonra ansızın çok fazla yemeye başladı... sonra birdenbire tekrar yemeyi bıraktı, tabaklar olduğu gibi geri geldi. Belki de hiç bilmiyorsunuzdur efendim, mesela dışarı çıkarılmasına asla izin vermezdi. Tekerlekli sandalyesiyle çıkarmak için yaptığımız her şey onu yaprak gibi titretirdi. Öyle bir hale gelirdi ki doktor onu zorlamanın sorumluluğunu alamayacağını söylerdi. Sonra efendim, görünürde bir şey yokken... en şiddetli öfke nöbetlerinden birini geçirdikten hemen sonra, Bayan Mary ve tekerlekli sandalyesini iten Susan Sowerby'nin oğlu Dickon'ın onu her gün dışarıya çıkarması için ısrar etti. Hem Bayan Mary'ye, hem de Dickon'a pek düşkünleşti, Dickon evcil hayvanlarını da getirdi ve inanır mısınız efendim, şimdi sabahtan akşama kadar dışarıda kalıyor."

Bir sonraki soru "Nasıl görünüyor?" oldu.

"Yemeklerini normal şekilde yeseydi şişmanladığını düşünürdünüz... ama bunun bir tür şişkinlik olmasından korkuyoruz. Bayan Mary'yle yalnız kaldığı zamanlar anlaşılmaz bir şekilde gülüyor. Eskiden hiç gülmezdi. İzin verirseniz Doktor Craven bir an önce sizi görmeye gelecek. Ömründe hiç bu kadar kafası karışmamış."

"Bay Colin şimdi nerede?" diye sordu Bay Craven.

"Bahçede efendim. Sürekli bahçede... gerçi ona bakacakları endişesiyle tek bir insanın bile yanına yaklaşmasına izin vermiyor."

Bay Craven, Bayan Medlock'un son sözlerini neredeyse duymadı.

"Bahçede!" dedi, Bayan Medlock'u gönderdikten sonra durup tekrar tekrar bunu söyledi. "Bahçede!"

Şu anda bulunduğu yere geri dönmek için çaba göstermesi gerekti, kendini yeniden yeryüzünde hissettiği zaman dönüp odadan çıktı. Daha önce Mary'nin yaptığı gibi çitlerin içindeki kapıdan, defne ağaçlarıyla fıskiyenin yanındaki tarhların arasından geçti. Fıskiye çalışıyordu ve gözalıcı sonbahar çiçekleriyle çevrelenmişti. Çimenliği geçip sarmaşıklı duvarların yanındaki Uzun Yol'a döndü. Acele etmiyor, gözlerini yoldan ayırmadan yavaş yavaş yürüyordu. Uzun zaman önce terk ettiği bir yere doğru sürükleniyormuş gibi hissediyordu kendini ve bunun nedenini bilmiyordu. Oraya yaklaştıkça adımları daha da yavaşladı. Sarmaşıklar üzerini örtmüş olsa da kapının nerede olduğunu biliyordu... ama gömülü anahtarın nerede olduğunu tam olarak çıkaramadı.

Bu yüzden olduğu yerde durdu, çevresine baktı, durduktan hemen sonra irkilip dinlemeye başladı... kendine bir rüyada olup olmadığını sordu.

Sarmaşıklar kapıyı iyice örtmüştü, anahtar çalıların altında gömülüydü, on kasvetli yıl boyunca hiçbir insan bu

kapıdan geçmemişti... ama bahçenin içinden sesler geliyordu. Ağaçların altında birbirini kovalayan adımların sesleriydi bunlar, kısık, boğuk sesler vardı... haykırışlar ve bastırılmış neşe çığlıkları. Aslında genç birilerinin gülüşmelerine, çocukların duyulmasın diye çabalayıp –ancak bir süre sonra heyecanları arttığında patlayacak olan– tutamadıkları kahkahalarına benziyordu. Tanrı aşkına, nasıl bir rüya görmekteydi... neler duymaktaydı? Aklını yitiriyor ve başkalarının duyamadığı sesler mi duyuyordu? Şu uzaklardan gelen berrak ses de neyin nesiydi?

Sonra sessiz olma gereğinin unutulduğu, seslerin denetimden çıktığı bir an geldi. Ayak sesleri daha da hızlandı... bahçe kapısına yaklaşıyorlardı... hızlı, güçlü, genç soluklar duyuldu ve tutulamayan çılgınca bir kahkaha salgını patladı... sonra duvardaki kapı ardına kadar açıldı, sarmaşık perdesi savruldu ve bir oğlan dışarıda bekleyeni görmeden, âdeta onun kollarına atılıyormuş gibi son sürat dışarı fırladı.

Bay Craven görmeden kendisine doğru atılan çocuğun düşmesini önlemek için tam zamanında kollarını uzattı ve ona bakmak için kendinden hafifçe uzaklaştırdığında gerçekten şaşkınlıktan soluğu kesildi.

Uzun boylu, yakışıklı bir çocuktu. Hayat doluydu, koştuğu için yüzüne harikulade bir renk gelmişti. Alnına düşen gür saçlarını geriye atıp bir çift gri gözü adama çevirdi... gözleri çocukça gülüyordu ve uzun kara kirpiklerle çevriliydi. Bay Craven'ın soluğunu kesen de bu gözlerdi.

"Kim... Ne? Kim?" diye kekeledi.

Colin'in beklediği, kaç zamandır tasarladığı şey bu değildi. Hiç böyle bir karşılaşma düşünmemişti. Ama böyle ona doğru atılmış olması –hem de bir yarışı kazanarak– belki de en iyisiydi. Dikleşip daha uzun göründü. Onunla birlikte koşup kapıdan fırlayan Mary de kuzeninin daha önce göründüğünden –birkaç santim– uzun görünmeyi başardığını düşündü.

"Baba," dedi, "Ben Colin'im. Buna inanamıyorsun değil mi? Ben de zor inanıyorum. Ben Colin'im."

Bayan Medlock gibi o da babasının hızlı hızlı söylediği şu sözlerle ne demek istediğini anlamadı:

"Bahçede! Bahçede!"

Colin de hızlı hızlı, "Evet," dedi. "Bunu yapan bahçeydi... Mary, Dickon ve yaratıklar... bir de Sihir. Kimse bilmiyor. Geldiğinde sana anlatmak için sakladık. Ben iyiyim, yarışta Mary'yi geçebiliyorum. Koşucu olacağım."

Bütün bunları sağlıklı bir çocuk gibi söylemişti; yüzü kıpkırmızıydı, sabırsızlığından söyledikleri birbirine karışıyordu. Bay Craven'ın ruhu inanılmaz bir sevinçle sarsıldı.

Colin elini babasının koluna koydu.

"Memnun olmadın mı baba?" dedi. "Memnun olmadın mı? Sonsuza dek yaşayacağım, sonsuza dek!"

Bay Craven ellerini çocuğun omzuna koyup sessizce tuttu. Bir süre konuşmayı denemeye bile cesaret edemeyeceğini biliyordu.

"Beni bahçeye götür oğlum," dedi en sonunda. "Bana her şeyi anlat."

Bunun üzerine onu içeri götürdüler.

Bahçe el değmemiş bir sonbahar sarılığına, mor, menekşe mavisi ve alev alev kırmızılara bürünmüştü, her tarafta mevsimin son zambak kümeleri vardı... beyaz veya kırmızı beyaz zambaklar. Yılın bu mevsiminde son görkemlerini gözler önüne serebilsinler diye ilk ne zaman dikildiklerini çok iyi hatırlıyordu. Son güller duvarlara tırmanıp kümeler halinde sarkmıştı, sararmış ağaçların rengini koyulaştıran gün ışığı insanın kendini altın bir tapınağın gölgesindeymiş gibi hissetmesine neden oluyordu. Bahçeye yeni gelen kişi tıpkı bahçeye solgun olduğu sırada gelen çocukların yaptığı gibi sessizce duruyordu. Tekrar tekrar çevresine baktı.

"Çoktan ölmüş olduğunu düşünüyordum," dedi.

"Mary de ilk başta öyle düşünmüş," dedi Colin. "Ama yeniden canlandı."

Sonra Colin hariç hepsi ağaçlarının altına oturdular, çünkü o her şeyi anlatırken ayakta olmak istiyordu.

Archibald Craven bir çocuğun üslubuyla paldır küldür anlatılan şeylerin şimdiye kadar duyduğu en tuhaf hikâye olduğunu düşündü. Gizem ve Sihir, yabani yaratıklar, tuhaf bir gece yarısı karşılaşması... ilkbaharın gelişi... genç Racayı Ben Weatherstaff'a meydan okumak için ayağa kaldıran incinmiş gururun hırsı. Sıradışı bir dostluk, rol yapmalar, özenle saklanan büyük sır. Dinleyicinin bazen gülmekten gözleri yaşardı, bazen gülmese de gözleri yaşlarla doldu. Bu Koşucu, Hatip ve Bilimsel Kâşif çocuk gerçekten de gülünesi, sevimli, sağlıklı biriydi.

Hikâyenin sonunda, "Şimdi," dedi, "bunun artık sır olarak kalmasına gerek yok. Sanırım beni gördüklerinde korkudan dilleri tutulacak... ama bir daha asla o tekerlekli sandalyeye oturmayacağım. Seninle beraber yürüyeceğim baba... eve kadar."

Ben Weatherstaff işi gereği nadiren bahçelerden çıkardı, ama bu defa mutfağa sebze götürmeyi bahane etti, Misselthwaite Malikânesi'ndeki son kuşağın gördüğü bu en çarpıcı hadise meydana gelirken –tam da beklediği gibi– Bayan Medlock tarafından bir bardak bira içmek için hizmetkâr odasına davet edilmişti.

Avluya bakan pencerelerden birinden çimenlik görünüyordu. Ben'in bahçelerden geldiğini bilen Bayan Medlock, onun efendisini görmüş, hatta Bay Colin'le karşılaşmalarını görme şansını yakalamış olmasını umuyordu.

"Onlardan birini gördün mü Weatherstaff?" diye sordu.

Ben bira bardağını indirip elinin tersiyle ağzını sildi.

Kurnazca, manidar bir tavırla, "Tabii gördüm," diye cevap verdi.

"İkisini de mi?" diye ısrar etti Bayan Medlock.

"İkisini de," diye karşılık verdi Ben Weatherstaff. "Teşekkürler hanımefendi, bir bardak daha alırım."

Bayan Medlock heyecanla bira bardağını ağzına kadar doldurarak, "Birlikte mi?" dedi.

"Birlikte gördüm hanımım," dedi Ben, bir dikişte bardağın yarısını gövdeye indirdi.

"Efendi Colin neredeydi? Nasıl görünüyordu? Birbirlerine ne dediler?"

"O kadarını da duymadım," dedi Ben, "sadece merdivene çıkmış duvarın üstünden bakıyodum. Ama şunu söyleyeyim. Dışarıda ev halkının henüz bilmediği şeyler oluyo. Ne olduğunu yakında öğrenirsiniz."

Birasının son yudumunu içmesinin üzerinden iki dakika geçmemişti ki çitlerin arasından bir parça çimenliğin göründüğü pencereye doğru bardağını salladı.

"Merak ediyosanız," dedi, "şuraya bakıverin. Bakın çimenlikten kimler geliyo..."

Bayan Medlock bakınca ellerini havaya kaldırıp küçük bir çığlık attı, bunu duyan kadın erkek bütün hizmetkârlar odalarından fırlayıp neredeyse yuvasından uğramış gözlerle pencereden dışarı baktılar.

Çimenlikten Misselthwaite'in efendisi geliyordu, hizmetkârların çoğunun daha önce hiç rastlamadığı gibi görünüyordu. Yanında da başı yukarıda, gözlerinin içi gülen, Yorkshire'daki herhangi bir oğlan kadar güçlü ve dimdik yürüyen biri vardı... Efendi Colin!

Modern Klasikler Dizisi - 148

İngiltere'nin uçsuz bucaksız fundalık arazilerinden birinde yer alan Misselthwaite Malikânesi, kapısı kilitli yüz odası, geceleri duyulan tekinsiz ağlama sesleri ve duvarla çevrelenmiş bahçeleriyle birlikte değişim, kurtuluş ve arınma temalı bir hikâyeye ev sahipliği yapar. Frances Hodgson Burnett'ın *Gizli Bahçe*'si, Victoria döneminde tasvir edilen gelenekselleşmiş yetim çocuk imgesini başka bir noktaya taşır. Oliver Twist, Jane Eyre ya da Heidi gibi munis, utangaç ve sinik bir karakter olmayan Mary Lennox, şımarık, bencil ve kimi zaman da şiddete meyillidir. Onun kendini tanıyıp sömürgeci bir kültürde yetişmenin etkilerinden sıyrılma yolculuğu, anahtarı toprağa gömülü bir bahçe kapısının açılmasıyla başlar. Mary'nin kendisi gibi sevgisiz bir çocukluk geçiren kuzeni Colin'in onu çepeçevre saran buhrandan kurtulmasının sırrı da aynı kapının ardında gizlidir.

1911'den beri sayısız çocuğu ve yetişkini ağırlayan *Gizli Bahçe*, günümüzde çocuk edebiyatı kanonuna dahil edilse de ilk olarak hedef kitlesi yetişkinler olan bir dergide tefrika edilmiştir. Yazarın Britanya'nın sömürgeci politikasına, dönemin çocuk yetiştirme yöntemlerine ve biçilmiş cinsiyet rollerine yönelttiği eleştirilerin yanı sıra, holistik tıp yanlısı yaklaşımı da hâlâ güncelliğini korumaktadır.

FRANCES HODGSON BURNETT (1849-1924): 1849 yılında Manchester'da dünyaya gelen Burnett, 1865'te ailesiyle birlikte Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşti. Yazı hayatına 1870'te Amerikan dergilerinde yayımlanan hikâyeleriyle başladı. İlk olarak 1877'te yayımladığı *That Lass o' Lowrie's* adlı eseriyle ünlendi. *Little Lord Fauntleroy* (1886) ise hem roman olarak hem de tiyatroya uyarlanmış haliyle beğeni kazandı. Çağının en önemli romancılarından biri olan Burnett, kırkı aşkın eseriyle erkek yazın dünyasında güçlü ve romantik bir kadın olarak var olmayı başarmıştır.

9 786257 070300

14 TL